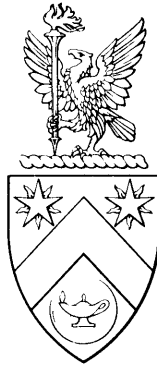

READING LAO

A PROGRAMMED INTRODUCTION

This work was compiled and published with the support of the Office of Education, Department of Health, Education and Welfare, United States of America.

Warren G. Yates and Souksomboun Sayasithsena

FOREIGN SERVICE INSTITUTE

WASHINGTON, D.C.

1974

D E P A R T M E N T O F S T A T E

FOREIGN SERVICE INSTITUTE

BASIC COURSE SERIES

Edited by

AUGUSTUS A. KOSKI

For sale by the Superintendent of Documents U S Government Printing Office
Washington D C 20402 Price \$5 25
Stock Number 4400-01542

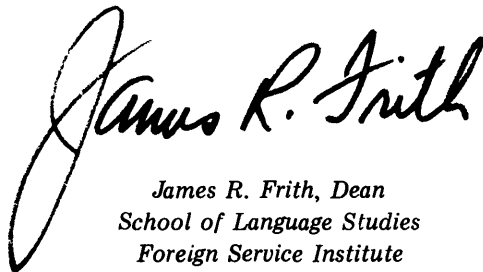
P R E F A C E

Lao, the official language of Laos, is spoken by approximately three million persons in that country and by some ten million more in Thailand. Reading Lao: A Programmed Introduction is the first of a two-volume course designed to teach students to read newspaper articles, short stories, technical descriptions of moderate difficulty, literary narratives, political speeches and other materials of similar difficulty. The general plan for the work was made by Warren G. Yates, Chairman of the Foreign Service Institute Department of East Asian Languages, and Souksomboun Sayasithsena, Lao language instructor at FSI. Mr. Sayasithsena provided the Lao language material and did the scribal work. Dr. Yates supplied English glosses and explanations of grammar. Mrs. Siamphorn Douangpanya typed a large part of the text, including both English and Lao portions.

Tape recordings, which are an integral part of this course of study, were made in the FSI studio under the technical direction of Jose M. Ramirez. The FSI Audio-Visual Staff, under the direction of Thomas E. Bower, provided useful assistance in the layout of many pages in this volume.

FSI appreciates the cooperation of the Lao Embassy in making available to the School of Language Studies a Lao typewriter for preparing the camera copy of a major portion of the text.

An unusual feature of the text is that it is fully self-instructional, the information in this volume being fully supplemented by the guidance provided by the tapes. FSI gratefully acknowledges the encouragement which Julia A. Petrov and Richard T. Thompson of the U. S. Office of Education have given to this and other developmental work at the Foreign Service Institute. Financial support from the U. S. Office of Education has made the publication of this volume possible.

James R. Frith, Dean
School of Language Studies
Foreign Service Institute

INTRODUCTION

A. The Language

Laotian or Lao is the official language of the Kingdom of Laos. It is spoken by some three million people in Laos and by another ten million people in N.E. Thailand. Lao is a member of the Tai language family, which includes all dialects of Thai, Shan, and many other related languages in the northern parts of Laos, Thailand, Burma, and Vietnam and in South China.

Laotian is basically monosyllabic and tonal, but there has been extensive borrowing from Sanskrit and Pali at different periods in history; in fact, almost all polysyllabic words relating to government, the Court, Buddhism, science, and philosophy are of Sanskrit or Pali origin.

B. The Script

The origin of the present Lao script can not be exactly determined, but it is clear that it is derived from some version of the ancient Bhrami script of India. The earliest writing was probably done by Buddhist priests who wrote in some version of that script whether transcribing Mahayana texts in Sanskrit or Hinayana texts in Pali.

The Lao writing system is alphabetic and is written from left to right in a continuous line with spacing only after larger units like phrases or sentences. Consonants are usually read in the sequence they are written in, but vowels and diphthongs may be written before, above, below, after, or in a combination of positions with the consonant they are to be read after.

The pitch contour of each syllable is clearly indicated within the syllable by a set of systematic features.

C. The Nature and Objectives of this Course

This text is one part of the course. The other portion is a set of tape recordings. The text provides all of the visual material, and the tapes provide all the audio portion of the course. Neither is complete without the other. However, the text and the taped materials together comprise a fully self-instructional course in reading basic Lao written materials.

There are approximately 1600 'frames' in the course. Each is numbered and is to be performed in sequence. Since each frame requires varying amounts of time, it is difficult (if not impossible) to say how many hours would be required for anyone to finish the course.

It is expected that anyone who completes this course would be able to read elementary written materials of all types, whether in connected text or not, with good facility and would be able to read intermediate materials with moderate use of the dictionary.

D. The Approach

As has been said before, this is a fully programmed course. As such this course was designed with the following basic tenets in mind:

- (1) Organization of material for presentation in an orderly and systematic fashion,
- (2) Presentation of material in small increments,
- (3) Frequent and varied repetition of points of information,

- (4) Elicitation of correct responses,
- (5) Provision for immediate confirmation of responses, and
- (6) Guidance with respect to subject matter.

The term 'fully self-instructional' is used to mean that no outside help is required to learn the material. Whatever guidance is required is provided in the tapes.

E. Prerequisites for the Course

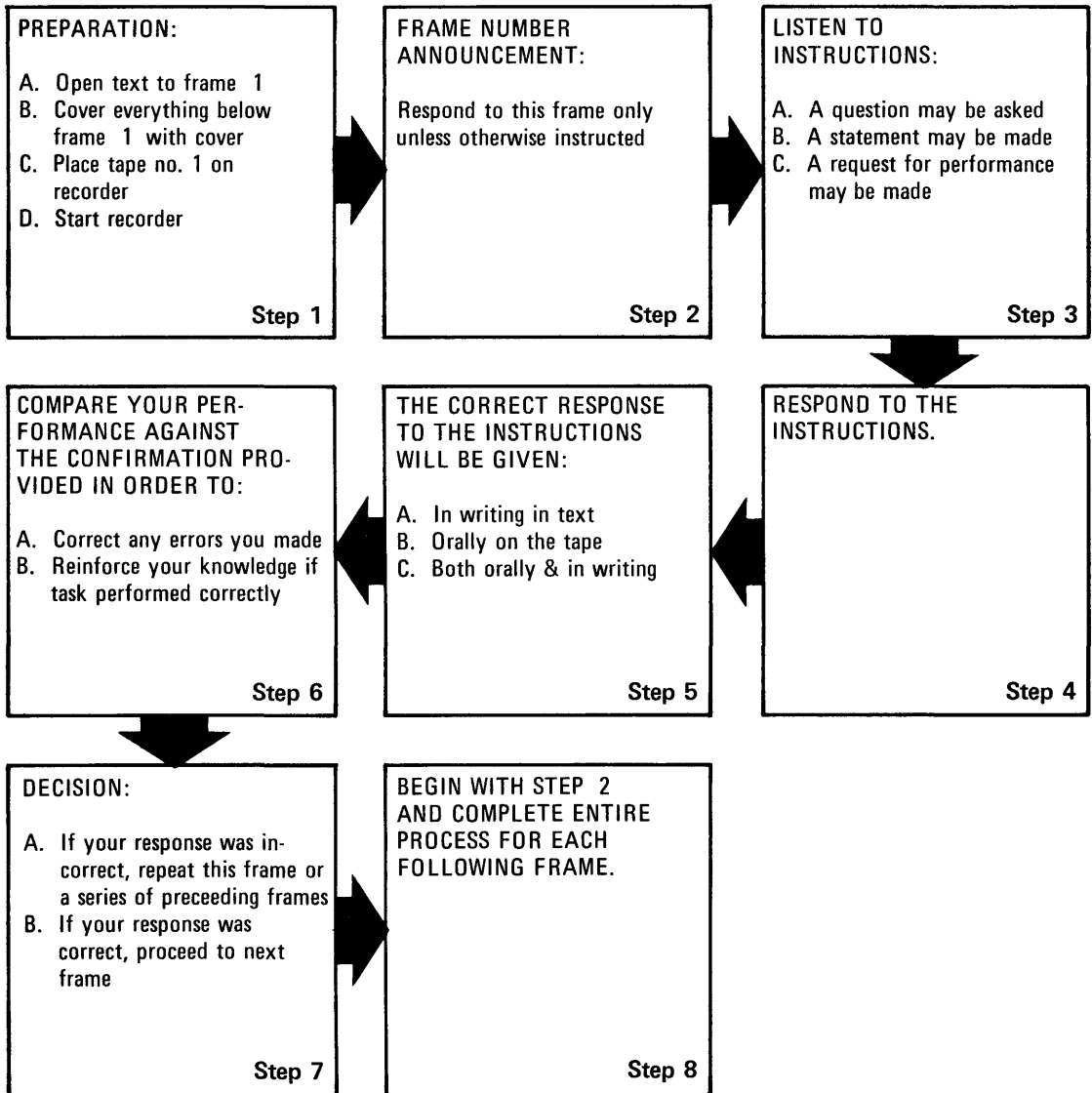
Whereas a student who has had no previous experience with the Lao language might well succeed in learning to read Lao materials contained in this course, the procedure is not recommended; in fact, the text has not been designed with this in view. Before using these materials, the student should have had a minimal introduction to spoken Lao whether within an organized program or from experience in a Lao-speaking environment. There are no other prerequisites, since all of the information required for reading Lao is provided either in the text or on the tapes.

F. How to Follow this Course

It will be necessary to acquire the tapes that accompany this text and a tape recorder. Whereas, the tape recorder need not be of very high fidelity, it should be able to reproduce sound of good enough quality so that vowels and diphthongs can be easily distinguished from each other and pitch contour contrasts can be heard clearly.

Full instructions as to how to proceed through the course are given in the chart on the following page.

SEQUENCE OF ACTIVITY WITHIN A FRAME

READING LAO: A Programmed Introduction

1

Q

2

Q
X

3

Q
X

4

Q
X

5

Q
X

6 (tape)

7

C
X

8

C
X

Q
X

9

C
X

Q
X

10

C
X

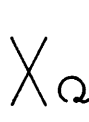

Q
X

11 (1) (2) (3)

12

13 (tape)

14 (1) (2) (3) (4) (5)
(6)

15 (1) (2) (3) (4) (5)
(6)

16

17

---

18 (tape)

19

20

21

22

23

24

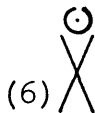
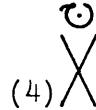
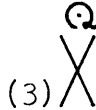
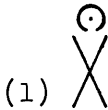
25

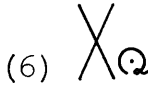
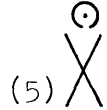
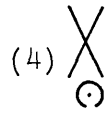
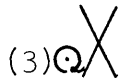
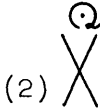
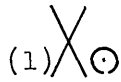
26

27

28

29

30

31

32

33

:

;

:

34

:

;

:

35

36

or

37 or with

38 and

39 with (1) (2) (3) (4)

40 : _____

41

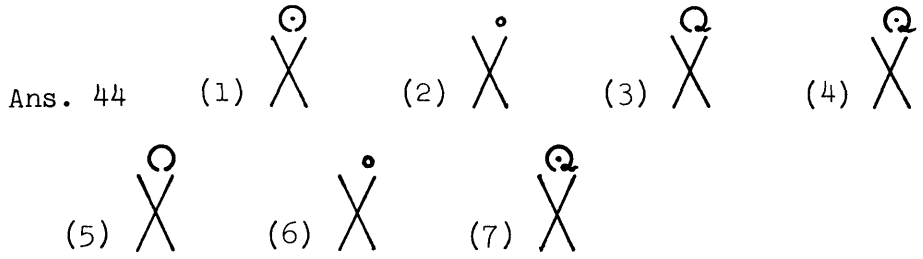
42 (1) (2) (3) (4) (5)

43 (1) (2) (3) (4) (5)

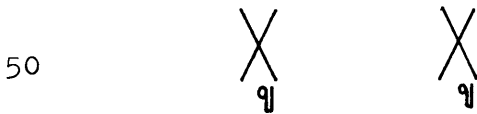
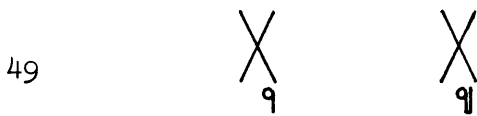
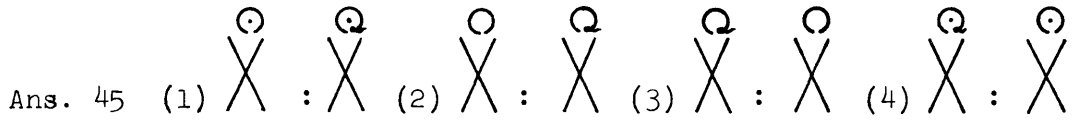
(6) (7)

44 (1) _____ (2) _____ (3) _____ (4) _____ (5) _____

(6) _____ (7) _____

45 (1) ___ : ___ (2) ___ : ___ (3) ___ : ___ (4) ___ : ___

51   X   X
              9   9

52   (1) X   (2) X   (3) X   (4) X
              9   9   9   9

(5) X   (6) X
      9   9

53   (1) X   (2) X   (3) 9 X   (4) X
              9   9   9   9

(5) X   (6) X 9
      9   9

54   X   X
              9   9

55   X
              9

56   X
              9

57   X
              9

58

59

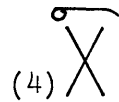
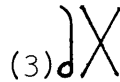
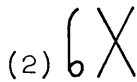
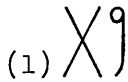
60

61

62

63

64

65

66

67

68

---

69   ບບ X

70   ບບ X

71   ບບ X

72   ບບ X

73   ບບ X

74   ບ X   ບບ X

75   (1) ບ X   (2) ບບ X   (3) ບບ X   (4) ບ X

(5) ບບ X

76   (1) _____   (2) _____

(4) _____   (5) _____

Ans. 76 (1) ບ ບ X (2) ບ X (3) ບ X (4) ບ ບ X

77 (1) X ບ (2) ບ X ບ (3) ບ X (4) ບ ບ X

(5) X̄ (6) X ບ ບ

78 (1) ບ X (2) ບ X (3) ບ X (4) ບ ບ X

(5) ບ ບ X (6) ບ ບ X

79 ບ X

80 ບ X

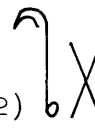
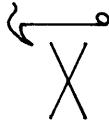
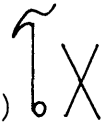
81 ບ X

82

---

83 (1) ບ X (2) ບ X (3) ບ X (4) ບ X

84

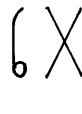
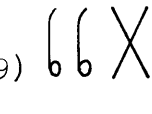
85 (1) (2) (3) (4)

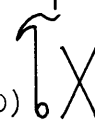
(5)

86

---

87 (1) (2) (3) (4) (5)

(6) (7) (8) (9)

(10)

88 (1)   (2)   (3)

(4)   (5)   (6)

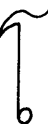

89 (1) — : — (2) — : — (3) — : —

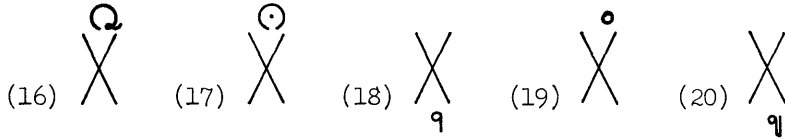
Ans. 89 (1) : (2) : (3) :

90 (1) (2) (3) (4)
 (5) (6) (7) (8)

91 (1) _____ (2) _____ (3) _____ (4) _____
 (5) _____ (6) _____ (7) _____

Ans. 91 (1) (2) (3) (4)
 (5) (6) (7)

92 (1) (2) (3) (4) (5)
 (6) (7) (8) (9) (10)
 (11) (12) (13) (14) (15)

93

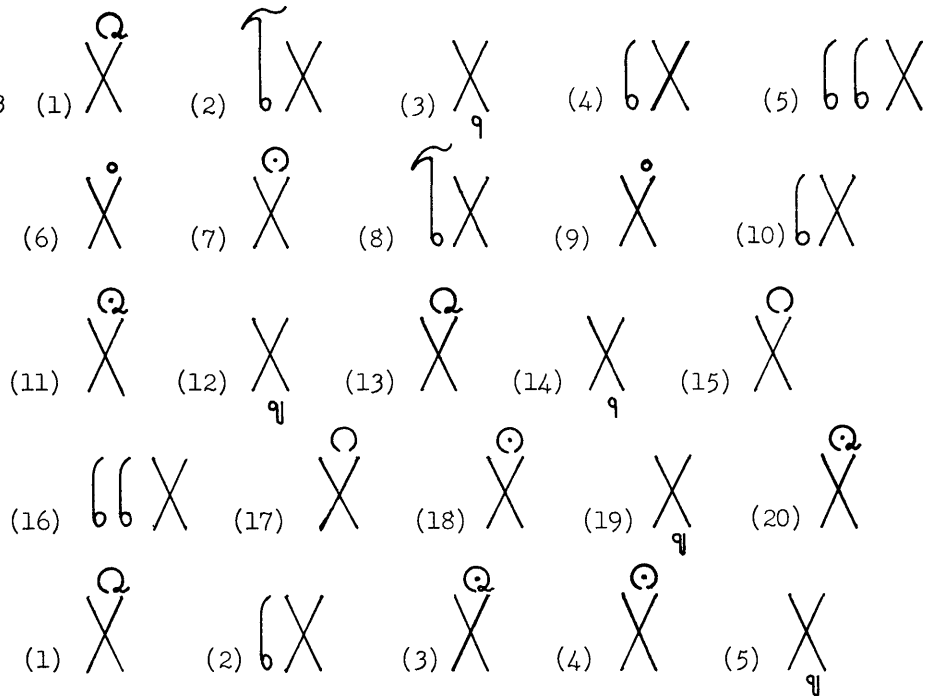
(1) _____ (2) _____ (3) _____ (4) _____ (5) _____

(6) _____ (7) _____ (8) _____ (9) _____ (10) _____

(11) _____ (12) _____ (13) _____ (14) _____ (15) _____

(16) _____ (17) _____ (18) _____ (19) _____ (20) _____

Ans. 93

94

- (6) ບ ບ X (7) ບ ບ (8) ບ ບ (9) ບ ບ (10) ບ ບ
 (11) ບ ບ (12) ບ ບ X (13) ບ ບ (14) ບ ບ X (15) ບ ບ
 (16) ບ ບ (17) ບ ບ X (18) ບ ບ (19) ບ ບ (20) ບ ບ

95 ບ ບ

96 ບ ບ

---

98 ບ ບ

99 ບ ບ

100 ບ ບ ບ ບ

---

102 Xe

103 Xe Xj

104 Xe Xe

105 Xj

106 (1) Xe (2) Xj (3) Xj (4) Xe (5) Xj

(6) Xe

107 (1) Xe (2) Xj (3) Xj (4) Xe (5) Xe

(6) Xe (7) Xj (8) Xj (9) Xe (10) Xe

108 (1) Xj (2) Xe (3) Xj (4) Xe (5) Xe

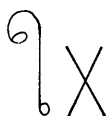

(6) Xj (7) Xe (8) Xee (9) Xj (10) Xe

- 109 (1) (2) (3) (4) (5)
- (6) (7) (8) (9) (10)
- (11) (12)

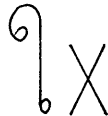

110 (tape)

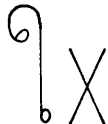
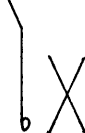
- 111 or

- 112

- 113

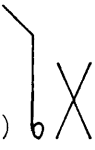

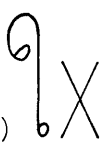
- 114

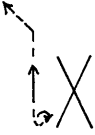
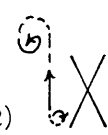
- 115

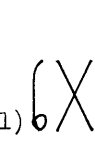
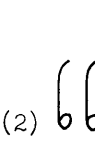
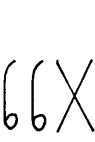
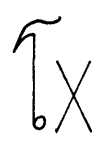
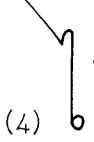

- 116

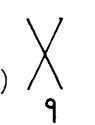

117 (tape)

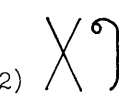
118 (1) X or X (2) X

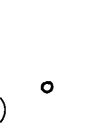
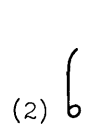

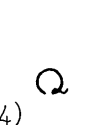
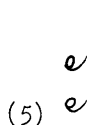

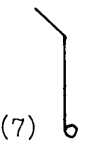

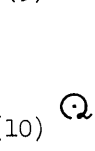
119 (1) X (2) X

120 A. (1) X (2)   X (3) X (4) X
 (5) X

B. (1) X (2) X (3) X (4) X (5) X

C. (1) X (2) X

D. (1) X (2) X

121 (1) (2) (3) (4) (5)
 (6) (7) (8) (9) (10)

(11) ຈ

(12) ອ

(13) ອ

(14) ຈ

(1) _____ (2) _____ (3) _____ (4) _____ (5) _____

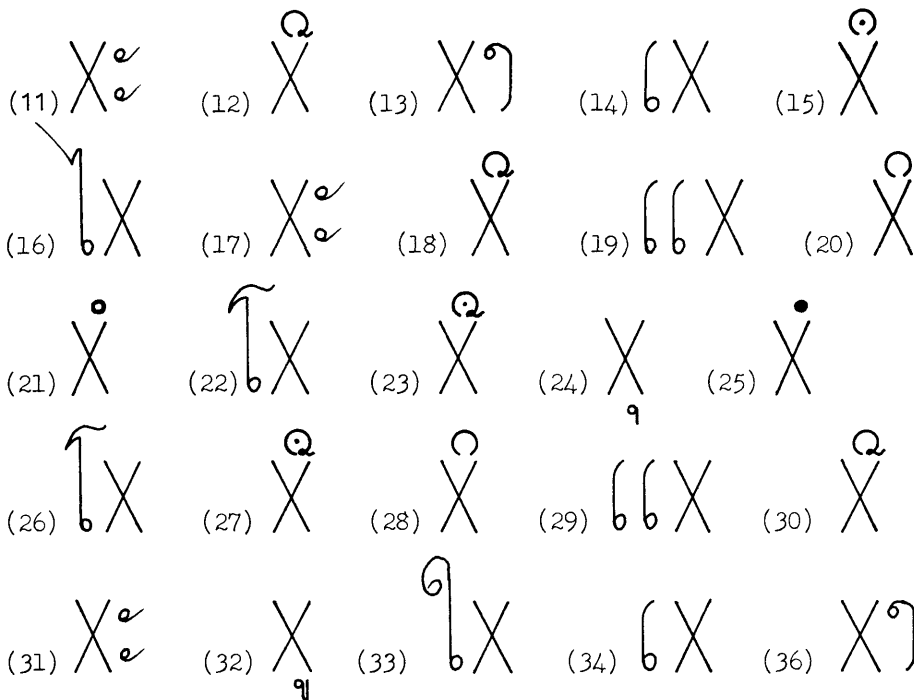
(6) _____ (7) _____ (8) _____ (9) _____ (10) _____

(11) _____ (12) _____ (13) _____ (14) _____

Ans. 121 (1) ອ (2) ອ (3) ອ (4) ອ (5) ອ
 (6) ອ (7) ອ (8) ອ (9) ອ (10) ອ
 (11) ຈ (12) ອ (13) ອ (14) ຈ

122

(1) ອ (2) ອ (3) ອ (4) ອ (5) ອ
 (6) ຈ (7) ອ (8) ອ (9) ອ (10) ຈ

123

(1) _____ (2) _____ (3) _____ (4) _____ (5) _____

(6) _____ (7) _____ (8) _____ (9) _____ (10) _____

(11) _____ (12) _____ (13) _____ (14) _____ (15) _____

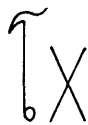

(16) _____ (17) _____ (18) _____ (19) _____ (20) _____

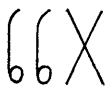

(21) _____ (22) _____ (23) _____ (24) _____ (25) _____

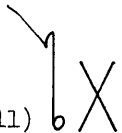

(26) _____ (27) _____ (28) _____ (29) _____ (30) _____

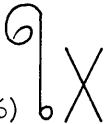

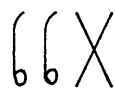

(31) _____ (32) _____ (33) _____ (34) _____ (35) _____

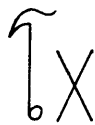

Ans. 123

(1) (2) (3) (4) (5)

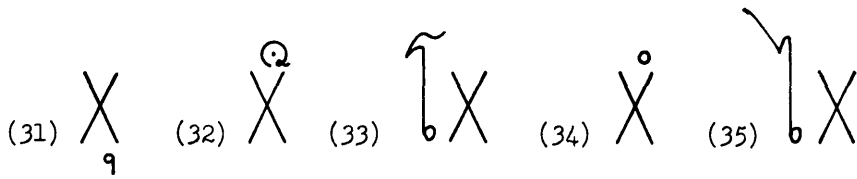
(6) (7) (8) (9) (10)

(11) (12) (13) (14) (15)

(16) (17) (18) (19) (20)

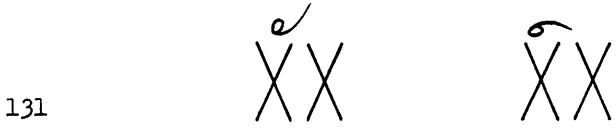
(21) (22) (23) (24) (25)

(26) (27) (28) (29) (30)

127

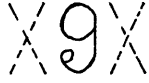

132 (1) (2)

133

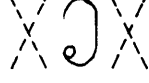

134

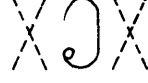

135

136

137

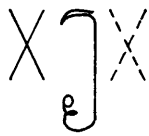
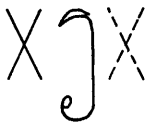

138

139

140

141

---

142 or

143

144 _____

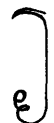

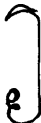
145

146 _____

147 (1) _____ (2) _____ (3) _____ (4) _____ (5) _____

(6) _____ (7) _____ (8) _____ (9) _____ (10) _____

(11) _____ (12) _____

Ans. 147 (1) (2) (3) (4) (5)
 (6) (7) (8) (9) (10)

(11) ອ (12) ວ

148

ຂ້ວ

149

ຂ້ວ

150 (tape)

151

ຂ້ວ

152

ຂ້ວ

153

ຂ້ວ ຂ້ວ

154 (tape)

155

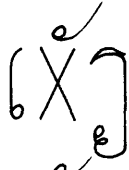
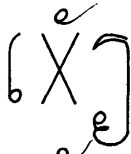
ຂ້ວ

156

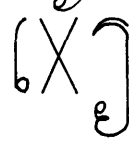
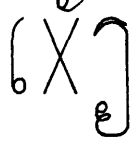
ເຂ້ວ ເຂ້ວ

157

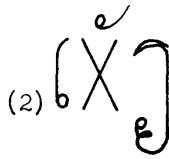
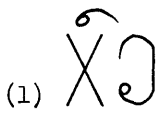
158

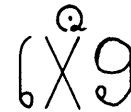
159

160

161

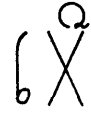
162

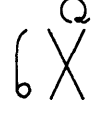
163

164

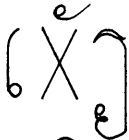
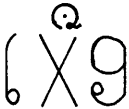

165

166

---

167 (1) (2) (3) (4)

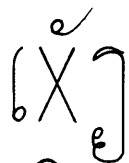

168

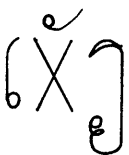
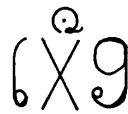
169 (1) : (2) :

(3) :

170 (1) _____ (2) _____ (3) _____ (4) _____

(5) _____ (6) _____ (7) _____ (8) _____

Ans. 170 (1) (2) (3) (4)

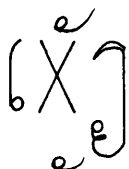
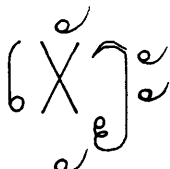
(5) (6) (7) (8)

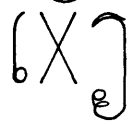
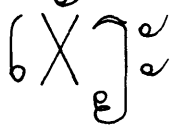
171 (1) (2)

172 (1) (2)

173 :

174 :

175 (1) (2)

176 (1) (2)

177

178

179 (1) (2)

180

181

182   ບ໋໋X^e   ບ໋໋X^e   ບ໋໋X^e

183   ບ໋໋X

184   ບ໋໋X : ບ໋໋X^e

185   X^e , ບ໋໋X^e.

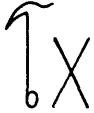

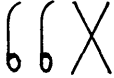
186   ັ໋໋X

187   ັ໋໋X^e

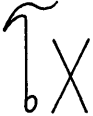
188   ັ໋໋X : ັ໋໋X^e

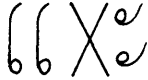
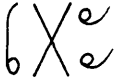
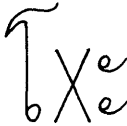
189   (1) ັ໋໋X^e : _____   (2) ບ໋໋X^e : _____

(3) ບ໋໋X^e : _____

Ans. 189 (1) (2) (3)

190 (1) : _____ (2) : _____

(3) : _____

Ans. 190 (1) (2) (3)

191

192 :

193 :

194 :

195 (1) _____ (2) _____ (3) _____

(4) _____

Ans. 195 (1) (2) (3) (4)

196 :

197 :

Ans. 197

198 :

199 :

200 :   :

201 :

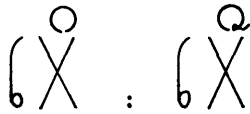
202

203

204

205

Ans. 205

206

Ans. 206

207

(1) _____ (2) _____ (3) _____ (4) _____

Ans. 207 (1)

(2)

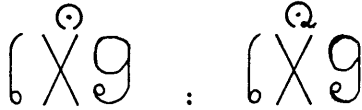
(3)

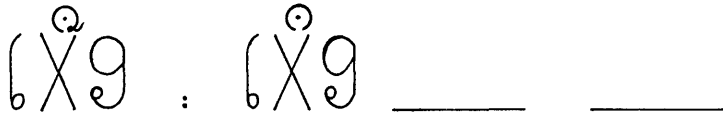
(4)

208

209

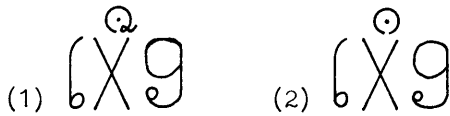
Ans. 209

210

(1) _____ (2) _____

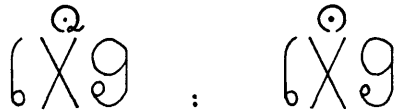
Ans. 210

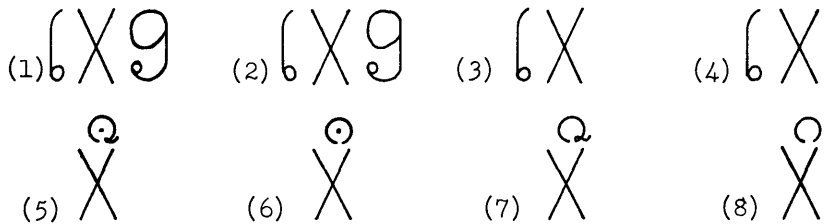
211

212

213

Ans. 213

(1) and (5)

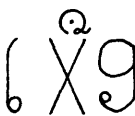

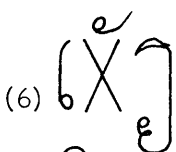
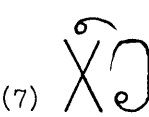
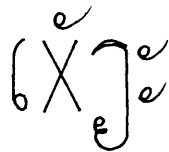

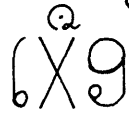

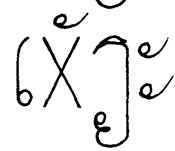

(2) and (6)

(3) and (7) (4) and (8)

214

(1) (2) (3) (4)
 (5) (6) (7) (8)
 (9) (10) (11) (12)
 (13) (14) (15) (16)

215

(1) _____ (2) _____ (3) _____ (4) _____
 (5) _____ (6) _____ (7) _____ (8) _____
 (9) _____ (10) _____ (11) _____ (12) _____
 (13) _____ (14) _____ (15) _____ (16) _____

- Ans. 215 (1) ຂົວ (2) ຂີ້ (3) ຂີ້ອູ (4) ຂີ້ງ
 (5) ຂົວຂີ້ (6) ຂີ້ງຂີ້ (7) ຂີ້ອູ (8) ຂີ້
 (9) ຂີ້ງ (10) ຂົວຂີ້ (11) ຂີ້ງຂີ້ (12) ຂີ້ອູ
 (13) ຂີ້ (14) ຂົວ (15) ຂີ້ (16) ຂີ້ອູ

216 ຂີ້ ຂົວ

217 ຂີ້ງ

218 ຂີ້ງ

219 ຂີ້ງ

220

---

221 (1) Xᵛ (2) X̊ (3) X̊ᵛ (4) X̊ (5) X̊ᵛ

(6) Xᵛ

222 (1) 6X (2) X̊X (3) Xᵛ

223 6X̊ᵛ

224 6X̊ᵛ

225 6X̊ᵛ 6X̊ᵛ 6X̊ᵛ

226 _____

227 (1) Xᵛ (2) 6X (3) 6X̊ᵛ (4) 6X

(5) 6X̊ᵛ (6) Xᵛ

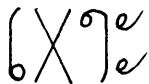
228 (1) _____ (2) _____ (3) _____ (4) _____

(5) _____ (6) _____ (7) _____ (8) _____

Ans. 228 (1) (2) (3) (4)

(5) (6) (7) (8)

229

230 (1) (2) _____

Ans. 230 (1)   (2)

231 :

232 (1) _____ (2) _____ (3) _____ (4) _____

Ans. 232 (1) ມື້ ມື້ ມື້ (2) ມື້ ມື້ (3) ມື້ ມື້

(4) ມື້ ມື້

233 A. Pairs of Vowels:

(1) ມື້ : ມື້ (2) ມື້ : ມື້

(3) ມື້ : ມື້ (4) ມື້ : ມື້ (5) ມື້ : ມື້

(6) ມື້ : ມື້ (7) ມື້ : ມື້

(8) ມື້ : ມື້ (9) ມື້ : ມື້

B. Pairs of Diphthongs: (1) ມື້ : ມື້

(2) ມື້ : ມື້ (3) ມື້ : ມື້

C. Others (1) ມື້ (2) ມື້ (3) ມື້ (4) ມື້

234 ກ 235 ກ

236 ກ ກ ກ 237 ກ

238 **P PAT** 239 ກ

240 ກ ດ ຕ ບ ປ 241 (tape)

242 ກ 243 ກ 244 ກ

245 (1) ກາ (2) ກິ (3) ກີ (4) ກຸ

(5) ກໍ (6) ກຳ (7) ກະ (8) ກັ

246 (1) X (2) ກົ (3) ກົ (4) ກົ

(5) ກາ (6) ກົ (7) ກໍ

247 (1) ກິ (2) ກຸ (3) ກາ (4) ກາ

(5) ເກີ ກິ ເກົາ ເກັງ

248

(1) ເກ ຫຼັງ

(2) ເກົາ ເກັງ

249

(1) _____ (2) _____ (3) _____ (4) _____

Ans. 249

(1) ກິ ກິ ກິ ກິ

250

(1) ກິ ກິ ກິ ກິ

(5) ກິ ກິ ກິ ກິ

(9) ກິ ກິ ກິ ກິ

(13) ກິ ກິ ກິ ກິ

- 251
- (17) ໄກ (18) ເກົາ (19) ກຳ
- (1) ກຳ (2) ກາ (3) ເກົາ (4) ເກີ
- (5) ໄກ (6) ກີ (7) ກົວ (8) ເກະ
- (9) ເກີງ (10) ເກ (11) ເກັງ (12) ເກາະ
- (13) ໄກ (14) ກີ (15) ກຸ (16) ກໍ (17) ເກີ
- (18) ກີ (19) ກະ

252 (1) _____ (2) _____ (3) _____ (4) _____

- Ans. 252 (1) ກົວ (2) ເກັງ (3) ເກີງ (4) ເກາະ

253 I have a cat.

254 A cat?

Who are you?

READING LAO: A Programmed Introduction

- 255 I have a cat, a canary, and a turtle.
- 256 On tape only
- 257 On tape only
- 258 C + V
- 259 C + V + C
- 260 (1) C + V (2) C + VV (3) C + V + C (4) C + VV + C
- 261 C + VV + C C + VV
- 262 (1) _____ (2) _____
- Ans. 262 (1) C + V + C (2) C + VV

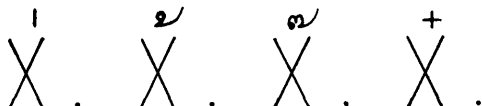
263 Tape only

- 264 (1) 3 Classes of Initial Consonants
(2) 2 kinds of syllables
(3) Superscripts

265 HIGH, MID, LOW

266 OPEN and CLOSED

267 CLOSED: sound is stopped

268

269 Question on tape.

Ans. True

270 Question on tape.

Ans. High, Mid, Low

271 Question on tape.

Ans. two; open and closed

272 (tape)

273 ກ

274 ກະ

275 ກະ → C + V

276 ກະ

277 (1) ກະ (2) ກິ (3) ເກະ (4) ເກິ

(5) ກິ (6) ກຸ (7) ເກາະ (8) ເກາະ

278 ກ

279 (1) ເກາະ (2) ເກິ (3) ກິ (4) ກະ (5) ກິ

(6) ໂກາະ (7) ກຸ (8) ເກາະ (9) ເກາະ

280

ກະ

Ans. 280

ຊະ

281

ກະ

ກະ

ກະ

282

ກະ

ກະ

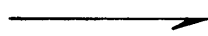
ກະ

283 (tape)

284

ກະ

ກ

MC

(mid class consonant)

285

(1)

ກະ

(2)

ກິ

(3)

ກິ

(4)

ກຸ

(5)

ກະ

(6)

ແກະ

(7)

ແກະ

286

(1)

ເກິ

(2)

ກິ

(3)

ແກະ

(4)

ກຸ

(5)

ແກະ

(6)

ແກະ

(7)

ກິວະ

(8)

ກະ

287 (1) _____ (2) _____ (3) _____ (4) _____

(5) _____ (6) _____ (7) _____ (8) _____

Ans. 287 (1) ກະ (2) ກົວະ (3) ແກະ (4) ກ
 (5) ກິ (6) ແກະ (7) ແກາະ (8) ແກິ

288 (1) ກາ (2) ກຸ (3) ກິ (4) ກີ (5) ແກ້ງ

(6) ກົວ (7) ກຳ (8) ແກ (9) ແກ້າ (10) ກໍ

(11) ແກ (12) ແກ (13) ແກິ (14) ແກ້ງ

289 (1) ກໍ (2) ກິ (3) ກາ (4) ກຳ (5) ແກ້າ

(6) ກົວ (7) ແກ້ງ (8) ແກ (9) ກິ

(10) ແກ (11) ແກິ

- 290 (1) _____ (2) _____ (3) _____ (4) _____
- (5) _____ (6) _____ (7) _____ (8) _____
- (9) _____ (10) _____ (11) _____ (12) _____

- Ans. 290 (1) ກິ (2) ເກີ (3) ກີ (4) ກິ້າ
- (5) ກິ້ວ (6) ເກ (7) ໄກ (8) ກໍ
- (9) ກາ (10) ເກົ້າ (11) ເກືອ (12) ກຸ່
- ກໍ

291

292 (tape)

293
294
295

- (1) ເກກຸ່ (2) ເກືອກາ (3) ເກົ້າ
- (4) ກໍກາ (5) ກໍ້າເກືອ (6) ໄກເກົ້າ

296 (1) _____ (2) _____ (3) _____

(4) _____ (5) _____ (6) _____

Ans. 296

(1) ໄກເກີ (2) ເກີ້ງກາ (3) ເກກຸ

(4) ກໍາເກີ້ງ (5) ເກີ້ກຸ (6) ກໍກາ

297
298
299

(1) ໄກເກາະ (2) ກຸກະ (3) ກາເກີ

(4) ເກີ້ງເກາະ

300 (1) _____ (2) _____ (3) _____

(4) _____

Ans. 300

(1) ເກີ້ງເກາະ (2) ກຸກະ (3) ກາເກີ

(4) ໄກເກາະ

301
302
303
304
305
306

(1) ເກາະເກິ່ງ (2) ກິ່ກິ່ (3) ເກາະໄກ

(4) ເກິ່ກິ່

307

(1) _____ (2) _____ (3) _____

(4) _____

Ans. 307

(1) ເກິ່ກິ່ (2) ກິ່ກິ່ (3) ເກາະເກິ່ງ

(4) ເກາະໄກ

308
309
310

(1) ເກາະເກາະ (2) ເກາະເກິ່

(3) ເກາະເກາະ

311 (1) _____ (2) _____ (3) _____

Ans. 311 (1) ແກ້ວເກີດ (2) ແກ້ວແກ້ວ

(3) ແກ້ວ

312 ກາ : 'crow'   ກ : (slang) 'I, me'

313 ກາກ ັ → NP (Noun Phrase)

314 ກາກ ັ

Ans. 314 My crow

315 ກົວ : 'to be afraid of, to fear'

316 ກົວກ ັ → VP (Verb Phrase)

Ans. 316 '(to) be afraid of me'

317

ກາກ
໑

Ans. 317 It is a Noun Phrase (NP).

318

ກິ້ວກ
໑

Ans. 318 It is a Verb Phrase (VP).

319

ກາກກິ້ວກ
໑   ໑

ກາກ
໑

→

N + Pronoun

→

NP

320

ກິ້ວກ
໑

ກາກກິ້ວກ
໑   ໑

321

ກ
໑

ກິ້ວ

322

ກາກກິ້ວກ
໑   ໑

S

→

NP + V + NP

323 (tape)

324

ແກ້ : 'sheep'

ເກີ : 'friend'

NP → ແກ້ວເກີດ

Ans. 324 My friend's sheep

325 ແກ້ວເກີດ ແກ້ວ

326 _____

Ans. 326 ແກ້ວ

327 ແກ້ວເກີດກິດກາ

Ans. 327 ກິດກາ

328 ແກ້ວເກີດ

329 ແກ້ວເກີດກິດກາ

Ans. 329 My friend's sheep is afraid of the crow.

330

ເກີດ ແກ້ວ ເກີດ : 'to feed'¹
 ແກ້ວ ແກ້ວ ແກ້ວ (animal)
 ແກ້ວ ແກ້ວ ແກ້ວ

Ans. 330 My friend feeds my sheep.

331

ແກ້ວ ແກ້ວ ແກ້ວ

NP or VP?

Ans. 331 VP

332

(1) My sheep _____ (2) My buddy _____

(3) My crow _____ (4) My buddy's sheep _____

(5) My buddy's crow _____ (6) I _____

(7) I feed crows. _____ (8) I feed sheep. _____

_____ (9) I feed my sheep. _____

1. Only those meanings that are required to render a good translation are given throughout this text.

(10) I feed my crows. _____

(11) My buddy's crows feed my sheep. _____

(12) I feed my buddy's sheep. _____

Ans. 332

- (1) ແກະກຸນ ກຸນ ກຸນ
  - (2) ແກະກຸນ ກຸນ ກຸນ
  - (3) ກຸນ ກຸນ ກຸນ
  - (4) ແກະກຸນ ກຸນ ກຸນ
  - (5) ກຸນ ກຸນ ກຸນ
  - (6) ກຸນ ກຸນ ກຸນ
  - (7) ກຸນ ກຸນ ກຸນ
  - (8) ກຸນ ກຸນ ກຸນ
  - (9) ກຸນ ກຸນ ກຸນ
  - (10) ກຸນ ກຸນ ກຸນ
  - (11) ກຸນ ກຸນ ກຸນ
  - (12) ກຸນ ກຸນ ກຸນ
- ກຸນ ກຸນ ກຸນ

333

Ans. 333

ກ
ຳ

334

ກໍ

335

ເກີກເກີ້ງເກຍກ ກກໍເກີ້ງ
ເກະເກີກ

Ans. 335 'My buddy feeds my sheep. I then feed my buddy's sheep.'

336 (tape)

Ans. 336 (1) C + V (2) C + VV

337

ກ

Ans. 337 Mid class.

338

ເກະ

Ans. 338 (1) Closed.

(2) All syllables ending in short vowel are closed, since the short vowel is usually followed by a glottal stop.

339

MC + VV?

Ans. 339 It refers to a syllable beginning with an initial Mid Class consonant and ending with a long vowel.

340

MC + VV?

Ans. 340 Open.

341

Ans. 341 (M)C + VV

342

MC + V

Ans. 342 High

343

MC + VV

Ans. 343 Low

344

345

346

347

348

349

(1) ຈາ (2) ແຈ (3) ໂຈ (4) ຈໍ (5) ຈີ

(6) ເຈ້ງ (7) ຈົວ (8) ໂຈ (9) ຈຳ

350
351

(1) ຈໍ (2) ເຈ້ງ (3) ໂຈ (4) ຈາ

(5) ເຈ້ງ (6) ຈົວ (7) ຈຳ (8) ແຈ

352

(1) _____ (2) _____ (3) _____ (4) _____

(5) _____ (6) _____ (7) _____ (8) _____

Ans. 352

(1) ຈົວ (2) ເຈ້ງ (3) ເຈ້ງ (4) ຈໍ
(5) ແຈ (6) ຈາ (7) ຈຳ (8) ໂຈ

353 (tape)

354

ເຈ້ງ

Ans. 354 MC + VV

355
356
357

- (1) ຈະ (2) ຈື (3) ຈິ (4) ແຈະ
(5) ຈີ (6) ໂຈະ (7) ແຈາະ (8) ຈະ

358

- (1) _____ (2) _____ (3) _____ (4) _____
(5) _____ (6) _____

Ans. 358

- (1) ຈິ (2) ໂຈະ (3) ຈະ (4) ແຈະ

- (5) ແຈາະ (6) ຈື

359

- (1) ແຈຽງ (2) ຈະ (3) ຈຳ (4) ແຈາະ
(5) ຈິ (6) ໂຈ (7) ຈິວ (8) ແຈະ
(9) ແຈ (10) ຈິ (11) ຈື (12) ແຈິວ

360 (1) _____ (2) _____ (3) _____ (4) _____

(5) _____ (6) _____ (7) _____ (8) _____

Ans. 360

(1) ຈະ (2) ເຈາະ (3) ໂຈ (4) ແຈະ

(5) ຈິ (6) ເຈັງ (7) ຈຳ (8) ຈີ

361

(1) ກາ (2) ຈຳ (3) ໂກ (4) ຈຸ

(5) ແຈ (6) ເກີ (7) ເຈາະ (8) ກົວ

(9) ແກະ (10) ໂຈ (11) ຈະ (12) ກະ

362 (1) _____ (2) _____ (3) _____ (4) _____

(5) _____ (6) _____ (7) _____ (8) _____

Ans. 362

(1) ແກ້ວ (2) ເຈາະ (3) ແຈ (4) ໂກ
 (5) ໂຈ (6) ກົວ (7) ຈຸ (8) ຈຳ

363

(1) ຈຳໂຈ (2) ຈົວຈາ (3) ຈຳແຈ

364

(1) ກົວເຈ້ງ (2) ໂກຈົວ (3) ກຳແຈ

365

(1) ຈົວເກ້ອ (2) ໂຈໂກ (3) ຈຳເກ້

366

(1) _____ (2) _____ (3) _____

(4) _____ (5) _____ (6) _____

(7) _____ (8) _____ (9) _____

Ans. 366

(1) ໂກຈົວ (2) ຈຳໂຈ (3) ກົວເຈ

(4) ຈົວຈາ (5) ຈົວເກ້ອ (6) ກຳແຈ

(7) ຈຳເຈ ຈຳເກີ ຈຳໂກ

367
368
369

(1) ຈົວເຈາະ (2) ຈຳໂຈະ (3) ເຈັງເຈະ

370

(1) _____ (2) _____ (3) _____

Ans. 370

(1) ຈຳເຈະ (2) ຈຳເກີ (3) ກຸຈະເຈາະ

371
372
373

(1) ຈຳເຈ (2) ຈະຈາ (3) ເຈາະຈຳ

374

(1) _____ (2) _____ (3) _____

Ans. 374

(1) ຈະເກີງ (2) ເກາະຈຳ (3) ຈຳເຈ

375
376
377

(1) ຈະເຈາະ (2) ຈຳໂຈະ (3) ເຈັຈຸ

378

(1) _____ (2) _____ (3) _____

Ans. 378 (1) ກະຈະ (2) ເຈິເກາະ (3) ຈະເຈາະ

379 ຈຳ : 'to remember, recognize; to make someone do something'

380 ກຳຈຳເກີກ

381 'My buddy remembers me.' _____

Ans. 381 ເກີກຈຳກ

382 ເກີກຈຳກ → NP + VP

Ans. 382 NP → ເກີກ, VP → ຈຳກ

383 (tape)

384 (tape)

385 ເຈີງ : 'bat' (a kind of bird)

386

ເກີ້ງ

ເກີ້ງເຈັ້ງ

387

ເກີ້ງເຈັ້ງ

Ans. 387

388 'My buddy fed the bats.' _____

Ans. 388

ເກີ້ກູເກີ້ງເຈັ້ງ

389

ເກີ້ກູຈະເກີ້ງເຈັ້ງ

390 'I will remember my friend.' _____

Ans. 390

ກູຈະຈຳເກີ້ກູ

391

ເກີ້ : 'to drill a hole'

ກະແຈ : 'a lock.'

ກຸຈະແຈກະແຈ

Ans. 391 'I will drill a hole in the lock.'

392 'My buddy drilled a hole in a lock.' _____

Ans. 392 ເກີ້ກຸຈະແຈກະແຈ

393 ກຸຈຳເກີ້ກຸຈະແຈກະແຈ

Ans. 393 (1) 'I forced my buddy to drill a hole in the lock.'

(2) ເກີ້ກຸຈະແຈກະແຈ

394 'My buddy made me feed the bats.'

Ans. 394 ເກີກຈຳກເກືອເຈັງ

395 ຈົວ : 'novice monk'

'The novice monk will feed the bats.' _____

Ans. 395 ຈົວຈະເກືອເຈັງ

396 ຈຳໃຈ : 'to be forced to do something against your will'

ເກີກຈະຈຳໃຈເກືອເຈັງ

Ans. 396 'My buddy will be forced against his will to feed the bats.'

397 'My buddy was forced to drill a hole in the lock.'

Ans. 397 ເກີກຈຳໃຈເຈາະກະແຈ

398   ຈຳໃຈ   ເກືອເຈັງ

399   ຈຳໃຈ   ເຈາະກະເຈ

400   (1) ກຳຈຳເກັກ

Ans. (1) I remember my buddy.

(2) The novice monk's bat _____

Ans. (2) ເຈັງຈົວ

(3) To be obliged to against the will _____

Ans. (3) ຈຳໃຈ

(4) ຈະເຈາະ

Ans. (4) Will drill.

(5) The novice monk is going to feed the bats.

Ans. (5) ຈົງຈະເກັ່ງເຈັ້ງ

(6) I will make my buddy feed the bats.

Ans. (6) ກາຈະຈຳເກັກກເກັ່ງເຈັ້ງ
(7) ຈົງຈຳກະແຈເກັກ

Ans. (7) The novice monk remembered my buddy's key.

0 0

402

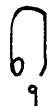

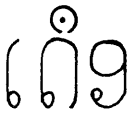
403 _____

404

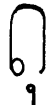
405

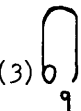
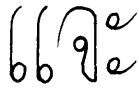
406   $\longrightarrow$ Ans. 405. High
MC + V

Ans. 406 Mid Class initial consonant followed by short vowel.

407 (1) (2) (3) (4)

408 (1) _____ (2) _____ (3) _____ (4) _____

Ans. 408 (1) (2) (3) (4)

409 (1) (2) (3) (4)

(5) ກິ ກໍ ກໍ້ (6) ກາ ກາະ (7) ກິ ກໍ້ (8) ກໍ້

(9) ກາະ ກາະ (10) ກາ ກາະ (11) ກາ ກາະ (12) ກາ ກາະ

ກາ

410

411

(1) ກາ (2) ກາ າ (3) ກາ າ (4) ກາ າ
(5) ກາ າ (6) ກາ າ (7) ກາ າ (8) ກາ າ

412

(1) _____ (2) _____ (3) _____ (4) _____
(5) _____ (6) _____ (7) _____ (8) _____

Ans. 412

(1) ກາ າ (2) ກາ າ (3) ກາ າ (4) ກາ າ
(5) ກາ າ (6) ກາ າ (7) ກາ າ (8) ກາ າ

413

MC V

Ans. 413

MC + VV

414 ກໍ່ $\xrightarrow{\text{MC + VV}}$ Low pitch countour.

(1) ກໍ່ (2) ກໍ່ (3) ກໍ່ (4) ກໍ່

415 ກະ $\xrightarrow{\text{MC + V}}$

ກໍ່ $\xrightarrow{\text{MC + VV}}$

Examples: (1) ກໍ່ $\xrightarrow{\text{MC + V}}$ ກໍ່

(2) ກະ $\xrightarrow{\text{MC + V}}$ ກະ

(1) ກໍ່ (2) ກໍ່ (3) ກະ (4) ກະ

Ans. (1) ກະ (2) ກໍ່ (3) ກໍ່ (4) ກໍ່

416
417
418

(1) ກໍ່ (2) ກໍ່ (3) ກໍ່

419 (1) _____ (2) _____ (3) _____

Ans. 419 (1) ບໍ່ ບໍ່ (2) ເດີ ດີ (3) ເດີ ດີ

420
421
422

(1) ບໍ່ ບໍ່ (2) ເດີ ເດີ (3) ດີ ດີ

423 (1) _____ (2) _____ (3) _____

Ans. 423 (1) ເດີ ເດີ (2) ດີ ດີ (3) ບໍ່ ບໍ່

424
425
426

(1) ດີ ດີ (2) ເດີ ເດີ (3) ດີ ເດີ

427 (1) _____ (2) _____ (3) _____

Ans. 427 (1) ດີ ເດີ (2) ດີ ດີ (3) ເດີ ເດີ

428
429
430

(1) ດະດູ ກໍ່ (2) ເດີເຫຼາະ (3) ຈະເດີງ

431

(1) _____ (2) _____ (3) _____

Ans. 431

(1) ເດີເຫຼາະ (2) ຈະເດີງ (3) ດະດູ ກໍ່

432

ໃຈດີ : 'kind' or 'good-hearted'.

ຈິງໃຈດີ

Ans. 432 A kind novice monk.

433

ຈິງໃຈດີ → NP → (N → ຈິງ +
Modifier → ໃຈດີ)

434

ກະແຈດີ : 'a good key' or 'good keys'.

Ans. 434 NP; N + Modifier.

435 ດໍາ : 'black' Black sheep _____

Ans. 435 ແກ້ວດໍາ

436 ດູ່ : 'to be diligent'
The novice monk is diligent. _____

Ans. 436 ຈິງດູ່

437 ແກ້ວດູ່

Ans. 437 My buddy is diligent.

438 ເດິ່ງ : 'Partially broken'

ກະດິ່ງ : 'monks' dwelling quarters'

ກະແຈກະດິ່ງເດິ່ງ

Ans. 438 (1) The key to the monks' quarters is partially broken.

(2) NP → ກະແຈກະດິ

(3) VP → ເດີ້ງ

439

ດີໃຈ : 'to be glad'   ຈຳໃຈ

(1) ຈົວດີໃຈເກັ່ງເກາະ : The novice priest is voluntarily feeding the sheep.

(2) ຈົວຈຳໃຈເກັ່ງເກາະ : The novice priest is feeding the sheep but only because he has to.

440

ດີໃຈ   ຈຳໃຈ   ຈະ + VP

ກູດີໃຈຈະເກັ່ງເກາະ : I will feed the sheep of my own volition.

ຈະ ດີໃຈ

441

ກູຈະດີໃຈເກັ່ງເກາະ : I would be happy to feed the sheep (but hope somebody else does it).

442

ຈະ
 ກູ້ໂຈເກັ່ງເກາະ : I was willing to feed
 ທີ່ the sheep.

443

'My buddy will drill holes in locks against his will.'

Ans. 443

ເກັ່ງກູ້ຈຳໂຈເກາະກະແຈ
 ໂດ : 1. which? 2. any, every.

444

(1) ເກາະໂດດີ : 'which island is good?'

(2) ເກາະໂດກໍດີ : 'any island is good.'

445

NP + ໂດກໍ + VP

- (1) ເກາະໃດກໍ່ໄກ : 'No island is near.'
- (2) ຈົວໃດກໍ່ໃຈດີ : 'Any novice priest is kind.'
- (3) ກະແຈໃດກໍ່ດີ : 'Any key is all right.'

446

(1) 'Any island is O.K.' _____

Ans. (1) ເກາະໃດກໍ່ດີ

(2) 'Which key is partially broken?' _____

Ans. (2) ກະແຈໃດເດື່ອ

447

VP + ກໍ່ດີ (1) ໂຈະກໍ່ດີ : 'It's O.K. to stop for now.'

(2) ເດົາກໍ່ດີ : 'It's O.K. to guess.' (3) ເກ້ອກໍ່ດີ : 'It's O.K. to feed them.'

448

ເດີ

ເຈາະກະເຈາະໂຕກໍ່ເຈາະເດີ

: 'Drill a hole
in any lock
you like.'

ເກັ່ງຈູໂຕກໍ່ເກັ່ງເດີ

: Feed any group you like.

449 ' Make my buddy feed the crows.'

Ans. 449

ຈຳເກັ່ງກູເກັ່ງກາເດີ

450 (1) ' My friend's black crow.' _____

Ans. (1)

ກາດຳເກັ່ງກູ

(2) ເກິ່ງເກະຈຸໂຕກໍດີ : _____
_____

Ans. (2) : 'Whichever flock of sheep you feed is O.K.'

(3) ' Which island does the novice monk remember?'

Ans. (3) ຈົງຈຳເກາະໂຕ

(4) ກູຈະເຈາະກະແຈ : _____
_____

Ans. (4) 'I am going to drill a hole in the lock.'

(5) ' My buddy was forced to feed the bats.'

Ans. (5)

ເກົາກຈຳໃຈເກົາອເຈັງ

(6) ' Any novice priest is kindhearted.'

Ans. (6)

ຈິວໂຕກຳໃຈດີ

(7)

ກຸດໃຈຈະເກົາອກາ : _____

Ans. (7) ' I will be glad to feed the crows.'

451

ຕ ຕ

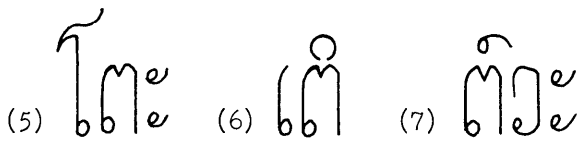
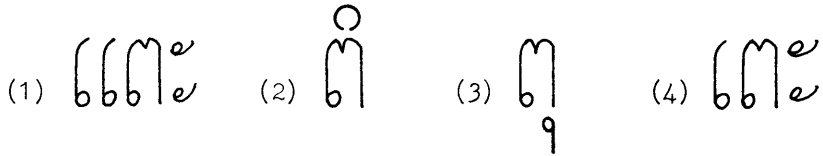
452

ຕ ຕ ຕ

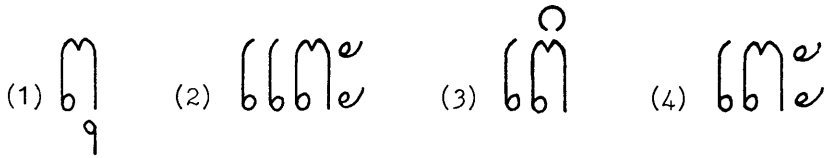
453

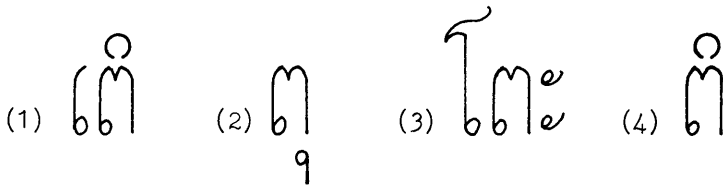
454

455

456

457 (1) _____ (2) _____ (3) _____ (4) _____

(5) _____ (6) _____ (7) _____

Ans. 457

(1) ໂຕະ (2) ແກ້ (3) ແກ້ະ

(4) ກໍ້ (5) ກຸ້ (6) ກໍ້ະ (7) ແກ້ະ

458

(1) ກາ (2) ກໍ້ (3) ໂຕ (4) ກໍ້ (5) ກໍ້

459

(1) ກໍ້ (2) ກໍ້ (3) ກໍ້ (4) ກາ (5) ກໍ້

460 (1) _____ (2) _____ (3) _____ (4) _____ (5) _____ (6) _____

Ans. 460 (1) ຕໍ່ (2) ຕົວ (3) ຕໍ່າ (4) ໂຕ (5) ເຕົາ (6) ຕາ

461 (1) ໂຈ (2) ຕໍ່າ (3) ຕີ (4) ເຕົາ (5) ກໍ່

(6) ກີ້ (7) ຈາ (8) ແຈ (9) ເດີງ (10) ດາ

(11) ກົວ (12) ຕໍ່ (13) ຕໍ່ (14) ເກີ້ (15) ໂຕ

462 (1) ຈີ້ (2) ກີ້ (3) ຕູ້ (4) ເກາະ (5) ເກີ້

(6) ແກ້ວ (7) ເກາະ (8) ດາ (9) ກີ້ (10) ເກ້

(11) ໂຈ້ (12) ດູ້ (13) ຕໍ່ (14) ເກາະ (15) ແກ້ວ (16) ຈີ້

463 (1) _____ (2) _____ (3) _____ (4) _____

(5) _____ (6) _____ (7) _____ (8) _____

(9) _____ (10) _____ (11) _____ (12) _____

(13) _____ (14) _____ (15) _____ (16) _____

Ans. 463

(1) ກະ (2) ກາ (3) ກໍ (4) ກິ (5) ກີ

(6) ກົ (7) ກຳ (8) ກາະ (9) ກົງ (10) ກາະ

(11) ກໍ (12) ກຸ (13) ກົງ (14) ກາ (15) ກຸ້ (16) ກົງ

464 (1) ຕໍ່ຕາ (2) ຕໍ່ຕໍ່ (3) ຕໍ່ຕົວ (4) ຕໍ່ຕາ

465 (1) ຕໍ່ຕົວ (2) ຕໍ່ຕາ (3) ຕໍ່ຕາ (4) ຕໍ່ຕໍ່

466 (1) ຕໍ່ຕາ (2) ຕໍ່ຕາ (3) ຕໍ່ຕໍ່ (4) ຕໍ່ຕົວ

467 (1) _____ (2) _____ (3) _____ (4) _____

Ans. 467 (1) ຕໍ່ຕໍ່ (2) ຕໍ່ຕາ (3) ຕໍ່ຕາ (4) ຕໍ່ຕົວ

468 (1) ເຕະຕໍ່ (2) ຕົວະຕໍ່ (3) ຕົວເຕົາ (4) ເຕະໄຕ

469 (1) ຕົວເຕົາ (2) ເຕະຕໍ່ (3) ເຕະໄຕ (4) ຕົວະຕໍ່

470 (1) ແຕ່ໂຕ (2) ກິດກິ (3) ກິດກິ (4) ແຕ່ກິ

471 (1) _____ (2) _____ (3) _____ (4) _____

Ans. 471 (1) ກິດກິ (2) ແຕ່ໂຕ (3) ແຕ່ກິ (4) ກິດກິ

472 (1) ກິດກິ (2) ກິດກິ (3) ໂຕແຕ່ (4) ໂຕກິ

473 (1) ໂຕແຕ່ (2) ກິດກິ (3) ໂຕກິ (4) ກິດກິ

474 Go back and read frame 472.

475 (1) _____ (2) _____ (3) _____ (4) _____

Ans. 475(1) ໂຕກໍ ໂຕເຕະ (2) ໂຕເຕະ (3) ຕິຕົວະ (4) ຕໍາໂຕະ

476 ຕິເຕະ (1) ຕິຕົວະ (2) ຕົວະເຕາະ (3) ເຕະໂຕະ (4) ເຕະໂຕະ

478 Go back and read frame 476.

479 (1) _____ (2) _____ (3) _____ (4) _____

Ans. 479 (1) ຕົວະເຕາະ (2) ຕິເຕະ (3) ເຕະໂຕະ (4) ຕິຕົວະ

480 ກະແຕ : 'chipmunk' ກາ ກົວ

ກະແຕກົວກາ

Ans. 480 'The chipmunk is afraid of the crow.'

481

ກະແຕ່ : 'bamboo screen'   ກົວ ກະແຕ່

' The chipmunk is afraid of the bamboo screen.'

Ans. 481

ກະແຕ່ກົວກະແຕ່

482

ຕໍ່ : 'to bump into'

' The chipmunk bumped into the bamboo screen.'

Ans. 482

ກະແຕ່ຕໍ່ກະແຕ່

483

ຕີ : ' to hit, beat, punish physically '   ເກີ ກຸ່

ເກີກຸ່ຕີກະແຕ່

Ans. 483 ' My buddy hits the chipmunk.'

484   ໂຕ້ : ' table '   ຈົງ   ຕໍ່າ

'The novice monk bumped into the table.'

Ans. 484   ຈົງຕໍ່າໂຕ້

485   ແກ້ : ' to kick or ' to stumble into '   ແກ້
   ແກ້ແກ້ໂຕ້

Ans. 485 ' The sheep kicked the table. '

486   ' I bumped into a bamboo screen. '

ກ້ແກ້   ຕໍ່າ

Ans. (1)

ກຳກະແກ
ຸ

(2) 'The sheep kicked my buddy'.

ແກ ແກ ເກ

Ans. (2)

ແກແກເກກ
ຸ

(3)

ຕິ ຈິ ກະແຕ

'The novice monk hit the chipmunk.'

Ans. (3)

ຈິຕິກະແຕ

487

ຕໍ່ : 'to criticize someone.'

ຈົງ ເກີ

ຈົງຕໍ່ເກີກ
ຯ

Ans. 487 'The novice monk criticized my buddy.'

488

ດີໃຈ

ເກີກດີໃຈຈະຕໍ່ຈົງ
ຯ

Ans. 488 'My buddy will be glad to criticize the novice monk.'

489

ຕໍ່ ກໍ່ ແກ້ວ ຕໍ່

ເກີກຕໍ່ແກ້ວຈົງກໍ່ຕໍ່ເກີກ
ຯ ຯ

'My buddy hit the sheep so the novice monk criticized him.'

490 ກໍ່

ຈິວດີໃຈເກົ້າກູກໍ່ດີໃຈ

'The novice monk is happy; so is my buddy.'

491 ຕົວຂ : 'to lie to'

ເກົ້າກູຕົວຂກູ

'My buddy lied to me.'

492 'I lied to the novice monk.' _____

Ans. 492 ກູຕົວຂຈິວ

493 ຈຳໃຈ

'to force oneself to lie to someone '

Ans. 493

ຈຳໃຈຕົວ

494 ຕົວ : 'to trick someone into doing something' ຕິ ເກີ ແກະ

ກຕົວເກີກຕິແກະ

'I tricked my buddy into hitting the sheep.'

495 ກຈຳໃຈຕົວເກີກຕິແກະ

Ans. 495 'I forced myself to trick my buddy into hitting the sheep.'

(1) ກຈຳໃຈ 'I forced myself.'

(2) [ກ] ຕົວເກີກ '..to trick (or lie to) my buddy'

(3) [ເກີກ] ຕິແກະ 'to hit the sheep'

496

ດີໃຈ ເຈັ່ງ ແກ້ກ

ກາດີໃຈດ້ວຍແກ້ກແກ້ກເຈັ່ງ

'I willingly tricked my buddy into feeding the bats.'

Ans. 496

(1) ກາດີໃຈ 'I was glad (willing).'

(2) [ກ] ດ້ວຍແກ້ກ 'trick my buddy'

(3) [ແກ້ກ] ແກ້ກເຈັ່ງ 'to feed the bats'

497

(1) ໂຈ : 'to swell or to be swollen'

(2) ຕາ : 'eye'   ກະແຕະ ຕໍ່າ

A. ເຈິ່ງຕໍ່າກະແຕະຕາໂຈ 'The bat bumped into the bamboo screen and its eyes became swollen.'

B. ເຈິ່ງຕາໂຈຕໍ່າກະແຕະ 'The swollen-eyed bat bumped into the bamboo screen.'

498 ຕາກໂຈ

Ans. 498 VP as predicate; 'swelled up or got swollen, etc..'

499 ໂຕະ ແກະ ແກະຕາໂຈຕໍ່າໂຕະ

Ans. 499 Modifier of ຕາ ; means 'swollen.'

500 ບ

501

ບ ບ ບ

502

ບ ບ ບ ບ

503

ບ ບ ບ

504

ບ

505

506

ກ ບ

507

ກ ບ

508 (1) ບູ (2) ບິ (3) ບຸ (4) ແບູ (5) ແບູ້ (6) ແບູ້

509 (1) ແບູ້ (2) ບຸ (3) ບູ (4) ແບູ້ (5) ບິ (6) ແບູ້

510 (1) _____ (2) _____ (3) _____ (4) _____ (5) _____ (6) _____

Ans. 510 (1) ບິ (2) ບູ (3) ແບູ້ (4) ແບູ້ (5) ແບູ້ (6) ບຸ

511 (1) ບິວ (2) ບິ່ (3) ແບ (4) ໂບ (5) ແບ້ (6) ບາ

512 (1) ບິ (2) ແບ (3) ບິ່ (4) ແບ້ (5) ບິວ (6) ໂບ

513 (1) _____ (2) _____ (3) _____ (4) _____ (5) _____ (6) _____

Ans. 513 (1) ເບ້ຽ ຈົງ (2) ບົວ (3) ແບ (4) ນາ (5) ບໍ່ (6) ໂບ

514 (1) ໂບບົວ (2) ໂບເບົາ (3) ເບ້ຽບໍ່ (4) ເບື້ອກາ

515 (1) ເບ້ຽບໍ່ (2) ໂບບົວ (3) ເບື້ອກາ (4) ໂບເບົາ

516 Go back and read frame 514.

517 (1) _____ (2) _____ (3) _____ (4) _____

518 (1) ບິເບີ (2) ເບາະເບົາ (3) ບິບໍ່ (4) ເບາະຈົງ

519 (1) ບິບໍ່ (2) ບິເບີ (3) ເບາະຈົງ (4) ເບາະເບົາ

520 Go back and frame 518.

521 (1) _____ (2) _____ (3) _____ (4) _____

Ans. 521 (1) ເປາະຈົງ (2) ບິບໍ (3) ເປາະເບົາ (4) ບິເບີ

522 (1) ບາດ (2) ບິແກ້ (3) ແບເປາະ (4) ເບິ່ງແກ້

523 (1) ແບເປາະ (2) ບາດ (3) ເບິ່ງແກ້ (4) ບິແກ້

524 Go back and read frame 522.

525 (1) _____ (2) _____ (3) _____ (4) _____

Ans. 525 (1) ເບີ້ງແກ້ວ (2) ເບເບາະ (3) ບີແກ້ວ (4) ບາດ

526 (1) ຈະບິ (2) ແກ້ວບູ (3) ເຈາະເບາະ (4) ເປະດ

527 (1) ເຈາະເບາະ (2) ຈະບິ (3) ເປະດ (4) ແກ້ວບູ

528 Go back and read frame 526.

529 (1) _____ (2) _____ (3) _____ (4) _____

Ans. 529 (1) ເປະດ (2) ເຈາະເບາະ (3) ແກ້ວບູ (4) ຈະບິ

530 ໂຕ : 'you or your' (intimate)

ກ

ເກີໂຕ

Ans. 'Your buddy'

531

ບໍ່

ເບື້ອງ ດີ

ເບື້ອງໂຕດີບໍ່ ?

'Is your beer good?'

532

ບໍ່

ເບື້ອງໂຕບໍ່ ?

'Your beer?'

533

ດີບໍ່ ?

'Is (it) good?'

534

ດີໃຈບໍ່ ?

'Are you glad?'

535 Q. ດີໃຈບໍ່? 'Are you glad?'

A. ດີໃຈ 'Yes, I am.'

536 ດີ : 'good'

ເບື້ອງດີ 'good beer' or 'The beer is good.'

537 Noun + Modifier + Possessive

ເບື້ອງ ດີ ໂຕ
 'beer' 'good' 'your' : 'Your good beer'

538 ດີ ດີໃຈ ເບື້ອງດີ NP → 'good beer' or

S → 'the beer is good'.

ເບື້ອງດີບໍ່ ? : 'Good beer?' or 'Is the beer good?'

ເບື້ອງໂຕດີ S → 'Your beer is good.'

ເບື້ອງດີໂຕ 'Your good beer'

539 ເກາະ 'an island' or 'islands' ໂຕ

ເຈັ້ງ ເກາະ ກາ

540 ໂຕ 'any, which'

ເຈັ້ງ + ໂຕ + ໂຕ

NP = N + Classifier + Indefinite
 ' bat ' ' body ' ' which ' : 'which bat?'

ແກ້ ແກ້ໂຕໂຕ

Ans. (1) 'Which sheep?'

Ans. (2) ແກ້

Ans. (3) ໂຕໂຕ

Ans. (4) ໂຕ

541

ແກ້ໂຕໂຕໂຕ

_____

Ans. 541 'Which one is your sheep?'

542

ແກ້ໂຕໂຕໂຕ ← ແກ້ໂຕໆໂຕ

ງ

(1) ເຈົ້າເກີໂຕໆໂຕ?

(2) ຕິດໆ !

(3) ຕາດຳ

543

ໂຕ ກ. ແກະດຳໂຕໃດ?

'Which black sheep?'

A. ໂຕຕາໂຈ

'The one with swollen eyes.'

544

ໂຕ ກ. ໂຕເກິ່ງກາໂຕໃດ?

'Which crow did you feed?'

A. ໂຕຕຳກະແຕະ

'The one that bumped into the bamboo screen.'

545

ໂຕ ກ. ເຈິ່ງໂຕໜຶ່ງໃດ?

ດຳ

'Which one is your bat?'

Ans. (1)

ໂຕດຳ

'The black one.'

546

ປ

547

ປ

548

549

ປ ປ ປ

550

(1) ປ ປ (2) ປ ປ ປ ປ (3) ປ ປ (4) ປ ປ ປ (5) ປ ປ ປ ປ

551

(tape)

552

(1) _____ (2) _____ (3) _____ (4) _____ (5) _____

Ans. 552 (1) ໂປ້ (2) ແປ້ (3) ເປ້ (4) ເປີ (5) ປ້

553 (1) ປູ (2) ປາ (3) ປີ (4) ເປ (5) ແປ (6) ໂປ

(7) ປົງ (8) ເປົາ (9) ໂປ (10) ເປ້

554 (1) _____ (2) _____ (3) _____ (4) _____ (5) _____

(6) _____ (7) _____ (8) _____ (9) _____ (10) _____

Ans. 554 (1) ແປ (2) ປີ (3) ປູ (4) ໂປ (5) ປົງ

(6) ໂປ (7) ເປ (8) ປາ (9) ເປ້ (10) ເປົາ

555 (tape)

556 (1) ປ ປີ (2) ປີ (3) ປີ (4) ປີ (5) ປ ປີ (6) ປີ

(7) ປີ (8) ປີ

557 (1) _____ (2) _____ (3) _____ (4) _____ (5) _____

(6) _____ (7) _____

Ans. 557 (1) ປີ (2) ປີ (3) ປີ (4) ປີ (5) ປີ

(6) ປີ (7) ປີ

558 (1) ບະ (2) ປາ (3) ປີ (4) ກູ່ (5) ແກ້ (6) ດີ

(7) ໂຕ. (8) ໂຕະ (9) ກໍ (10) ຕາ (11) ດໍ (12) ບໍ

(13) ດີວະ (14) ເບົາ (15) ກໍ (16) ຈູ (17) ດູ (18) ເປາະ

(19) ຈິວ (20) ໂຈ (21) ໂດ (22) ເຕະ (23) ຈໍາ

559 (1) _____ (2) _____ (3) _____ (4) _____

(5) _____ (6) _____ (7) _____ (8) _____ (9) _____

Ans. 559 (1) ຈິວ (2) ເບົາ (3) ດູ (4) ໂຕ (5) ປີ

(6) ຕົວະ (7) ຈຳ (8) ເກາະ (9) ກຳ

560 (1) ປູປາ (2) ໄປປົວ (3) ເປົາແປ (4) ປີຈຳ

561 (1) ໄປປົວ (2) ປີຈຳ (3) ປູປາ (4) ເປົາແປ

562 Go back and read frame 560.

563 (1) _____ (2) _____ (3) _____ (4) _____

564 (1) ປາແປະ (2) ປົວແກາະ (3) ໄປແກາະ (4) ເປົາແກາະ

565 (1) ໄປແກາະ (2) ປາແປະ (3) ເປົາແກາະ (4) ປົວແກາະ

566 Go back and read frame 564.

567 (1) _____ (2) _____ (3) _____ (4) _____

Ans. 567 (1) ປົວແກ້ວ (2) ປາແປ້ງ (3) ເປົາແກ້ວ (4) ໄປແກ້ວ

568 (1) ປ່າໄປ (2) ປ່າໄປ (3) ແປ້ງເຕົາ (4) ເປົາໄປ

569 (1) ແປ້ງເຕົາ (2) ປ່າໄປ (3) ເປົາໄປ (4) ປ່າໄປ

570 Go back and read frame 568

571 (1) _____ (2) _____ (3) _____ (4) _____

Ans. 571 (1) ປ່າໄປ (2) ປ່າໄປ (3) ເປົາໄປ (4) ແປ້ງເຕົາ

572 (1) ປີ້ງະປະ (2) ປະເບາະ (3) ໂປະດຸ (4) ເປິງໂຕະ

573 (1) ເປິງໂຕະ (2) ປະເບາະ (3) ປີ້ງະປະ (4) ໂປະດຸ

574 Go back and read frame 572.

575 (1) _____ (2) _____ (3) _____ (4) _____

Ans. 575 (1) ປະເບາະ (2) ໂປະດຸ (3) ເປິງໂຕະ (4) ປີ້ງະປະ

576 ກະເປົາ : 'Pocket, brief case, bag ' ດີ

ກະເປົາດີ

Ans. 576 (1) S 'The bag is good.' (2) NP: 'Good bag '

577

ກະເປົ້າໂຕດີ

Ans. 577 'Your bag is good.'

578

ກະເປົ້າດີໂຕ

Ans. 578 'Your good bag '

579

ເບົາ ກະເປົ້າດີເບົາບໍ່?

Ans. 579 (1) 'Is the good bag light?'

(2) ເບົາ

580

'Is the light bag good?'

Ans. 580

ກະເປົ້າເບົາດີບໍ່?

(1) ກະເປົາດີເບົາບໍ່? 'Is the good bag light?'

(2) ກະເປົາເບົາດີບໍ່? 'Is the light bag good?'

581 ໄປ ແກະ ກາຈະໄປແກະ
'I will go to the island.'

582 ຈົງ ໂດ ຈົງຈະໄປແກະໂດບໍ່?

Ans. 582 'Which island will the novice monk go to?'

583 ໂຕ ໂຕຈະໄປແກະໂດບໍ່?

Ans. 583 'Will you go to any island?'

584 ໂກ (1) ແກະໂດກໍໂກ 'No island is near.'

(2) ເກາະໃດກໍໄກບໍ່? 'Is any island far?'

(3) ເກາະໃດໄກ? 'Which island is far away?'

585 ໄປ 'to go' ປົວໂຕ 'to receive treatment'

ກະຈະໄປປົວໂຕ
ຯ

Ans. 585 'I will go receive treatment.'

586 ແກ້ງແກ້ງ 'I will go feed the sheep.'

Ans. 586 ກະຈະໄປແກ້ງແກ້ງ
ຯ

587

ຈົວຈະ _____ ປົວໂຕ _____ ?

'Will the novice monk go get treatment?'

Ans. 587

ຈົວຈະໄປປົວໂຕບໍ່ ?

588

ເກີໂຕຈະ _____ ໄປກະດິ _____ ?

'Will your buddy be glad to go to the monks' quarters?'

Ans. 588

ເກີໂຕຈະດີໃຈໄປກະດິບໍ່ ?

589

ຈົວຈະ _____ ກຸ _____ ເກີກຸ _____ ກະດິ

'The novice monk will make me trick my buddy into going to the monks' quarters.'

Ans. 589

ຈົວຈະຈຳກຸຕົວະເກີກຸໄປກະດິ

590

___ ໂຕຕາໂຈ ___ ບໍ່?

'Is the bat with swollen eyes black?'

Ans. 590

ເຈັ້ງໂຕຕາໂຈດຳບໍ່?

591

(1) ກາ ກະແຕະ ຕຳ ຕຳ ຕາ

'The black-eyed crow bumped into the bamboo screen.'

Ans. 591 (1)

ກາຕາດຳຕຳກະແຕະ

(2) ດີ ກະເປົາ ບໍ່ ເປົາ

'Is the light bag good?'

Ans. 591 (2)

ກະເປົ້າເບົາດີບໍ່?

(3)

ເບົາ ດີ ກະເປົ້າ ບໍ່

'Is the good bag light in weight?'

Ans. 591 (3)

ກະເປົ້າດີເບົາບໍ່?

592

ໂຕ_____ເກາະບໍ່?

'Will you go to the island?'

Ans. 592

ໂຕຈະໄປເກາະບໍ່?

593

ຢ

594

ຍ

595

ຍ ຍ ຍ

596

ຍ ຍ ຍ

597

598

(1) ຢາ (2) ເຢົາ (3) ຢື່ນ (4) ໂຢະ (5) ເຢາະ (6) ເຢີ

599

(1) ໂຢະ (2) ເຢີ (3) ເຢົາ (4) ເຢາະ (5) ຢາ (6) ຢື່ນ

600

Go back and read frame 598.

601 (1) _____ (2) _____ (3) _____ (4) _____ (5) _____ (6) _____

Ans. 601 (1) ເຢາະ (2) ຢ່າ (3) ເຢີ (4) ຢາ (5) ເຢົາ (6) ໂຢະ

602 (1) ເຢົາຢາ (2) ຢາປົວຫາ (3) ໂປເຢີ (4) ຢ່າຈົວ

603 (1) ໂປເຢີ (2) ເຢົາຢາ (3) ຢ່າຈົວ (4) ຢາປົວຫາ

604 (1) _____ (2) _____ (3) _____ (4) _____

Ans. 604 (1) ຢ່າຈົວ (2) ໂປເຢີ (3) ຢາປົວຫາ (4) ເຢົາຢາ

605 (1) ຢ່າແກະ (2) ຢາດູ (3) ເຢົາຕົວະ (4) ຢາເຈາະ

606 (1) ເຢົ້າຕົ້ວະ (2) ຢ່າແກ້ວ (3) ຢາເຈາະ (4) ຢາດູ

607 (1) _____ (2) _____ (3) _____ (4) _____

Ans. 607 (1) ຢາດູ (2) ຢ່າແກ້ວ (3) ຢາເຈາະ (4) ເຢົ້າຕົ້ວະ

608 (1) ແຈະຢາ (2) ໂຈະເຢົ້າ (3) ຕິຢາ (4) ຈະຢ່າ

609 (1) ຕິຢາ (2) ແຈະຢາ (3) ຈະຢ່າ (4) ໂຈະເຢົ້າ

610 (1) _____ (2) _____ (3) _____ (4) _____

Ans. 610 (1) ໂຈະເຢົ້າ (2) ຕິຢາ (3) ຈະຢ່າ (4) ແຈະຢາ

611 (1) ຈະໂຢະ (2) ຕິເຢາະ (3) ໂຢະເຈາະ (4) ເຢາະດູ

612 (1) ໂຢະເຈາະ (2) ຈະໂຢະ (3) ເຢາະດູ (4) ຕິເຢາະ

613 (1) _____ (2) _____ (3) _____ (4) _____

Ans. 613 (1) ເຢາະດູ (2) ຈະໂຢະ (3) ຕິເຢາະ (4) ໂຢະເຈາະ

614 ດູ

615 ເຈາະ ເປົ່າ : sack

ເຈາະເປົ່າດູ !

Ans. 615 'Cut the sack open!'

616 ແກ້ງ ແກ້ງແກ້ງດຳດູ!

Ans. 616 'How about feeding the black sheep?'

617 ທີ່ ກາ ທີ່ກາດຳ_____!

'How about hitting the black crow?'

Ans. 617 ທີ່ກາດຳດູ!

618 ເຢົາ ຢາ ເຢົາຢາດູ!

Ans. 618 'How about preparing some medicine?'

619 ບິດາ : 'Father'. ບິດາຈະ_____ຢາ

'Father will prepare the medicine.'

Ans. 619 ບິດາຈະເຢົາຢາ

620

ບໍດາຈະໄປ

'Father will go.'

ແກ້ ປົ່ງ ຕາ

ບໍດາຈະປົ່ງຕາແກ້

'Father will treat the sheep's eyes.'

'Father will go treat the sheep's eyes.'

Ans.

ບໍດາຈະໄປປົ່ງຕາແກ້

621

ໄປ (1) ບໍດາຈະເຂົ້າຢາໄປປົ່ງຕາແກ້

(2) ບໍດາຈະໄປເຂົ້າຢາປົ່ງຕາແກ້

S (1) 'Father will prepare the medicine and go treat the sheep's eyes.'

S (2) 'Father will go fix the medicine to treat the sheep's eyes.'

622

ແກ້ໂຕດຳ

'The black sheep' or 'Your sheep is black.'

ຕຳກະຕໍ່

'to bump into a stump.'

ຕາໂຈ

'swollen eyes.'

ແກ້ໂຕດຳຕຳກະຕໍ່ຕາໂຈ

Ans. 'The black sheep bumped into the stump and his eyes swelled.'

623

A.

ແກ້ໂຕໂຈ [ຕຳກະຕໍ່] ?

'Which sheep (bumped into the stump)?'

B.

ໂຕດຳ.

'The black one.'

ແກ້

Noun
(sheep)

ໂຕ

Classifier
body

ໂຕ

Demonstrative
which one)

'Which sheep?'

[ແກ້]

ໂຕ

Classifier
(body

ດຳ

Modifier
black)

'The black one.'

624

Q:

ໂຕແກ້ໂຕແກ້ໂຕ?

'Which sheep did you feed?'

A:

ແກ້ດຳ

'The black ones.'

	<u>General</u>	<u>Specific</u>
<u>Singular</u>	a cat	the cat
<u>Plural</u>	cats	the cats

625   ງ   ງ   XgX

626   ງ _____

627   BY (Y = Vowel)   ;   YES (Y = Consonant)

628   ງ ງ

629   ງ

630   ງາ

631   _____

ງາ ງາ

632   _____

633 (1) ອີ້ (2) ອຸ້ (3) ແອ (4) ໂອ (5) ເອາະ (6) ອໍ້

(7) ເອີ້ (8) ເອັ້ຍ້ (9) ອີ້ຍ້ (10) ໂອ (11) ເອົາ (12) ອໍ້

634 (1) ເອາະ (2) ແອ (3) ອີ້ (4) ເອົາ (5) ອີ້ຍ້ (6) ເອີ້

(7) ອໍ້ (8) ໂອ (9) ອຸ້ (10) ອໍ້ (11) ໂອ (12) ເອັ້ຍ້

635 Go back and read frame 633.

636 (1) _____ (2) _____ (3) _____ (4) _____ (5) _____ (6) _____

(7) _____ (8) _____ (9) _____ (10) _____ (11) _____ (12) _____

Ans. 636 Check in reverse with frame 633

637 (1) ໂອດີ (2) ອາໄອ (3) ເອົາໃຈ (4) ປາອີ

638 (1) ເອົາໃຈ (2) ໂອດີ (3) ປາອີ (4) ອາໄອ

639 Go back and read frame 637.

640 (1) _____ (2) _____ (3) _____ (4) _____

Ans. 640 (1) ອາໄອ (2) ເອົາໃຈ (3) ໂອດີ (4) ປາອີ

641 (1) ຈະເອົາໄປ (2) ຢາໄອອາ (3) ອຳເອົາເບັງ

642 (1) ຢາໄອອາ (2) ຈະເອົາໄປ (3) ເອົາເກືອໄປ

643 (1) _____ (2) _____ (3) _____

Ans. 643 (1) ເອົາເກົ້າໄປ (2) ອຳເອົາເບັ້ງ (3) ຢາໄວ້ອາ

644 (1) ບິດາຈະຕີໄວ (2) ອາໂຕປະໂວຢາ

(3) ເກີໂຕເອົາຢາໄປປິ່ງຕາ

645 (1) ອາໂຕປະໂວຢາ (2) ເກີໂຕເອົາຢາໄປປິ່ງຕາ

(3) ບິດາຈະຕີໄວ

646 (1) _____ (2) _____ (3) _____

Ans. 646 (1) ຈະເວົ້າໂອ (2) ອາເອາະປາ (3) ຢາດໂອ

647 (1) ຕາ (2) ຈາ (3) ບີ (4) ປາ (5) ດໍາ (6) ຢາ

(7) ໂດ (8) ເວົ້າ (9) ຕໍາ (10) ຕົວ (11) ໄປ (12) ບໍ່

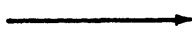
(13) ເຈິງ (14) ເຢີ (15) ເກິງ (16) ໂອ (17) ກໍ (18) ຈໍາ

(19) ແປ (20) ໂຕ

Ans. 647

MC + VV

L PC

648 (tape)

649 (1) _____ (2) _____ (3) _____ (4) _____ (5) _____

(6) _____ (7) _____ (8) _____ (9) _____ (10) _____

(11) _____ (12) _____ (13) _____ (14) _____ (15) _____

(16) _____ (17) _____ (18) _____ (19) _____ (20) _____

Ans. 649 (tape)

650 (1) ຕົວຂະ (2) ໂຈະ (3) ເບາະ (4) ແກາະ (5) ຕໍ
 (6) ຈະ (7) ບຸ (8) ເຢາະ (9) ແປະ (10) ບິ
 (11) ແກະ (12) ຕຸ (13) ເປັງຂະ (14) ໂຕະ (15) ແກະ
 (16) ດຸ (17) ໂຢະ (18) ເອາະ (19) ແກ້ງ (20) ກະ

651 (tape)

652 MC + V → H PC

653 (1) _____ (2) _____ (3) _____ (4) _____ (5) _____

(6) _____ (7) _____ (8) _____ (9) _____ (10) _____

(11) _____ (12) _____ (13) _____ (14) _____ (15) _____

(16) _____ (17) _____ (18) _____ (19) _____ (20) _____

Ans. 653 (1) ຈະ (2) ເຢາະ (3) ບິ (4) ຕຸ (5) ໂຕະ (6) ດຸ

(7) ເອາະ (8) ກາະ (9) ໂຈະ (10) ແກະ (11) ບຸ (12) ແປະ

(13) ພະ (14) ປັງ (15) ພາະ (16) ໂປະ (17) ພິງ

(18) ພິງ (19) ພາະ (20) ພິ

654 (1) ກ (2) ຈ (3) ດ (4) ຕ (5) ບ (6) ປ

(7) ຢ (8) ງ

655

Class of Initial Consonant		MC + V (Closed)	MC + VV (Open)
Mid	PC	HIGH	LOW
	Example	ກະ	ກິ

656

ເອົາ

(NP)

+

ເອົາ

+

NP

ຈົວ ກະແຈ

ເກົ້າກເອົາກະແຈຈົວ
ຳ

'My buddy got the novice monk's key.'

657 (1) 'The novice monk got my key.'

Ans. 657 (1)

ຈົວເອົາກະແຈກ
ຳ

(2)

ເກົ້າໂຕ _____ ແກະໂຕໃດ?

'Which sheep did your buddy take?'

Ans. 657 (2)

ເກົ້າໂຕເອົາແກະໂຕໃດ?

658 (NP) + ເງົ້າ + NP + VP

ຕະປ ປະຕູ ຈົວເງົ້າຕະປເຈາະປະຕູກະດິ

'The novice monk got a nail and made a hole in the door of the monk's dwellings.'

659 ກູ ຢາ ຕາເກີກ ປົວ

'I got medicine and treated my buddy's eyes.'

Ans. 659 ກູເງົ້າຢາປົວຕາເກີກ

660 (NP) + ເງົ້າ + NP + ໄປ

ຈົວເງົ້າກະແຈໄປ : 'The novice monk took the key (someplace unspecified).'

'My buddy took the novice monk's bag to the monk's dwellings.'

ກະເປົາ ກະດິ

Ans. 660

ເກົາເອົາກະເປົາຈົວໄປກະດິ

661

ເກົາອແກະ : 'Feed the sheep.'

ເຈາະກະແຈ : 'Drill a hole in the lock.'

ໄປເກາະ : 'Go to the island.'

'Take the key to the monk's dwellings.'

Ans. 661

ເອົາກະແຈໄປກະດິ

662 ເອົາ.....ໄປ ແກ້ກຈະເອົາແກ້ໄປແກ້ອ

Ans. 662 'My buddy will take the sheep to be fed.'

663 'Take the door to be drilled.'

ປະຕູ

Ans. 663

ເອົາປະຕູໄປເຈາະ

664

ແກ້ອ : 'to feed; salt'

ແກ້ກຈະເອົາແກ້ອໄປແກ້ອແກ້

Ans. 664 'My buddy will take salt to feed to the sheep.'

665 'Take salt to the monk's dwellings.'

Ans. 665

ເອົາເກົ້ອໄປກະດິ

666

VP +

ເອົາ

ຕີເອົາ

: 'Beat it/them
(to get results).'

ເກາະເອົາ

'Hook it (to get something).'

667

ກະ

: 'to estimate.'

'Get results by estimating.'

Ans. 667

ກະເອົາ

668

ຈົງຈະເກາະເງົາກະແຈ

Ans. 668 'The novice monk will hook the key.'

669

VP¹ + NP + ໂຕກໍ່ + VP¹ ປາ

ໂຕຈະເງົາປາໂຕໂຕກໍ່ເງົາເດີ

'Pick any fish you like.'

670 (1)

ໂຕຈະໄປເກາະໂຕກໍ່ໄປເດີ

Ans. 670 (1) 'Go to any island you like.'

(2)

ຕີກາ ໂຕຈະຕີກາເກາະໂຕໂຕກໍ່ຕີເດີ

Ans. 670 (2) 'Brand any sheep you like.'

(3) ໂຕຈະເກັ່ງໃນກຸ່ມເກັ່ງເດີ.

Ans. 670 (3) 'Feed any herd (group) you like.'

671 (1) ກຳ : ກຳ (2) ປາ : ປາ (3) ໃບ : ໃບ

(4) ເຈັ່ງ : ເຈັ່ງ (5) ຕຳ : ຕຳ

672 MC + VV → L PC

X₁ + ... → Mid Level PC

673 (1) ແກ້ (2) ຈຳ (3) ຕຳ (4) ຢູ່ (5) ເປົ່າ (6) ບໍ່

(7) ງ (8) ໄກ່ (9) ເບິ່ງ (10) ເຈັ່ງ (11) ຈີ່ (12) ແກ່

674 (tape)

675 (1) ັ (2) ເປົ່າ (3) ງ (4) ເບິ່ງ (5) ຈີ່ (6) ແກ່

(7) ຢູ່ (8) ບໍ່ (9) ໄກ່ (10) ເຈັ່ງ (11) ແກ່ (12) ຈາ

676 (1) _____ (2) _____ (3) _____ (4) _____ (5) _____ (6) _____

(7) _____ (8) _____ (9) _____ (10) _____ (11) _____ (12) _____

677 (1) _____ (2) _____ (3) _____ (4) _____

(5) _____ (6) _____ (7) _____ (8) _____

Ans. 677 (1) ຜົາ (2) ແຕ່ (3) ປາ (4) ຢາ (5) ປີ

(6) ງູ (7) ດາ (8) ຈີ

678 (1) ກາ (2) ໄຕ່ (3) ຈິ່ (4) ແອ (5) ປາ

(6) ຜົາ (7) ດາ (8) ແບ (9) ຢາ (10) ປີ

679 (1) _____ (2) _____ (3) _____ (4) _____ (5) _____

(6) _____ (7) _____ (8) _____ (9) _____ (10) _____

Ans. 679 (1) ບໍ່ (2) ຈົ່ງ (3) ຕໍ່າ (4) ກົ່ວ (5) ແອ

(6) ປາ (7) ເກົ້າ (8) ດາ (9) ແບ (10) ຢາ

680 (1) ເງົາແດ່ (2) ໂຕເກົ້າ (3) ຕີໄກ່ (4) ຢາເບື້ອງ

681 (1) ຕີໄກ່ (2) ເງົາແດ່ (3) ຢາເບື້ອງ (4) ໂຕເກົ້າ

682 (1) _____ (2) _____ (3) _____ (4) _____

683 (1) ເບື້ອງຢາ (2) ເຈັ່ງເງົາ (3) ຢາຕີ (4) ບໍ່ໄປ

684 (1) ເຈັ່ງເງົາ (2) ບໍ່ໄປ (3) ເບື້ອງຢາ (4) ຢາຕີ

685 (1) _____ (2) _____ (3) _____ (4) _____

686 (1) ຈະຢູ່ (2) ຕົວະຈຳ (3) ເກະຕໍ່ (4) ເຈາະກໍ່

687 (1) ເກະຕໍ່ (2) ຈະຢູ່ (3) ເຈາະກໍ່ (4) ຕົວະຈຳ

688 (1) _____ (2) _____ (3) _____ (4) _____

689 (1) ຢູ່ເກາະ (2) ບໍ່ຕົວະ (3) ຢາຕິ (4) ຈຳດູ

690 (1) ບໍ່ຕົວະ (2) ຈຳດູ (3) ຢູ່ເກາະ (4) ຢາຕິ

691 (1) _____ (2) _____ (3) _____ (4) _____

692 (1) ບໍ່ຢູ່ (2) ຈິໄສ (3) ເກົາແກ້ (4) ຢາດ່າ

693 (1) ເກົາແກ້ (2) ບໍ່ຢູ່ (3) ຢາດ່າ (4) ຈິໄສ

694 (1) _____ (2) _____ (4) _____ (5) _____

695 (1) ຢາດ່າແກ້ (2) ຈະເບິ່ງຢາ (3) ປູ່ຢູ່ໄກ
 (4) ບໍ່ຈິໄສ (5) ປູ່ບໍ່ເປົາປີ

696 (1) ປູ່ຢູ່ໄກ (2) ຢາດ່າແກ້ (3) ບໍ່ຈິໄສ
 (4) ປູ່ບໍ່ເປົາປີ (5) ຈະເບິ່ງຢາ

697 (1) _____ (2) _____ (3) _____ (4) _____

Ans. 697 (1) ກະຕ່າ (2) ຢາຕົວຂ (3) ແກ່ໄປ (4) ກະເປົາເປົາ

698 ບໍ່: Question word ບໍ່: Negative particle ບໍ່: ບໍ່

699 ຈະໄປບໍ່? 'Are you going?'

ບໍ່ໄປ 'No, I'm not.'

(1) Q. ເຈາະບໍ່?

A. _____

(2) Q. ດີບໍ່?

A. _____

(3) Q. ດີໂຈບໍ່?

A. _____

(4) Q. ໄປບໍ່?

A. _____

Ans. 699 (1) ບໍ່ເຈາະ (2) ບໍ່ດີ (3) ບໍ່ດີໃຈ (4) ບໍ່ໄປ

700 ຈະ ບໍ່

(NP) + ຈະ + ບໍ່ + VP

ກ ຈະ ບໍ່ ໄປເກາະ

'I'm not going to the island.'

701 ກ ກະແຈ ຈະ ບໍ່ ເຈາະ

Ans. 701 ກ ຈະ ບໍ່ ເຈາະ ກະແຈ

702 'I won't go.'

Ans. 702

ກາຈະບໍ່ໄປ

703

ຢູ່

: 'to live in, to be at, to stay'

ປ່າ

: 'woods,
forest'

ກູຢູ່ປ່າ

'I live in the woods.'

704

ຈົວຢູ່ກະດິ

Ans. 704 'The novice monk lives/(is) in the monks' dwelling.'

705

ເຕົ້າ

: 'turtle'

(1)

ເຕົ້າຢູ່ປ່າ

Ans. (705 (1) 'Turtles live in the forest.'

(2) 'The chipmunk lives in the forest.'

ກູຢູ່ປ່າ

Ans. 705 (2) ກາຍແຕຢູ່ປ່າ

706 'The novice monk doesn't live in the woods.'

Ans. 706 ຈົງບໍ່ຢູ່ປ່າ

707 ຕໍ່ໄປ

NP + VP + ຕໍ່ໄປ
ເກົາ ຈະຢູ່ ຕໍ່ໄປ

708

ເກີກຈະເຈາະ_____
ຯ

'My buddy will keep on drilling.'

Ans. 708

ເກີກຈະເຈາະຕໍ່ໄປ
ຯ

709 'I will continue living in the forest.'

Ans. 709

ກາຈະຢູ່ປ່າຕໍ່ໄປ
ຯ ຯ

710

ປະຈຳ + ຢູ່
ຯ ຯ

ເກີກຈະປະຈຳຢູ່ເກາະຕໍ່ໄປ
ຯ ຯ ຯ

Ans. 710 'My buddy will continue to be stationed on the island.'

711 ເຈາະກາະແຈ 'Drill a hole in the lock!'

ເກັ່ງແກ້ວ 'Feed the sheep!'

ເຈາະເປົາດ 'Would you mind cutting open the bag?'

ເກັ່ງຈຸໂຕກໍ່ເກັ່ງເດີ 'Feed any group you like!'

712 ແຕ່ ຢູ່ດີໆແຕ່ 'Please sit/be still!'

713 'Please take the key along!'

Ans. 713 ເອົາກາະແຈໄປແຕ່

714

ໄກ່ : 'chicken'   ເກົາໂກ່ແກ່

Ans. 714 'Please feed the chicken!'

715

Affirmative Request Form

Negative Request Form

Go home!

Don't go home!

ຢ່າ

Affirmative Request Form

Negative Request Form

ໄປ! 'Go!'

ຢ່າໄປ! 'Don't go!'

716

(1) ດ່າ : 'scold'

'Don't scold' : _____

Ans. 716

(1) ຢ່າດ່າ

(2) ໄກ່ໂຕເກົ່າ 'The same chicken (as previous).'

'Don't take the same chicken!'

Ans. 716 (2)

ຢ່າເອົາໄກໂຕເກົ່າ

(3) 'Don't continue to stay!'

Ans. 716 (3)

ຢ່າຢູ່ຕໍ່ໄປ

(4) ເກົ່າ ຢ່າເກືອບເກົ່າ

Ans. 716 (4) 'Don't feed the turtles!'

(5) ຢ່າຕົວະ

Ans. 716 (5) 'Don't lie!'

(6) ກະບ່າ : 'basket' 'Don't take my basket!'

Ans. 716 (6) ຢ່າເອົາກະຕ່າກູໄປ

717 ດູ, ເດີ, ແດ່.

(1) ເອົາກະຕ່າກະປູແດ່

Ans. 717 (1) 'Please take the crab basket!'

(2) ຢ່າເກັ່ງແກະໂຕດໍາດູ

Ans. 717 (2) 'Would you mind not feeding the black sheep!'

(3) ຢ່າໄປເດີ

Ans. 717 (3) 'Don't go, O.K.?'

718

ກໍ

Verb Phrase

+

ກໍ

+

Verb Phrase

ບໍ່ດີ

ກໍ

ບໍ່ເອົາ

'(If) it's not good

then

(I) won't accept it.'

719

ບໍ່ໄປກໍດີ

Ans. 719 'If you don't go, that's O.K.'

720

ຈື່

'to remember'

'If you don't remember, then that's not good.'

Ans. 720

ບໍ່ຈື່ກໍບໍ່ດີ

721

ກໍ + ຢາ

ບໍ່ເວົ້າກໍຢາ

'If it's not accepted, don't worry about it.'

722

ບໍ່ຢາກໍຢາ

Ans. 722 'If he's not there/in, don't worry about it.'

723

ບໍ່ໄປກໍຢາບໍ່ ?

Ans. 723 'If he doesn't go, there isn't any need to be concerned about it, right?'

724

ບໍ່
ຈື່

'There's no need to worry about his forgetting, right?'

Ans. 724

ບໍ່ຈຳກັດຢາບໍ່?

725   NP   +   ຢູ່   +   NP

ເຕົ້າຢູ່ປ່າ   'Turtles live in the forest.'

ເກົາກູເກົ້ອງກາຢູ່ປ່າ   'My buddy fed the crows in the forest.'

V   +   NP   →   ຢູ່   +   ປ່າ

726   ຈຳ   ຈຳປີ

ປະຈຳ   ແກ້ວ

ຈຳຈຳປີປະຈຳຢູ່ເກາະ

Ans. 726 'Sgt. Champi is stationed on an island.'

727

ຈົວຕິເກາະຢູ່ເກາະດີ

Ans. 727 'The novice monk whipped my buddy in the monks' dwellings.'

728

ແຈ : 'corner' (1) ແຈເກາະດີ

ກະຕ່າ : 'basket'

Ans. 728 (1) 'The corner of the monks' dwellings'

(2) 'The basket is in the corner of the monks' dwellings.'

Ans. 728 (2)

ກະຕ່າຢູ່ແຈເກາະດີ

729

ແດ່

(1) ໂຕໄປເກາະໃດ?

'Which island did you go to?'

(2) ໂຕໄປເກາະໃດແດ່?

'Which islands did you go to?'

730

(1) ໂຕຈະໄປເກາະໃດແດ່?

'Which islands will you go to?'

(2) ໂຕໄປເກາະໃດແດ່?

'Which islands did you go to?'

Ans. 730 The first has ຈະ.

731 'Which doors did you drill?'

Ans 731

ໂຕເຈາະປະຕູໂຕແດ່ ?

732

ເກືອເກາະໂຕໂຕແດ່ ?

Ans. 732 'Feed which sheep(plural)?'

733

(1) ໂຕ້   (2) ແກ້   (3) ຢີ້   (4) ບ້າ

(5) ຈີ້   (6) ປ້າ   (7) ເບ້າ   (8) ແກ້

734

ໂກ້

Ans. (1) MC

(2) Closed.

(3) $\overset{e}{MC} + VV \longrightarrow HF PC$

735

ໄກ

MC + VV → _____

Ans. 735 Low PC

736 (1) ໄກ້ (2) ບໍ່ (3) ແກ້ (4) ເງົາ (5) ແກ້ງ (6) ຢ້າ

(7) ແກ້ງ (8) ໄກ້ (9) ໄບ້ (10) ເງົາ (11) ເຈົ້າ (12) ແປ້

737 (1) ໄກ້ (2) ແກ້ (3) ຢ້າ (4) ແກ້ງ (5) ເຈົ້າ (6) ດີ້

(7) ໄກ້ (8) ແປ້ (9) ບໍ່ (10) ແປ້ (11) ດີ້ (12) ເງົາ

738 (1) _____ (2) _____ (3) _____ (4) _____ (5) _____ (6) _____

(7) _____ (8) _____ (9) _____ (10) _____ (11) _____ (12) _____

739 (1) ໃຈກ້າ (2) ເອົາໄດ້ (3) ເບິ່ງເກົ້າ (4) ໂຕເຈົ້າ

740 (1) ເບິ່ງເກົ້າ (2) ໃຈກ້າ (3) ໂຕເຈົ້າ (4) ເອົາໄດ້

741 (1) _____ (2) _____ (3) _____ (4) _____

742 (1) ໄດ້ປາ (2) ແບ້ຄໍາ (3) ເປ້ຢາ (4) ເຈົ້າໄປ

743 (1) ເປ້ຢາ (2) ໄດ້ປາ (3) ເຈົ້າໄປ (4) ເປ້ຢາ

744 (1) _____ (2) _____ (3) _____ (4) _____

745 (1) ຢາດ້ (2) ບໍ່ໄດ້ (3) ຢືໄຕ້ (4) ແກ່ກ້າ

746 (1) ຢືໄຕ້ (2) ຢາດ້ (3) ແກ່ກ້າ (4) ບໍ່ໄດ້

747 (1) _____ (2) _____ (3) _____ (4) _____

748 (1) ເຈ້ງເກົ້າ (2) ໂກ້ປາ (3) ເຈ້ງຈໍ (4) ເອ້ງ

749 (1) ເຈ້ງຈໍ (2) ເຈ້ງເກົ້າ (3) ເອ້ງ (4) ໂກ້ປາ

750 (1) _____ (2) _____ (3) _____ (4) _____

751 (1) ເອ້ງບໍ່ໄດ້ (2) ໂຈບໍ່ກ້າ (3) ໄປແຕ່ເຈ້ງ

752 (1) ໄປແຕ່ເຈົ້າ (2) ເອົາບໍ່ໄດ້ (3) ໃຈບໍ່ກ້າ

753 (1) _____ (2) _____ (3) _____

754 (1) ເຈົ້າບໍ່ເອົາ (2) ໄດ້ແຕ່ປາ (3) ຈໍາແຕ່ເກືອ

755 (1) ໄດ້ແຕ່ປາ (2) ຕຸ້ເກົາດີ (3) ເຈົ້າຈິດ

756 (1) _____ (2) _____ (3) _____

757 (1) ກາຍໄດ້ (2) ປະເຈົ້າ (3) ຕະກ້າ (4) ເຕະຕຸ້

758 (1) ຕະກ້າ (2) ກາຍໄດ້ (3) ເຕະຕຸ້ (4) ປະເຈົ້າ

759 (1) _____ (2) _____ (3) _____ (4) _____

760 (1) ເຈົ້າປະ (2) ໄກ້ໂຕະ (3) ໄຕ້ເກາະ (4) ແບ້ເກີ

761 (1) ໄຕ້ເກາະ (2) ເຈົ້າປະ (3) ແບ້ເກີ (4) ໄຕ້ເກາະ

762 (1) _____ (2) _____ (3) _____ (4) _____

763 (1) ເຈົ້າດີ (2) ໄດ້ປີ (3) ກ້າຈີ (4) ແບ້ເຕງ

764 (1) ກ້າຈີ (2) ເຈົ້າດີ (3) ແບ້ເຕງ (4) ໄດ້ປີ

765 (1) _____ (2) _____ (3) _____ (4) _____

766

ປາ : 'fish'   ເຈົ້າ : 'you'

Q. ເຈົ້າໄດ້ປາບໍ່?   'Did you get a fish?'

A. ບໍ່, ບໍ່ໄດ້   'No, I didn't.'

ເງົາ ໄດ້

ເຈົ້າເງົາປາບໍ່?   'Did you take a fish?'

767

Q.: ເຈົ້າໄດ້ປາບໍ່?

A.: _____

Ans. 767

ບໍ່, ບໍ່ໄດ້.

768

ໄກ່ : 'chicken'

ເກົ້າ : 'nine'

ໄກ່ເກົ້າໂຕ. 'Nine chickens'

N

+

number

+

Classifier

ໄກ່

'chicken'

ເກົ້າ

'nine'

ໂຕ

'body' : 'Nine chickens'

769

(1)

ກາ _____

'Nine crows'

Ans. 769

(1)

ກາເກົ້າໂຕ

(2)

ເຈັງ _____

'Nine bats'

Ans. 769

(2)

ເຈັງເກົ້າໂຕ

(3) ກາະແຕ _____ '9 chipmunks'

Ans. 769 (3) ກາະແຕເກົ້າໂຕ

(4) ແກະ _____ '9 sheep'

Ans. 769 (4) ແກະເກົ້າໂຕ

(5) ກາະປຸ _____ '9 crabs'

Ans. 769 (5) ກາະປຸເກົ້າໂຕ

770 (1) Q.: ເຈົ້າໂຕໄກ່ບໍ່ ?

'Did you get a chicken/chickens.'

Ans. 770 (1) ໄດ້, ໄດ້ເກົ້າໂຕ. or ໄດ້, ໄດ້ ລໂຕ.

'Yes, I got nine.'

(2) ກ.: ເຈົ້າເອົາກະປຸບໍ່?

'Did you take crabs?'

Ans. 770 (2) ເອົາ, ເອົາເກົ້າໂຕ. or ລໂຕ

'Yes, I took nine.'

771 (1) ເຈົ້າໄດ້ແກະປຸບໍ່? _____

'Did you get a sheep/sheep?'

Ans. 771 (1) ບໍ່, ບໍ່ໄດ້.

'No, I didn't get any.'

(2) ອາເຈົ້າເອົາປາບໍ່? _____

'Did your Aunt take any fish?'

Ans. 771 (2)

ບໍ່, ບໍ່ເອົາ.

772

ເຈ້ງ : 'paper'

ເຈົ້າໄດ້ເຈ້ງບໍ່ ? _____

Ans. 772

ໄດ້.

773 'Did you get nine sheep?' _____

Ans. 773

ເຈົ້າໄດ້ເອາະເກົ້າໂຕບໍ່ ?

774 Q.

ເຈົ້າໄດ້ໄກ່ເກົ້າໂຕບໍ່ ?

A.

ເອ, ໄດ້ເກົ້າໂຕ.

775 Q.

ເຈົ້າໄດ້ໄກ່ບໍ່ ? A. ເອ, ໄດ້ _____

Ans. 775

ເກົ້າໂຕ.

776 Q. (1) ຈຳຈຳປໄດໄກ່ໄກ່ເກົ້າໂຕບໍ່?

'Did Sgt. Champi get nine chickens?'

A. (1) ເຈົ້າ, ຈຳຈຳປໄດໄກ່ໄກ່ເກົ້າໂຕ.

'Yes, Sgt. Champi got nine chickens.'

Q. (2) ເຈົ້າໄດໄກ່ໄກ່ເກົ້າໂຕບໍ່?

'Did you get nine chickens?'

A. (2) ບໍ່, ບໍ່ໄດ. or ໄດ

'No, I didn't.'

'Yes, I did.'

777 ເຈົ້າຈະໄປປະຈຳຢູ່ເກາະບໍ່?

'Will you (go to) be stationed on an island?'

Ans. 777

ເຈົ້າ, ໄປ.

778

Q.

ຈ່າຈຳປີຈະໄດ້ປິ້ນ ?

'Will Sgt. Champi get the tickets?'

A.

Ans. 778

ເຈົ້າ, ຈ່າຈຳປີຈະໄດ້ປິ້ນ

779

ໄດ້

+ VP : 'to get to do something, to have the opportunity to do something.'

Q. (1)

ເຈົ້າໄດ້ໄປເກາະບໍ ?

'Did you get to go to the island?'

A. (1)

ໄດ້ໄປ

'Yes, I did.'

Q. (2)

ເຈົ້າໄດ້ໄປເກາະໃດ ?

'Which island did you get to go to?'

A. (2) ເກາະເກົ່າ

'The same one as before.'

Q. (3) ເກາະເກົ່າບໍ່ ?

'The same island as before?'

A. (3) ເວົ້າ, ເກາະເກົ່າ

'Yes, the same island.'

780 Q. ຈຳຈຳປີຈະໄດ້ໄປເກາະໃດບໍ່ ?

'Will Sgt. Champi go to any island?'

781 Q. ເກາະໃດ ?

'Which island?'

Q. ເກາະໃດບໍ່ ? 'Any island?'

Ans. ບໍ່, ຈຳຈຳປີຈະບໍ່ໄດ້ໄປເກາະໃດ.

ຈະ + ບໍ່ + ໄດ້ + VP

782

ປ້າ

: 'Father's or Mother's
older sister.'

ປ້າເຈົ້າ

'Will your father's sister get to go?'

Ans. 782 Q.

ປ້າເຈົ້າຈະໄດ້ໄປບໍ່ ?

A.

ຈະໄດ້ໄປ

783

ເຈົ້າຈະໄດ້ໄປເກາະບໍ່ ?

'Will you get to go to the island?'

A. _____

Ans. 783

ຈະໄດ້ໄປ.

784

Q. ປ່າເຈົ້າຈະໄດ້ໄປເກາະບໍ່?

'Will your Aunt get to go to the island?'

A. _____

Ans. 784

ບໍ່, ຈະບໍ່ໄດ້ໄປ.

ຈະ + ບໍ່ + ໄດ້ + VP

785

1) NP + ໄດ້ + NP

2) NP + ໄດ້ + VP

(3) VP + ໄດ້

ຈົວເຈາະກະແຈໄດ້

786 ເກີ້ເຈົ້າເກີ້ອເກາະໄດ້

787 ອາ : 'Younger sister of father.' ອາເຈົ້າ

Ans. 787

ເຕັ້ງ : 'short in height' ປ້າເຈົ້າ
ອາເຈົ້າເຕັ້ງ

ອາເຕັ້ງເຈົ້າ

788 ປີເອົາ : 'to reach out and get' ປີ ເອົາ

ອາເຈົ້າປີເອົາກະເປົາ

789

ຕ້ : 'cabinet, closet, wardrobe'

ອາເຈົ້າຢືເອົາກະເປົາຢູ່ຕ້

'Your Aunt reached and got the bag in the cabinet.'

790

ໄດ້

ອາເຈົ້າແ້ງ ອາເຈົ້າຢືເອົາກະເປົາຢູ່ຕ້ບໍ່ໄດ້

'Your Aunt is short. Your Aunt can't reach (and get) the bag in the cabinet.'

791

ໄກ : 'to be far (away)'

ກະແຈຢູ່ໄກ

'The key is out of reach.'

ເກາະເອົາ :

ຈົງເກາະເອົາກະແຈບໍ່ໄດ້

'To get by hooking'

'The novice monk can't hook the key.'

ກະແຈຢໄກ, ຈົວເກາະເອົາກໍບໍ່ໄດ້.

'The key is too far for the novice monk to be able to hook it.'

792

ກະແຈຢໄກ, ຈົວກໍເກາະເອົາບໍ່ໄດ້.

'The key is so far away, even the novice monk can't hook it.'

NP + ກໍ + VP
 ຈົວ ກໍ ເກາະເອົາບໍ່ໄດ້

(NP) + VP + ກໍ + VP
 ເກາະໄປ ກໍ ບໍ່ໄດ້

793

ເຈ້ງ : 'paper'

ຢືເອົາ : 'to reach out and get'

'
Can you reach the paper?'

ໃກ້ : 'to be near by'

Q. _____

Ans.

Q. ເຈ້ງຢືເອົາເຈ້ງໄດ້ບໍ່?

A. 'Yes, I can. The paper
is near.'

Ans.

A. ໄດ້, ເຈ້ງຢືໃກ້.

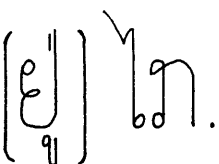
794 Q. (1) 'Is it far?'

Ans. Q. (1)

(ຢື) ໄກບໍ່?

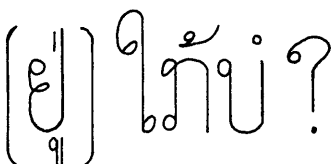
A. (1) 'Yes, it is.'

Ans. A. (1)

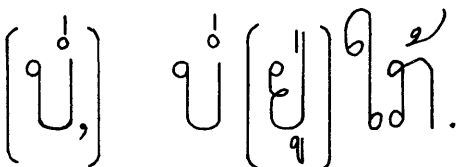
Q. (2) 'Is it near?'

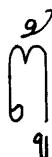
Ans. Q. (2)

A. (2) 'No, it isn't.'

Ans. A. (2)

795

 : 'cabinet'

 : 'former, same old; to be old (things)'

ຕູ້ເກົ່າເຈົ້າ

: 'The cabinet(s) you had before' or 'Your old cabinet(s)'

ຈື່

: 'to remember'

Q.

ເຈົ້າຈື່ຕູ້ເກົ່າເຈົ້າໄດ້ບໍ່?

'Can you remember your old cabinet?'

A.

ບໍ່, ຈື່ບໍ່ໄດ້.

'No, I can't.' 'I'm unable to.'

796

ໄດ້

: 'to be able to'

ດີ

: 'to be good'

ເຈົ້າເຈົ້າໄດ້ດີ:

'You can drill well.'

797

ກະທົ່ວ

: 'a ball made of woven rattan used in a game'

ເຕັກ

: 'to kick'

ເຕັກກະທົ່ວ:

'to kick the rattan ball'

ຈ້າ : 'Sergeant'

ຈ້າເຕັ້ງ :

'The short Sergeant'

ຈ້າເຕັ້ງເຕະກະທົ່ໄດ້ດີ.

'The short Sergeant can kick the rattan ball well.'

798

ຈື່ : 'to remember'

ຈື່ໄດ້ :

'to be able to remember'

'I can remember it well.'

Ans. 798

ກາຈື່ໄດ້ດີ

799

ເຈົ້າຈື່ໄດ້ດີບໍ່?

'Can you remember it well?'

Ans.

ດີ

'Yes, I can.'

800

ເຈົ້າເຈາະໄດ້ດີບໍ່ ? _____

'Can you drill well?'

Ans.

ບໍ່ດີ

801

ໃກ້ : 'near'

ໄກ : 'far'

ບໍ່

ບໍ່ໄກ : 'not far'

ບໍ່ໃກ້ : 'not near'

802

ໃກ້ບໍ່ ?

'It is near?'

ບໍ່ໃກ້ :

'No, it isn't.'

803 Q. ໄກບໍ່?

'Is it far?'

A. ໄກ

'Yes, it is.'

804 ໄກ ໃກ້

ໄປ ຢູ່

(1) ໄປໄກ

'to go far'

(2) ຢູ່ໃກ້

'to be near'

(3) ໃກ້ແຈ

'near the corner'

(4) ໄກປ່າ

'far from the forest'

805 ຕູ້ຢູ່ໃກ້ແຈ:

'The cabinet is near the corner.'

806 ເຕົ້າຢູ່ໄກປ່າ:

Ans. 806 'The turtle is far from the forest.'

807

(1) ປ່າຢູ່ໃກ້ບໍ່ ?

'Is the forest near?'

(2)

ຢູ່ໃກ້ປ່າບໍ່ ?

'Is it near the forest?'

808

ແຕ່ : 'only, but' or 'from'

ເຈັງດີ

'Good paper'

ເອົາເຈັງດີ

'Take good paper.'

ເອົາແຕ່ເຈັງດີດີ !

'Take only good paper.'

809

ປາເກົ້າໂຕ

'Nine fish'

ປາແຕ່ເກົ້າໂຕ

'Only nine fish'

ຈຳຈຳປີເອົາປາແຕ່ເກົ້າໂຕ

'Sgt. Champi took only nine fish.'

810 (1) ເຕົ້າ _____ 'Only nine turtles'

Ans. (1)

ເຕົ້າແຕ່ເຕົ້າໂຕ

(2) ກາ _____ 'Only nine crows'

Ans. (2)

ກາແຕ່ເກົ້າໂຕ

(3) ແກະ _____ 'Only nine sheep'

Ans. (3)

ແກະແຕ່ເກົ້າໂຕ

(4) ແບ້ _____ 'Only nine goats'

Ans. (4)

ແບ້ແຕ່ເກົ້າໂຕ

(5) ກາປຸ _____ 'Only nine crabs'

Ans. (5)

ກາປຸແຕ່ເກົ້າໂຕ

811 Q. ໄປແຕ່ເຈົ້າບໍ່?

'Did only you go?'

A. ບໍ່, ເກົາກຳໄປ.

'No, my buddy went also.'

812 'Are you going to feed
only the sheep?'

Ans. Q. ເຈົ້າຈະເກົາກຳແຕ່ແກະບໍ່?

A. 'No, I'm going to feed
the goats too.'

Ans. A. ບໍ່, ແບ້ກຳຈະເກົາກຳ

813 ເກົາກຳ

ເກົາກຳແບ້

Ans. 'My buddy is short.'

ເກີເຕັງກຸ່

Ans. 'My short buddy'

ໃຈກ້າ

ຈຳເຕັງໃຈກ້າ

'The short Sergeant is brave/courageous.'

814 'Are you brave?'

Q. _____

Ans. Q. ເຈົ້າໃຈກ້າບໍ່ ?

A. 'No, I'm not.'

_____

Ans. A. ບໍ່ໃຈກ້າ

815

ເບົາ : 'Light in weight'

ເຈັ່ງເກົ່າເບົາ.

Ans. 815 'The old (or former) paper is (was) light.'

816

ດໍ : 'Stubborn, obstinate'

ແບ່ດໍ

'The black goat'

'The black goat is stubborn'.

Ans. 816

ແບ່ດໍດໍ

817

ເຈົ້າບໍ່ໄປໄກ

Ans. 817 'You didn't go far.'

818

ເຈົ້າຈະບໍ່ໄປໄກ

Ans. 818 'You won't go far.'

819

ເຈົ້າຈະໄປໄກບໍ່ ?

Ans. 'Will you go far?'

Ans. 819 ບໍ່, ບໍ່ໄກ

820

ເຈົ້າບໍ່ໄດ້ໄປໄກ.

Ans. 'You didn't get to go far.'

821

ເຈົ້າບໍ່ໄດ້ໄປໄກບໍ່ ?

'Weren't you able to go far?'

Ans. 821

ບໍ່, ບໍ່ໄດ້ໄປໄກ

822

ເຈົ້າຈະບໍ່ໄດ້ໄປໄກບໍ່?

'Won't you get to go far?'

Ans. 822

ບໍ່, ຈະບໍ່ໄດ້ໄປໄກ

823

ເຈົ້າໄປບໍ່ໄດ້ໄກ

Ans. 823 'You didn't make it far.'

824

ເຈົ້າໄປໄດ້ໄກບໍ່?

'Did you make it far?'

Ans. 824

ບໍ່, ບໍ່ໄດ້ໄກ

825

ເຈົ້າໄປໄກບໍ່ໄດ້

Ans. 825 'You couldn't go far.'

826

ຈິວໄປໄກບໍ່ໄດ້ບໍ?

'Couldn't the novice monk go far?'

Ans. 826

ບໍ່, ບໍ່ໄດ້

827

by

bite

phone

foam

828

(tape)

829

X

X^e_e

ກ^e_e

830 (1) bX^e (2) X^ev (3) bbX^e (4) bX^e (5) X^e (6) bX^ev

(7) bX^ev

831 (1) X^ev (2) X^e (3) bX^ev

832 1. X_1 Example: ກ, ຈ, ດ, ຕ, ບ, ປ, ຝ, ອ.

2. X_2 Example: ກ, ດ, ບ.

3. Xe Example: ຈ^e, ບ^e, ກ^e, ດ^e, ປ^e

4. X_1X_2 Example: ຈກ, ຕດ, ກບ.

$\text{X}_1^e + \text{X}_2 \longrightarrow \text{X}_1\text{X}_2^e$

833 (1) X_1 (2) X_2 (3) X_1^e (4) X_1X_2^e

834 1. X_e Example: ຈ^e, ຕ^e, ກ^e, ບ^e, ດ^e.

2. $X_e + X \longrightarrow X_e X$

Example: ກັບ, ອັດ, ກັກ, ດັບ.

Ans. 834 2. X_e

3. ຈ^e a. What kind of ending is this?

Ans. 3.-a. X_e

b. X_1, X_2, V

Ans. 3.-b. $X_1 \longrightarrow$ ຈ, $V \longrightarrow X_e$

4. ກັບ a. What kind of ending is this?

Ans. 4.-a. ບ

b. X_1 , X_2 , V

Ans. 4.-b. $X_1 \rightarrow \text{ກ}$; $X_2 \rightarrow \text{ບ}$; $V \rightarrow X^e$

5. a. $X_1 \rightarrow \text{ຕ}$; $V \rightarrow X^e$ _____

Ans. 5.-a. ຕ^e

b. $X_1 \rightarrow \text{ຈ}$; $X_2 \rightarrow \text{ບ}$; $V \rightarrow X^e$

Ans. 5.-b. ຈ^e

6. (1) ຈ^e (2) ກັດ (3) ຕັບ (4) ປ^e (5) ດັກ

835

1. $\begin{matrix} \text{6} & \text{X}^e \\ & \text{1} \\ & \text{e} \end{matrix}$ $\begin{matrix} \text{6} & \text{ᨾ}^e \\ & \text{ᨾ}^e \end{matrix}$, $\begin{matrix} \text{6} & \text{ᨾ}^e \\ & \text{ᨾ}^e \end{matrix}$, $\begin{matrix} \text{6} & \text{ᨾ}^e \\ & \text{ᨾ}^e \end{matrix}$.

2. $\begin{matrix} \text{6} & \text{X}^e \\ & \text{1} \\ & \text{e} \end{matrix}$ + $\begin{matrix} \text{X} \\ & \text{2} \end{matrix}$ $\longrightarrow$ $\begin{matrix} \text{6} & \text{X}^e \\ & \text{1} \\ & \text{2} \\ & \text{e} \end{matrix}$

Example: $\begin{matrix} \text{ᨾ}^e \\ \text{ᨾ}^e \end{matrix}$, $\begin{matrix} \text{ᨾ}^e \\ \text{ᨾ}^e \end{matrix}$, $\begin{matrix} \text{ᨾ}^e \\ \text{ᨾ}^e \end{matrix}$, $\begin{matrix} \text{ᨾ}^e \\ \text{ᨾ}^e \end{matrix}$.

Ans. 2. $\begin{matrix} \text{6} & \text{X}^e \\ & \text{e} \end{matrix}$

3. $\begin{matrix} \text{ᨾ}^e \\ \text{ᨾ}^e \end{matrix}$

a. What kind of ending is this?

Ans. 3.-a.

$\begin{matrix} \text{6} & \text{X}^e \\ & \text{e} \end{matrix}$

b. $\begin{matrix} \text{X} \\ & \text{1} \end{matrix}$, $\begin{matrix} \text{X} \\ & \text{2} \end{matrix}$, V.

Ans. 3.-b. $\begin{matrix} \text{X} \\ & \text{1} \end{matrix} \longrightarrow \text{ᨾ}$; $\text{V} \longrightarrow \begin{matrix} \text{X}^e \\ \text{e} \end{matrix}$.

4. $\begin{matrix} \text{ᨾ}^e \\ \text{ᨾ}^e \end{matrix}$

a. What kind of ending is this?

Ans. 4.-a.

ᨾ

b. X_1 , X_2 , V.

Ans. 4.-b. $X_1 \rightarrow \text{ຈ}$; $X_2 \rightarrow \text{ບ}$; $V \rightarrow \text{ບ X}^e$.

5. a. $X_1 \rightarrow \text{ບ}$; $V \rightarrow \text{ບ X}^e$ _____

Ans. 5.-a. ບ X^e

b. $X_1 \rightarrow \text{ກ}$; $X_2 \rightarrow \text{ດ}$; $V \rightarrow \text{ບ X}^e$.

Ans. 5.-b. $\text{ກ}^e \text{ດ}$

c. $X_1 \rightarrow \text{ຈ}$; $X_2 \rightarrow \text{ບ}$; $V \rightarrow \text{X}^e$.

Ans. 5.-c. ຈົບ

6. (1) ເຈັບ (2) ຈີ້ (3) ແກ້ວ (4) ແກ້ດ
 (5) ເປັດ (6) ກົບ (7) ເບ້ (8) ອັດ

836 1. ແຂ້ວ Example: ແຈ້, ແກ້, ແກ້ວ.

2. ແຂ້ວ + ຂ້ ເຂ້ວ

Example: ແກ້ວ, ແກ້ດ, ແກ້ວ.

Ans. 2. ແຂ້ວ

3. ແກ້ວ a. What kind of ending is this?

Ans. 3.-a. ແຂ້ວ

b. ຂ₁, ຂ₂, ວ.

Ans. 3.-b. $X_1 \rightarrow \text{ᨧ}$; $V \rightarrow \text{ᨧᨧX}^e$.

4. ᨧᨧᨧᨧ

a. What kind of ending is this?

Ans. 4.-a. ᨧ

b. X_1 , X_2 , V .

Ans. 4.-b. $X_1 \rightarrow \text{ᨧ}$; $X_2 \rightarrow \text{ᨧ}$; $V \rightarrow \text{ᨧᨧX}^e$.

5. a. $X_1 \rightarrow \text{ᨧ}$; $V \rightarrow \text{ᨧᨧX}^e$. _____

Ans. 5.-a. ᨧᨧX^e

b. $X_1 \rightarrow \text{ᨧ}$; $X_2 \rightarrow \text{ᨧ}$; $V \rightarrow \text{ᨧᨧX}^e$.

_____

Ans. 5.-b.

ເກັບ

c. $X_1 \rightarrow \text{ຈ}$; $X_2 \rightarrow \text{ບ}$; $V \rightarrow \text{ເX}^e$.

_____

Ans. 5.-c.

ເຈັບ

d. $X_1 \rightarrow \text{ຸ}$; $X_2 \rightarrow \text{ດ}$; $V \rightarrow \text{X}^e$.

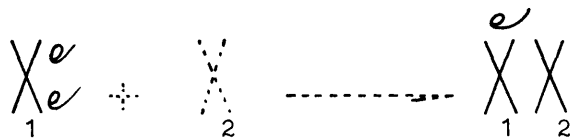
_____

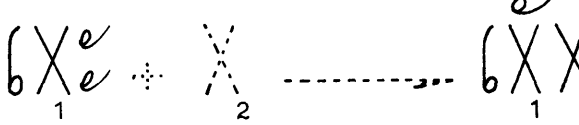
Ans. 5.-d.

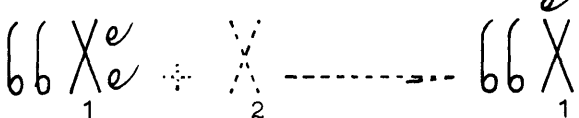
ຕັດ

6. (1) ປະ (2) ກັບ (3) ເປະ (4) ເຈັດ

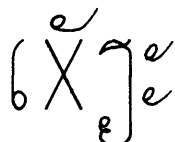

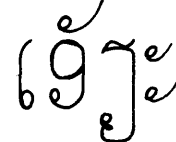
(5) ແຕະ (6) ແອ້ດ (7) ຕັບ (8) ເບັດ

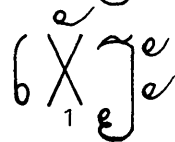
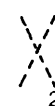
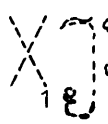
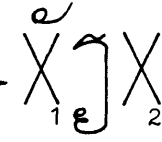
837 Rule 1:

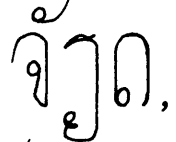

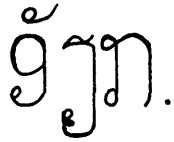
Rule 2:

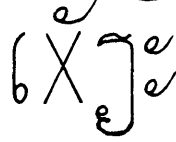
Rule 3:

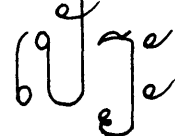
838 (1) : (2) : (3) : etc..

839 1. Ex: , .

2. + → →

Example: , , .

Ans. 2.

3. a. What kind of ending is this?

Ans. 3.-a.

ᨀXᨁᨃ

b.

X₁, X₂, V.

Ans. 3.-b.

X₁ → ປ; V → ᨀXᨁᨃ.

4.

ᨀᨁᨃ

a. What kind of ending is this?

ᨃ

Ans. 4.-a.

b.

X₁, X₂, V.

Ans. 4.-b.

X₁ → ອ; X₂ → ᨃ; V → ᨀXᨁᨃ.

5.

a. X₁ → ອ; V → ᨀXᨁᨃ _____

Ans. 5.-a.

ເງິນ

b. $X_1 \rightarrow$ ນ ; $X_2 \rightarrow$ ນ ; $V \rightarrow$ ແຂ້ງ[້].

Ans. 5.-b.

ດັງ

c. $X_1 \rightarrow$ ອ ; $X_2 \rightarrow$ ກ ; $V \rightarrow$ ແຂ້[້].

Ans. 5.-c.

ແຂ້ກ

d. $X_1 \rightarrow$ ບ ; $X_2 \rightarrow$ ນ ; $V \rightarrow$ ແຂ້[້].

Ans. 5.-d.

ເບິ່ນ

e. $X_1 \rightarrow 9$; $X_2 \rightarrow 0$; $V \rightarrow X^e$.

Ans. 5.-e. ອັບ

6. (1) ເປັດ (2) ເກະ (3) ເດັກ (4) ກັກ
 (5) ຈີ້ (6) ເກັບ (7) ກັດ (8) ເປັງ

840

1. ເຂັງ Ex: ເບັງ, ເຈັງ, ເປັງ.

2. ເຂັງ + ຂັງ → ເຂັງຂັງ

Example:

ບັງດ, ຢັງບ, ປັງກ.

Ans. 2.

ເຂັງ

3. ແຈ້ງ

a. What kind of ending is this?

Ans. 3.-a.

ແຂ້ງ

b. X_1 , X_2 , V.

Ans. 3.-b. $X_1 \rightarrow$ ຈ ; $V \rightarrow$ ແຂ້ງ.

4. ປຽກ

a. What kind of ending is this?

Ans. 4.-a.

ກ

b. X_1 , X_2 , V.

Ans. 4.-b. $X_1 \rightarrow$ ປ ; $X_2 \rightarrow$ ກ ; $V \rightarrow$ ແຂ້ງ.

5. a. $X_1 \rightarrow$ ກ ; $V \rightarrow$ ແຂ້ງ : _____

Ans. 5.-a.

ເກັງ

b. $X_1 \rightarrow$ ຢ; $X_2 \rightarrow$ ບ; $V \rightarrow$ ແຂ້ງ.

Ans. 5.-b.

ປງບ

c. $X_1 \rightarrow$ ດ; $X_2 \rightarrow$ ກ; $V \rightarrow$ ແຂ້.

Ans. 5.-c.

ເດັກ

d. $X_1 \rightarrow$ ປ; $X_2 \rightarrow$ ກ; $V \rightarrow$ ແຂ້.

Ans. 5.-d.

ປັກ

e. $X_1 \rightarrow \text{ອ}$; $X_2 \rightarrow \text{ອ}$; $V \rightarrow \text{ເຂ}$

Ans. 5.-e. ເຂ້ອ

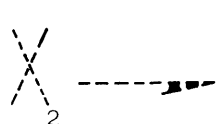

f. $X_1 \rightarrow \text{ບ}$; $X_2 \rightarrow \text{ອ}$; $V \rightarrow \text{ເຊ}$

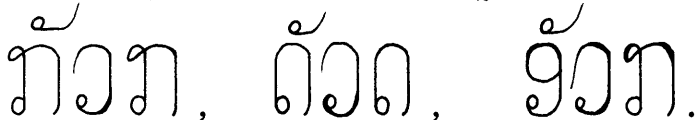
Ans. 5.-f. ບຊອ

6. (1) ຕິດ (2) ເຈດ (3) ເກັບ (4) ຈຽກ
 (5) ເອ້ດ (6) ປັບ (7) ເຕັກ (8) ປຽກ
 (9) ປາກັດ (10) ຕິກເບັດ (11) ຢຽບກັບ

841

1. Ex:

2. + →

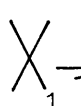

Example:

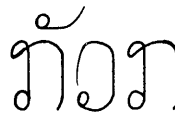
Ans. 2.

3. a. What kind of ending is this?

Ans. 3.-a.

b. , , V.

Ans. 3.-b. → ; V →

4. a. What kind of ending is this?

Ans. 4.-a.

b. X_1 , X_2 , V.

Ans. 4.-b. $X_1 \rightarrow$ ກ; $X_2 \rightarrow$ ກ; $V \rightarrow$ ຂີວຂີ້.

5. a. $X_1 \rightarrow$ ອ; $V \rightarrow$ ຂີວຂີ້ _____

Ans. 5.-a. ອີວຂີ້

b. $X_1 \rightarrow$ ກ; $X_2 \rightarrow$ ບ; $V \rightarrow$ ຂີວຂີ້.

Ans. 5.-b. ກີ້ວບ

c. $X_1 \rightarrow$ ບ; $X_2 \rightarrow$ ດ; $V \rightarrow$ ເຂີ້ງື້.

Ans. 5.-c. ບຽດ

d. $X_1 \rightarrow$ ຈ ; $X_2 \rightarrow$ ດ ; $V \rightarrow$ ແຂ້.

Ans. 5.-d. ເຈັດ

e. $X_1 \rightarrow$ ຕ ; $X_2 \rightarrow$ ບ ; $V \rightarrow$ ຂ້.

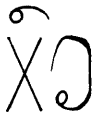
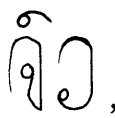

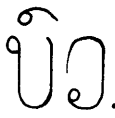

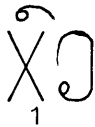
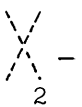
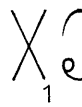
Ans. 5.-e. ຕັບ

6. (1) ປະ (2) ຈັກ (3) ແຂ້ (4) ເດັດ
 (5) ປະຈັກ (6) ແຈ້ (7) ປຽບ (8) ຕົວຂ້

842

1. Example: , , .

2. $\div$ $\longrightarrow$

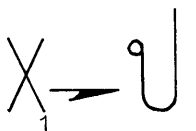
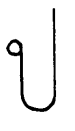
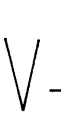
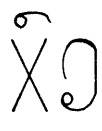
Example: , , .

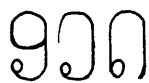
Ans. 2.

3. a. What kind of ending is this?

Ans. 3.-a.

b. , , .

Ans. 3.-b. $\rightarrow$; $\rightarrow$.

4. a. What kind of ending is this?

Ans. 4.-a.

b. X_1 , X_2 , V.

Ans. 4.-b. $X_1 \rightarrow 9$; $X_2 \rightarrow 6$; $V \rightarrow \text{X}^{\circ}6$.

5. a. $X_1 \rightarrow 9$; $V \rightarrow \text{X}^{\circ}6$: _____

Ans. 5.-a. $\text{X}^{\circ}6$

b. $X_1 \rightarrow 9$; $X_2 \rightarrow 6$; $V \rightarrow \text{X}^{\circ}6$:

Ans. 5.-b. 966

c. $X_1 \rightarrow 9$; $X_2 \rightarrow 6$; $V \rightarrow \text{X}^{\circ}6$:

Ans. 5.-c. ຢຽບ

d. $X_1 \rightarrow \text{ຕ}$; $X_2 \rightarrow \text{ກ}$; $V \rightarrow \text{ເ X}^e$:

Ans. 5.-d. ເຕັກ

e. $X_1 \rightarrow \text{ອ}$; $X_2 \rightarrow \text{ກ}$; $V \rightarrow \text{X}^e$:

Ans. 5.-e. ອັກ

6. (1) ປົວ (2) ປັດ (3) ອວບ (4) ຢຽດ
 (5) ເຕັກ (6) ແເດດ (7) ອົວະ (8) ບວດ

b. X_1 , X_2 , V.

Ans. 4.-b. $X_1 \rightarrow$ ປ ; $X_2 \rightarrow$ ກ ; V $\rightarrow$ ແຂ້ວ.

5. a. $X_1 \rightarrow$ ຈ ; V $\rightarrow$ ແຂ້ວ : _____

Ans. 5.-a. ແຂ້ວ

b. $X_1 \rightarrow$ ກ ; $X_2 \rightarrow$ ດ ; V $\rightarrow$ ແຂ້ວ :

Ans. 5.-b ກ້ອດ

c. $X_1 \rightarrow$ ອ ; $X_2 \rightarrow$ ດ ; V $\rightarrow$ ຂົວ :

---

843 1. ແຂ້ວ₁ Ex: ເປາຂ້ວ, ເຈາຂ້ວ, ເກາຂ້ວ.

ແຂ້ວ₁ + ຂ₂ → ຂຂ_{1 2}

Example: ປ້ອກ, ຈ້ອບ, ກ້ອດ.

Ans. 2. ແຂ້ວ

3. ເປາຂ້ວ a. What kind of ending is this?

Ans. 3.-a. ແຂ້ວ

b. ຂ₁, ຂ₂, V.

Ans. 3-b. ຂ₁ → ບ; V → ແຂ້ວ.

4. ປ້ອກ a. What kind of ending is this?

Ans. 4.-a. ກ

Ans. 5.-c. ອງວ

d. $X_1 \rightarrow$ ຢ ; $X_2 \rightarrow$ ວ ; $V \rightarrow$ ແຂ້ງ :

Ans. 5.-d. ຢຽວ

e. $X_1 \rightarrow$ ຈ ; $X_2 \rightarrow$ ກ ; $V \rightarrow$ ແຂ້ວ :

Ans. 5.-e. ແຈກ

f. $X_1 \rightarrow$ ວ ; $X_2 \rightarrow$ ວ ; $V \rightarrow$ ແຂ້ວ :

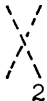
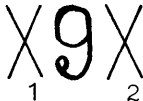

Ans. 5.-f. ວັວ

6. (1) ດັດ (2) ເຈັກ (3) ຢຽບ (4) ອວດ
 (5) ບ້ອກ (6) ເຈາະ (7) ບວກ (8) ຈ້ອບ

844

1. Example: ຕໍ່, ປໍ່, ບໍ່, ກໍ່, ຈໍ່.

2. + -----

Example: ບອດ, ຕອບ, ອອກ.

Ans. 2.

3. ກໍ່

a. What kind of ending is this?

Ans. 3.-a.

b. , , V.

Ans. 3.-b.

$X_1 \rightarrow \text{ກ}$; $V \rightarrow \text{ັ}$.

4. ຕອບ

a. What kind of ending is this?

ບ

Ans. 4.-a.

b. X_1 , X_2 , V .

Ans. 4.-b. $X_1 \rightarrow \text{ຕ}$; $X_2 \rightarrow \text{ອ}$; $V \rightarrow \text{ັ}$.

5. a. $X_1 \rightarrow \text{ອ}$; $V \rightarrow \text{ັ}$: _____

Ans. 5.-a

ັ

b. $X_1 \rightarrow \text{ກ}$; $X_2 \rightarrow \text{ອ}$; $V \rightarrow \text{ັ}$:

Ans. 5.-b. ກອດ

c. $X_1 \rightarrow$ ຈ ; $X_2 \rightarrow$ ບ ; $V \rightarrow$ ຂົວ :

Ans. 5.-c. ຈວບ

d. $X_1 \rightarrow$ ປ ; $X_2 \rightarrow$ ບ ; $V \rightarrow$ ເຂົ້າ :

Ans. 5.-d. ປງູບ

e. $X_1 \rightarrow$ ບ ; $X_2 \rightarrow$ ດ ; $V \rightarrow$ ເຂົ້າ :

Ans. 5.-e ເບິ່ດ

6. (1) ກັດ (2) ເບັດ (3) ປຽບ (4) ຈວບ
 (5) ກອດ (6) ອວດ (7) ປຽກ (8) ຢອກ

845

1. ໂX^e Example: ໂຕ^e, ໂຈ^e, ໂຢ^e.

2. ໂX^e + X^e → XXe

Example: ກັບ, ຕົກ, ປັດ, ອົດ.

Ans. 2. ໂX^e

3. ໂຢ^e a. What kind of ending is this?

b. X₁, X₂, V.

Ans. 3.-a. ໂX^e

Ans. 3.-b. $X_1 \rightarrow \text{ປ}$; $V \rightarrow \text{ໂ}X^e$.

4. a. What kind of ending is this?

b. X_1 , X_2 , V . Ans. 4.-a.

Ans. 4.-b. $X_1 \rightarrow \text{ຈ}$; $X_2 \rightarrow \text{ນ}$; $V \rightarrow \text{ໂ}X^e$.

5. a. $X_1 \rightarrow \text{ມ}$; $V \rightarrow \text{ໂ}X^e$: _____

Ans. 5.-a.

b. $X_1 \rightarrow \text{ກ}$; $X_2 \rightarrow \text{ປ}$; $V \rightarrow \text{ໂ}X^e$:

Ans. 5.-b.

ກົບ

c. $X_1 \rightarrow$ ປ ; $X_2 \rightarrow$ ກ ; $V \rightarrow$ ັ :

Ans. 5.-c.

ປອກ

d. $X_1 \rightarrow$ ຈ ; $X_2 \rightarrow$ ບ ; $V \rightarrow$ ັວ :

Ans. 5.-d.

ຈວບ

e. $X_1 \rightarrow$ ກ ; $X_2 \rightarrow$ ດ ; $V \rightarrow$ ເຊັງ :

Ans. 5.-e.

ກຽດ

f. $X_1 \rightarrow$ ປ ; $X_2 \rightarrow$ ດ ; $V \rightarrow$ ບ X^e:

Ans. 5.-f. ເປັດ

6. (1) ໂຕ້ (2) ກົບ (3) ປອກ (4) ລວບ
 (5) ຕອດ (6) ກອດ (7) ຕົກ (8) ກງູດ
 (9) ເປັດ (10) ປງູກ (11) ອົດ

846 (tape)

- 847
1. C + V
  2. C + V + C
  3. C + VV
  4. C + VV + C

848 p t k

849 ກ ຕົກ ຕົກ ຕົກ

850 ຕົກ MC + V + ກ → High Pitch Contour

851 (1) ຈົກ (2) ເດັກ (3) ເຈັກ (4) ຢັກ (5) ປັກ
 ະ

(6) ດັກ (7) ເອັກ

852 (1) _____ (2) _____ (3) _____

(4) _____ (5) _____ (6) _____

Ans. 852 (1) ຈົກ (2) ເດັກ (3) ຢັກ (4) ດັກ (5) ຕົກ (6) ປັກ
 ະ

853

ຈາກ _____

Ans. 853

MC + VV + ກ

ຈາກ ຈາກ ຈາກ

MC + VV + ກ → _____

854 (1) ຢາກ (2) ຢອກ (3) ຢວກ (4) ປາກ (5) ເປິ່ອກ

(6) ແບກ (7) ແຈກ (8) ເຈິ່ອກ (9) ດອກ (10) ອິກ

855 (1) ອອກ (2) ຈິກ (3) ປູກ (4) ບອກ (5) ຈອກ

(6) ຢາກ (7) ແຕກ (8) ປູກ (9) ແອກ (10) ກິກ (11) ປິກ

856 (1) _____ (2) _____ (3) _____ (4) _____ (5) _____

(6) _____ (7) _____ (8) _____ (9) _____ (10) _____

Ans. 856 (1)ຢາກ (2)ເບີກ (3)ປວກ (4)ປຽກ (5)ໂບກ (6)ອີກ

(7)ຢອກ (8)ອອກ (9)ເຈືອກ (10)ຢວກ

857

ດ ກ ຈັດ ຈັດ ຈັດ

858

MC + V + ດ → High PC

859

(1) ກັດ (2) ຢຸດ (3) ກິດ (4) ເປັດ (5) ບິດ

(6) ປັດ (7) ຕິດ (8) ບຸດ (9) ເຈັດ (10) ອິດ

860 (1) ຢັດ (2) ເດັດ (3) ຕັດ (4) ບິດ

(5) ປັດ (6) ຈິຕ (7) ກາດ
9 (8) ອິດ

861 (1) _____ (2) _____ (3) _____ (4) _____

(5) _____ (6) _____ (7) _____ (8) _____

Ans. 861 (1) ອິດ (2) ຢຸດ (3) ເປັດ (4) ບິດ (5) ຕັດ

(6) ຄຸດ
9 (7) ເຈັດ (8) ກັດ

862 ກາດ MC + _____ + ດ → _____

Ans. 862 MC + VV + ດ → LF PC

863 ດ (1) ກຽດ (2) ຈາດ (3) ກາດ

864 (1) ຢັດ (2) ກຽດ (3) ດິດ (4) ອາດ (5) ປຽກ

(6) ແດດ (7) ຈາດ (8) ໂບດ (9) ແປດ (10) ຕາດ

865 (1) ປວດ (2) ຈອດ (3) ເກິດ (4) ຕອດ (5) ອູດ

(6) ຕາດ (7) ແດດ (8) ຈິດ (9) ບູດ (10) ຢຽດ

866 (1)_____ (2)_____ (3)_____ (4)_____ (5)_____

(6)_____ (7)_____ (8)_____ (9)_____ (10)_____

Ans. 866 (1) ບອດ (2) ຕວດ (3) ເດືອດ (4) ເຈັດ (5) ກອດ

(6) ບາດ (7) ປິດ (8) ອວດ (9) ໂຈດ (10) ໂຢດ

867 ບ ປ ກ ດ

868 ເຈັບ ເຈັບ ເຈັບ

MC + VV + ບ → High PC ອ?

Ans. No.

MC + V + ບ → High PC

869 (1) ກ້າບ (2) ຕົ້ບ (3) ຢູບ (4) ຕົ້ບ (5) ຈັບ

(6) ອັບ (7) ປົ້ບ (8) ບູບ (9) ຕົ້ບ (10) ອັບ

870 (1) ບູບ (2) ເຈັບ (3) ຕົ້ບ (4) ອັບ (5) ກູບ

(6) ຢັບ (7) ອັບ (8) ຈັບ (9) ຕົ້ບ (10) ເກັບ

871 (1) _____ (2) _____ (3) _____ (4) _____ (5) _____

(6) _____ (7) _____ (8) _____ (9) _____ (10) _____

Ans. 871(1) ຢັບ (2) ກ້າບ (3) ຕົ້ບ (4) ອັບ (5) ຈັບ

(6) ປີບ (7) ຈີບ (8) ທີບ (9) ບຸບ (10) ດີບ
9

872 MC + VV + ບ (1) ຕອບ (2) ເກີບ (3) ກີບ

MC + VV + ບ → _____

Ans. 872 Low falling PC.

873 (1) ຈວບ (2) ຕອບ (3) ເອີວບ (4) ກີບ (5) ຈອບ

(6) ບີບ (7) ບາບ (8) ຢູບ (9) ອາບ (10) ແກບ

874 (1) ເກີບ (2) ຕາບ (3) ເຕີບ (4) ແອບ (5) ດາບ
9

(6) ປອບ (7) ປູບ (8) ແປບ (9) ແຈບ (10) ຈີບ

875 (1) _____ (2) _____ (3) _____ (4) _____ (5) _____

(6) _____ (7) _____ (8) _____ (9) _____ (10) _____

Ans. 875 (1) ປີ້ນ (2) ປາບ (3) ເກືອບ (4) ຕາບ

(5) ໂກບ (6) ແອບ (7) ຈີບ (8) ກາບ (9) ຈຸບ (10) ກິບ

876 (1) ເຈັບ (2) ໂກດ (3) ຕໍ່ກ (4) ເກືອບ (5) ບົກ

(6) ເປັດ (7) ຕິບ (8) ປວດ (9) ຕິດ (10) ຢຽດ

(11) ງວດ (12) ແບບ (13) ບິດ (14) ຈິກ (15) ເກັດ

(16) ຈິດ (17) ດິບ (18) ຊວບ (19) ຈວບ (20) ເກັບ

877 (1) _____ (2) _____ (3) _____ (4) _____ (5) _____

(6) _____ (7) _____ (8) _____ (9) _____ (10) _____

(11) _____ (12) _____ (13) _____ (14) _____ (15) _____

(16) _____ (17) _____ (18) _____ (19) _____ (20) _____

Ans. 877

(1) ຢູດ (2) ກິບ (3) ກຽດ (4) ເຕັກ (5) ຈິດ

(6) ບູດ (7) ເຕັກ (8) ດິກ (9) ປຽກ (10) ເຕັກ

(11) ກັບ (12) ອວບ (13) ກວດ (14) ເຈັບ (15) ຕໍ່ກ

(16) ແຈກ (17) ຈຸດ (18) ດອກ (19) ແບບ (20) ອຸກ

878 (1) ໄກເຕັບ (2) ກອບເອົາ (3) ປະກອບ

(4) ເກັບແຕ່ (5) ຢູ່ຕາບ (6) ເກັບເກົ່າ (7) ຈົບເຕັບ

879 (1) ປຽບກັບ (2) ໂຕ້ຕອບ (3) ເກັບໄດ້

(4) ໄປກັບ (5) ເຈັບໃຈ (6) ປະດັບ (7) ຕົບເບາະ

880 (1) _____ (2) _____ (3) _____

(4) _____ (5) _____ (6) _____

Ans. 880

(1) ບໍ່ຈົບ (2) ອົບໄກ່ (3) ແກ້ເຈັບ (4) ແກ້ບປີ້

(5) ແກ້ອບຢຽບ (6) ກົບດິບ

881 (1) ອາກາດ (2) ດູດຢາ (3) ປະກາດ

(4) ອາດຈະ (5) ບໍ່ເປີດ (6) ໂບດເກົ່າ (7) ຕັດອອກ

882 (1) ກວດບັດ (2) ກູ້ກຽດ (3) ຈຸດເຈັຍ

(4) ປາກົດ (5) ຕິດໃຈ (6) ເກາະເບັດ (7) ຈັດໂຕະ

883 (1) _____ (2) _____ (3) _____

(4) _____ (5) _____ (6) _____

Ans. 883 (1) ບໍ່ອັດ (2) ຕິດຕໍ່ (3) ແກ້ອັດ (4) ຢູ່ດີ້
9

(5) ປວດບາດ (6) ເຈັດຈຸດ
9

884 (1) ໄປບອກ (2) ປາກກາ (3) ແກະເປັອກ

(4) ແບກໂຕະ (5) ຢາບອກ (6) ອອກບໍ່ (7) ຕົກໃຈ

885 (1) ຈອກຕົກ (2) ກະຕົກ (3) ປາກກົກ

(4) ຢາປຸກ (5) ແຕ່ເດິກ (6) ປຸກຕິກ (7) ຕິກແຕກ

886 (1) _____ (2) _____ (3) _____

(4) _____ (5) _____ (6) _____

Ans. 886 (1) ເດິກຈີ່ (2) ຈັກຈຸ (3) ເຈັງປັກ (4) ຕັ້ງແຕກ

(5) ກັກໄດ້ (6) ຢາກກັກ

887 ໂກ້ 'near'. ເຕັບ 'quite...'

Vs + ເຕັບ ດີເຕັບ

'Quite good'.

888

ເກົ່າເດັບ

'Quite old'

ຕູ້ເຈົ້າ

'Your cabinet'

Q. ຕູ້ເຈົ້າເກົ່າເດັບບໍ່?

'Is your cabinet quite old?'

A. ເື່ອ, ເກົ່າເດັບ.

'Yes, it is.'

889

ເດັບ

ຈົບ

'to be good; to end'

ຈົບເດັບ

'Quite good'

890

ເຈັບ

'to be hurt, injured'

ເຈັບເດັບ

'Quite painful'

891

Q. ເຈົ້າຕອບໄດ້ບໍ່?

ຕອບ

'to answer'

'Can (could) you answer?'

A. ໄດ້.

'Yes, I can (could).'

892

ໄດ້

Q. ເຈົ້າຕອບໄດ້ບໍ່?

A. ໄດ້.

Q. ເຈົ້າໄດ້ຕອບບໍ່ ?

A. ບໍ່, ບໍ່ໄດ້ຕອບ.

893 ເກືອບ ຈອກຕົກໂຕະເກືອບແຕກ.
'Almost, nearly'

ຈອກ 'glass, cup' ແຕກ 'broke, shattered'

894 ຢ່ຽບ ເກືອບຢ່ຽບ
'to step on, run over' 'nearly stepped on'
ເຈົ້າເກືອບຢ່ຽບຕະປູ

'You almost stepped on a nail.'

895 ຈັບ 'to catch, hold; arrest'

'was nearly able to catch'

Ans. 895

ເກືອບຈົບໄດ້

896

ຈີ່ປາ

'to roast fish'

ປາຈີ່

'roasted fish'

897

Q. ປາຈີ່ບໍ່ ?

'Is the fish roasted?'

A. ບໍ່, ປາຕາກ.

ຕາກ 'to dry'

'No, the fish is dried.'

Q. ເຈົ້າຈະຕາກປາບໍ່ ?

'Are you going to dry fish?'

A. ບໍ່, ຈະຈີ່ປາ

'No, I'm going to roast fish.'

898

1

ຕູ້ແຕກ

'The cabinet broke.'

Q. ຕູ້ແຕກບໍ່ ?

'Did the cabinet break?'

A. ບໍ່, ບໍ່ແຕກ.

'No, it didn't.'

2 ຕູ້ແຕກ 'broken cabinet'

Q. [ເອົາ] ຕູ້ແຕກບໍ່?

'(Are you going to take) the broken cabinet?'

A. ບໍ່, [ເອົາ] ຕູ້ດີ.

'No, the good cabinet.'

899 1 ຕາບເບາະ

'to patch the cushion'

ເບາະຕາບ

'the patched pillow'

2 ຕາບເກີບ

'to patch shoes'

ເກີບຕາບ

'patched shoes'

900 ກັບ

'box; to return; with'

Q. ເຈົ້າຈະໄປກັບບໍ່?

'Are you making a round trip?'

A. ບໍ່, ຈະບໍ່ກັບ.

'No, I'm not returning.'

901

ກັບ   ວ. ຈ່າຈະກັບໄປປະຈຳຢູ່ປາບໍ່?

ປະຈຳຢູ່   'to be stationed at'

Ans.   'Will the Sgt. go back and be stationed
in the forest?'

A. ບໍ່, ຈ່າຈະບໍ່ກັບໄປ.

'No, he won't go back (or return).'

902

ວ. ເຈົ້າຈະໄປກັບປ້າບໍ່?   ກັບ

'Will you go with your older Aunt?'

A. ບໍ່, ຈະໄປກັບອາ.

'No, I'll go with my younger Aunt.'

903

ປາເກົ້າໂຕ   ແປດກີບ

'Nine fish'

'Eight kips'

A. ປາເກົ້າໂຕຕໍ່ແປດກີບ.

ຕໍ່

B. ເກົ້າໂຕຕໍ່ເຈັດກີບໄດ້ບໍ່?

A. ບໍ່, ບໍ່ໄດ້.

1

2

(tape)

3

4

5

(1) (2) (3) (4)

6

LC + V

Mid PC

7

(1) (2) (3) (4)

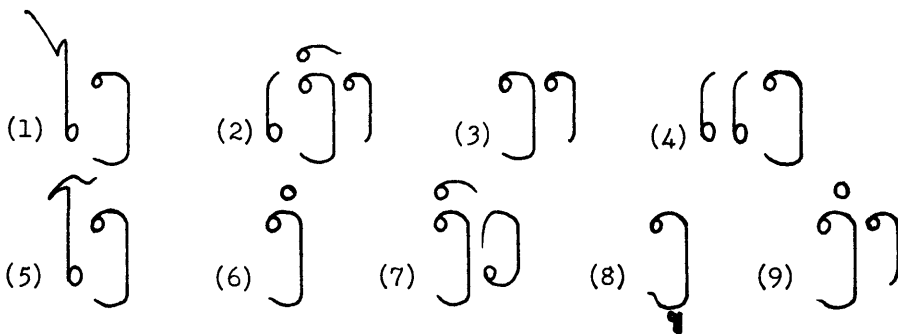
8

(1) _____ (2) _____ (3) _____ (4) _____

Ans. 8

(1) (2) (3) (4)

9

10

LC + VV $\longrightarrow$ High PC

11

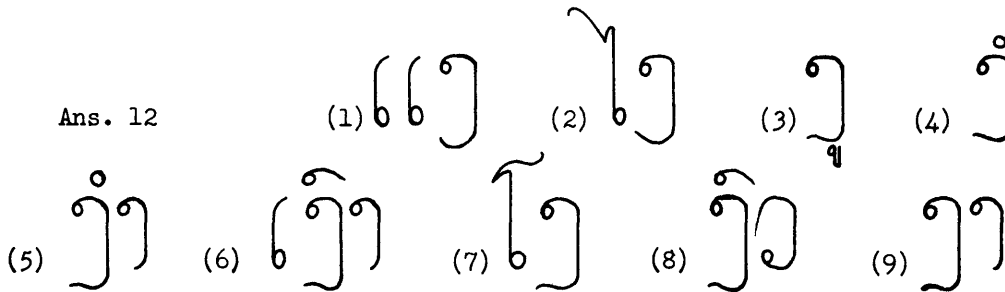
Go back to frame 9 and read.

12

(1) _____ (2) _____ (3) _____ (4) _____

(5) _____ (6) _____ (7) _____ (8) _____

Ans. 12

13

LC + VV   (ງົງ)

LC + V + N   (ງົງ)

LC + VV + N   (ງົງ)

OPEN SYLLABLES

HIGH PC

14 MC + Open syllable → Low PC

- 15 (1) ກາງ (2) ບັງ (3) ຈອງ (4) ວິງ
 (5) ແຕງ (6) ຈົງ (7) ງວງ (8) ກາ
 (9) ງາ (10) ດັງ (11) ປີ (12) ກອງ
 (13) ກຸງ (14) ເກົາ (15) ອີງ (16) ແຄງ

- 16 (1) ກາງ Xາ ງ
 (2) ກັງ Xe ງ

- 17 (1) ດັງ (2) ກິງ (3) ຕາງ (4) ປອງ (5) ວິງ (6) ຈາງ
 (7) ງວງ (8) ງາ (9) ກຸງ (10) ກິງ (11) ກູ (12) ຈິງ
 (13) ຈັງ (14) ເງົາ (15) ຕິງ (16) ເກງ (17) ຕຽງ (18) ແກງ

- 18 (1) ຕ່າງ (2) ແບ່ງ (3) ຢ່າງ (4) ອີ່ງ (5) ເກ່ງ (6) ເຍິ່ງ

19 (1) ກິ້ງ (2) ດິ້ງ (3) ແຕ້ງ (4) ບໍ່ວງ (5) ເປັ້ງ (6) ອາງ

20 (1) _____ (2) _____ (3) _____ (4) _____

(5) _____ (6) _____ (7) _____ (8) _____

Ans. 20 (1) ເປັ້ງ (2) ອາງ (3) ຈິ້ງ (4) ກອງ (5) ກິ້ງ
(6) ແປ້ງ (7) ດິ້ງ (8) ບໍ່ວງ

21 (1) ໃຕ້ (2) ເຈ້າ (3) ເຈ້ຽ (4) ປ້າ (5) ເກ້າ (6) ປີ້

22 (1) ຈາງ (2) ຕອງ (3) ຢັ້ງ (4) ກຸ້ງ (5) ອາງ (6) ຈອງ

23 (1) _____ (2) _____ (3) _____ (4) _____

(5) _____ (6) _____ (7) _____ (8) _____

Ans. 23 (1) ກຸ້ງ (2) ເປັ້ງ (3) ຕອງ (4) ແຕ້ງ (5) ຈາງ
(6) ກຸ້ງ (7) ແປ້ງ (8) ປີ້

24   ຢິ່ງປ່ອງ   ເກັ່ງ

- A. ເຈົ້າຕີຢິ່ງປ່ອງເກັ່ງບໍ່?
- B. ເກັ່ງເຕີບ.

- 24 a.
- A. ຕີເກັ່ງບໍ່?
  - B. ບໍ່, ບໍ່ເກັ່ງ.
  - A. ຕີບໍ່ເກັ່ງບໍ່?
  - B. ບໍ່.

25   ເຕະກະຕ້

- A. ເຈົ້າເຕະກະຕ້ໄດ້ບໍ່?
- B. ໄດ້ຢູ່, ແຕ່ບໍ່ເກັ່ງ.

- 25 a.
- A. ເຈົ້າເຕະກະຕ້ເກັ່ງບໍ່?
  - B. (ເຕະ)ເກັ່ງເຕີບ.
  - A. ເກັ່ງເຕີບບໍ່?
  - B. ເອີ, ເກັ່ງເຕີບ.

- 25 b.
- A. ເຈົ້າຕີຢິ່ງປ່ອງໄດ້ບໍ່?
  - B. ໄດ້ຢູ່, ແຕ່ບໍ່ເກັ່ງ.

26 d. (1) A. ເຈົ້າຢາກຕີຢິ່ງປ່ອງບໍ່?

B. ບໍ່, ບໍ່ຢາກຕີດອກ.

(2) A. ເຈົ້າຢາກໄປຕຶກເບັດບໍ່?

B. ຢາກໄປຢູ່.

(3) A. ຕາເຈົ້າດີບໍ່?

B. ດີເຕີບ.

27 Q. ເຈົ້າຕືບກໄກ່ໄດ້ບໍ່?

A. _____

Ans. 27 A. ໄດ້ຢູ່, ແຕ່ບໍ່ກ່ຽງ.

28 'Hit it anyway you like!'

_____

Ans. 28 ຕີຈິ່ງໃດກໍໄດ້.

29

_____

Ans. 29 ເຕະກະຕໍ່ເບິ່ງດູ!

- 30 ໂກງວງບາງໂຕ ໂກງວງ
 ບາງ ຕອດປັ້ງ
 A. ໂກງວງບາງໂຕບໍ່ກາຕອດປັ້ງ.
 B. (ໂກງວງ)ໂຕໃດແດ່?
- 30 a. (1) ໂກບາງໂຕ (2) ແກະດຳເຈັດໂຕ (3) ໂກງວງເຈັດໂຕ
 (4) ກະແຕບາງໂຕ (5) ງົວຢ່າແປດໂຕ (6) ໂກໂຕໃດ
 (7) ແກະໂຕດຳ (8) (ໂກ)ໂຕໃດແດ່ (9) ໂຕແດງກັບໂຕດຳ
- 30 b. A. ເຈົ້າບໍ່ກາຕີວະບໍ່?
 B. ບໍ່, ບໍ່ກາ.
- 30 c. A. ເຈົ້າຈະກາຢູ່ຕໍ່ໄປບໍ່?
 B. ບໍ່, ບໍ່ກາຕອກ.
- 31 ກອງຕຽງ
 A. ກະເປົາເຈົ້າຢູ່ກອງຕຽງບໍ່?
 B. ບໍ່, ຢູ່ກອງຕຽງອີ້.

31 a. A. ປາກກາຢູ່ກອງໂຕະບໍ່?
B. ບໍ່, ຢູ່ກອງຕ່າງອີ່.

31 b. A. ຢູ່ກອງຕ່າງອີ່ບໍ່?
B. ບໍ່, ບໍ່ຢູ່ກອງຕ່າງອີ່. ຢູ່ກອງຕຽງ.

32 ອາກາດບໍ່ດີ ຈາກຈຳປີຈິ່ງບໍ່ໄປຕຶກເບັດ.

32 a. (1) A. ອາກາດດີບໍ່?
B. ບໍ່, ອາກາດບໍ່ດີ.
(2) ອາກາດບໍ່ດີ ເຈົ້າຈິ່ງບໍ່ກາໄປຕຶກເບັດ.
(3) ຈາກຈຳປີເຕະບໍ່ເກັ່ງຈິ່ງບໍ່ປາກເຕະກະຕໍ່.
(4) A. ອາກາດບໍ່ດີເຈົ້າກໍຈະໄປຕຶກເບັດຢູ່ບໍ່?
B. ບໍ່, ບໍ່ໄປດອກ.

33 ອາກາດບໍ່ດີ... (so I couldn't play badminton.)

Ans. 33 ກູ່ຈິ່ງຕີປຶກໄກ່ບໍ່ໄດ້.

38

ຕ້ອງ

- A. ກຸກໍ່ຈະໄປບໍ່?
- B. ບໍ່, ເຈົ້າບໍ່ຕ້ອງໄປກໍ່ໄດ້.

38 a.

- (1) A. ຕ້ອງເຈາະບໍ່? B. ບໍ່, ບໍ່ຕ້ອງເຈາະດອກ.
- (2) B. ບໍ່ຕ້ອງໄປບໍ່? B. ບໍ່, ບໍ່ຕ້ອງໄປດອກ.
- (3) A. ຕ້ອງເອົາຕາຢູ່ໄປບໍ່? B. ເອີ, ຕ້ອງເອົາໄປ.

38 b.

- (1) A. ກຸກໍ່ຈະໄປເກືອໂກ່ບໍ່? B. ບໍ່, ເຈົ້າບໍ່ຕ້ອງໄປກໍ່ໄດ້.
- (2) A. ຈົວກໍ່ຈະຢູ່ບໍ່? B. ບໍ່, ຈົວບໍ່ຕ້ອງຢູ່ກໍ່ໄດ້.

39

- A. ເຈົ້າຈະໄປເກືອໂກ່ບໍ່?
- B. ເອີ, ປ່າກຸກຢູ່. ກຸກຕ້ອງໄປເກືອໂກ່ປ່າກຸ.

39 a.

- A. ປ່າເຈົ້າຢູ່ບໍ່?
- B. ບໍ່, ບໍ່ຢູ່.

40

ເກືບເຈົ້າປຽກ. ຕາກແດດ

ເກືບເຈົ້າປຽກ. ເຈົ້າຕ້ອງເອົາອອກໄປຕາກແດດ.

- 40 a. (1) ເອົາກະແຈອອກໄປດູ!
 (2) ເອົາເກີບອອກໄປດູ!
 (3) ເອົາກະເປົາອອກໄປດູ!
 (4) ເອົາກະປູອອກໄປດູ!
 (5) ເອົາກະຕໍ່າອອກໄປດູ!
- 40 b. (1) ຢ່າເອົາກະແຈອອກໄປ!
 (2) ຢ່າເອົາເກີບອອກໄປ!
 (3) ຢ່າເອົາກະເປົາອອກໄປ!
 (4) ຢ່າເອົາກະປູອອກໄປ!
 (5) ຢ່າເອົາກະຕໍ່າອອກໄປ!
- 40 c. (1) ຕ້ອງເອົາກະແຈອອກໄປ!
 (2) ຕ້ອງເອົາເກີບອອກໄປ!
 (3) ຕ້ອງເອົາກະເປົາອອກໄປ!
 (4) ຕ້ອງເອົາກະປູອອກໄປ!
 (5) ຕ້ອງເອົາກະຕໍ່າອອກໄປ!
- 40 d. (1) ກະຕໍ່າເຈົ້າປຽກ ເຈົ້າຕ້ອງເອົາອອກໄປຕາກແດດ.
 (2) ກະເປົາເຈົ້າປຽກ ເຈົ້າຕ້ອງເອົາອອກໄປຕາກແດດ.
 (3) ເກີບເຈົ້າປຽກ ເຈົ້າຕ້ອງເອົາອອກໄປຕາກແດດ.
- 41 ເຈົ້າຈະເອົາຕັ່ງອີ້ອອກໄປເຖິງບໍ?

41 a. (1) A. ເຈົ້າຈະເກືອແກະເອງບໍ່?

B. ບໍ່, ເກືອເອງບໍ່ໄດ້.

(2) A. ເຈົ້າເອົາໄປເອງບໍ່?

B. ບໍ່, ເອົາໄປເອງບໍ່ໄດ້.

(3) A. ເຈົ້າຈະໄປອາບແດດບໍ່?

B. ບໍ່, ອາບແດດບໍ່ໄດ້.

42 ຕົວເອງ ເງົາຕົວເອງ

ຢອກ ງົວດຳ

ງົວດຳຕິໃຈຈິ່ງຢອກເງົາຕົວເອງ.

43 ກູ້ ກຽດ

ຈິ່ງກູ້ກຽດຕົວເອງ.

44 ນ ມ

45 ນ ນ ນ

46 ນ

47

_____

48

- (1) ນາ (2) ແນ (3) ໂນ (4) ນໍ
 (5) ນໍາ (6) ໂນ (7) ນົວ (8) ເົາ

49

_____ + _____ → _____

Ans. 49   LC + OPEN → High PC

50

- (1) _____ (2) _____ (3) _____ (4) _____
 (5) _____ (6) _____ (7) _____ (8) _____

- Ans. 50   (1) ນົວ (2) ນາ (3) ໂນ (4) ນໍາ
 (5) ເົາ (6) ແນ (7) ນໍ (8) ໂນ

51 (1) ມີ (2) ເມົາ (3) ເມົາ (4) ມີ

52 _____ + Closed syllable → _____ PC

Ans. 52 LC + Closed → Mid level PC

53 (1) _____ (2) _____ (3) _____ (4) _____

Ans. 53 (1) ເມົາ (2) ມີ (3) ມີ (4) ເມົາ

54 ມ, ຂ₂, ງ

(1) LC + V(V) + ມ, ງ → High PC

(2) MC + V(V) + ມ, ງ → Low PC

55 (1) ເປັນ (2) ງອນ (3) ກອງ (4) ຕັ້ງ

(5) ນອນ (6) ນັ້ນ (7) ເດືອນ (8) ຈິນ
 (9) ກິນ (10) ອິນ (11) ນາງ (12) ປວງ
 (13) ເງິນ (14) ບິນ (15) ງານ (16) ເຢັນ

56

(1) _____ (2) _____ (3) _____ (4) _____

(5) _____ (6) _____ (7) _____ (8) _____

(9) _____ (10) _____ (11) _____ (12) _____

(13) _____ (14) _____ (15) _____ (16) _____

Ans. 56 (1) ຈິນ (2) ແດງ (3) ຈອນ (4) ເດີນ (5) ນອນ
 (6) ນວນ (7) ງົວ (8) ງົງ (9) ດິນ (10) ກຸງ (11) ໂຈນ
 (12) ຕີນ (13) ກິງ (14) ຈຽງ (15) ກວນ (16) ອັນ

57

(1) ເດີນ (2) ກ່ອນ (3) ຕຸ້ນ (4) ບິນ (5) ປ່ານ (6) ອ່ອນ

(7) ບໍ່ອນ (8) ບໍ່ານ (9) ບໍ່ນ (10) ຈໍນ (11) ບໍ່ອນ

58 (1) ອໍອນ (2) ອໍນ (3) ແກ້ນ (4) ອໍານ (5) ບໍ່ານ
(6) ບໍ່ອນ (7) ບໍ່ຽນ (8) ບໍ່ອນ (9) ຈໍນ (10) ກໍນ

59 (1) _____ (2) _____ (3) _____ (4) _____
(5) _____ (6) _____ (7) _____ (8) _____
(9) _____ (10) _____ (11) _____ (12) _____

Ans. 59 (1) ອໍານ (2) ອໍອນ (3) ຈໍານ (4) ກໍນ
(5) ກໍອນ (6) ຈໍນ (7) ບໍ່ນ (8) ເຕ້ນ (9) ບໍ່ນ
(10) ເຈ້ອນ (11) ແອນ (12) ຕອນ

60 (1) ໄດ້ (2) ເຈ້າ (3) ເຈ້ງ (4) ໄກ້ (5) ຫຼີ້ (6) ເອ້

61 (1) ກໍານ (2) ຈໍນ (3) ດານ (4) ບໍ່ານ (5) ກໍອນ (6) ບໍ່ານ
(7) ເອ້ນ (8) ຕອນ (9) ຕື້ນ (10) ກຸ້ນ (11) ອວນ (12) ເຕ້ນ

- 62 (1) _____ (2) _____ (3) _____ (4) _____
 (5) _____ (6) _____ (7) _____ (8) _____

Ans. 62 (1) ອ່ວນ (2) ຈິ້ມ (3) ປ້ານ (4) ຕ້າມ
 (5) ປຸ່ນ (6) ຕົ້ນ (7) ກຽມ (8) ເອີ້ນ

- 63 A. ເງິນເຈົ້າຢູ່ໃນກະເປົາເຈົ້າບໍ່?
 B. ບໍ່, ຢູ່ໃນຕຸ້.

- 63 a. A. ຢືນເຈົ້າຢູ່ໃນກະຕຳບໍ່?
 B. ບໍ່, ຢູ່ໃນກະເປົາ.
 A. ຢູ່ໃນກະເປົາໃດ? ກະເປົາຕຳບໍ່?
 B. ເອີ, ຢູ່ໃນກະເປົາຕຳ.

- 64 ບ່ອນກວດປອດ
 A. ຢ່າດູດຢາຢູ່ໃນບ່ອນກວດປອດ!
 B. ໂອ້! ດູດຢາບໍ່ໄດ້ບໍ່?
 A. ບໍ່, ບໍ່ໄດ້.

- 64 a. A. ຢ່າ ເຕະບານຢູ່ໃນເດີ້ນບ້ານ!
 B. ເຕະບານບໍ່ໄດ້ບໍ່?
 A. ບໍ່, ບໍ່ໄດ້.

- 65 ອ່ານຢູ່ໃນໃຈ
 A. ອ່ານດັງບໍ່ໄດ້ບໍ່?
 B. ບໍ່, ບໍ່ໄດ້. ຕ້ອງອ່ານຢູ່ໃນໃຈ.

- 65 a. A. ເຈົ້າອ່ານໄດ້ບໍ່? B. ໄດ້ຢູ່.
 A. ອ່ານເບິ່ງດູ! B. ອ່ານດັງບໍ່ໄດ້, ໄດ້ແຕ່ອ່ານຢູ່ໃນໃຈ.

- 66 ນາງ
 (1) ນາງຈວງຈັມ (2) ນາງບົວຈິມ (3) ນາງບົວເກດ
 (4) ນາງພຸມຕາ (5) ນາງບົວເງິນ (6) ນາງປາມີ

- 67 ກະປອງ ຕີກະປອງ ແຕກ ຈົມ
 A. ເຈົ້າຈະຕີກະປອງຈົມແຕກບໍ່?
 B. ບໍ່, ຈະບໍ່ຕີຈົມແຕກດອກ.

- 67 a. A. ເຈົ້າຈະຕີແກະຈົມຕາຍບໍ່? B. ບໍ່, ຈະບໍ່ຕີຈົມຕາຍດອກ.

- 68   ອະດີດ   ຈໍາເອກ
- A.   ເຈົ້າເປັນອະດີດຈໍາເອກບໍ່?
- B.   ບໍ່, ປັດຈຸບັນກໍເປັນຈໍາເອກ.
-
- 69   ຢ້າມ
- A.   ເຈົ້າບໍ່ຢ້າມຕົກບໍ່?
- B.   ບໍ່, ບໍ່ຢ້າມດອກ.
-
- 69 a.   A.   ເຈົ້າຢ້າມຕາຍບໍ່?   B.   ຢ້າມ. ເຈົ້າເດ, ບໍ່ຢ້າມຕາຍບໍ່?
- A.   ຢ້າມແດບຢ້າມແດ.
-
- 69 b.   A.   ເຈົ້າບໍ່ຢ້າມຈອກເຈົ້າຕົກໂຕະບໍ່?
- B.   ຈະຕົກລົງໂຕ, ຈອກຕັ້ງຢູ່ດີ?
- A.   ໂອ້! ຈອກເຈົ້າດີເນາະ, ຕົກຈາກໂຕະກໍບໍ່ແຕກ.
-
- 70   A.   ເຈົ້າຢ້າມງົວປ່າບໍ່?
- B.   ໂອ້! ຢ້າມ.
-
- 71   A.   ເຈົ້າຈະອາມອອກບໍ່?
- B.   ຕາບໍ່ດີຢ້າມໂຕ, ຢ້າມອາມບໍ່ອອກດອກ.

72

ກັນ

ຕີກັນ

ກັດກັນ

ຢ້ານກັນ

- (1) ກິນກັນ (2) ເບິ່ງກັນ (3) ກົງກັນ (4) ແບ່ງກັນ (5) ອ້າງກັນ
 (6) ຕິດຕໍ່ກັນ (7) ຕື່ນກັນ (8) ກວນກັນ (9) ເພະນາກັນ (10) ແກ້ງກັນ

73

ມ ມ

74

ມ ມ ມ

75

ມ

76

- (1) ມີ (2) ແມ້ (3) ໂມ້ (4) ແມ້

77

LC + V → Mid PC.

78

- (1) ແມ້ (2) ແມ້ (3) ມີ (4) ໂມ້

79

Ans. 79 (1) ໂມ້ (2) ມີ້ (3) ແມ້ (4) ແມ້

80
81

(1) ແມ (2) ມາ (3) ມີ້ (4) ມີ້

(5) ມີ້ (6) ໂມ (7) ແມ້ (8) ແມ້

(9) ໂມ (10) ແມ້ (11) ມີ້ (12) ແມ

82

(1) _____ (2) _____ (3) _____ (4) _____

(5) _____ (6) _____ (7) _____ (8) _____

(9) _____ (10) _____ (11) _____ (12) _____

Ans. 82 (1) ໂມ (2) ໂມ (3) ແມ (4) ແມ (5) ມາ (6) ມີ້
(7) ແມ້ (8) ມີ້ (9) ມີ້ (10) ແມ້ (11) ແມ້ (12) ມີ້

83

LC + Open syllable

—————> PC
(with no tone markers)

84

ງ and ນ, ມ

85

- (1) ມັງ (2) ມຸງ (3) ມົງ (4) ເມັງ
 (5) ໄມງ (6) ມອງ (7) ເມັງ (8) ມິງ
 (9) ເມັງ (10) ມັນ (11) ມິນ (12) ເມັນ
 (13) ມິນ (14) ມອນ (15) ມານ (16) ມຸນ

86

- (1) _____ (2) _____ (3) _____ (4) _____
 (5) _____ (6) _____ (7) _____ (8) _____
 (9) _____ (10) _____ (11) _____ (12) _____
 (13) _____ (14) _____ (15) _____ (16) _____

Ans. 86 (1) ມື້ນ (2) ມຸ້ນ (3) ໂມງ (4) ເມັ້ນ (5) ມຸງ (6) ມື້ງ
(7) ມອນ (8) ເມືອງ (9) ມັ້ນ (10) ມັງ (11) ເມືງ (12) ມົນ
(13) ມົງ (14) ເມັງ (15) ມານ (16) ມອງ

87 (1) ມັ້ນ (2) ມານ ມ

88 (1) ງົງ (2) ນວນ (3) ໂຈນ (4) ດິນ (5) ຕາງ

89 (1) ຈານ (2) ການ (3) ເຕີນ (4) ຈົນ (5) ຢານ
(6) ປອນ (7) ຕຽນ (8) ດອນ (9) ເຕັ້ນ (10) ກົນ

MC + Open Syllable → _____ PC

90 (1) _____ (2) _____ (3) _____ (4) _____

Ans. 90 (1) ດອນ (2) ເຕັ້ນ (3) ຈານ (4) ເຕີນ

91 (1) ມຸ້ນ (2) ມານ (3) ງານ (4) ເມືອງ (5) ແນງ
(6) ມົນ (7) ມັ້ນ (8) ນວນ (9) ແນນ (10) ງົນ

Ans. 91 LC + Open Syllable → High PC.

92 (1)_____ (2)_____ (3)_____ (4)_____

Ans. 92 (1) ງາມ (2) ແມງ (3) ນວນ (4) ເມືອງ

93 A1. ເມືອງປາກອູງາມບໍ່?

B1. ງາມເຕີບ. ເຈົ້າຢາກໄປເບິ່ງບໍ່?

A2. ຢາກໄປຢູ່ ແຕ່ຍ້າມໄປບໍ່ໄດ້, ບໍ່ມີເງິນ.

B2. ບໍ່ມີເງິນກໍໄດ້, ໄປນຳກຳປັ້ນເຈົ້າເມືອງ.

A3. ເຈົ້າເມືອງໆໃດ?

B3. ເມືອງປາກອູ.

1. ເມືອງ	: city	2. ປາກອູ	: 'Pak-ou' (a place name)
3. ງາມ	: to be beautiful	4. ເບິ່ງ	: to look at
5. ຢາກ	: to want to	6. ເງິນ	: money
7. ນຳ	: with	8. ກຳປັ້ນ	: boat
9. ເຈົ້າເມືອງ	: mayor		

- 93 a. (1) A. ກຳບໍ່? B. ກຳເຕີບ.
 (2) A. ເຕັມບໍ່? B. ເຕັມເຕີບ.
 (3) A. ອີ່ມບໍ່? B. ອີ່ມເຕີບ.

- (4) A. ເມົາບໍ່? B. ເມົາເຕີບ.
(5) A. ມົນບໍ່? B. ມົນເຕີບ.
(6) A. ງາມບໍ່? B. ງາມເຕີບ.

93 b. A. ເຈົ້າຢາກໄປຕາກແດດບໍ່?
B. ບໍ່, ບໍ່ຢາກໄປດອກ.

93 c. A1. ເຈົ້າມີກະຕ້າບໍ່?
B1. ມີ.
A2. ເອົາມາເຕະໄດ້ບໍ່?
B2. ໄດ້ຢູ່ ແຕ່ບໍ່ຢາກເອົາມາ.

93 d. A1. ເຈົ້າຢາກເປັນເຈົ້າເມືອງບໍ່?
B1. ຢາກເປັນ.
A2. ເຈົ້າເມືອງໆໃດ?
B2. ເມືອງປາກກະດິງ.

94 A1. ນາງງາມອັງກິດຈະໄປຢ້ຽມຢາມເມືອງໂຕເປ.
B1. ຈະໄປນຳກຳປັ່ນຈົນບໍ່?
A2. ບໍ່, ຈະໄປນຳກຳປັ່ນອັງກິດ.

1. ອັງກິດ : English	2. ຢ້ຽມຢາມ : to visit

- 94 a. A1. ເຈົ້າຈະໄປຢ້ຽມຢາມປະເທດເນປານບໍ່?
 B1. ບໍ່, ຈະໄປປະເທດອິນເດັຽ.
 A2. ໄປນຳກຳປັ່ນອິນເດັຽບໍ່?
 B2. ບໍ່, ໄປນຳກຳປັ່ນອັງກິດ.

- 95 A1. ເຈົ້າຢາກເບິ່ງແມງນຸມກິນແມງບໍ່ບໍ່?
 B1. ບໍ່, ບໍ່ຢາກເບິ່ງດອກ ຢ້ານມັນກັດ.
 A2. ບໍ່ກັດດອກ, ມັນມີວກິນແມງບໍ່.

1. ແມງບໍ່ : dragonfly	5. ກັດ : to bite
2. ແມງນຸມ : spider	6. ມີວ : to be busy with
3. ຢ້ານ : to be afraid	7. ກະຢາ : It doesn't matter.
4. ມັນ : it	

- 95 a. 1. a. ບໍ່ຢາກໄດ້ເງິນ.   b. ບໍ່ຢາກມີເມັຽ.
 c. ບໍ່ຢາກເບິ່ງແມງນຸມ.
 2. ຢ້ານມັນກັດ.
 3. ແມງນຸມກັດບໍ່?
 4. ບໍ່ຢາກດອກ.

5. ບໍ່ກາເບິ່ງເລງມຸມບໍ່?
6. ກູ່ຢ່ານມັນກັດ.
7. ມັນນົວກິນເລງບໍ່.

96

- A1. ເຈົ້າຢາກໄດ້ກະເປົາມື້ບໍ່?
- B1. ບໍ່ຢາກໄດ້ດອກ, ມັນບໍ່ງາມ.
- A2. ແຕ່ມັນດີໃດ!
- B2. ດີກະຍໍາ. ມັນບໍ່ເປັນຕາເບິ່ງຢ່ານໃດ, ບໍ່ເອົາດອກ.

1. ໄດ້ : to get, have 2. ດີໃດ! : It's good!	3. ເປັນຕາເບິ່ງ : worth looking at, attractive

96 a.

(1) A. ເອົາບໍ່? (2) A. ຢາກໄດ້ກະເປົາມື້ບໍ່? (3) ມັນເປັນຕາເບິ່ງບໍ່? (4) ບໍ່ໄດ້ດອກ. (5) ແຕ່ມັນບໍ່ງາມໃດ!	B. ບໍ່ເອົາດອກ, ມັນບໍ່ງາມ. B. ຢາກໄດ້.

97

- A1. ເຈົ້າຕາມໃຈເດັກເກີນໄປ, ບໍ່ດີດອກ.
- B1. ບໍ່ຢາກເອົາໃຈເດັກດອກ, ແຕ່ມັນອົດບໍ່ໄດ້.
- A2. ອົດບໍ່ໄດ້! ຕໍ່ໄປເຈົ້າກໍມີແຕ່ຈະອຸກໃຈ, ເດັກຈະບໍ່ຈຽນໃຈເຈົ້າ.

(1) ຕາມໃຈ : to accede to wishes	(5) ອິດ...ບໍ່ໄດ້ : can't be avoided
(2) ເກີນໄປ : too much, in excess	(6) ຕໍ່ໄປ : in the future
(3) ເອົາໃຈ : to please, humor	(7) ອຸກໃຈ : to be depressed
(4) ມັນ : it	(8) ຈຽມໃຈ : to be modest, respectful (towards)

- 97 a.
- (1) ຢ່າຕາມໃຈເດັກ.
  - (2) ຕາມໃຈເດັກບໍ່ດີ.
  - (3) ຢ້າມອິດບໍ່ໄດ້.
  - (4) ອິດຕາມໃຈເດັກບໍ່ໄດ້.
  - (5) ຢ່າເອົາໃຈເດັກເກີນໄປ.
  - (6) ອິດທູດຢາບໍ່ໄດ້.
  - (7) ເດັກດີເກີນໄປ.

- 98
- A1. ເຈົ້າຈະນອນໄປຕາມປ່າຕາມດົງບໍ່?
- B1. ນອນໄປຕາມປ່າຕາມດົງກໍໄດ້ບໍ່?
- A2. ໄດ້ຢູ່. ແຕ່ເຈົ້າອາດຈະຕ້ອງນອນຢູ່ກາງແຈງ, ບ່ອນບໍ່ມີແມງມຸມ.

(1) ນອນ : to sleep	(4) ອາດຈະຕ້ອງ : may have to
(2) ນອນໄປຕາມ... : to sleep in a place on the way to someplace else.	(5) ກາງແຈງ : in the open
(3) ປ່າ : forest, ດົງ : jungle	(6) ບ່ອນ : place
	(7) ແມງມຸມ : spider

- 98 a. (1) A. ເຈົ້າຢາກນອນໄປຕາມຢ່າຕາມດົງບໍ່?
 B. ບໍ່, ຢ່າມແນງນຸມ.
- (2) A. ເຈົ້າບໍ່ການອນຢູ່ກາງແຈງບໍ່?
 B. ກ້າຢູ່, ແຕ່ບໍ່ຢາກນອນຢູ່ກາງແຈງ.
- (3) A. ບໍ່ນອນຢູ່ກາງແຈງບໍ່ໄດ້ບໍ່?
 B. ບໍ່ໄດ້, ແນງນຸມຈະກັດ.
- (4) A. ນອນຢູ່ບໍ່ອນບໍ່ມີແນງນຸມກໍໄດ້ບໍ່?
 B. ໄດ້ຢູ່.
- 99 A1. ເຈົ້າບໍ່ເມົາຢາບໍ່?
 B1. ເມົາແດ່, ແຕ່ກໍອີດໄດ້ຢູ່.
- A2. ເຈົ້າບໍ່ຢາກນອນບໍ່?
 B2. ຢາກນອນຢູ່ແຕ່ນອນບໍ່ໄດ້. ເຈົ້າມີຢາດົມບໍ່?
- A3. ມີ, ເຈົ້າຢາກໄດ້ບໍ່?
 B3. ເອີ, ຢາກໄດ້.

(1) ເມົາຢາ : to be drowsy from taking drugs	(4) ຢາດົມ : smelling salts
(2) ເມົາແດ່ : somewhat drowsy	(5) ຢາກໄດ້ : to want something
(3) ອີດໄດ້ຢູ່ : I can do without it.	

- 99 a. (1) A. ເຈົ້າອີດທູດຢາບໍ່ໄດ້ບໍ່?
 B. ອີດໄດ້ຢູ່.
 (2) A. ເຈົ້າເມົາຢາບໍ່?
 B. ເມົາແດ່.
 (3) A. ເຈົ້າມີຢາດົມຢູ່ບໍ່?
 B. ມີຢູ່.
 (4) A. ເຈົ້າບໍ່ຢາກນອນບໍ່?
 B. ບໍ່.

- 100 s1. ເດັກເປັນຕາແດງ.
 s2. ຢາແກ້ເຈັບຕາກໍ່ມີ.
 s3. ຈານນວນຕາຈະຈົມມົນເປົ່າຕາເດັກ.
 s4. ຈານນວນຕາມີມົນດີ.

(1) ຕາແດງ : pink eyes (an eye disease)	(4) ຈານ : a former Buddhist priest
(2) ເປັນ + NP(disease)	(5) ນວນຕາ : a name
(3) ຢາແກ້ເຈັບຕາ : eye medicine	(6) ຈົມມົນ : to mutter incantations
ຢາ, ແກ້, ເຈັບ, ຕາ	(7) ເປົ່າ : to blow

- 100 a. (1) A. ເດັກເປັນໄອບໍ່?
 B. ບໍ່, ເປັນຕາແດງ.

- (2) A. ເຈົ້າມີຢາແຕ່ເຈັບຕາບໍ່?
 B. ມີຢູ່.
- (3) A. ເຈົ້າຈົມມົນເປັນບໍ່?
 B. ບໍ່, ບໍ່ເປັນ.
- (4) A. ເຈົ້າມີມົນເປົ່າຕາເຕັກບໍ່?
 B. ມີຢູ່.
- (5) A. ຈານບຸນມີຈົມມົນເປັນບໍ່?
 B. ບໍ່, ບໍ່ເປັນ.
- (6) A. ຈານນວນຕາມີມົນຕີບໍ່?
 B. ມີ.

101

- A1. ເມັງເຈົ້າເອົາປາຈັກໂຕ?
 B1. ເອົາເຈັດໂຕ.
 A2. ເອົາຕື່ມອີກບໍ່ໄດ້ບໍ່?
 B2. ບໍ່ໄດ້, ມີປາແຕ່ເຈັດໂຕ.

(1) ເມັງ : wife

(4) ອີກ : more, in addition

(2) ເຈັດ : seven

(5) ແຕ່ + number + Classifier :
 only...

(3) ຕື່ມ : to increase

- 101 a. (1) A1. ເມັງເຈົ້າເອົາປາບໍ່?
 B1. ເອົາ.
 A2. ເອົາຈັກໂຕ.
 B2. ເຈັດໂຕ.
- (2) A. ມີປາແປດໂຕ, ເອົາຕື່ມອີກບໍ່?
 B. ບໍ່, ບໍ່ເອົາດອກ.
- (3) A. ມີປາຈັກໂຕ?
 B. ມີແຕ່ເຈັດໂຕ.

- 102 S1. ເດັກເປັນຕຸ່ມເຕັມໂຕ.
 S2. ເອົາຢາໂປວກໍບໍ່ດີ.
 S3. ຈາມນວນຕາຈະຈົ່ມມືນເປົ່າໂຕເດັກ.
 S4. ອາການເດັກຈະດີ.

(1) ເປັນຕຸ່ມ : to have a swelling, lump, pimples, a sty, etc.	(4) ປົວກໍບໍ່ດີ : The cure wasn't effective.
(2) ເຕັມໂຕ : all over the body	(5) ຈົ່ມມືນເປົ່າ : to cast a spell by blowing
(3) ປົວ : to cure	(6) ອາການ : condition

- 102 a. (1) A. ຕາເຈົ້າເຈັບບໍ່?
 B. ເຈັບ.
- (2) A. ຕາເຈົ້າເປັນຕຸ່ມບໍ່?

- B. ເອີ, ຕາເປັນຕຸ້ມ.
- (3) A. ເຈົ້າຈະເອົາຢາໃດປົວຕຸ້ມຢູ່ຕາເຈົ້າ?
- B. ເອົາຢາແກ້ເຈັບຕາ.
- (4) A. ເຈົ້າເປັນຕຸ້ມເຕັມໂຕບໍ່?
- B. ບໍ່, ບໍ່ເຕັມໂຕດອກ. ເປັນແຕ່ຢູ່ຕາ.
- (5) A. ຈົ່ມມິນເປົ່າເດັກ, ອາການຈະດີບໍ່?
- B. ເອີ, ອາການເດັກຈະດີ.

- 103 A. ນາງງາມຈະເຕັມໃຈແຕ່ງດອງກັບຈານນວນຕາບໍ່?
- B. ຈະບໍ່ເຕັມໃຈຈິ່ງໃດ! ຈານນວນຕາມີມິນດີ.

(1) ນາງງາມ : beauty queen	(3) ແຕ່ງດອງ : to get married
(2) ເຕັມໃຈ : to be willing	(4) ຈະບໍ່ເຕັມໃຈຈິ່ງໃດ : How could (she) possibly not be willing?

- 103 a. (1) A. ເຈົ້າເຕັມໃຈແຕ່ງດອງກັບຈາເອກຈຳປາບໍ່?
- B. ບໍ່, ບໍ່ເຕັມໃຈ.
- (2) A. ນາງງາມບໍ່ຢາກແຕ່ງດອງບໍ່?
- B. ຢາກແຕ່ງຢູ່.
- (3) A. ເຈົ້າຈະບໍ່ກິນຢາປົວຕຸ້ມຢູ່ຕາເຈົ້າບໍ່?
- B. ຈະບໍ່ກິນຈິ່ງໃດ?!

- 104 A. ເຈົ້າຈະກິນກະປຸ່ຢ່າງເຕັມໃຈບໍ່?
 B. ເຈົ້າ, ມີກະປຸ່ເຕັມກະຕ່າ ຈະກິນຢ່າງເຕັມອີກເຕັມໃຈກໍໄດ້.

(1) ກະປຸ່ : crabs	(3) ກະຕ່າ : basket
(2) ຢ່າງເຕັມໃຈ : heartily	(4) ຢ່າງເຕັມອີກເຕັມໃຈ : heartily

- 104 a. (1) A. ມີກະປຸ່ບໍ່?
 B. ມີ, ເຕັມກະຕ່າ.
 (2) A. ເຈົ້າຈະກິນແກະຢ່າງເຕັມໃຈບໍ່?
 B. ບໍ່, ແຕ່ຈະກິນກະປຸ່ຢ່າງເຕັມອີກເຕັມໃຈ.

- 105 A1. ເຈົ້າຈະກັບເມືອບ້ານບໍ່?
 B1. ບໍ່, ກັບເມືອບໍ່ໄດ້. ບໍ່ມີເງິນ.
 A2. ບ້ານເຈົ້າຢູ່ໄກບໍ່?
 B2. ໄກເຕີບ. ເຈົ້າມີເງິນບໍ່, ຍືນແດ່?
 A3. ບໍ່, ບໍ່ມີ.

(1) ເມືອບ້ານ : to go home	(3) ໄກ : to be far
(2) ກັບ : to return	(4) ຍືນ : to borrow

- 105 a. (1) A. ເຈົ້າມີເງິນບໍ່?
 B. ບໍ່ມີ.

- (2) A. ເຈົ້າຈະກັບເມືອງໄດ້ບໍ່?
 B. ບໍ່, ບໍ່ໄດ້.

106

- S1. ອີກບໍ່ດົນຈານນວນຕາຈະເອົາເມັງ.
 S2. ຕົ້ນເດືອນມີນາຈິ່ງຈະກິນດອງ.
 S3. ຈານນວນຕາຈະແຕ່ງດອງກັບນາງງາມບ້ານບໍ່ໂອ.
 S4. ນາງງາມຈະມາຢູ່ນຳຈານນວນຕາຢູ່ໃນເມືອງ.
 S5. ໃນຕອນກາງປີຈິ່ງຈະກັບໄປຢາມບ້ານ.

(1) ອີກບໍ່ດົນ	: before long	(7) ກິນດອງ	: to have a wedding ceremony
(2) ເອົາເມັງ	: to take a wife	(8) ແຕ່ງດອງ	: to get married
(3) ຕົ້ນ	: the beginning	(9) ນາງງາມບ້ານບໍ່ໂອ	: the beauty queen of Bo-o Village
(4) ເດືອນ	: month	(10) ມາຢູ່ນຳ	: to come live with
(5) ມີນາ	: March	(11) ຕອນກາງປີ	: midyear
(6) ຈິ່ງ	: so, therefore	(12) ກັບໄປຢາມ	: to go back to visit

106 a.

- (1) ອີກບໍ່ດົນກັນຈະກັບເມືອງບ້ານ.
 (2) ເຈົ້າຈະເອົາເມັງບໍ່?
 (3) ຕົ້ນເດືອນມີນາຈະກິນດອງ.
 (4) ນາງງາມບ້ານບໍ່ໂອຈະແຕ່ງດອງ.
 (5) ຈານນວນຕາຈະມາຢູ່ນຳເຈົ້າຢູ່ໃນເມືອງ.

- (6) A. ເຈົ້າຈະກັບໄປຢາມບ້ານບໍ່?
 B. ເອີ, ຈະກັບໄປໃນຕອນກາງປີ.
 (7) ອີກບໍ່ດົນຈາມນອນຕາຈະໄປຢາມເຈົ້າ.

- 107   ສ1. ຢ່າໄປມົວເນົານໍາການໂກງກິນເງິນ,
                  ສ2. ມັນເປັນການບັງບຽດບ້ານເນືອງ.

(1) ມົວເນົານໍາ : to occupy oneself with	(3) ກິນເງິນ : to take money (as a bribe, etc...)
(2) ການໂກງ : cheating	(4) ບັງບຽດບ້ານເນືອງ : to hamper the progress of the country

- 107 a.   (1) ເຈົ້າມົວເນົານໍາແຕ່ການກິນ.
                  (2) ການໂກງກິນເງິນບໍ່ດີດອກ.
                  (3) ຢ່າບັງບຽດບ້ານເນືອງ.
                  (4) ການໂກງກິນເງິນເປັນການບັງບຽດບ້ານເນືອງ.

- 108   ສ1. ແຕ່ດັ້ງເດີມ ຈາມນອນຕາຕັ້ງບ້ານຢູ່ປາກກະດິງ.
                  ສ2. ປັດຈຸບັນ ຈາມນອນຕາປະຈຳຢູ່ໃນເນືອງ.
                  ສ3. ອີກບໍ່ດົນກໍອາດຈະກັບໄປຢູ່ປາກກະດິງຕາມເດີມ.

(1) ແຕ່ດັ້ງເດີມ : originally	(4) ປັດຈຸບັນ : nowadays, at present
(2) ຕັ້ງບ້ານ : to settle	(5) ປະຈຳຢູ່ : to be stationed at
(3) ປາກກະດິງ : a place name	(6) ຕາມເດີມ : like formerly

- 108 a.
- (1) ແຕ່ດັງເຕີມກັນຢູ່ໃນເນືອງ.
  - (2) ປັດຈຸບັນເຈົ້າຢູ່ປາກກະດິງ.
  - (3) ອີກບໍ່ດົນກັນອາດຈະກັບໄປຢູ່ບ້ານບໍ່ໂອ.
  - (4) ເຈົ້າຈະມາປະຈຳຢູ່ວຽງຈັນຕາມເຕີມ.

109 ບ ບ

ບ ບ ບ

110 ບ

- 111
- (1) ບົງ (2) ບິນ (3) ບຸນ (4) ບເບຍ (5) ບໂຍ
- (6) ບື້ງ (7) ບື້ງ (8) ບື້ງ (9) ບໍ່ງ

112 _____ + Open syllables → High PC

Ans. 112 LC

113 (1) _____ (2) _____ (3) _____ (4) _____

(5) _____ (6) _____ (7) _____ (8) _____

Ans. 113 (1) ໃບ (2) ແຍ (3) ບາ (4) ເຍືອ (5) ຍູ
(6) ຍໍ່າ (7) ເຍັ້ງ (8) ຍີ່

114 (1) ຍະ (2) ແຍະ (3) ແຍະ (4) ໂຍະ
(5) ແຍະ (6) ຍູ (7) ຍີ່

115 (1) _____ (2) _____ (3) _____ (4) _____

Ans. 115 (1) ໂຍະ (2) ຍະ (3) ແຍະ (4) ຍີ່

116 (1) ກາຍ (2) ແຍຍ (3) ຕາຍ (4) ເຍຍ
(5) ມາຍ (6) ຍຍຍ (7) ກາຍ (8) ໂດຍ

117 (tape)

118 ມ, ມ, ງ. ບ

(1) ຕໍ່ໄປ (2) ຢູ່ໄປ

119 s1. ແປ້ນຕິດກັນແຈບດີ, ຍະອອກຈາກກັນກໍບໍ່ໄດ້.

(1) ແປ້ນ : board	(3) ຍະ...ອອກ : to separate
(2) ແຈບ : to be well-fitting	(4) ຈາກກັນ : from each other

119 a. (1) A. ແປ້ນຕິດກັນບໍ່? B. ຕິດກັນແຈບດີ.

(2) A. ຍະອອກຈາກກັນໄດ້ບໍ່?
B. ໄດ້, ແຕ່ຈະບໍ່ງ່າຍປານໃດ.

120 s1. ອາດຍາຈຳປາຍິງປືນເກັ່ງ, ແຕ່ແປງປືນບໍ່ເກັ່ງປານໃດ.

(1) ອາດຍາ : an honorific title	(4) ແປງ : to repair
(2) ຈຳປາ : a name	(5) ບໍ່ເກັ່ງປານໃດ : to be not very skillful
(3) ຍິງປືນ : to shoot a gun	

120 a. (1) A. ເຈົ້າຍິງປືນເປັນບໍ່? B. ເປັນ

(2) A. ເຈົ້າແປງປືນເກັ່ງບໍ່? B. ບໍ່ເກັ່ງປານໃດ.

- 121 A1. ອາດຍາບຸນອຸມເຈັບມືຈຶ່ງຍໍ່ຕັງອີ້ມາເອງບໍ່ໄດ້.
 B1. ໄປ້ມືອາດຍາບຸນອຸມແຕກບໍ່?
 A1. ໂດຍ, ແຕກ.

(1) ບຸນອຸມ : a name (4) ໄປ້ມື : thumb
 (2) ເຈັບມື : to hurt one's hand (5) ໂດຍ : Yes, sir (or) madam
 (3) ຍໍ...ມາເອງ : to lift and bring by oneself (6) ແຕກ : to be broken

- 121 a. (1) A. ເຈົ້າເຈັບມືບໍ່? B. ເຈັບ.
 (2) A. ມີເຈົ້າແຕກບໍ່? B. ບໍ່, ບໍ່ແຕກ.
 (3) A. ເຈົ້າຍໍ່ຢືນມາເອງໄດ້ບໍ່?
 B. ໂອຍ, ຍໍມາເອງບໍ່ໄດ້ດອກ.
 (4) A. ອາດຍາບຸນອຸມເຈັບມືບໍ່?
 B. ໂດຍ, ເຈັບມືຈຶ່ງຍິງຢືນບໍ່ໄດ້.
 (5) A. ໄປ້ມືເຈົ້າແຕກບໍ່? B. ບໍ່ແຕກ.

- 122 S1. ຈ່າເອກບຸນຈັມຢາກມີເມັງ.
 S2. ຈານນວນຕາຈຶ່ງຍິວະເອີ້ຍນາງງາມແຕ່ງງານກັບຈ່າເອກບຸນຈັມ.

(1) ຈ່າເອກ : Sergeant Major (4) ຍິວະ : to trick, tempt
 (2) ຢາກມີເມັງ : to want to get married(for men) (5) ເອີ້ຍ : older sister
 (3) ຈຶ່ງ : thus, therefore (6) ແຕ່ງງານກັບ : to marry

- 122 a. (1) A. ເຈົ້າຢາກມີເມັງບໍ່? B. ຢາກມີ.
 (2) ຈານບຸນມີບໍ່ຢາກຍົວະຈາເອກຈຳປີ.
 (3) ຢ່າຍໍ່ຕັ້ງອີ້ມາເອງ!
 (4) ຈາເອກຈະແຕ່ງງານກັບເອີ້ອຍເຈົ້າ.

- 123 A1. ປາຕາກເຈົ້າຍັງຢູ່ບໍ່?
 B1. ໂດຍ, ຍັງຢູ່.
 A2. ຍັງຈັກໂຕ?
 B2. ຍັງແປດເກົ້າໂຕ.

(1) ປາຕາກ : dried fish	(3) ຈັກໂຕ : How many?
(2) ຍັງຢູ່ : to be still left	(4) ແປດເກົ້າ : eight or nine

- 123 a. (1) ເປັດເຈົ້າຍັງເຈັດແປດໂຕ.
 (2) A1. ເຈົ້າຈະເອົາໂກຕຸ້ມບໍ່?
 B1. ບໍ່, ຈະເອົາໂກຢ່າງ.
 A2. ເອົາຈັກໂຕ?
 B2. ເອົາຈັກແປດເກົ້າໂຕ.

- 124 A1. ເມັງເຈົ້າຍັງບໍ່ກັບມາບໍ່?
 B1. ຍັງ.

A2. ຍັງອີກດົນປານໃດເມັຽເຈົ້າຈິ່ງຈະກັບມາ?

B2. ອາດຈະຍັງອີກປະມານເຈັດແປດເດືອນ.

(1) ກັບ(ມາ) : to return

(3) ຍັງອີກດົນປານໃດ? : How much longer?

(2) ຍັງ : not yet

(4) ປະມານ : about, approximately

124 a. (1) A. ຍັງອີກດົນປານໃດ? B. ຍັງອີກປະມານແປດເດືອນ.

(2) A. ເອີ້ນເຈົ້າຍັງບໍ່ກັບມາບໍ່?

B. ຍັງ.

125 A1. ອາຍເຈົ້າຍັງມີເງິນຢູ່ຈັກກີບບໍ່?

B1. ຍັງມີຢູ່.

A2. ເອີ້, ດີ! ໄປກິນປີ້ງໄກ່ຢູ່ບ້ານເຈັກເນາະ??

B2. ໄປກໍໄປ!

(1) ອາຍ : older brother

(4) ເຈັກ : Chinese

(2) ເອີ້, ດີ! : O.K., good

(5) ເນາະ?! : a final particle used in making suggestions

(3) ປີ້ງໄກ່ : barbecued chicken

(6) ໄປກໍໄປ! : Let's go!(if we're going)

125 a. (1) A. ຍັງມີໄກ່ປີ້ງຢູ່ບໍ່? B. ບໍ່, ບໍ່ມີ.

(2) A. ຍັງມີເງິນຢູ່ຈັກກີບ? B. ຍັງມີຢູ່ເຈັດແປດກີບ.

(3) A. ຍັງມີເງິນຢູ່ຈັກກີບບໍ່? B. ຍັງມີຢູ່.

- (4) A. ໄປບ້ານເຈັກເນາະ??
 B. ໄປກໍໄປ!

- 126 S1. ຢ່າຍິງ, ລະຈັບເຢັນ!
 S2. ຈັບເຢັນບໍ່ໄດ້ຈິ່ງຈັບຕາຍ!

(1) ຈັບເຢັນ : to capture alive	(2) ຈັບຕາຍ : to capture dead
--------------------------------	------------------------------

- 126 a. (1) ຢ່າຈັບຕາຍ, ຈັບເຢັນ!
 (2) ຈັບເຢັນບໍ່ໄດ້ຈິ່ງຈັບຕາຍ.
 (3) ຢ່າຍິງ!

- 127 A1. ເຈົ້າຢາກກິນຍໍາໂກຍໍ?
 B1. ບໍ່, ຢາກກິນຍໍາກຸ້ງ. ຍໍາກຸ້ງຍັງບໍ່?

(1) ຍໍາ : salad	(2) ກຸ້ງ : shrimp
-----------------	-------------------

- 127 a. (1) A. ຍັງມີຍໍາກຸ້ງຢູ່ບໍ່? B. ຍັງມີຢູ່.
 (2) A. ຍໍາໂກຍັງບໍ່? B. ຍັງ.
 (3) A. ເຈົ້າຢາກກິນຍໍາກຸ້ງບໍ່?
 B. ບໍ່, ບໍ່ຢາກດອກ.

- 129 a. (1) A. ເຈົ້າໄດ້ຍິນບໍ່? B. ບໍ່, ບໍ່ໄດ້ຍິນ.
 (2) A. ແມ້ງເຈົ້າເອີ້ນເຈົ້າບໍ່? B. ບໍ່, ບໍ່ເອີ້ນດອກ.
 (3) A. ເຈົ້າຢາກຕອບແມ້ງເຈົ້າບໍ່?
 B. ຢາກຕອບຢູ່, ແຕ່ຕອບບໍ່ໄດ້.
 (4) A. ເຈົ້າຢາກຍິງປືນບໍ່? B. ບໍ່ຢາກຍິງດອກ, ປືນບໍ່ດີ.

- 130 A1. ເຈົ້າຈະໄປຍືນຍາມຕາງຈ່າເອກຈໍາປາບໍ່?
 B1. ໂດຍ.
 A2. ເຈົ້າຍືນດີຈະໄປບໍ່?
 B2. ບໍ່ຍືນດີກໍບໍ່ໄດ້, ຈ່າເອກຈໍາປາເປັນນາຍ.
 A3. ໂອ້! ຈ່າເອກຈໍາປາເປັນນາຍເຈົ້າບໍ່?
 B3. ໂດຍ.

(1) ຍືນ : to stand	(4) ຍືນດີ : to be pleased
(2) ຍາມ : to guard	(5) ນາຍ : boss, master
(3) ຕາງ : in place of	

- 130 a. (1) A. ເຈົ້າຍືນດີຈະໄປບໍ່? B. ບໍ່, ບໍ່ຍືນດີດອກ.
 (2) A. ຈ່າເອກຈໍາປາຍຸ່ຍາມບໍ່? B. ໂດຍ.
 (3) A. ຈ່າເອກຈໍາປາເປັນນາຍເຈົ້າບໍ່?
 B. ບໍ່.

- 131 A1. ເຈົ້າຈະໄດ້ເປັນນາຍຈ່າເອກຈຳປາ, ເຈົ້າດີໃຈບໍ່?
 B1. ດີໃຈ.
 A2. ເຈົ້າຈະຍິນດີເປັນບໍ່?
 B2. ຍິນດີ.

(1) ຈະໄດ້ເປັນ : would get to be (3) ຍິນດີເປັນ : to be pleased to be
 (2) ດີໃຈ : to be glad

- 131 a. (1) A. ເຈົ້າຈະດີໃຈເປັນຈ່າເອກບໍ່?
 B. ບໍ່, ບໍ່ດີໃຈປານໃດຕອກ.
 (2) A. ເຈົ້າຍິນດີເປັນນາຍບໍ່? B. ຍິນດີ.

- 132 A1. ເຈົ້າຢາກມີອາຍຸຍິນບໍ່?
 B1. ຢາກມີ.
 A2. ເຈົ້າຕ້ອງແອບກາຍະກັມ.

(1) ຢາກມີ : to want to attain (3) ຍິນ : to have a long life
 (2) ອາຍຸ : age (4) ແອບກາຍະກັມ : to exercise the body

- 132 a. (1) A. ເຈົ້າຈະແອບຍິງປີນບໍ່? B. ບໍ່ແອບຕອກ, ຢ່າມ!
 (2) ຈິງມີອາຍຸຍິນເນີ!
 (3) ເຈົ້າຢາກມີອາຍຸຍິນເຈົ້າກໍຕ້ອງແອບກາຍະກັມ.

133 A1. ເຈົ້າມີຂີ້ຍົມໄປບ້ານເກີນບໍ່?

B1. ບໍ່, ຍັງບໍ່ມີ.

A2. ເຈົ້າຍັງບໍ່ມີຂີ້ຍົມ, ເຈົ້າກໍຍັງໄປບໍ່ໄດ້.

(1) ຂີ້ຍົມ : airplane ticket

(3) ຍັງບໍ່ມີ : don't have yet

(2) ບ້ານເກີນ : Keun Village

(4) ຍັງໄປບໍ່ໄດ້ : can't go yet

133 a. A. ເຈົ້າມີຂີ້ຍົມບໍ່? B. ມີ.

A1. ມີຂີ້ຍົມໄປເມືອງໃດ? B1. ໄປບ້ານເກີນ.

134 A. ເຈົ້າບໍ່ມີປັນຍາເອົາຈັກບິດໄປບ້ານເຈົ້າບໍ່?

B. ມີຢູ່, ແຕ່ຕອງການກັ່ນມະກອນອີກ.

(1) ປັນຍາ : know-how, common sense

(4) ຈັກບິດ : a grinder

(2) ເອົາ...ໄປ : to take...

(5) ກັ່ນມະກອນ : laborer

134 a. (1) A. ເຈົ້າມີປັນຍາເປັນນາຍບໍ່?

B. ມີ, ແຕ່ບໍ່ຢາກເປັນດອງກ.

(2) A. ມີຈັກບິດບໍ່? B. ບໍ່ມີ.

(3) A. ເອົາກັ່ນມະກອນມາອີກໄດ້ບໍ່?

B. ໄດ້, ແຕ່ຕອງຈ້າງຕົ້ມອີກ.

- 135   s1. ຈານບຸນມາຕືມວຍເກັ່ງເຕີບ,
                  s2. ແຕ່ບໍ່ຍອມປະຕິບັດຕາມກະຕິກາ.
                  s3. ກັມມະການນວຍຈິ່ງບອກຈານບຸນມາຢຸດ.

(1) ຈານບຸນມາ : name and title	(5) ປະຕິບັດ : to do, act
(2) ຕືມວຍ : to box	(6) ຕາມກະຕິກາ : according to the rules
(3) ເກັ່ງເຕີບ : to be quite skillful	(7) ກັມມະການນວຍ : (boxing) referee
(4) ບໍ່ຍອມ : to be unwilling	(8) ຢຸດ : to stop

- 135 a.   (1) A. ເຈົ້າຕືມວຍເກັ່ງບໍ່?   B. ບໍ່ເກັ່ງຢານໂດດອກ, ແຕ່ກໍ່ໄດ້ຢູ່.
                  (2) A. ເຈົ້າໄດ້ອາມກະຕິການວຍບໍ່?
                  B. ເອີ, ໄດ້ອາມ.
                  A1. ເຈົ້າຈະຍອມຕືມວຍຕາມກະຕິກາບໍ່?
                  B1. ບໍ່ຕິຕາມກະຕິກາບໍ່ໄດ້ບໍ່?
                  A2. ບໍ່ໄດ້, ຢານເຈົ້າຢາກໄດ້ເງິນເຈົ້າຕ້ອງຕິຕາມກະຕິກາ.
                  B2. ເອີ, ຕິກໍ່ຕິ!
                  (3) ຈານນອນຕາຢ້ານເຈັບມີຈິ່ງບໍ່ມັກຕືມວຍ.

- 136 A   s1. ອາດຍາຕັມໂຕເນົາເຕີບ.
                  s2. ໄປກິນຢຶ່ງໄກ່ຢູ່ບ້ານນາຍຕຸ້ຍໂຈຕີ, ແຕ່ບໍ່ຍອມຈ່າຍເງິນ.

READING LAO: A Programmed Introduction

(1) ອາດຍາຕັມໄຕ : Honorable Tantay	(4) ບ້ານນາຍຕຸຍາໃຈດີ : Mr. Fat Happy's House
(2) ເມົາ : to be drunk	(5) ບໍ່ຍອມ : to decline
(3) ໄກ່ປັ້ງ : barbecued chicken	(6) ຈ່າຍເງິນ : to pay, spend money

136 A-a. (1) A. ເຈົ້າເມົາບໍ່? B. ເມົາເຕີບ.

A1. ເຈົ້າຈະຍອມຈ່າຍເງິນບໍ່?

B1. ບໍ່, ບໍ່ຈ່າຍດອກ.

A2. ບໍ່ຈ່າຍບໍ່ໄດ້, ເຈົ້າຕ້ອງຈ່າຍ!

B2. ເອີ້ນຈ່າຍກໍຈ່າຍ, ເອົາ!

136 B s1. ນາຍຕຸຍາໃຈດີຈິ່ງໄປແຈ້ງຕໍ່ເຈົ້າເມືອງ.

s2. ເຈົ້າເມືອງຈິ່ງຍອກຈ່າເອກຈຳປີອອກໄປຕາມລັບອາດຍາຕັມໄຕ.

(1) ແຈ້ງຕໍ່ : to inform	(4) ຕາມ : to follow
(2) ເຈົ້າເມືອງ : the mayor	(5) ຈັບ : to arrest
(3) ຈ່າເອກຈຳປີ : Sgt. Major Champi	(6) ອອກໄປ : to go out

136 B-a. (1) A. ເຈົ້າຈະໄປແຈ້ງຕໍ່ເຈົ້າເມືອງບໍ່?

B. ໄປ.

(2) A. ເຈົ້າຈະອອກໄປຕາມເບິ່ງຈ່າເອກຈຳປີບໍ່?

B. ບໍ່, ອອກໄປຕາມເບິ່ງບໍ່ໄດ້. ຈ່າເອກຈຳປີຈະຕິດຕໍ່ມາເອງ.

- 136 C   s1. ອາດຍາຕັ້ມໂຕຈິ່ງມາຍອມຈຳນົມຕໍ່ເຈົ້າເມືອງ.
                   s2. ເຈົ້າເມືອງບອກອາດຍາຕັ້ມໂຕຈ່າຍເງິນເກົ້າກີບແກ່ນາຍຕູ້ຍໂຈດີ.

(1) ຍອມຈຳນົມຕໍ່ : to give oneself up to   (3) ຈ່າຍເງິນເກົ້າກີບແກ່ : to pay nine kips to
 (2) ບອກ : to tell

- 136 C-a.   A. ອາດຍາຕັ້ມໂຕຢ້ານຈ່າເອກຈ່າປີຈັບຈິ່ງມາຍອມຈຳນົມຕໍ່ເຈົ້າເມືອງ.
                           B. ເຈົ້າເມືອງບໍ່ຈັບອາດຍາຕັ້ມໂຕບໍ່?
                           A1. ບໍ່, ມີແຕ່ບອກອາດຍາຕັ້ມໂຕຈ່າຍເງິນແກ່ນາຍຕູ້ຍໂຈດີ.
                           B1. ເອີ, ເຈົ້າເມືອງກໍໂຈດີເນາະ!

- 136 D   s1. ອາດຍາຕັ້ມໂຕບໍ່ໂຕຕັ້ງໃຈຈະດື່ມຈົມເມົາ, ແຕ່ກໍເມົາຈົມໄດ້.
                           s2. ອາດຍາຕັ້ມໂຕຍັງດື່ມບໍ່ເປັນ.

(1) ບໍ່ໂຕຕັ້ງໃຈຈະ : didn't mean to   (4) ແຕ່ກໍເມົາຈົມໄດ້ : but got drunk anyway
 (2) ດື່ມ : to drink   (5) ດື່ມບໍ່ເປັນ : don't know how to drink
 (3) ດື່ມຈົມເມົາ : to get drunk

- 136 D-a.   A. ອາດຍາຕັ້ມໂຕຕັ້ງໃຈຈະດື່ມຈົມເມົາບໍ່?
                           B. ບໍ່ໂຕຕັ້ງໃຈແຕ່ກໍເມົາຈົມໄດ້.
                           A1. ອາດຍາຕັ້ມໂຕດື່ມເປັນບໍ່?
                           B1. ຢ້ານບໍ່ເປັນປານໃດອກ.

136 E

- s1. ອາດຍາຕັ້ມໂຕເມົາເຕີບ.
- s2. ໄປກິນປີ້ງໄກ່ຢູ່ບ້ານນາຍຕຸ້ຍໃຈດີ, ແຕ່ບໍ່ຍອມຈ່າຍເງິນ.
- s3. ນາຍຕຸ້ຍໃຈດີຈຶ່ງໄປແຈ້ງຕໍ່ເຈົ້າເມືອງ.
- s4. ເຈົ້າເມືອງຈຶ່ງບອກຈ່າຍເອກຈ່າຍປີ້ງໄກ່ໄປຕາມລັບອາດຍາຕັ້ມໂຕ.
- s5. ອາດຍາຕັ້ມໂຕຈຶ່ງນາຍອມຈ່າຍມືນຕໍ່ເຈົ້າເມືອງ.
- s6. ເຈົ້າເມືອງບອກອາດຍາຕັ້ມໂຕຈ່າຍເງິນເກົ້າກີບແກ່ນາຍຕຸ້ຍໃຈດີ.
- s7. ອາດຍາຕັ້ມໂຕບໍ່ໄດ້ຕັ້ງໃຈຈະດື່ມຈົມເມົາ, ແຕ່ກໍ່ເມົາຈົມໄດ້.
- s8. ອາດຍາຕັ້ມໂຕຍັງດື່ມບໍ່ເປັນ.

137

ງ

(1) ຈົງ	(2) ມວຍ
(3) ງິ	(4) ງິ້ນ

138

ງ

(1) ງາ	(2) ງິ້ນ	(3) ໄວ	(4) ເວນ

139
140

(5) ແວ້ (6) ວົງ (7) ວີ (8) ວິນ

141

(1) _____ (2) _____ (3) _____ (4) _____

(5) _____ (6) _____ (7) _____ (8) _____

Ans. 141

(1) ເວນ (2) ວີ (3) ວັນ (4) ແວະ (5) ວິນ

(6) ໄວ (7) ວົງ (8) ວາ

142

(1) ວາ

(2) ຈົວ

(3) ກວດ

143

(1) ແກ້ວ (2) ສາວ (3) ດາວ (4) ແນວ

144

(5) ແນວ (6) ອ່າວ (7) ວິວ (8) ກ່ຽວ

149   ເຊົາ   ↔   ອໍ   ↔   ສາວ
                          Ex.   ເດົາ   -   ດາວ

- 150   (1) ໃມກາຍ   (2) ເອົາກາວ   (3) ວິ້ນຍ   (4) ຕາຍໃຈ
                          (5) ອາວເມົາ   (6) ອະນາມັຍ   (7) ຢາຍໄວ   (8) ເປົາຍາວ
                          (9) ວິ້ຈັຍ   (10) ນະໂຍບາຍ   (11) ເປົາວັຍ

151   (1) _____ (2) _____ (3) _____
                          (4) _____ (5) _____ (6) _____

Ans. 151   (1) ຕາຍໃຈ   (2) ອະນາມັຍ   (3) ອາວເມົາ
                          (4) ເປົາຍາວ   (5) ວິ້ນຍ   (6) ຢາຍໄວ

- 152   A. ໂຕະໂຕຍາວປານໃດ?
                          B. ປະມານເຈັດວາ.
                          A1. ໂອ້, ຍາວເນາະ!

(1) ໂຕ : you	(3) ວາ : a Lao measurement equal to the distance between the fingertips of a man with outstretched arms
(2) ຍາວ : to be long	

153 S1. ຍິງງາມ, ແຕ່ບໍ່ມີວາຈາອ່ອນໂຍນກໍບໍ່ງາມ.

(1) ຍິງ : woman	(4) ວາຈາ : words
(2) ງາມ : to be beautiful	(5) ອ່ອນໂຍນ : to be soft, tender
(3) ແຕ່ : but	

154 S1. ການວິຈານກັນກໍດີແຕ່ບໍ່ດີແດ່.

(1) ວິຈານ : to criticize	(2) ດີແຕ່ບໍ່ດີແດ່ : (It) is sometimes good, and sometimes not.
ການວິຈານ : criticizing	
ການວິຈານກັນ : criticism	

155 S1. ເດັກຕ້ອງມີວິນັຍ.

(1) ຕ້ອງ : must	(2) ວິນັຍ : discipline

156 A. ບາດເຈົ້າກາຍໄປບ່ອນມີບຸນເຈົ້າຈະແວະເບິ່ງບໍ່?

B. ແວະບໍ່ໄດ້ດອກ, ຢ້ານຍົນຈະໄປກ່ອນ.

(1) ບາດ : when	(4) ແວະ : to stop briefly
(2) ກາຍໄປ : to go past	(5) ຍົນ : airplane
(3) ບ່ອນມີບຸນ : a place having a festival	(6) ຍົນຈະໄປກ່ອນ : (my) plane will leave (me)

- 157   A. ເຈົ້າຈະຍ້າກແວະໄປກິນປາບໍ່?
                  B. ຢາກແວະຢູ່...ແວະຕີ້!

(1) ກິນປາ : to eat fish	(3) ຕີ້ : a final particle indicating enthusiasm for some plan
(2) ຢາກແວະຢູ່... : (I would) like to stop briefly (but...)	

- 158   S1. ວຽງຈັນເປັນເມືອງງາມຢ່າງບໍ່ມີເມືອງໃດຈະປຽບໄດ້.

(1) ວຽງຈັນ : Vientiane	(3) ປຽບ : to compare
(2) ຢ່າງ : kind, the type	

- 159   S1. ແມງວັນບິນຕອນກະຕາ.

(1) ແມງວັນ : fly(insect)	(3) ຕອນ : to swarm around
(2) ບິນ : to fly	(4) ກະຕາ : basket

- 160   A. ອາເຈົ້າມີແນວດໍາຈັກໂຕ?
                  B. ມີໂຕດຽວ.

(1) ອາ : father's younger sister	(3) ຈັກໂຕ : How many(animal)?
(2) ແນວ : cat	(4) ໂຕດຽວ : a single one

- 161   S1. ປາເປັນດີມດາວາ.

READING LAO: A Programmed Introduction

(1) ປາເປັ້ນ : live fish

(3) ດາວໆ : actively wiggling like a snake or fish

(2) ດີນ : to struggle

162

A. ອາຍຈະໄປດົນບໍ່?

B. ບໍ່, ອາຍຈະໄປຍືດດຽວ.

(1) ອາຍ : you (a male, older, and possibly related to me)

(3) ຍືດດຽວ : a very short time

(2) ດົນ : long time

163

s1. ອາຍແກ່ວຕາຈະເອົາປາກກາໄປປ່ຽນເອົາປຶ້ມ.

(1) ແກ່ວຕາ : a person's name

(3) ປ່ຽນເອົາ : to exchange

(2) ເອົາ...ໄປ : to take

(4) ປຶ້ມ : book

164

s1. ປາກກາແນວດຽວກັນເກົ່າອັນຕໍ່ເຈັດກີບ.

(1) ແນວດຽວກັນ : same kind

(3) ຕໍ່ : per

(2) ເກົ່າອັນ : nine (of them)

(4) ເຈັດກີບ : seven kip

165

A. ອາຍເຈົ້າຍັງບໍ່ຕ່າວມາບໍ່?

B. ຍັງ.

A1. ປານໃດອາຍເຈົ້າຈິ່ງຈະຕ່າວມາ?

B1. ອີກບໍ່ດົນດອກ.

(1) ຕ້າວ(ນາ) : to return	(3) ດົນປານໃດ : How long(time)?
(2) ຍັງ : still, (not) yet	(4) ອີກໜ້າດົນ : before long

- 166 A. ອ້າຍເຈົ້າຍັງເປັນບ່າວບໍ່?
B. ບໍ່, ເອົາເມັງແຕ່ປີກາຍ.

(1) ເປັນບ່າວ : to be a bachelor	(3) ປີກາຍ : last year
(2) ແຕ່ : since, from	

- 167 s1. ອ່າວຕົງແຫງຕິດກັບອິນໂດຈີນດ້ານຕາເວັນອອກ.

(1) ອ່າວຕົງແຫງ : Gulf of Tonkin	(4) ດ້ານ : side
(2) ຕິດກັບ : to border on	(5) ຕາເວັນ : the sun
(3) ອິນໂດຈີນ : Indochina	(6) ຕາເວັນອອກ : East

- 168 s1. ມັນຍັງເວັນຢູ່, ອາດຍາດວງປີຈິ່ງຍັງຈະບໍ່ຢຸດ.

(1) ຍັງເວັນຢູ່ : to be still daylight	(2) ຢຸດ : to stop

- 169 s1. ເຈົ້າມີກັມມີເວນເຈົ້າກໍຕ້ອງຢູ່ໄປຕາມກັມຕາມເວນ.

(1) ກັມ : Karma	(3) ຢູ່ໄປ : to continue to be reborn
(2) ເວນ : bad Karma, sins	(4) ຕາມກັມຕາມເວນ : according to the rules of Karma

170

- s1. ຕົມຕົວມີການເກີດ, ແກ່, ເຈັບ, ຕາຍ.
 s2. ວິນຍານບໍ່ມີຕົມຕົວ, ມີແຕ່ຈະວິນວຽນໄປຕາມເວນຕາມກັນ.
 s3. ການປະກອບກັມດີ, ການບໍ່ຈອງເວນເປັນແນວປະຕິບັດອັນດີ.

(1) ຕົມຕົວ	: body	(6) ວິນຍານ	: soul
(2) ເກີດ	: to be born	(7) ວິນວຽນ	: to go around, to go through a cycle
(3) ແກ່	: to be old	(8) ປະກອບກັມດີ	: to earn good Karma
(4) ເຈັບ	: to be hurt, sick	(9) ຈອງເວນ	: to hold a grudge (against), to seek revenge (usually in the next life)
(5) ຕາຍ	: to die	(10) ແນວປະຕິບັດ	: practice

171

- s1. ອາວຈະເອົາເຂັດໄປຕົກເອົາປາດຸກມາຢັ້ງກິນ.
 s2. ອາຈະບອກນາງຈັມແດງຕໍາແຈ້ວບອກກິນກັບຢັ້ງປາ.
 s3. ອາວກັບອາຈາງນາງຈັມແດງມາຈາກບ້ານເກີນເປັນເດືອນ.
 s4. ນາງຈັມແດງມາຢູ່ບ້ານອາວກັບອາໄດ້ເກີດເຈັດເດືອນປາຍ
 s5. ແຕ່ກໍຍັງບໍ່ຢາກກັບໄປບ້ານເດີມ.

(1) ອາວ	: younger brother of father	(5) ຈາງ	: to hire
(2) ຢັ້ງ	: to barbecue	(6) ເປັນເດືອນ	: monthly
(3) ຕໍາ	: to pound (with a pestle)	(7) ເຈັດເດືອນປາຍ	: over seven months
(4) ແຈ້ວບອກ	: a kind of pepper sauce	(8) ບ້ານເດີມ	: one's home town

171A. (1) ມາ (2) ກິນ (3) ເມີອງ (4) ລິມ (5) ເພະ

T O N E C H A R T

INITIAL CONSONANT CLASS	UNMARKED SYLLABLES				MARKED SYLLABLES	
	OPEN		CLOSED		ˊ	ˋ
	LONG V. FINAL	VOWEL + ງ, ບ, ມ, ນ, ວ	SHORT V. ± ກ, ດ, ບ	LONG V. + ກ, ດ, ບ		
MID						
LOW						
HIGH						

172

ຄ ຄ

ກ

173

ຊ

174

175   ຄ   ຄ   ຄ

176   LC   +   VV   →   _____   PC

177   ກ   ກ

178   ກ
 _____

179   ກ   ກ   ກ

180   _____   +   VV   →   High PC

181   ກ

182   ຄ   ກ

- 183   (1) ຄີ   (2) ຄໍ   (3) ຊາວ   (4) ຊວນ   (5) ຄັງ   (6) ຊັງ
 (7) ຄອຍ   (8) ແຊວ   (9) ຄີມ   (10) ຊອມ

184 (1) ຄຶມ (2) ຊຶ່ມ (3) ຊາຍ (4) ຕາວ (5) ຊົມ (6) ເຕີຍ
(7) ຄວມ (8) ຊັງ (9) ຄົມ (10) ຊາມ

185 (1) _____ (2) _____ (3) _____ (4) _____
(5) _____ (6) _____ (7) _____ (8) _____

Ans. 185 (1) ຄຸມ (2) ແຂວ (3) ເຕີຍ (4) ເຊົາ (5) ຊຸມ (6) ຄວມ
(7) ຊຶ່ມ (8) ຄຶ

186 (1) ຄຶ (2) ຊະ (3) ເຊີ (4) ເຕາະ (5) ແຂະ
(6) ຊີວະ (7) ແຕະ (8) ເຊາະ (9) ຄຸ

187 _____ + Closed syllables → _____ PC

188 (1) ໂຊະ (2) ເຕາະ (3) ແຕະ (4) ຊີວະ (5) ຊີ (6) ໂຕະ
(7) ຊຸ (8) ຄຸ (9) ຊະ (10) ເຊີ (11) ຄຶ

189 (1) _____ (2) _____ (3) _____ (4) _____

(5) _____ (6) _____ (7) _____ (8) _____

Ans. 189 (1) ຊົ່ວ (2) ເຈາະ (3) ຊີ້ (4) ກຸ
 (5) ເຊີ້ (6) ຊຸ (7) ແຄະ (8) ຊະ

190 (1) ຄໍ _____ (2) ເຊາະ _____ (3) ຊົ່ວ _____ (4) ຄີມ _____
 (5) ແຊວ _____ (6) ຊວມ _____ (7) ກຸ _____ (8) ຊວມ _____
 (9) ຄັງ _____ (10) ຊີ້ _____ (11) ແຄະ _____ (12) ເຈາະ _____

191 (1) ເຊາະ (2) ຄວມ (3) ຄອຍ (4) ເຊີ້
 (5) ແຄະ (6) ຊາຍ (7) ຄັງ (8) ຊີ້
 (9) ແຊວ (10) ເຈາະ (11) ຊະ (12) ເຄີຍ

192 (1) _____ (2) _____ (3) _____ (4) _____

(5) _____ (6) _____ (7) _____ (8) _____

Ans. 192 (1) ຄັງ (2) ຊາມ (3) ຊຸ (4) ກຸ
 (5) ຄອຍ (6) ຄີ (7) ເຊົາ (8) ຊີມ

READING LAO: A Programmed Introduction

- 193   (1) ຍາ   (2) ວາ   (3) ຊີ້   (4) ຕູ້
                   (5) ແມ້   (6) ໂງ້   (7) ເຍື້ອ   (8) ເມື້ອ
                   (9) ຊອຍ   (10) ງາຍ   (11) ຊາງ   (12) ມ່ວນ

194   (tape)

- 195   (1) ຍອມ   (2) ຊຸມ   (3) ວາງ   (4) ມິ່ງ
                   (5) ມິ່ງ   (6) ຊິ່ງ   (7) ແມນ   (8) ງອນ
                   (9) ງາຍ   (10) ຍິ່ງ   (11) ຊິວ   (12) ຊອຍ

- 196   (1) _____ (2) _____ (3) _____ (4) _____
                   (5) _____ (6) _____ (7) _____ (8) _____
                   (9) _____ (10) _____ (11) _____ (12) _____

- Ans. 196   (1) ແມນ   (2) ຊິ່ງ   (3) ວາງ   (4) ເມື້ອ
                   (5) ຊີ້   (6) ງາຍ   (7) ຊອຍ   (8) ຕູ້
                   (9) ວາ   (10) ຕູ້   (11) ຍອມ   (12) ເຕື້ອງ

- 197 (1) ຊາວ (2) ເຄື່ອງ (3) ເຊົາ (4) ຄິ
 (5) ຊົມ (6) ເຊີ (7) ມ່ວນ (8) ຄວນ
 (9) ຊ້າງ (10) ຊາຍ (11) ຊີ (12) ຄໍ

- 198 (1) ຊ່ອງ (2) ຍ້າງ (3) ຊົມ (4) ຊົມ
 (5) ຄິ (6) ມຸ່ມ (7) ຊາມ (8) ຄົນ
 (9) ເຄາະ (10) ຄໍາ (11) ເມື່ອ (12) ແນ່

- 199 (1) _____ (2) _____ (3) _____ (4) _____
 (5) _____ (6) _____ (7) _____ (8) _____
 (9) _____ (10) _____ (11) _____ (12) _____

- Ans. 199 (1) ມ່ວນ (2) ຊີ້ (3) ຊົ່ວ (4) ໂງ່
 (5) ຍ້າ (6) ມິ່ງ (7) ຄູ່ (8) ຊັງ
 (9) ຊອນ (10) ຊີ້ (11) ຄັງ (12) ຄາວ

- 200 s1. ມີການໂຈມຕີກັນຢູ່ໃນເອເຊັຽອາລະເນ.
 s2. ປະຊາຊົນຢ້ານກົວຈຶ່ງອອກຈາກບ້ານຈາກເມືອງໄປຢູ່ໃນບ້ານດົງ

ສ3. ຈົມບາງຄົນເກີດຈຸ່ອຍໂຊມີອາການເຈັບເປັນຕ່າງໆ.

(1) ໂຈມຕີ : to attack	(7) ຈົມ : until
(2) ການໂຈມຕີ : the attack	(8) ບາງຄົນ : some people
(3) ເອເຊັ່ງອາຊີຕາເວັນຕົກ : South East Asia	(9) ເກີດຈຸ່ອຍໂຊ : to become sick and skinny
(4) ປະຊາຊົນ : the people, population	(10) ອາການ : condition
(5) ຢ້ານກົວ : to be afraid	(11) ອາການເຈັບເປັນ : sickness
(6) ອອກຈາກ... : to leave...	

201

A. ແກະໂຕຄາຕົມບໍ່ຕາຍບໍ່?

B. ບໍ່, ບໍ່ຕາຍ. ອ້າຍເຈົ້າໄດ້ໄປຊ່ອຍເອົາມັນອອກ ກ່ອນມັນຈະຈົມຕົມຕາຍ.

A1. ໂອ້, ອ້າຍຊຽງດຶງມັນອອກຈາກຕົມບໍ່?

B2. ເອີ, ອ້າຍຊຽງກັບອ້າຍຕຽງ.

(1) ຄາຕົມ : to get stuck in the mud	(6) ຈົມຕົມຕາຍ : to die from being drowned in the mud
(2) ອ້າຍ : older brother	(7) ຕາຍ : to die
(3) ຊ່ອຍ : to help	(8) ຊຽງ : a name
(4) ເອົາມັນອອກ : to get it out	(9) ດຶງມັນອອກ : to pull it out
(5) ກ່ອນ : before	(10) ຕຽງ : a name

202

s1. ຢ່າໄປໂກ້ງົວໂຕເຈັບຕາ, ມັນໃຈບໍ່ດີ.

s2. ຕາມັນແດງສີກັນກັບຕາເວັນ.

(1) ງົວ : cow	(5) ແດງ : red
(2) ງົວໂຕເຈັບຕາ : the cow with an injured eye	(6) ຄື : like, similar
(3) ມັນ : it	(7) ຕາເວັນ : sun
(4) ຕາມັນ : its eye	

- 203
- A. ອ້າຍເຈົ້າຍ່າງຄິດິນເຈັບຕີນ.
- B. ເອີ, ອ້າຍຕາດໍາຢຽບຕາປູແຕ່ດິນ ແຕ່ຕີນຍັງບໍ່ເຊົາເຈັບ.

(1) ຍ່າງ : to walk	(4) ຢຽບ : to step on
(2) ຕີນ : foot	(5) ຕາປູ : nail
(3) ຄິດິນເຈັບຕີນ : person with an injured foot	(6) ເຊົາ : to stop, cease, get well

- 204
- A. ນາງແຕງອອນຊີບໍ່ມາບໍ?
- B. ຄິຊິນາບໍ່ໂຕດອກ. ເອີອຍປ່ຽນມບອກວ່ານາງແຕງອອນເຈັບຄໍ.

(1) ແຕງອອນ : a name	(4) ເອີອຍ : older sister
(2) ຊີ : a particle that is used before a verb to indicate that an activity has not yet occurred	(5) ປ່ຽນ : a name
(3) ຄິຊີ : it seems, appears	(6) ວ່າ : that (as a connective)
	(7) ຄໍ : neck, throat

- 205
- s1. ນາງດຳດວນຊວນນາງກອງມະນີໄປເບິ່ງຊີເນມ.
- s2. ນາງກອງມະນີບໍ່ຢາກໄປຈົ່ງບອກອ້າຍແກ່ວໄປນຳນາງດຳດວນ.
- s3. ຊີເນມບໍ່ມ່ວນປານໃດ, ອ້າຍແກ່ວກັບນາງດຳດວນຈົ່ງກັບຄືນເມືອບ້ານກ່ອນຊີເນມຈົບ.

(1) ຊວນ : to persuade, invite	(6) ແກ່ວ : a name
(2) ເບິ່ງຊີເນມ : to watch movies	(7) ໄປນຳ : to accompany
(3) ຢາກ : to want to	(8) ມ່ວນ : to be enjoyable, fun
(4) ຈົ່ງ : thus, so (a connective)	(9) ບໍ່ມ່ວນປານໃດ : not very much fun
(5) ອ້າຍ : older brother	(10) ກັບຄືນເມືອບ້ານ : to go back home

- 206
- s1. ອ້າຍນາງກອງມະນີກັບນາງດຳດວນເບິ່ງຊີເນມຢູ່ຄາວດຽວກັບກັບຄືນເມືອບ້ານ.
- s2. ນາງດຳດວນບອກວ່າຊີເນມບໍ່ເປັນຕາເບິ່ງປານໃດ.

(1) ຄາວດຽວ : a short while	(3) ບໍ່...ປານໃດ : not very...
(2) ເປັນຕາເບິ່ງ : to be worth watching	

- 207
- A. ເຈົ້າຍັງບໍ່ເຊົາຕຸກຢາບໍ່?
- B. ບໍ່, ຍັງເຊົາບໍ່ໄດ້.
- A1. ເຊົາບໍ່ໄດ້ເໝາະໃດ? ອ້າຍເຈົ້າກໍຍັງເຊົາໄດ້. ເຈົ້າຍັງບໍ່ແນ່ໃຈວ່າຢາກເຊົາ, ແນ່ນອນບໍ່?
- B1. ຄືຊີເນມ.

READING LAO: A Programmed Introduction

(1) ເຊົາ : to stop, cease	(5) ແນ່ໃຈ : to be sure
(2) ດູດຢາ : to smoke cigarettes	(6) ຢາກເຊົາ : to want to stop
(3) ຍັງບໍ່... : not yet	(7) ສິຊິແນມ : may be
(4) ແນວໃດ : in what way	

208   ສ1. ເມື່ອເລື່ອງນຸ່ງເຈົ້າປຽກເຈົ້າກໍ່ຕ້ອງເອົາອອກໄປຕາກແດດເອງ.

(1) ເມື່ອ : when	(4) ເອົາອອກໄປ : to take (it) out
(2) ເລື່ອງນຸ່ງ : clothing	(5) ຕາກແດດ : to dry in the sun
(3) ປຽກ : to be wet, soaked	(6) ເອົາອອກໄປເອງ : to take (it) out by oneself

209   ສ1. ປະຊາຊົນຕ້ອງຊ່ວຍກັນປ້ອງກັນບ້ານເມືອງ.

(1) ປະຊາຊົນ : people, population	(4) ປ້ອງກັນ : to defend (themselves)
(2) ຕ້ອງ : must	(5) ບ້ານເມືອງ : country, nation
(3) ຊ່ວຍກັນ : to help each other	

210   ສ1. ເມັ້ງເຈົ້າປະຕິບັດການງານຕ່າງໆຢູ່ໃນບ້ານຢ່າງບໍ່ເຄີຍຈົ່ມວ່າອິດເມື່ອຍ.

(1) ເມັ້ງ : wife	(5) ຢ່າງບໍ່ເຄີຍ... : never has...
(2) ປະຕິບັດ : to do, carry out	(6) ຈົ່ມ : to grumble
(3) ການງານ : work	(7) ວ່າ : a connective used after verbs
(4) ຕ່າງໆ : different, various	(8) ອິດເມື່ອຍ : to be weary

- 211
- s1. "ປະຊາຊົນ" ແມ່ນຄຳນຶ່ງ, ແປວ່າ "ຄົນຢູ່ໃນບ້ານເມືອງນຶ່ງ".
- s2. ແຕ່ "ປະ" ກໍ່ເປັນຄຳນຶ່ງໄດ້ຄືກັນຊຶ່ງແປວ່າ "ບໍ່ເອົາ, ... າ"
- s3. "ຊາ" ແປວ່າ "ບໍ່ມື້ນ, ... າ"
- s4. "ຊົນ" ກໍ່ເປັນຄຳນຶ່ງໄດ້ອີກຄືກັນ ດັ່ງ: ງົວຊົນງົວ.
- s5. ແຕ່ຄຳວ່າ "ປະຊາຊົນ" ບໍ່ໄດ້ມາຈາກຄຳວ່າ "ປະ", "ຊາ", "ຊົນ".

(1) ປະຊາຊົນ : people, population	(6) ບ້ານເມືອງ : country, nation
(2) ຄຳນຶ່ງ : a word	(7) ຄືກັນ : also
(3) ແປວ່າ : (it) means	(8) ເອົາ : to accept, take
(4) ຄົນ : person, people	(9) ມື້ນ : slippery, smooth
(5) ໃນ : in	(10) ງົວຊົນງົວ : Steer butts steer.

- 212
- A. ເຈົ້າຢາກໄປນຶ່ງເຊົາເນື້ອຢູ່ແຄມເຊບໍ?
- B. ຍ່າງໄປໄດ້ບໍ?
- A1. ໄດ້, ມັນບໍ່ໄກປານໃດ.

(1) ນຶ່ງ : to sit	(3) ແຄມ : shore, bank, edge
(2) ເຊົາເນື້ອ : to rest	(4) ເຊ : a river in South Laos

- 213
- A. ເຈົ້າເປັນນາຍຊ່າງ, ເຈົ້າແປງເຄື່ອງຈັກເປັນບໍ?
- B. ເຄື່ອງຈັກແນວໃດ? ແນວແປງເປັນກໍ່ເປັນ, ແນວແປງບໍ່ເປັນກໍ່ບໍ່ເປັນ.
- A1. ເຄື່ອງຈັກຊອຍໃບຢາຄູດ.

B1. ໂອ, ເປັນ. ເຄີຍແປງຢູ່.

(1) ນາຍຊ່າງ : engineer, mechanic	(6) ແນວແປງເປັນກໍ່ເປັນ : There are kinds
(2) ແປງ : to repair	ແນວແປງບໍ່ເປັນກໍ່ບໍ່ເປັນ : I can fix and kinds I can't.
(3) ເຄື່ອງຈັກ : equipment, machine	(7) ຊອຍ : to slice into small pieces
(4) VP + ເປັນ : to know how to+ VP	(8) ໂບຢາຄູດ : tobacco leaves
(5) ແນວໃດ : what type, kind?	(9) ເຄີຍແປງຢູ່ : I used to fix (them)

214 S1. ຊາວບ້ານປາກກະຍູງໄປຕີກມອງຢູ່ປາກງື່ມໄດ້ປາຊວຍຊາວແປດໂຕ
ຊຶ່ງໄດ້ເກືອບເື່ອງໂຕມ.

(1) ຊາວບ້ານ : villagers	(5) ປາຊວຍ : a large freshwater fish
(2) ປາກກະຍູງ : name of a village	(6) ຊາວແປດ : twenty-eight
(3) ໄປຕີກມອງ : to go fishing with nets	(7) ຊຶ່ງໄດ້ : weight
(4) ປາກງື່ມ : the mouth of the Nam Ngum river	(8) ເື່ອງໂຕມ : half a ton

215 A. ຍາເອື້ອຍຢາກໄດ້ເງິນຍ່ອຍໄປຈ່າຍຄ່າປັ້ງປາ, ຍາອ້າຍມີແດ່ບໍ່?
B. ມີຢູ່, ແຕ່ອາຍກໍ່ມີແນວຕ່ອງຈ່າຍຄືກັນ. ບອກເອື້ອຍເຈົ້າໄປແຕກເອົາ.

(1) ຍາເອື້ອຍ : honorable older sister	(5) ຄ່າ : the cost
(2) ຢາກໄດ້ : to want to get	(6) ປັ້ງປາ : to barbecue fish between split bamboo skewers
(3) ເງິນຍ່ອຍ : small change	(7) ມີແດ່ບໍ່? : Do you have any?
(4) ຈ່າຍ : to pay, spend	(8) ແຕກເງິນ : to change money

216   s1.   ກະຊວງໃດກໍຢາກມີປະຊຸມໃນວັນດຽວກັນ ແຕ່ມັນເປັນໄປບໍ່ໄດ້.

(1) ກະຊວງ : ministry (of government)	(4) ການປະຊຸມ : meeting
(2) ກະຊວງໃດກໍ... : every ministry	(5) ໃນວັນດຽວກັນ : on the same day
(3) ປະຊຸມ : to meet	(6) ເປັນໄປບໍ່ໄດ້ : It is not possible.

217   A.   ອ້າຍເຈົ້າຄົວກິນ ເຈົ້າຢາກຊົມເບິ່ງບໍ່?
           B.   ບໍ່, ບໍ່ຕ້ອງຊົມກໍໄດ້.

(1) ຊົມ : to taste	(3) ບໍ່ຕ້ອງ...ກໍໄດ້ : It's O.K. not to ...
(2) ຊົມເບິ່ງ : to try out by tasting	

218   s1.   ຄົນທີ່ຍອມມີໃຈຢາກຊ່ອຍຄົນອື່ນໂດຍບໍ່ຕ້ອງການຄ່າຈ້າງແຕ່ຢ່າງໃດ.

(1) ຍອມ : to be likely to	(4) ໂດຍບໍ່ : without
(2) ມີໃຈຢາກ... : to be inclined to	(5) ຄ່າຈ້າງ : pay for service
(3) ຊ່ອຍ : to help	(6) ບໍ່...ແຕ່ຢ່າງໃດ : not...at all

219   A.   ຢູ່ເມືອງປາກຊັນມີຊ່າງແປງໂມງບໍ່?
           B.   ບໍ່ມີຈັກຄົນ.
           A1.   ເຈົ້າເດ, ແປງໂມງເປັນບໍ່?
           B1.   ບໍ່, ບໍ່ຊ່າງແປງດອກ.

- (1) ຊ່າງແປງໂມງ : watch repairman (3) ບໍ່ຊ່າງແປງດອກ : do not know how to fix at all
 (2) ບໍ່ມີຄົນ : There isn't anyone.

220 ທ

221 ທ

222 ທ

---

224 (1) ທາ (2) ທີ (3) ທຳ (4) ທີ່ (5) ທັງ

(6) ທ ທ (7) ທີ່ (8) ທາງ (9) ທີ່ (10) ທຽວ (11) ທວຍ

225 LC + Open syllables → _____ PC

226 (1) ທານ (2) ທີ (3) ທຽ (4) ທອນ (5) ທຳ (6) ທີ່
 (7) ທອງ (8) ທາວ (9) ທີ່ (10) ທຽມ (11) ທອຍ (12) ທາງ

227 (1) _____ (2) _____ (3) _____ (4) _____

(5) _____ (6) _____ (7) _____ (8) _____

Ans. 227 (1) ທົນ (2) ທີ່ (3) ທາງ (4) ເທິງ (5) ທອນ (6) ທວຍ
(7) ເທ (8) ທຽມ

228 (1) ທຸ (2) ເທາະ (3) ເທີ (4) ເທືອ

229 (1) ເທີ (2) ເທືອ (3) ທຸ (4) ເທາະ

230 (1) _____ (2) _____ (3) _____ (4) _____

Ans. 230 (1) ເທືອ (2) ເທາະ (3) ເທີ (4) ທຸ

231 ພ ພ

232 ພ

233 ພ _____

234 (1) ພາ (2) ພູ (3) ພໍ (4) ພຽງ (5) ພິ

(6) ພາຍ (7) ພັນ (8) ພວມ (9) ພົາ (10) ພູ (11) ພຽງ

235 (1) ພໍ (2) ພາ (3) ພູ (4) ພວມ (5) ພາຍ (6) ພຽງ

(7) ພູ (8) ພຽງ (9) ພົາ (10) ພັນ (11) ພິ (12) ພອນ

236 (1) _____ (2) _____ (3) _____ (4) _____

(5) _____ (6) _____ (7) _____ (8) _____

Ans. 236 (1) ພິ (2) ພຽງ (3) ພາຍ (4) ພໍ (5) ພັນ

(6) ພູ (7) ພວມ (8) ພຽງ

237 ພ (a LC) + Open syllable → _____ PC

238 (1) ພິ (2) ພູ (3) ພູ (4) ພູ (5) ພູ (6) ພິ

239 (1) ແພະ (2) ເພາະ (3) ພີ (4) ໂພະ (5) ເພີ (6) ພຸ

240 (1) _____ (2) _____ (3) _____ (4) _____

Ans. 240 (1) ໂພະ (2) ເພາະ (3) ພຸ (4) ພີ

241 _____ + Closed syllable → _____ PC

242 (1) ທາ (2) ເທີ (3) ພຽງ (4) ພັນ (5) ທຸ (6) ພາ
 (7) ພໍ (8) ເພີ (9) ທອນ (10) ແພງ (11) ເທືອ (12) ເພາະ
 (13) ພິມ (14) ພັງ (15) ເທືົງ (16) ພຸ (17) ທາວ (18) ເທາະ

243 (1) _____ (2) _____ (3) _____ (4) _____

(5) _____ (6) _____ (7) _____ (8) _____

Ans. 243 (1) ພຸ (2) ເທືົງ (3) ທອຍ (4) ເພາະ (5) ທານ
 (6) ພຸ (7) ພຽງ (8) ເທາະ

244 (1) ທັງ (2) ທຽງ (3) ເພັງ (4) ທ່ານ (5) ເພີ່ນ (6) ທຽວ

- (7) ພ້າຍ (8) ເພິ່ນ (9) ທີ່ (10) ພຸ້ງ (11) ທ່ານ (12) ທີ່

245 (1) _____ (2) _____ (3) _____ (4) _____

(5) _____ (6) _____ (7) _____ (8) _____

Ans. 245 (1) ທ່ານ (2) ທ່ານ (3) ເພິ່ນ (4) ພ້າຍ (5) ທ່ານ
(6) ແມ່ (7) ຍ່າງ (8) ພຸ້ງ

246 x → _____ PC

247 (1) ແທ (2) ຍ່ານ (3) ເວົ້າ (4) ຊ່ານ (5) ພ້າຍ (6) ພ້າຍ
(7) ພ້າຍ (8) ພ້າຍ (9) ສາຍ (10) ພ້າຍ (11) ຊ່ານ (12) ພ້າຍ

248 x (LC) → _____ PC

249 (1) ພ້າຍ (2) ພ້າຍ (3) ພ້າຍ (4) ພ້າຍ (5) ພ້າຍ (6) ພ້າຍ
(7) ຊ່ານ (8) ສາຍ (9) ຊ່ານ (10) ຊ່ານ (11) ພ້າຍ (12) ເວົ້າ
(13) ຊ່ານ (14) ແທ (15) ໃຊ້ (16) ເວົ້າ (17) ສາຍ (18) ພ້າຍ
(19) ພ້າຍ (20) ພ້າຍ (21) ທ່ານ (22) ສາຍ (23) ແງ່ນ (24) ພ້າຍ

- 250 (1) _____ (2) _____ (3) _____ (4) _____
- (5) _____ (6) _____ (7) _____ (8) _____
- (9) _____ (10) _____ (11) _____ (12) _____

Ans. 250 (1) ພຸ່ນ (2) ເຊົ້າ (3) ເທົ່າ (4) ເວັ້ນ (5) ຊາ
 (6) ຕາຍ (7) ພັນ (8) ໄມ້ (9) ນໍ້າ (10) ນາງ (11) ຕົວ
 (12) ຍາຍ

251 (tape)

- 252 A. ລິ້ລິ້ ວັນທີ່ເທົ່າໃດ?
- B. ວັນທີ່ຊາວແປດກຸມພາ.

- (1) ມື້ : day (4) ຊາວແປດ : twenty-eight
- (2) ວັນ : day (5) ກຸມພາ : February
- (3) ວັນທີ່ເທົ່າໃດ : What date?

253 S. ຄ່າຈ້າງນາຍຊ່າງມີໜຶ່ງເຈັດພັນ, ແຕ່ຄ່າຈ້າງຄົມງານບໍ່ແພງປານນັ້ນ
ຊົ່ວໂມງໜຶ່ງມີແຕ່ຊາວເກົ້າກີບ.

(1) ຄ່າຈ້າງ : wage, pay	(5) ແພງ : expensive
(2) ນາຍຊ່າງ : mechanic, mechanical engineer	(6) ບໍ່ແພງປານນັ້ນ : not that expensive
(3) ພັນ : thousand	(7) ຊົ່ວໂມງໜຶ່ງ : one hour
(4) ຄົມງານ : worker	(8) ຊາວເກົ້າກີບ : twenty-nine kips

254 A1. ໄປເທາະ, ຢ້ານບໍ່ທັນກໍາປັ່ນ. ນາຍທ້າຍບອກວ່າຈະອອກກ່ອນແປດໂມງເຊົ້າ
B1. ດຽວນີ້ຈັກໂມງ?
A2. ເຈັດໂມງເຄິ່ງ.

(1) ໄປເທາະ! : Let's go!	(4) ນາຍທ້າຍ : captain of the ship
(2) ບໍ່ທັນ : to be late	(5) ບອກວ່າ : said
(3) ກໍາປັ່ນ : ship	(6) ກ່ອນ : before, ahead

255 A1. ອາດຍາພວງພັນບອກວ່າເພິ່ນຢາກໄປທ່ຽວເທິງພູ.
B1. ເຈົ້າຊິພາເພິ່ນໄປບໍ່?
A1. ບາງທີ. ແຕ່ເພິ່ນຍັງບໍ່ທັນໄດ້ບອກວ່າມີໂຕຈະໄປແທ້.

(1) ເພິ່ນ : he (honorific)	(3) ເທິງພູ : on the mountain
(2) ໄປທ່ຽວ : to go on an excursion	(4) ພາ...ໄປ : to escort someone

(5) ບາງທີ : perhaps

(7) ມື້ໃດ : which day

(6) ຍັງບໍ່ທັນ... : hasn't yet

(8) ແທ້ : actually, really

256

A1. ເຈົ້າບໍ່ຊື້ໂກທ່ງເກົ້າໂຕບໍ່?

B1. ຊື້ທ່ງເກົ້າໂຕບໍ່ໄດ້, ບໍ່ມີເງິນພໍ. ຊື້ໄດ້ແຕ່ເຈັດໂຕເທົ່ານັ້ນ.

(1) ຊື້ : to buy

(3) ພໍ : enough

(2) ທ່ງເກົ້າ(ໂຕ) : all nine

(4) ແຕ່...ເທົ່ານັ້ນ : only...

257

A1. ເຈົ້າທັນໄດ້ກິນປາທີ່ນ້ອງຊາຍເຈົ້າຕິກໄດ້ບໍ່?

B1. ທັນໄດ້ກິນແຕ່ໂຕດຽວ.

(1) ທັນໄດ້ກິນ : to be on time in order to get to eat some

(4) ຕິກ : to fish

(2) ທີ່ : that, which

(5) ແຕ່ໂຕດຽວ : only one (fish)

(3) ນ້ອງຊາຍ : younger brother

258

S1. ທາງໄປປາກກະດິງບໍ່ປອດພັນປານໃດ, ທ້າວທອງວັນຈິ່ງຈະໄປນໍາຍົມ.

S2. ມື້ວັນອັງຄານທີ່ຊາວນີ້ຍົມຈະອອກຈາກວຽງຈັນປະມານເກົ້າໂມງເຝັ້ງຕອນເຊົ້າ.

(1) ທາງ : the road

(4) ປອດພັນ : to be safe, secure

(2) ປາກກະດິງ : name of a town

(5) ທ້າວ : Mister

(3) ທາງໄປປາກກະດິງ : the way to Pakkading

(6) ທອງວັນ : name

(7) ໄປນໍາຍົມ : to go by plane	(10) ນີ້ : this
(8) (ມື້)ວັນອັງຄານ : Tuesday	(11) ປະມານເກົ້າໂມງເຢັ້ງ : around nine-thirty
(9) ທີ່ຊາວ : twentieth	(12) ຕອນເຊົ້າ : A.M., in the morning

259 A1. ເຈົ້າຈະເອົາຈັກພິມຕິດນີ້ໄວ້ບ່ອນໃດ?

B1. ເອົາວາງໄວ້ເທິງໂຕະນັ້ນກໍໄດ້.

(1) ເອົາ...ໄວ້ : to put...away	(4) ເອົາວາງໄວ້ : to put down
(2) ຈັກພິມຕິດ : typewriter	(5) ເທິງໂຕະ : on the table
(3) ບ່ອນໃດ : where, which place	(6) ກໍໄດ້ : it's O.K.

260 S. ປາງນັ້ນເຮືອຍວັນນີຊື່ຄ່າບາດນຶ່ງຕໍ່ຊາວເກົ້າພັນກີບ.

(1) ປາງນັ້ນ : at that time (long ago)	(5) ຄ່າບາດນຶ່ງ : one <u>bat</u> of gold (15 grams)
(2) ເຮືອຍ : older sister	(6) ຕໍ່ : per (for)
(3) ວັນນີ : name	(7) ຊາວເກົ້າພັນກີບ : 29,000 kips
(4) ຈຸດ : to buy	

261 S. ເພິ່ນພຸ້ນໃຈໃນຕົວເອງຍ້ອນວ່າເພິ່ນໄດ້ປະຕິບັດຕົນເປັນຄົນດີ.

(1) ເພິ່ນ : he, she (honorific)	(4) ຍ້ອນວ່າ : because
(2) ພຸ້ນໃຈ : to be proud	(5) ປະຕິບັດຕົນ : to act
(3) ຕົວເອງ : oneself	(6) ເປັນຄົນດີ : to be a good person

- 262 A1. ເຈົ້າທຽວໄປຢາມນ້ອງຊາຍເຈົ້າປີນຶ່ງຈັກເທື່ອ?
 B1. ບາງປີກໍ່ໄດ້ໄປ, ບາງປີກໍ່ໄປເທື່ອນຶ່ງ.

- (1) ທຽວ : to travel back and forth (4) ປີ : year
 (2) ໄປຢາມ : to visit (5) ບາງປີ : some years
 (3) ເທື່ອ : time(s), occasion

- 263 S1. ຊາວບ້ານໄປຈັບກີບຢູ່ຕາມທ່າງນາກໍ່ໄດ້
 S2. ຍ້ອນວ່າເມື່ອທ່າງນານີ້ນ້າ ໃນຍາມກາງຄືນກີບພາກັນອອກມາໄຕ່ຢູ່ຕາມຄັມນາ.

- (1) ຊາວບ້ານ : villagers (5) ເມື່ອ : when
 (2) ກີບ : frog (6) ໃນຍາມກາງຄືນ : at night
 (3) ຕາມທ່າງນາ : in the rice field (7) ໄຕ່ : to crawl
 (4) ຍ້ອນວ່າ : because (8) ຕາມຄັມນາ : along the dikes

- 264 S. ຕອນທຽງມື້ນີ້ອາດຍາບຸນທັນຈະພາເພື່ອນເພິ່ນໄປເບີກເອົາເງິນຢູ່ທະນາຄານ.

- (1) ຕອນ : period (4) ເພື່ອນເພິ່ນ : his friend
 (2) ຕອນທຽງມື້ນີ້ : today at noon (5) ເບີກເອົາ : to withdraw (money)
 (3) ພາ + VP : to do something with someone; to lead (6) ທະນາຄານ : the bank

- 265 ຊາວບ້ານບໍ່ແຕນໃຊ້ຊາງແກ່ໂມຊຽງອອກຈາກປ່າ.

READING LAO: A Programmed Introduction

(1) ຊາວບ້ານ : villagers	(4) ຊ້າງ : elephant
(2) ບໍ່ແຕນ : Botene (name of a village)	(5) ແກ້ : to drag
(3) ໃຊ້ : to use	(6) ໄມ້ຊຸງ : timber

- 266 S1. ເຈົ້າເວົ້າໄວເກີນໄປ.
 S2. ເຈົ້າຕ້ອງເວົ້າຊ້າໆເພິ່ມຈິ່ງຈະແປ້ທັມ.

(1) ເວົ້າ : to speak, say	(3) ຊ້າໆ : slowly
(2) ໄວເກີນໄປ : too fast	(4) ແປ້ທັມ : can catch up with the translation

- 267 S1. ເພິ່ມອາດຈະມາຊ້າເພາະເພິ່ມຕ້ອງໄປຈິ່ງເຕັມເອົາໃບປາຕັງ.
 S2. ຄັ້ມເພິ່ມມາບໍ່ທັມໂມງເຊີນໄປກ່ອນເພິ່ມກໍໄດ້.
 S3. ເພິ່ມຈະຕິດຕາມໄປ.

(1) ອາດຈະ : may	(6) ຄັ້ມ : if
(2) ມາຊ້າ : to be late	(7) ທັມໂມງ : to be on time
(3) ເພາະ : because	(8) ເຊີນ : please
(4) ໄປຈິ່ງເຕັມ : to go on an errand	(9) ຕິດຕາມໄປ : to follow after
(5) ໃບປາຕັງ : a patent	

- 268 S1. ມ້າມ່ອຍເພິ່ມໂຕໃດກໍງາມເປັ້ນຕາຢາກເອົາມາໄວ້ເບິ່ງ.
 S2. ແຕ່ຄັ້ມຈະຊື້ກໍຄິແພງເອົາແທ່ເອົາວ່າ; ໂຕນັ່ງຕັ້ງເຈັດແປດພັນກີບ.

s3. ເງິນເດືອນໂຕພໍ່ຈະກຸ້ມກິນກໍຍັງຊຶງຍາກ.

s4. ຄິຊີບໍ່ມີວັນທີ່ຈະຊື້ໄດ້ດອກ.

(1) ມາ : horse	(5) ຕັ້ງເຈັດແປດພັນ : as much as seven or eight thousand
(2) ເປັນຕາ : to have the looks	(6) ພໍ່ຈະກຸ້ມກິນ : enough to live on
(3) ຢາກເອົາມາໄວ້ເບິ່ງ : to like to keep to look at	(7) ຍັງຊຶງຍາກ : very difficult, hardly
(4) ແພງເອົາແທເອົາວ່າ : extremely expensive	(8) ຄິຊີບໍ່ມີວັນທີ່ຈະຊື້ໄດ້ດອກ : It'll probably never happen that I can buy one.

269

s1. ທ້າວທອງວັນເປັນຄົນຕິດຢາ.

s2. ເມື່ອໃດແງ່ນມາທ້າວທອງວັນຕ້ອງເອົາເງິນໄປຊື້ຢາມາກິນ.

s3. ເມື່ອໃດບໍ່ມີຢາກິນກໍຈະເກີດອາການແງ່ນຢາຕ່າງໆ ເຊັ່ນ: ເຈັບທ້ອງ, ວິນວຽນ, ອາຈຽນ ເປັນຕົ້ນ.

(1) ຕິດຢາ : to be addicted to drugs	(5) ເຊັ່ນ : such as
(2) ຄົນຕິດຢາ : an addict	(6) ເຈັບທ້ອງ : to have a stomach ache
(3) ແງ່ນ : to be deprived of	(7) ວິນວຽນ : dizziness
(4) ເກີດອາການແງ່ນຢາ : withdrawal symptoms occur	(8) ອາຈຽນ : to vomit

270

s1. ມີນັ້ນອາກາດຂຸ່ນເປັນດີ, ຈານນວນຕາຍ່າງໄປຕາມແຄມແມ່ນ້ຳ.

s2. ຢູ່ໂກງອອກໄປຕາເວັນກໍພວມຈະຕົກດິນ.

s3. ບັນຍາກາດຍາມນີ້ເປັນຕາອອນຂຸ່ນໃຈແທ້ໆ.

(1) ຊຸ່ມ : to be humid	(5) ຕາເວັນພວມຈະຕົກດິນ : the sun was setting
(2) ຊຸ່ມເຢັນດີ : nice and cool	(6) ບັນຍາກາດ : atmosphere
(3) ແຄມ : edge	(7) ຍາມນີ້ : at this moment
(4) ແມ່ນ້ຳ : river	(8) ເປັນຕາ : to have the appearance
	(9) ອອນຊອນໃຈ : soft mellowness

271   s1. ທ່ານຈົງໄປທ່ອນໂຮມເອົາປະຊາຊົນມາຊ່ອຍກັນປ້ານຄູ່ກັນນ້ຳກອນທີ່ມັນຈະຊ່າເກີນໄປ.

(1) ທ່ານ : you (honorific)	(3) ປ້ານຄູ່ກັນນ້ຳ : to build a dike
(2) ທ່ອນໂຮມເອົາ : to gather, assemble	

272   s. ຄົນຜື່ນເມືອງບໍ່ຄອຍຢາກພົວພັນນຳການປົກຄອງບ້ານເມືອງ, ມີແຕ່ພາກັນປະປ່ອຍໄປຕາມມິຕາມເກີດ.

(1) ຄົນຜື່ນເມືອງ : natives	(4) ການປົກຄອງບ້ານເມືອງ : administration of the country
(2) ບໍ່ຄອຍ : hardly	(5) ປະປ່ອຍໄປ : to let things go
(3) ພົວພັນນຳ : to get involved with	(6) ຕາມມິຕາມເກີດ : whatever happens

273   s. ຄົນເຈົ້າຢາກເວົ້າເກັ່ງເຈົ້າຕອງເວົ້ານຳເພິ່ນອີກຢ່າງນອຍເທື່ອນຶ່ງ ເພາະເຈົ້າຍັງເວົ້າບໍ່ໄດ້ດີພໍ.

- (1) ເວົ້ານຳເພີ່ມອີກ : repeat after him (3) ດີພໍ : good enough
again
(2) ຢ່າງນ້ອຍເທື່ອນຶ່ງ : at least once

- 274 s1. ເພີ່ມບໍ່ຢາກໄດ້ຍິນການສຸຍກັນກ່ຽວກັບການເມືອງ
s2. ເພາະເພີ່ມບໍ່ຢາກມີການພົວພັນ ຍ້ອນວ່າມັນມີແຕ່ແນວອຸກາໃຈ.

- (1) ການສຸຍກັນ : chatting (4) ຍ້ອນວ່າ : for the reason that
(2) ການເມືອງ : politics (5) ອຸກາໃຈ : to be depressed
(3) ການພົວພັນ : involvement

275

ຟ

ຟ

276

ຟ

277

278

ຟ ຟ ຟ

279

LC + Open syllable

—————>————— PC

280 ລ

281 ລ _____

282 ລ

283 ຟ ລ

284 (1) ລາ (2) ໄຟ (3) ຟູ (4) ລໍ (5) ເລົ່າ

(6) ລາງ (7) ຟັງ (8) ເຟືອງ (9) ລີ (10) ລເ (11) ຟິນ
 (12) ແລ (13) ຟັນ (14) ໂລເລ (15) ລາຍ (16) ຟິມ (17) ຟອຍ

285 (1) ລອຍ (2) ຟັງ (3) ລາງ (4) ລິມ (5) ຟູ (6) ເຟືອນ
 (7) ລິມ (8) ລວນ (9) ໄຟ (10) ຟານ (11) ເລືອ (12) ຟອງ
 (13) ຟັນ (14) ລີ (15) ລາມ (16) ຟອຍ (17) ເຟືອ (18) ລິນ
 (19) ເລັງ (20) ຟາຍ (21) ລວຍ (22) ເຟືອງ (23) ເລັມ (24) ຟັນ

286 (1) _____ (2) _____ (3) _____ (4) _____

(5) _____ (6) _____ (7) _____ (8) _____

(9) _____ (10) _____ (11) _____ (12) _____

Ans. 286 (1) ພຸ່ມ (2) ເລິງ (3) ເຟືອງ (4) ລວງ (5) ພິມ (6) ໄຟ
(7) ພູ (8) ລົມ (9) ຟາມ (10) ລວຍ (11) ລິງ (12) ເຟືອ

287 (1) ຟະາ (2) ລະ (3) ລິ (4) ລຸ (5) ເລະ (6) ລິວະ
(7) ເລາະ (8) ແລະ

288 (1) ແລະ (2) ເລາະ (3) ລິວະ (4) ເລະ (5) ລຸ (6) ລິ
(7) ລະ (8) ຟະາ

289 (1) _____ (2) _____ (3) _____ (4) _____

(5) _____ (6) _____ (7) _____ (8) _____

Ans. 289 (1) ເລາະ (2) ລຸ (3) ຟະາ (4) ລິວະ (5) ລິ
(6) ແລະ (7) ເລະ (8) ລະ

290 _____ + Closed syllable (short vowel final) → _____ PC

- 291 (1) ຟ້ງ (2) ລະ (3) ໄຟ (4) ລາງ (5) ຟອງ (6) ເລະ
 (7) ລາຍ (8) ລິວະ (9) ເຟືອ (10) ລົມ (11) ຟະາ (12) ພັນ
 (13) ລິ (14) ລີ (15) ແລະ (16) ພິນ (17) ລອງ (18) ລິງ

- 292 (1) _____ (2) _____ (3) _____ (4) _____
 (5) _____ (6) _____ (7) _____ (8) _____
 (9) _____ (10) _____ (11) _____ (12) _____

Ans. 292 (1) ແລະ (2) ຟູ (3) ລາວ (4) ເລີຍ (5) ຟະ
 (6) ລວງ (7) ໄຟ (8) ເລົາ (9) ຟ້ງ (10) ຟອງ (11) ເຟືອ (12) ລິ

- 293 (1) ແລ່ມ (2) ຟ້າງ (3) ເລື້ອນ (4) ລູ້ (5) ໂລ່ມ (6) ຟ່ອນ
 (7) ລຸ່ມ (8) ໄຟ່ (9) ລຸ່ນ (10) ເລື້່ງ (11) ຟຸ່ມ (12) ເລື້່ອຍ

- 294 (1) ເລື້ງ (2) ແລ່ມ (3) ລູ້ (4) ລຸ່ມ (5) ຟ້າງ (6) ໂລ່ມ
 (7) ຟ້່ງ (8) ຟຸ່ມ (9) ເລື້ອນ (10) ຟ່ອນ (11) ລຸ່ນ (12) ເລື້່ອຍ

295 (1)_____ (2)_____ (3)_____ (4)_____

(5)_____ (6)_____ (7)_____ (8)_____

(9)_____ (10)_____ (11)_____ (12)_____

Ans. 295 (1) ພັງ (2) ລຽນ (3) ລູ້ (4) ພຸ້ມ (5) ເລີ້ອຍ
 (6) ລຸ້ມ (7) ແລ່ນ (8) ໂລ່ນ (9) ເລີ້ອນ (10) ພ້າງ (11) ເລັ່ງ (12) ພ່ອນ

296 (1) ລາງ (2) ພ້າ (3) ລຽວ (4) ພັງ (5) ລຸ້ (6) ພ່ອນ
 (7) ລຸ້ມ (8) ພ້ອງ (9) ແລ່ວ (10) ພີ້ນ (11) ລຸ້ມ (12) ພີ້ອງ
 (13) ລຸ້ (14) ພີ້ (15) ເລັ່ງ (16) ລອນ (17) ລຽງ (18) ພ້າວ

297 (1) ພ້າ (2) ລຸ້ (3) ພ້ອງ (4) ແລ່ວ (5) ພີ້ອງ (6) ເລັ່ງ
 (7) ພ້າວ (8) ລຽວ (9) ພ່ອນ (10) ລຸ້ (11) ພັງ (12) ລຸ້ມ
 (13) ລຸ້ມ (14) ພີ້ (15) ລອນ (16) ພີ້ນ (17) ລຽງ (18) ລາງ

298 (1)_____ (2)_____ (3)_____ (4)_____

(5) _____ (6) _____ (7) _____ (8) _____

(9) _____ (10) _____ (11) _____ (12) _____

Ans. 298

- (1) ຟ້ອນ (2) ແລ້ວ (3) ຟ້າວ (4) ເຟີ້ (5) ລົມ
 (6) ຟ້າ (7) ລ້ຽວ (8) ລ້າງ (9) ຟ້ອງ (10) ຟີ້ນ (11) ເລົ່າ (12) ລ້ານ

299   ັ
 x(LC)   →   PC

300   ກ, ດ, ບ.   (1) ລັກ (2) ນັດ (3) ຊັບ

- 301   (1) ງັດ (2) ວັດ (3) ມົບ (4) ນັກ (5) ຍົດ (6) ທັບ
 (7) ພັດ (8) ທຸກ (9) ຍຸບ (10) ພັກ (11) ມົກ (12) ເຊັກ
 (13) ເລິກ (14) ລິບ (15) ຕົບ (16) ຊຸດ (17) ຕິດ (18) ເລັບ

LC + V + S   →   PC

- 302   (1) ຍຸບ (2) ເຊັກ (3) ຕົບ (4) ເລັບ (5) ມົບ (6) ທັບ
 (7) ພັກ (8) ເລິກ (9) ຊຸດ (10) ງັດ (11) ນັກ (12) ພັດ
 (13) ຍົດ (14) ມະນຸດ (15) ມົກ (16) ຄຸກ (17) ຟົດ (18) ລຸກ

303 (1) _____ (2) _____ (3) _____ (4) _____
 (5) _____ (6) _____ (7) _____ (8) _____
 (9) _____ (10) _____ (11) _____ (12) _____

Ans. 303 (1) ລີບ (2) ຄັບ (3) ຍຸກ (4) ຫິດ (5) ມັກ
 (6) ເລິກ (7) ຄົກ (8) ວັດ (9) ເມັດ (10) ນິກ (11) ທຸກ (12) ເຊັກ

304 (1) ຄຸ (2) ລາ (3) ພຸ (4) ທາງ (5) ນີ້ (6) ຮັກ (7) ນົມ

TO N E C H A R T

INITIAL CONSONANT CLASS	UNMARKED SYLLABLES				MARKED SYLLABLES	
	OPEN		CLOSED			
	LONG V. FINAL	VOWEL + ງ, ຍ, ນ, ນ, ວ	SHORT V. ± ກ, ດ, ບ	LONG V. + ກ, ດ, ບ	ˊ	ˋ
MID						
LOW						
HIGH						

Ans. 304

TONE CHART

INITIAL CONSONANT CLASS	UNMARKED SYLLABLES				MARKED SYLLABLES	
	OPEN		CLOSED		ˊ	ˋ
	LONG V. FINAL	VOWEL + ງ, ຍ, ມ, ນ, ວ	SHORT V. ± ກ, ດ, ບ	LONG V. + ກ, ດ, ບ		
MID						
LOW	ລາ High PC	ມິນ, ທາງ High PC	ເຄາະ, ຮັກ Mid PC		ໂຟ Mid PC	ມີວ High falling PC
HIGH						

305

- A. ມີນ້ຳຟ້າແຈງດີເທົ່າ ເຈົ້າບໍ່ຢາກໄປປີກນິກບໍ່?
- B. ຢາກໄປຢູ່ແຕ່ຍັງຄາຕັດຟີນ. ມີອັນພຸ່ນແລ້ວ ຄັນອາກາດດີອີກຈິ່ງຈະໄປໄດ້.

(1) ຟ້າ : sky, weather	(5) ຢາກໄປຢູ່ : a reply indicating "uncertainty, not reluctance"
(2) ແຈງ : to be clear	(6) ຄາ : to be busy with
(3) ເທ : really	(7) ຕັດຟີນ : to cut firewood
(4) ປີກນິກ : picnic	(8) ມີອັນພຸ່ນແລ້ວ : a reply indicating that the speaker feels that tomorrow is a long way off

- 306 A1. ແມ່ຕູ້, ໂກນີ້ໂຕລະເທົ່າໃດ?
 B1. ໂຕລະພັນກີບ.
 A2. ມາຄິແພງເໝາະ! ເກົ້າໂຕຕໍ່ເຈັດພັນໄດ້ບໍ່?
 B2. ບໍ່ໄດ້ດອກ, ຊື້ມາແພງແລ້ວ.

(1) ແມ່ຕູ້ : term used in talking to old women	(5) ເກົ້າໂຕຕໍ່ເຈັດພັນ : nine for seven thousand
(2) ໂຕລະ : per, each (animal)	(6) ຕໍ່ : to bargain; per
(3) ພັນ : thousand	(7) ຊື້ມາແພງແລ້ວ : I paid a lot for them.
(4) ມາຄິແພງເໝາະ : Why are they so expensive!	

- 307 S. ນາງຈັນທາຈະໄປຊື້ປາດຸກກີໂລນຶ່ງ, ນ້ຳຕານເຄິ່ງກິໂລ, ພິກໄທກັບນຶ່ງ ແລະນ້ຳປາລິດນຶ່ງ.

(1) ຈັນທາ : a name	(5) ພິກໄທ : black pepper
(2) ປາດຸກ : catfish	(6) ກັບ : a box
(3) ນ້ຳຕານ : sugar	(7) ນ້ຳປາ : fish sauce
(4) ເຄິ່ງກິໂລ : half kilo	

- 308 S1. ຍາມແລ້ງອາກາດອຸດເອົາ ລາງເທື່ອເດັກນ້ອຍມັກເຈັບເປັນ.
 S2. ເມື່ອເດັກບໍ່ຢູ່ດີພໍແມ່ກໍ່ອອນເປັນທຸກໃຈ.

(1) ຍາມແລ້ງ : dry season	(3) ລາງເທື່ອ : some times
(2) ອຸດເອົາ : to be hot and stuffy	(4) ມັກເຈັບເປັນ : to be likely to get sick

READING LAO: A Programmed Introduction

(5) ເມັ້ອ : whenever	(7) ຍ້ອມ : to have a tendency
(6) ບໍ່ຢູ່ດີ : not well	(8) ທຸກໃຈ : to worry

- 309
- S1. ລາວຕິດຄຸກຍ້ອນວ່າລາວເຄີຍລັກເລັກລັກນ້ອຍ;
- S2. ອາທິດແລ້ວມີລາວໄປທຳການງັດແງະບ້ານຊາວຕ່າງດ້າວແລະລັກເອົາເຄື່ອງໃຊ້ຕ່າງໆ.
- S3. ເທື່ອນີ້ລາວຈະຕອງນອນຢູ່ໃນຄຸກຢ່າງນ້ອຍເຈັດແປດເດືອນ.

(1) ຕິດຄຸກ : to be in jail	(6) ເຄື່ອງໃຊ້ : utensils
(2) ລັກເລັກລັກນ້ອຍ : petty thievery	(7) ຕ່າງໆ : various
(3) ງັດແງະ : to break into	(8) ຢ່າງນ້ອຍ : at least
(4) ຊາວຕ່າງດ້າວ : a foreign national	(9) ເຈັດແປດເດືອນ : seven or eight months
(5) ລັກເອົາ : to steal	

- 310
- A1. ເຈົ້າເຕັມລຳແບບຕາເວັນຕົກເປັນບໍ່?
- B1. ບໍ່ເປັນດອກ, ການເຕັມລຳແບບຕາເວັນຕົກໄວເກີນໄປ.
- A2. ແບບໄວກໍມີແບບຊຳກໍມີ, ແລ້ວແຕ່ເຈົ້າກັກ.
- B2. ເຈົ້າເດ, ເຕັມເປັນທຸກໆແບບບໍ່?
- A3. ເກືອບເວົ້າໄດ້ວ່າທຸກໆແບບ.

(1) ເຕັມລຳ : to dance (Western style)	(3) ການເຕັມລຳ : dancing
(2) ແບບຕາເວັນຕົກ : Western style	(4) ໄວເກີນໄປ : to be too fast

READING LAO: A Programmed Introduction

(5) ແບບໄວ : fast style

(8) ແລ້ວແຕ່ເຈົ້າມັກ : It depends on what you like.

(6) ກໍ...ກໍ : both...and

(9) ທຸກໆແບບ : every style

(7) ແບບຊ້າ : slow style

(10) ເກືອບເວົ້າໄດ້ວ່າ : you could almost say

311

S1. ນາງວັນທອງມັກຟ້ອນມັກລໍາແຕ່ຄາວຍັງນ້ອຍ.

S2. ພໍແມ່ລາວຕ່າງກໍເຄີຍຄິດຢູ່ໃນໃຈວ່າພາຍລຸນມາລາວຈົງຈະກາຍເປັນນັກຟ້ອນທີ່ດີເດັ່ນແລະມີຊື່ໂດງດັງຈົນໜຶ່ງ.

(1) ນາງວັນທອງ : Ms. Vanthong

(6) ພາຍລຸນມາ : later on

(2) ມັກຟ້ອນມັກລໍາ : to like to dance and sing

(7) ຈົງຈະກາຍເປັນນັກຟ້ອນ : was likely to become a professional dancer

(3) ແຕ່ຄາວຍັງນ້ອຍ : since the time (she) was little

(8) ດີເດັ່ນ : to be excellent

(4) ຕ່າງກໍ : each(individually)

(9) ມີຊື່ໂດງດັງ : to be famous

(5) ເຄີຍຄິດຢູ່ໃນໃຈ : to have had in mind

312

A1. ເຈົ້າຈະໄປທາງລັດກໍໄດ້, ທາງໂງ່ງກໍໄດ້.

B1. ເຈົ້າຄິດວ່າຄວນໄປທາງໃດດີ?

A2. S1. ຄັນຟັງເບິ່ງແລ້ວກໍຄິດວ່າເຈົ້າຄວນຈະໄປທາງລັດ.

S2. ແຕ່ຕາມທີ່ໄດ້ຍິນມານີ້ ໄປຕາມທາງລັດນັ້ນເຈົ້າແລ່ນໄວບໍ່ໄດ້,

S3. ຄັນໄປຕາມທາງໂງ່ງນັ້ນເຈົ້າຈະແລ່ນໄວເທົ່າໃດກໍໄດ້.

S4. ເມື່ອຄິດເບິ່ງແລ້ວກໍອາດຈະກິນເວລາເທົ່າກັນ.

B2. ເອີ, ຄັນຊົມໄປທາງໂງ່ງກໍດີຊິດີ.

(1) ທາງລັດ : a short cut, detour	(7) ແລ່ນໄວ : to run fast
(2) ທາງໂງ່ງ : curved route, the long way as contrasted with the short	(8) ເມື່ອຄິດເບິ່ງແລ້ວ : when I think about it
(3) ຄວມ : should	(9) ກິນເວລາເທົ່າກັນ : to take an equal amount of time
(4) ຄັນຟັງເບິ່ງແລ້ວ : from what (I) hear	(10) ຄົມຊົມ : in that case
(5) ກໍ່ຄືວ່າ : It appears that	(11) ຄິດຊິດີ : would be O.K.
(6) ແຕ່ຕາມທີ່ໄດຍິນນາ : but from what I have heard	

- 313
- S1. ການເດີນທາງໄປຕາມຢ່າຕາມດົງລຳບາກບໍ່ນ້ອຍເລີຍ.
- S2. ເມື່ອບ່ອນໃດນີ້ກໍ່ຈະຕ້ອງເວັ້ນໄປ.
- S3. ແຕ່ຄັນເວັ້ນບໍ່ໄດ້ແລະເມື່ອບ່ອນໃດນີ້ເລິກກໍ່ຕ້ອງໄດ້ລອຍ
- S4. ແລະເມື່ອບ່ອນໃດນີ້ຕົ້ນກໍ່ລຸຍໄປ.

(1) ການເດີນທາງ : traveling	(6) ນ້ຳເລິກ : deep water
(2) ໄປຕາມຢ່າຕາມດົງ : through forest and jungles	(7) ລອຍ : to swim
(3) ລຳບາກ : to be difficult	(8) ຕົ້ນ : to be shallow
(4) ບໍ່ນ້ອຍເລີຍ : not a little, a lot	(9) ລຸ້ຍ : to wade, ford
(5) ເວັ້ນໄປ : to avoid	

- 314
- S1. ທ້າວບຸນນານຶ່ງລົມກັນກັບເພື່ອນລາວຢູ່ກ້ອງກົກນ່ວງ.
- S2. ທ້າວບຸນນານຶ່ງຢູ່ເທິງທ່ອນໄມ້ແລະເພື່ອນລາວນຶ່ງງ່ານ່ວງ.
- S3. ບຸນນາບອກເພື່ອນລາວວ່າບ່ອນນີ້ເປັນບ່ອນທີ່ລາວມັກນານຶ່ງເບີຍເປັນຢູ່ເລື້ອຍໆ.

(1) ບຸນມາ : a name	(7) ທ່ອນໄມ້ : log
(2) ມັ່ງ : to sit	(8) ງາ : branch
(3) ລົມກັນ : to converse	(9) ບ່ອນ : place
(4) ກ້ອງ : under	(10) ມັ່ງເບີຍເຢັນ : to sit and relax in the cool
(5) ກົກມ່ວງ : mango tree	(11) ຢູ່ເລື້ອຍໆ : always
(6) ເທິງ : on	

315

- s1. ມີ້ແລງວານນີ້ລຸງພັນລືມເອົາເງິນໄປຈ່າຍຄ່າແປງໂມງ.
- s2. ລາວຕັ້ງໃຈວ່າມີ້ຈະເອົາໄປຈ່າຍ ແຕ່ກໍລືມອີກ.
- s3. ຕາມທັມມະດາແລວລຸງພັນບໍ່ເປັນຄົນມັກລືມ,
- s4. ແຕ່ວ່າງນຶ່ງມານີ້ລາວມັກລືມຢູ່ເລື້ອຍໆ.
- s5. ຕົງຈະເປັນຍອມອາຍຸລາວ.

(1) ມີ້ແລງວານນີ້ : yesterday evening	(8) ຕາມທັມມະດາແລວ : normally
(2) ລຸງພັນ : Uncle Phan	(9) ຄົນມັກລືມ : a forgetful person
(3) ລືມ : to forget	(10) ວ່າງນຶ່ງມານີ້ : recently
(4) ຈ່າຍ : to pay for	(11) ມັກລືມຢູ່ເລື້ອຍໆ : constantly forgets
(5) ຄ່າ : cost, price	(12) ຕົງ : probably
(6) ແປງໂມງ : to repair a watch	(13) ອາຍຸ : age
(7) ຕັ້ງໃຈ : to intend	

- 316
- S1. ເມື່ອອາຍຸແກ່ມາແລ້ວຊາວລາວທັງປວງມັກພາກັນໄປທຳບຸນຢູ່ໃນວັດວາ
 S2. ເພື່ອແປງທາງຊີວິດໃນພາຍຕໍ່ໄປ, ຕໍ່ຈາກຊີວິດນີ້.
 S3. ເພິ່ນຈະພາກັນລະເວັ້ນຈາກການກະທຳຊົ່ວທັງປວງ
 S4. ແລະຈະຕັ້ງຕໍ່ແຕ່ການກະທຳດີໄປເລື້ອຍໆ.

(1) ເມື່ອ : when	(8) ໃນພາຍຕໍ່ໄປ : in the future
(2) ອາຍຸແກ່ : old age	(9) ຕໍ່ຈາກຊີວິດນີ້ : after this present life
(3) ທັງປວງ : An expression that is used to make a noun plural	(10) ລະເວັ້ນ : to avoid
(4) ມັກພາກັນໄປ : each(in his own way) likes to	(11) ການກະທຳຊົ່ວ : doing evil
(5) ທຳບຸນ : to earn merit	(12) ຕັ້ງຕໍ່ : to fix on
(6) ວັດວາ : the temple	(13) ໄປເລື້ອຍໆ : continuously
(7) ແປງທາງຊີວິດ : to make smooth life's path	

- 317
- S1. ທາງກອງທັບມີອາວຸດເກືອບທຸກຢ່າງ
 S2. ແຕ່ອາວຸດບາງຊະນິດທີ່ທາງກອງທັບມີຢູ່ນັ້ນຢາກເກົ່າເກີນໄປແດ່ແລ້ວ.
 S3. ແລະບາງຊະນິດກໍໃຊ້ການບໍ່ໄດ້ເລີຍ.
 S4. ດັ່ງນັ້ນທາງກອງທັບຊາການຈຶ່ງຕ້ອງຊື້ອາວຸດດີໆມາປ່ຽນ.

(1) ທາງກອງທັບ : The Armed Forces	(6) ...ແດ່ : somewhat...
(2) ອາວຸດ : weapons	(7) ໃຊ້ການບໍ່ໄດ້ : to not be useable
(3) ບາງຊະນິດ : some kinds	(8) ດັ່ງນັ້ນ : therefore
(4) ມີຢູ່ : to have on hand	(9) ທາງກອງທັບຊາການ : Headquarters
(5) ຢາກເກົ່າເກີນໄປ : to tend to be too old	(10) ຊື້ອາວຸດດີໆມາປ່ຽນ : to buy good weapons for replacement

- 318   S1. ເມື່ອເວລາອາດຍາບຸນຕາໄປທ່ຽວວຽງຈັນເພິ່ນໄດ້ໄປພັກຢູ່ບ້ານທ່ານນາຍພົນ
ພຸດທາ.
- S2. ໃນເວລາທີ່ເພິ່ນພັກຢູ່ທີ່ນັ້ນເພິ່ນພໍໃຈເປັນຢ່າງຍິ່ງ
- S3. ຍ້ອນວ່າທ່ານນາຍພົນພຸດທາເປັນເພື່ອນທີ່ດີກິນນຶ່ງ.

(1) ໄປທ່ຽວ : to go for pleasure	(5) ພໍໃຈ : to be satisfied
(2) ພັກຢູ່ : to stay at	(6) ເປັນຢ່າງຍິ່ງ : in the utmost
(3) ນາຍພົນພຸດທາ : General Phuttha	(7) ຍ້ອນວ່າ : because
(4) ໃນເວລາທີ່ : while	

- 319   S1. ທຸກຄົນຕ່າງກໍຢາກມີຍົດຊັ້ນແລະເງິນຄ່າ
- S2. ເພື່ອຕົນຈະໄດ້ເວັ້ນຈາກການມີຊີວິດຢ່າງລຳບາກແລະທຸກຈົນ.
- S3. ດັ່ງນັ້ນຄົນທັງປວງຈິ່ງພາກັນຄິດຢູ່ເລື້ອຍໆວ່າວັນນຶ່ງໃນອະນາຄົດຕົນຈະຕ້ອງ
ມີໂອກາດໄດ້ພົບພໍ້ກັບມັນ.

(1) ຕ່າງກໍ : individually	(8) ທຸກຈົນ : poverty
(2) ຍົດຊັ້ນ : status	(9) ຄົນທັງປວງ : every person
(3) ເງິນຄ່າ : money	(10) ຄິດຢູ່ເລື້ອຍໆ : to have constantly in mind
(4) ຕົນ : one (indefinite pronoun)	(11) ໃນອະນາຄົດ : in the future
(5) ເວັ້ນຈາກ : to avoid	(12) ໂອກາດ : the occasion, opportunity
(6) ການມີຊີວິດ : having a life	(13) ໄດ້ພົບພໍ້ : to find
(7) ຢ່າງລຳບາກ : hardship	(14) ມັນ : it

320

- A1. ເຈົ້າໄດ້ກັບໜ້າທ່ານແຕ່ວາລາໃດ?
- B1. ແປດໂມງເຊົ້າ. ແຕ່ກໍ່ຍ່າມໄປບໍ່ທັນດອກເພາະດຽວນີ້ມັນແປດໂມງຍັງ
ເຈັດນາທີແລ້ວ.
- A2. ມີວານີ້ລາວເວົ້າວ່າລາວກໍ່ຈະມາຊ້າຄືກັນເຈົ້າບໍ່ຕ້ອງຟ້າວກໍ່ໄດ້.
- B2. ໂອ, ຄົນຊົນກໍ່ດີແລ້ວ.

(1) ັດກັນ : to make an appointment	(9) ມີວານີ້ : yesterday
(2) ຈັກໂມງ : what time	(10) ເວົ້າວ່າ : to say (that)
(3) ເຊົ້າ : A.M. , morning	(11) ມາຊ້າ : to come late
(4) ຢ່າມ : to be afraid	(12) ກໍ່... ຄືກັນ : too, also
(5) ໄປບໍ່ທັນດອກ : not to make it on time at all	(13) ຟ້າວ : to hurry
(6) ມັນ : it	(14) ບໍ່ຕ້ອງຟ້າວກໍ່ໄດ້ : It's O.K. not to hurry.
(7) ແປດໂມງ : 8 o'clock	(15) ຄົນຊົນກໍ່ດີແລ້ວ : In that case, it's O.K.
(8) ຍັງເຈັດນາທີ : 7 minutes till	

321

- A1. ເຈົ້າຄິດວ່ານອນອາຍເຈົ້າຊິເອົາເນັ້ງຕ່າງຕາວຊົນບໍ່?
- B1. S1. ເບິ່ງຊິກໍ່ຄືຊິເປັນຈັງຊົນເພາະປາກົດວ່າຊາວຕ່າງຕາວມີຍົມລາວແທ້
S2. ແລະລາວເອງກໍ່ມີນັດກັບຊູ່ຕ່າງຕາວລາວຢູ່ເລື້ອຍໆ.
- A2. S1. ໂອ, ຄົນຊົນກໍ່ຄືຊິແນ່ນອນແທ້ແລ້ວ.
S2. ພໍ່ແມ່ເຈົ້າເດ, ເພິ່ນຄິດຢ່າງໃດ?
- B2. S1. ທາງຍາພໍ່ຍາແມ່ເພິ່ນກໍ່ຄືຊິຕາມໃຈລາວ.

S2. ມັກເພິ່ນກ່າວວ່າບໍ່ມັກເພິ່ນກ່າວເວົ້າ.

(1) ເອົາເມັ້ງ : to get married	(8) ຊື່ : boy or girl friend
(2) ຕ່າງດ້າວ : foreign	(9) ແນ່ນອນ : to be certain
(3) ຊົມບໍ່? : Is that so?	(10) ຄິດຢ່າງໃດ? : what do (they) think?
(4) ເບິ່ງຊຶ່ງກໍ່ຄືເປັນຈັ່ງຊົມ : It looks like it's going to be like that	(11) ທາງຍາພໍ່ຍາແມ່ : the mother and father
(5) ປາກົດວ່າ : It appears that	(12) ຄືຊື່ຕາມໃຈລາວ : to seem to go along with him
(6) ມີຍົມ : to like	(13) ມັກກ່າວວ່າບໍ່ມັກເພິ່ນກ່າວເວົ້າ : They don't say if they like it or not.
(7) ລາວເອງ : he himself	

- 322 S1. ເລົາປືນກະບອກນີ້ຄິດນ້ອຍໜຶ່ງຈະຕ້ອງເອົາໄປເບັດກ່ອນຈິ່ງຈະໃຊ້ການໄດ້.
- S2. ຄົນເບັດບໍ່ໄດ້ກໍ່ຕ້ອງເອົາໄປປ່ຽນທັນທີ.
- S3. ເມື່ອຍາມຕ້ອງການໃຊ້ມາມັນຈິ່ງຈະບໍ່ຊັກຊ້າ.
- S4. ຄົນຊັກຊ້າກໍ່ຈະໂດນນາຍດ້າພ້ອມທັງບໍ່ໄດ້ເລື່ອນຊັ້ນອີກ.

(1) ເລົາປືນ : barrel of a gun	(8) ທັນທີ : immediately
(2) ກະບອກ : classifier for guns	(9) ຍາມ : period of time
(3) ຄິດ : to be bent	(10) ຊັກຊ້າ : to be delayed
(4) ນ້ອຍໜຶ່ງ : a little bit	(11) ໂດນນາຍດ້າ : to be scolded by the boss
(5) ເບັດ : to straighten out	(12) ພ້ອມທັງ : including
(6) ໃຊ້ການໄດ້ : to be usable	(13) ເລື່ອນຊັ້ນ : to be promoted (in rank)
(7) ປ່ຽນ : to exchange	

- 323 S1. ເຈົ້າມາລຸນເຈົ້າຈະໄປເອົາກ່ອນບໍ່ໄດ້.
 S2. ຄົນໃດມາກ່ອນເອົາກ່ອນຄົນໃດມາລຸນເອົາລຸນມັນຈິ່ງແນ່ນ.
 S3. ດຽວນີ້ບໍ່ມີກົດບັງຄັບແຕ່ກໍຕ້ອງຄິດນໍາຄົນອື່ນ
 S4. ບໍ່ແນ່ນຈະຕາມແຕ່ໃຈຕົວເອງ, ຄົນອື່ນກໍຕ້ອງການແລະຢາກໄດ້ຄືກັນກັບເຈົ້າ.

(1) ມາລຸນ : to come later or afterwards	(4) ຄິດນໍາຄົນອື່ນ : to think of others; keep others in mind
(2) ຄົນໃດ ... : any person	(5) ຕາມແຕ່ໃຈຕົວເອງ : to follow only your inclinations
(3) ກົດບັງຄັບ : rules or regulations	(6) ຕ້ອງການ : to need

- 324 S1. ທຸກຄົນຕ້ອງມີດແລະຟັງເພິ່ນເວົ້າ, ຄົນບໍ່ມີດຄົນທີ່ຢາກຟັງກໍຈະບໍ່ໄດ້ຍິນ.
 S2. ຄົນບໍ່ຢາກມີດກໍຕ້ອງພາກັນອອກໄປລົມກັນຢູ່ທາງອື່ນ.
 S3. ເມື່ອລົມກັນແລ້ວຈິ່ງຄືນມາ.
 S4. ເວລາອອກໄປກໍຈິ່ງຍ່າງອອກໄປຍ່າງມີດາ
 S5. ເພື່ອຈະບໍ່ເປັນການລົບກວນຄົນທີ່ກໍາລັງຕັ້ງໃຈຟັງຢູ່.

(1) ມີດ : to be quiet	(8) ຢູ່ທາງອື່ນ : somewhere else
(2) ຟັງເພິ່ນເວົ້າ : listen to them (him) talk	(9) ເມື່ອລົມກັນແລ້ວ : when finished talking
(3) ຄົນທີ່ຢາກຟັງ : people who want to listen	(10) ກັບຄືນມາ : to come back
(4) ໄດ້ຍິນ : to hear	(11) ເວລາອອກໄປ : while going out
(5) ຄົນບໍ່ຢາກມີດ : if you don't want to be quiet	(12) ຍ່າງອອກໄປ : to walk out
(6) ພາກັນອອກໄປ : to go out together	(13) ຍ່າງມີດາ : in a quiet manner
(7) ລົມກັນ : to converse	(14) ເປັນການລົບກວນ : to be a disturbance

325   ວ   ຮ

326   (1) ວ   (2) ວ   (1) ຮ   (2) ຮ

327   (1) ວ   (2) ວ   (1) ຮ   (2) ຮ

LC   +   Open syllable   →   PC

328   (A) _____

                  (B) _____

329   (1) ເຮືອ   (2) ຣາຊາ   (3) ເຮັງ   (4) ຮອຍ   (5) ຣາຊິນີ   (6) ໂຮມ
                   (7) ຣາຕີ   (8) ຮິມ   (9) ຣາຕີ   (10) ຮະນູ   (11) ເຮືອນ   (12) ຮາວີ

330   (1) ຮູ   (2) ຮະບົບ   (3) ຮາງ   (4) ຮຽນ   (5) ຮາຊາ   (6) ໂຮງແຮມ
                   (7) ຮະບຽບ   (8) ຮອນ   (9) ຮາວ   (10) ແຮ   (11) ແຮງ   (12) ໂຮມ
                   (13) ຮາຊິນີ   (14) ເຮືອນ   (15) ຮາວີ   (16) ຮະບູ   (17) ເຮົາ   (18) ໂຮງຮຽນ

331   (1) _____ (2) _____ (3) _____ (4) _____

(5) _____ (6) _____ (7) _____ (8) _____

Ans. 331

(1) ຣົມ (2) ຣາຊາ (3) ຣອຍ (4) ຣໍາ

(5) ຣະບຽບ (6) ໂຣມ (7) ຣະດູ (8) ຣຽມ

332

(1) ຣັດ (2) ຣັບ (3) ຣັກ (4) ຣົດ (5) ຣະ (6) ຣັດ

(7) ຣິບ (8) ຣົບ (9) ຣຸດ (10) ຣົກ (11) ຣຸກ (12) ເຣັດ

333

(1) ຣະ (2) ຣັດ (3) ຣົກ (4) ຣັດ (5) ຣັບ (6) ຣຸກ

(7) ຣິບ (8) ຣັກ (9) ເຣັດ (10) ຣົບ (11) ຣົດ (12) ຣຸດ

(13) ທຸກ (14) ມິດ (15) ເຊັດ (16) ສັກ (17) ຍຸບ (18) ມິບ

334

(1) _____ (2) _____ (3) _____ (4) _____

(5) _____ (6) _____ (7) _____ (8) _____

(9) _____ (10) _____ (11) _____ (12) _____

Ans. 334

(1) ຣີ (2) ຣັດ (3) ຣົດ (4) ເຣັດ (5) ຣັບ

- (6) ຮຸດ (7) ຮະ (8) ຮັກ (9) ຮິບ (10) ຮຸກ (11) ຮິກ
(12) ຮັດ

- 335 (1) ຮຽບ (2) ຮຽກ (3) ຮາກ (4) ກະຮອກ (5) ຮາດ (6) ຮິດ
(7) ຮາບ (8) ຮອບ (9) ຮູບ (10) ຮອດ (11) ໂຮກ (12) ແຮດ

- 336 A. (1) ຮຽກ (2) ຮາດ (3) ຮອບ (4) ໂຮກ (5) ຮຽບ (6) ກະຮອກ
(7) ຮາບ (8) ຮອດ (9) ແຮດ (10) ຮາກ (11) ຮູບ (12) ຮິດ

- B. (1) ແຄບ (2) ຊາດ (3) ໂທດ (4) ພວກ (5) ຟອກ (6) ງຽບ
(7) ຍອດ (8) ມອກ (9) ມິດ (10) ລູກ (11) ວຽກ (12) ຮອດ

- 337 (1) _____ (2) _____ (3) _____ (4) _____
(5) _____ (6) _____ (7) _____ (8) _____
(9) _____ (10) _____ (11) _____ (12) _____

Ans. 337 (1) ຮູບ (2) ງຽບ (3) ມອກ (4) ແຄບ (5) ໂທດ

(6) ມິດ (7) ຊາດ (8) ວຽກ (9) ພວກ (10) ລູກ (11) ໂທດ (12) ຮິດ

- 338 (1) ຮັ່ງ (2) ແຮ່ (3) ເຮັງ (4) ຮົ່ວ (5) ໄຮ່ (6) ຮາງ
 (7) ແຮງ (8) ຮອງ (9) ຮົ່ມ (10) ຮົ່ມ (11) ຮອມ (12) ຮວມ

- 339 (1) _____ (2) _____ (3) _____ (4) _____
 (5) _____ (6) _____ (7) _____ (8) _____
 (9) _____ (10) _____ (11) _____ (12) _____

- Ans. 339 (1) ເຮັງ (2) ຮາງ (3) ຮອງ (4) ຮອມ
 (5) ຮັ່ງ (6) ຮົ່ວ (7) ແຮງ (8) ຮົ່ມ
 (9) ຮວມ (10) ແຮ່ (11) ໄຮ່ (12) ຮົ່ມ

- 340 (1) ຮາ (2) ຮັ້ (3) ຮັ່ (4) ຮັ່ (5) ເຮັ່ (6) ຮົ່
 (7) ໄຮ່ (8) ຮາງ (9) ຮອງ (10) ຮອຍ (11) ຮາມ (12) ແຮງ

- 341 (1) _____ (2) _____ (3) _____ (4) _____
 (5) _____ (6) _____ (7) _____ (8) _____

(9) _____ (10) _____ (11) _____ (12) _____

- Ans. 341
(1)	ຮູ້	(2)	ໄຮ	(3)	ຮ້ອງ	(4)	ຮ້າ
(5)	ຮູ້ກັບ	(6)	ຮ້ວ	(7)	ຮ້າງ	(8)	ຮ້ານ
(9)	ຮູ້ຈັກ	(10)	ຮູ້ເຮືອ	(11)	ຮູ້ແຮງ	(12)	ຮ້ອຍ

- 342
(1)	ຮະດູ	(2)	ຮະບົບ	(3)	ຮາຊາ	(4)	ຮາມາ	(5)	ໄຮຮີດ
(6)	ໂຮກຈິດ	(7)	ເຮຮາ	(8)	ຮຸນແຮງ	(9)	ຮິກເຮືອ	(10)	ຮຸກຮ້ອງ

343   s1.   ເມື່ອມີການວາງກົດຮະບຽບໄວ້ແລ້ວທຸກຄົນກໍ່ຄວນປະຕິບັດຕາມ.

(1) ວາງ... ໄວ້ : to lay down, set up	(3) ປະຕິບັດຕາມ : to act according to
(2) ກົດຮະບຽບ : rule, principle	

- 344   s1.   ທ່ານເຜັກເຄັມລິບອກວ່າເພີ່ມມັກຮະດູໃບໄມ້ປຸ້ງແລະບໍ່ມັກຮະດູຮອນ.
- s2.   ແຕ່ທ່ານລິວິຈິດວ່າເພີ່ມມັກທັງຮະດູໃບໄມ້ປຸ້ງແລະຮະດູຮອນ.

(1) ຮະດູ : a season	(3) ປຸ້ງ : to bloom, bud
(2) ໃບໄມ້ : leaf (on a plant)	(4) ຮະດູໃບໄມ້ປຸ້ງ : Spring

- 345 S1. ຄໍາເຕືອນແກ່ພວກນັກຮຽນກໍ່ຄື "ຈົງຮຽນກ່ອນຮັກຢ່າຮັກກ່ອນຮຽນ."
- S2. ເພາະເມື່ອໃດມີຮັກການຮຽນກໍ່ອາດຈະຊໍາລົງ.

(1) ຄໍາເຕືອນ : a warning	(3) ຈົງຮຽນກ່ອນຮັກ : 'Study before loving.'
(2) ພວກນັກຮຽນ : students	(4) ເມື່ອໃດ : whenever

- 346 S1. ພວກເຮົາຈະເດີນທາງຈາກວຽງຈັນໄປປາກເຊໂດຍທາງເຮືອກໍ່ໄດ້.
- S2. ເຮົາຈະເດີນທາງຈາກວຽງຈັນໄປປາກເຊແລະທົ່ວພາກໃຕ້ໂດຍທາງຮີດກໍ່ໄດ້ຄືກັນ
- S3. ແຕ່ປັດຈຸບັນນີ້ກັນດານແທ້ຂ້ອນມີການຮົບກັນຢ່າງຮ້າຍແຮງ.

(1) ເດີນທາງ : to travel	(6) ກັນດານ : to be dangerous
(2) ໂດຍທາງເຮືອ : by boat	(7) ແທ້ : really
(3) ທົ່ວພາກໃຕ້ : all over the Southern part	(8) ການຮົບກັນ : fighting (in a war)
(4) ຄືກັນ : also	(9) ຢ່າງຮ້າຍແຮງ : fiercely, heavily
(5) ປັດຈຸບັນນີ້ : nowadays	

- 347 S1. ຄົນເຮົາເມື່ອເກີດມາແລ້ວກໍ່ຈະຕ້ອງມີການແກ່, ການເຈ້ຍແລະການຕາຍໂດຍບໍ່ມີຄົນໃດຈະເວັ້ນໄດ້.

(1) ຄົນເຮົາ : we (as people)	(4) ການຕາຍ : death
(2) ການແກ້ : old age	(5) ໂດຍບໍ່ມີ.... : In that there is no....
(3) ການເຈັບ : sickness	(6) ເວັ້ນໄດ້ : can avoid

- 348 S1. ວັນນີ້ໂຊກດີເພາະຈະໄດ້ກິນລາບ.
 S2. ມີເຊົ້າມີເຊົ້າວ່ານພາກັນໄປລ້າເນື້ອໄດ້ຟານໂຕນຶ່ງ.

(1) ໂຊກດີ : good fortune	(4) ພາກັນໄປ : to go out together
(2) ລາບ : spiced minced meat and vegetables (a Lao dish)	(5) ລ້າເນື້ອ : to hunt
(3) ມີເຊົ້າມີ : this morning	(6) ຟານ : roebuck

- 349 S1. ເປັນລູກຕ້ອງຟັງຄໍາຕັກເຕືອນທີ່ພໍ່ແມ່ບອກ.
 S2. ລູກທຸກຄົນຍ່ອມຈະຕ້ອງໄດ້ເພິ່ງພາພໍ່ແມ່ໄປຈົນຮອດເວລາທີ່ຈະຊ່ອຍຕົນເອງໄດ້.

(1) ຄໍາຕັກເຕືອນ : words of warning	(4) ຮອດ : to reach
(2) ເພິ່ງພາ : to rely, depend on	(5) ທີ່ : that (a connective or relative pronoun)
(3) ຈົນ : until	(6) ຕົນເອງ : oneself

- 350 S1. ພວກເຮົາຈະພາກັນອອກໄປວັດແຫກທີ່ດິນຢູ່ໄກ້ກໍາບ້ານທ່າງ່ອນ.
 S2. ພວກເຮົາກໍາລັງຊອກທີ່ດິນຈັກຍ່ອມເພື່ອປູກຢາແລະປ່ານ.

(1) ວັດແທກ : to measure	(5) ປູກ : to grow
(2) ທີ່ດິນ : land	(6) ຢາ : tobacco
(3) ທ່າງ່ອນ : a name	(7) ປ່າມ : jute
(4) ຊອກ : to look for	

- 351   S1.   ກອງດັບເພີງຈົມວ່າເນື້ອເກີດໄຟເທື່ອໃດນໍ້າມອດໄຟກໍບໍ່ພໍແລະບໍ່ໄວທັນໃຈ.
- S2.   ເພິ່ນແນະນໍາວ່າຈະຕ້ອງມີການປັບປຸງທາງດ້ານນີ້.

(1) ກອງດັບເພີງ : fire department	(6) ໄວທັນໃຈ : as fast as desired
(2) ຈົມ : to complain (about)	(7) ແນະນໍາ : to recommend
(3) ເນື້ອເກີດໄຟ : when fire breaks out	(8) ການປັບປຸງ : improvement
(4) ເທື່ອໃດ... : every time	(9) ທາງດ້ານນີ້ : in this area
(5) ມອດໄຟ : to put out the fire	

- 352   S1.   ຢູ່ໃນບ້ານນີ້ບໍ່ມີນາຍແພດປົວຄົນເຈັບ.
- S2.   ເນື້ອໃດມີຄົນເຈັບກໍຕ້ອງໄດ້ເອົາກັນໄປໃນເມືອງ
- S3.   ຈຶ່ງຕ້ອງໃຊ້ເວລາເດີນທາງເກືອບເຄິ່ງມື້ຈຶ່ງຮອດ.
- S4.   ປາກົດວ່າທາງການເພິ່ນກໍຮູ້ແລະກໍາລັງພິຈາລະນາເຮືອງນີ້ຢູ່ຄືກັນ.

(1) ນາຍແພດ : medical doctor	(3) ຈຶ່ງ : which
(2) ປົວ : to treat for disease	(4) ໃຊ້ເວລາ : to take time

(5) ເກືອບເຄິ່ງມື້ : almost half a day	(8) ພິຈາລະນາ : to consider
(6) ຮອດ : to reach	(9) ກຳລັງ... ຢູ່ : is....ing (progressive form)
(7) ປາກົດ : it appears	(10) ຄືກັນ : also

- 353 S1. ການເວົ້າຍ່ອມເຮັດໄດ້ງ່າຍແລະການປະຕິບັດຍ່ອມເຮັດໄດ້ຍາກເປັນທັມມະດາ .
- S2. ດັ່ງນັ້ນຢ່າໄດ້ແຕ່ເວົ້າຊື່ຈົງປະຕິບັດນຳຈົ່ງຈະດີແລະຄົນຈົ່ງເຊື່ອແລະນິຍົມ
ຊົມຊອບ.
- S3. ຄົນໄດ້ແຕ່ເວົ້າຊື່ຄົນທັງປວງກໍຈະພາກັນມິນຫາ .

(1) ການເວົ້າ : talking : ການ + Verb = Noun	(7) ປະຕິບັດນຳຈົ່ງຈະດີ : It would be good if you did something.
(2) ງ່າຍ : to be easy	(8) ເຊື່ອ : to believe
(3) ການປະຕິບັດ : doing, acting	(9) ນິຍົມ : to prefer, to like
(4) ເປັນທັມມະດາ : is normal, usual	(10) ຊົມຊອບ : to admire and like
(5) ຢ່າໄດ້ແຕ່ເວົ້າ : don't just talk about (it)	(11) ຄົນທັງປວງ : everyone
(6) ຊື່ຈາ : only, plainly	(12) ມິນຫາ : to complain about, gossip about

- 354 S1. ເດັກນ້ອຍຄົນນຶ່ງອອກຈາກບ້ານໄປແຕ່ເຊົ້າຈົນຮອດປານນີ້ກໍຍັງບໍ່ທັນກັບມາ .
- S2. ພໍແມ່ນັ້ນຕ່າງກໍພາກັນຮອນອີກຮອນໃຈຢ່າມວ່າມັນຈະບໍ່ຮູ້ທາງກັບມາບ້ານ .
- S3. ຊາວບ້ານຈະພາກັນແຍກຍ້າຍອອກໄປຊອກເດັກຢູ່ໃນປ່າແລະຄາດວ່າເດັກ
ຈົ່ງຈະບໍ່ຢູ່ໄກ .

(1) ແຕ່ເຊົ້າ : quite early	(5) ຮ້ອນອົກຮ້ອນໃຈ : to be anxious
(2) ຈົນຮອດປານນີ້ : up to now	(6) ແຍກຍ້າຍ : move off separately
(3) ຍັງບໍ່ທັນກັບມາ : hasn't yet returned	(7) ຄາດ : to expect
(4) ມັນ : it (the child)	(8) ຈິງ : to be likely; probably

- 355 A1. ມີເຈົ້າມີວຽກບໍ່?
- B1. ກໍ່ມີແນວເຮັດຢູ່, ແຕ່ຄົມຈໍາເປັນກໍ່ພໍປະໂຫຍດ. ມີທຸຣະແນວໃດບໍ່?
- A2. ທ່ານອະທິບໍ່ຄິນີເຮົາຮຽນຢາກລົມກັບເຈົ້າດຽວນີ້ ເຈົ້າຈະປະວຽກເຈົ້າໄປລົມນໍາເພິ່ນໄດ້ບໍ່?
- B2. ໄດ້, ຈະໄປດຽວນີ້ລະ.

(1) ມີແນວເຮັດ : to have something to do	(5) ອະທິບໍ່ຄິ : a director general
(2) ຈໍາເປັນ : to be necessary	(6) ລົມກັນ : to converse
(3) ປະ : to leave	(7) ລະ : a particle used for emphasis
(4) ທຸຣະ : business	

- 356 S1. ເມື່ອບຸກຄົນໃດລ່ວງລະເມີດກົດຮະບຽບທີ່ທາງການເພິ່ນວາງໄວ້ບຸກຄົນນັ້ນກໍ່ຍອມຈະໄດ້ຮັບໂທດ.

(1) ລ່ວງລະເມີດ : to violate	(2) ກົດຮະບຽບ : rules of order

- (3) ທາງການ : official (5) ໄດຮັບໂທດ : to be punished
 (4) ວາງໄວ້ : to set up

- 357 S1. ທ້າວວັນດີບໍ່ຮູ້ເນື້ອວ່າໂຈມໄດ້ມາປຸ່ນເຮືອນເພື່ອນບ້ານໄກ່ຄຽງ
 S2. ລາວຈຶ່ງບໍ່ເຄີຍລໍາໂລນໍາການອັດປະຕ້າງປະຕູບ້ານ.
 S3. ມີນຶ່ງລາວຈຶ່ງຈະຕ້ອງໄດຮັບບົດຮຽນຈາກໂຈມ.

- (1) ຮູ້ເນື້ອ (ວ່າ) : to be aware (5) ລໍາໂລນໍາ : to care about
 (2) ໂຈມ : robbers (6) ອັດປະຕ້າງປະຕູບ້ານ : to close windows and doors
 (3) ປຸ່ນ : to rob (7) ໄດຮັບບົດຮຽນ : to get a lesson
 (4) ເຮືອນເພື່ອນບ້ານໄກ່ຄຽງ : a neighboring house

- 358 S1. ດຽວນີ້ປະເທດຊາດກໍາລັງຕ້ອງການການຮ່ວມໄມ້ຮ່ວມມືກັນໃນບັນດານັກຊາດ
 ມີຍົມທັງມວນ.

- (1) ປະເທດຊາດ : the nation (3) ບັນດາ...ທັງມວນ : all the.....
 (2) ການຮ່ວມໄມ້ຮ່ວມມື : cooperation (4) ນັກຊາດມີຍົມ : a nationalist

- 359 S1. ນາງທອງດີເຮັດເງິນເຮັ່ງ.
 S2. ມີເຊົ້າມີລາວທ່ຽວຊອກຢູ່ຕັ້ງຊົ່ວໂມງປາຍກໍບໍ່ພໍ.

S3. ລາວບໍ່ຮູ້ວ່າຈະເຮັດຢ່າງໃດດີເພາະວ່າເງິນນັ້ນບໍ່ແມ່ນເງິນລາວເອງ,
ແມ່ນເງິນນອນໄຟລາວ.

(1) ເຮັດ...ເຮັດ : to lose	(5) ບໍ່ຮູ້ວ່າຈະເຮັດຢ່າງໃດດີ : don't know " what's the best thing to do
(2) ທຽວອອກ : to go out and look for	(6) ລາວເອງ : herself
(3) ຕັ້ງຊົ່ວໂມງປາຍ : more than an hour	(7) ນອນໄຟ : younger sister-in-law
(4) ພໍ : to find	

360 S1. ລາວບໍ່ຢາກມີອາຊີບເປັນຄົນໃຊ້
S2. ຍ້ອນລາວຄິດວ່າການຮັບໃຊ້ຄົນອື່ນນັ້ນເປັນວຽກຕໍ່າແລະບໍ່ມີກຽດ.
S3. ເພື່ອນລາວເຄີຍອະທິບາຍແກ່ລາວຢູ່ເລື້ອຍວ່າລາວບໍ່ຄວນຄິດແນວນັ້ນ, ແຕ່
ລາວກໍບໍ່ຍອມຟັງ.
S4. ດຽວນີ້ລາວບໍ່ມີກິາລັງໃຈທີ່ຈະອອກໄປຊອກວຽກເຮັດ, ມີແຕ່ນັ່ງຢູ່ເຮືອນລ້າໆ.

(1) ອາຊີບ : a profession	(6) ຢູ່ເລື້ອຍໆ : constantly
(2) ຄົນໃຊ້ : a servant	(7) ຍອມຟັງ : to be inclined to listen
(3) ການຮັບໃຊ້ຄົນອື່ນ : serving others	(8) ຊອກວຽກເຮັດ : to look for work
(4) ວຽກຕໍ່າ : low-level work	(9) ນັ່ງ : to sit
(5) ອະທິບາຍ : to explain	(10) ລ້າໆ : idly

361 S1. ພວກກະບົດຊາດນັກພາກັນອ້າງຢູ່ເລື້ອຍວ່າເປັນຄົນຮັກຊາດ.
S2. ແຕ່ຄົນທີ່ຮັກຊາດຢ່າງແທ້ຈິງຈະຕ້ອງແນ່ນຄົນທີ່ບໍ່ຄິດທຳລາຍຊາດ.

(1) ພວກກະບົດຊາດ : traitors	(4) ຢ່າງແທ້ຈິງ : truly
(2) ອ້າງ : to claim	(5) ທຳລາຍ : to destroy
(3) ຄົນຮັກຊາດ : a patriot	

- 361A. (1) ຍອດ (2) ໄວ (3) ແຄມ (4) ພັດ (5) ມ້າງ (6) ຊິ່
 (7) ແລມ (8) ຊິ່ງ

TONE CHART

INITIAL CONSONANT CLASS	UNMARKED SYLLABLES				MARKED SYLLABLES	
	OPEN		CLOSED		ˊ	ˋ
	LONG V. FINAL	VOWEL + ງ, ຍ, ມ, ນ, ວ	SHORT V. ± ກ, ດ, ບ	LONG V. + ກ, ດ, ບ		
MID						
LOW						
HIGH						

Ans. 361A.

TONE CHART

INITIAL CONSONANT CLASS	UNMARKED SYLLABLES				MARKED SYLLABLES	
	OPEN		CLOSED		ˊ	ˋ
	LONG V. FINAL	VOWEL + ງ, ຍ, ມ, ນ, ວ	SHORT V. ± ກ, ດ, ບ	LONG V. + ກ, ດ, ບ		
MID						
LOW	ໄວ High PC	ຊຶ່ງ, ແລມ High PC	ຊີ້, ພັດ Mid PC	ຍອດ High falling PC	ແລມ Mid PC	ມ້າງ High falling PC
HIGH						

362

ໂ

ຂ

363

ຊຶ່ງ

364

ໂ

365

ໂ

ໂ

ໂ

366   ຊ   (1) ຊ   (2) ຊ

367   (1) ຂາ   (2) ຂໍ   (3) ໂຂ   (4) ເຂົາ   (5) ຂອງ   (6) ແຂນ
 (7) ຂາຍ   (8) ຂຽວ   (9) ຂາວ   (10) ເຂັ້ມ   (11) ແຂງ   (12) ຂຽນ

368   (1) ໂຂ   (2) ແຂນ   (3) ຂຽວ   (4) ເຂັ້ມ   (5) ຂຽນ   (6) ຂໍ
 (7) ເຂົາ   (8) ຂາຍ   (9) ຂາວ   (10) ແຂງ   (11) ຂາ   (12) ຂອງ

369   HC   +   open syllable   →   PC

370   (1) _____ (2) _____ (3) _____ (4) _____
 (5) _____ (6) _____ (7) _____ (8) _____
 (9) _____ (10) _____ (11) _____ (12) _____

Ans. 370   (1) ຂໍ   (2) ຂອງ   (3) ຂາຍ   (4) ຂາວ   (5) ແຂງ
 (6) ຂາ   (7) ໂຂ   (8) ແຂນ   (9) ຂຽວ   (10) ເຂັ້ມ   (11) ຂຽນ

(12) ເຂົ້າ

371

ລ

ສ

372

ສ

373

(1) ສາງ (2) ສາຍ (3) ສີມ (4) ສາມ (5) ສຸມ (6) ແສງ
 (7) ສອມ (8) ສຽງ (9) ສີມ (10) ໃສ (11) ສູງ (12) ເສັ້ງ

374

(1) ສາງ (2) ສຸຍ (3) ສຸມ (4) ສາຍ (5) ສີມ (6) ແສ
 (7) ສອມ (8) ສາວ (9) ສາ (10) ສີ (11) ສີມ (12) ແສງ

375

HC + _____ syllable → Low rising PC
 ງ, ຍ, ນ, ມ, ວ.

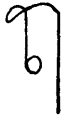
376

(1) _____ (2) _____ (3) _____ (4) _____
 (5) _____ (6) _____ (7) _____ (8) _____

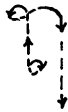
(9) _____ (10) _____ (11) _____ (12) _____

Ans. 376 (1) ສ້າງ (2) ສຸມ (3) ສີ (4) ສ້າງ (5) ສອນ
 (6) ສອງ (7) ສັ້ງ (8) ສາວ (9) ສັ້ງ (10) ສາມ (11) ສີ່ອ
 (12) ໃສ

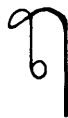
377

ຄ

378

379

(1) ຄາ (2) ຄີ (3) ຄາມ (4) ຄຶງ (5) ແຄວ (6) ຄົມ

380

(tape)

381

(1) ຄົມ (2) ເຄືອ (3) ແຄມ (4) ຄູ (5) ຄັງ (6) ຄູຍ
 (7) ແຄ (8) ຄົງ (9) ຄຽງ (10) ໂຄນ (11) ຄອນ (12) ເຄິງ

382 (1) _____ (2) _____ (3) _____ (4) _____
(5) _____ (6) _____ (7) _____ (8) _____
(9) _____ (10) _____ (11) _____ (12) _____

Ans. 382 (1) ໄຖ (2) ຖາມ (3) ຄື (4) ຄູ (5) ຄົງ
(6) ຄົມ (7) ຄອຍ (8) ຄອມ (9) ເຖິງ (10) ຄຽງ (11) ແຊມ
(12) ໂຖມ

383 (1) ສີ (2) ຂາຍ (3) ໄຖ (4) ຂໍ (5) ເລັງ (6) ສູງ
(7) ຖາມ (8) ແຂງ (9) ສາວ (10) ຄູ (11) ຄົງ (12) ເລັງ
(13) ຂາວ (14) ສາມ (15) ຄອຍ (16) ເສືອ (17) ຂຽງ (18) ແຊ

384 (1) ຊຸ (2) ເຂາະ (3) ສະ (4) ເຖາະ (5) ແສະ
(6) ໂຂະ (7) ເຂ້ງະ (8) ຂົວະ (9) ເສາະ (10) ເສະ (11) ສຸ

385 (1) _____ (2) _____ (3) _____ (4) _____

(5) _____ (6) _____ (7) _____ (8) _____

Ans. 385 (1) ສະ (2) ເຖາະ (3) ຊຸ (4) ເຂາະ (5) ແສະ
 (6) ໂຂະ (7) ສຸ (8) ເຂັ້ງະ

386 HC + closed syllable → _____ PC

387 (1) ມິດແຕ (2) ຄາມເອົາ (3) ຂົນໃຈ (4) ກິນບໍ່ໄດ້
 (5) ມັດແຂນ (6) ຂາໄປ, ຂາມາ (7) ຂໍອະນຸຍາດ (8) ສະຖານະການ
 (9) ສາທາຣະນະ (10) ຂາຍບໍ່ອອກ (11) ສະແດງ (12) ສັມຕິພາບ

338 (1) _____ (2) _____ (3) _____
 (4) _____ (5) _____ (6) _____
 (7) _____ (8) _____ (9) _____
 (10) _____ (11) _____ (12) _____

- Ans. 388 (1) ຖາວອນ (2) ສົມບູນ (3) ສາຍເລືອດ
 (4) ມ່ອງເຂີຍ (5) ຖານະ (6) ຕາເວັນອອກສຽງໄຕ້ (7) ສະກົດຄຳ
 (8) ຂົນບໍ່ໄດ້ (9) ແຂງແຮງ (10) ສະບູ (11) ສຸພາບ (12) ສົມພັນ

- 389 (1) ສາວແດງ (2) ສຸນຍາກາດ (3) ເສັ້ງໃຈ (4) ເສົາເຮືອນ
 (5) ສະມາຄົມ (6) ໄປຊື້ຂອງ (7) ຕີເຂາະ (8) ຂອງຕ່າງປະເທດ
 (9) ຂອງຕ່ອນ (10) ຄົນຂາຍຊາດ (11) ຄົນແຂງແຮງ (12) ຊາຍສະກັນ

390

TONE CHART

INITIAL CONSONANT CLASS	UNMARKED SYLLABLES				MARKED SYLLABLES	
	OPEN		CLOSED		◌ˊ	◌ˋ
	LONG V. FINAL	VOWEL + ງ, ຍ, ມ, ນ, ວ	SHORT V. ± ກ, ດ, ບ	LONG V. + ກ, ດ, ບ		
MID	ຢີ Low PC	ດົມ, ຕົມ Low PC	ຈະ, ຕັດ High PC	ຢາກ Low falling PC	ອ່ານ Mid PC	ໂກ້ High falling PC
LOW	ມາ High PC	ຄົມ, ລາວ High PC	ຄຸ, ມັກ Mid PC	ຍາກ High falling PC	ເບິ່ງ Mid PC	ມ່ອຍ High falling
HIGH	ຂໍ້ Low rising PC	ເຖິງ, ຂາວ Low rising PC	ເຂາະ High PC			

- 391 (tape)
- 392 (tape)
- 393 (tape)
- 394 (tape)
- 395 (tape)

- 396 s1. ອາທິດແລ້ວນີ້ຈ່າເອກຈຳປີພາລຸກນ໑໘໑໑ກໄປລາດຕະເວນ
- s2. ແລະໄດ້ປະທະກັບພວກປ່າຈິ່ງເກີດມີການຍິງກັນເປັນເວລາເຄິ່ງຊົ່ວໂມງ.
- s3. ປາກົດວ່າພວກປ່າໄດ້ເສັຽຊີວິດໄປສາມຄົນແລະຄົງໄດ້ຮັບບາດເຈັບອີກສອງສາມຄົນ.
- s4. ຈ່າເອກຈຳປີພ້ອມດ້ວຍລຸກນ໑໘ປອດພັຍ.

(1) ລຸກນ໑໘ : subordinates	(8) ປາກົດ : to appear
(2) ລາດຕະເວນ : to patrol	(9) ເສັຽຊີວິດ : to lose life
(3) ປະທະກັບ : to clash with	(10) ໄດ້ຮັບບາດເຈັບ : to get wounded
(4) ພວກປ່າ : the rebels	(11) ອີກ + ... : ... more, in addition to
(5) ເກີດມີ : to occur	(12) ພ້ອມດ້ວຍ : together with
(6) ການຍິງກັນ : shooting	(13) ປອດພັຍ : to be safe
(7) ເປັນເວລາເຄິ່ງຊົ່ວໂມງ : for half an hour	

- 397 S1. ສໍານັກງານຂອງອົງການຊ່ອຍຢ້ອງກັນໂຮກມາເລເຣັງຕັ້ງຢູ່ແຈວັດສີຖາມ
ທາງໄປເດີມເຮືອບິນວັດໄຕ.
- S2. ທຸກອາທິດທາງອົງການໄດ້ອອກໄປປາບປາມເຊື້ອໂຮກດັ່ງກ່າວພ້ອມທັງໄດ້
ແນະນໍາປະຊາຊົນກ່ຽວກັບຊ່ອງທາງຢ້ອງກັນ.

(1) ສໍານັກງານຂອງອົງການຊ່ອຍຢ້ອງກັນໂຮກມາເລເຣັງ : Office of the Organization for Assisting in Malaria Eradication	
(2) ຕັ້ງຢູ່ : to stand, be situated	(8) ດັ່ງກ່າວ : as mentioned
(3) ແຈ : corner	(9) ພ້ອມທັງ : along with
(4) ວັດສີຖາມ : Wat Sithane	(10) ແນະນໍາ : to advise
(5) ເດີມເຮືອບິນວັດໄຕ : Wattai Airport	(11) ປະຊາຊົນ : the population
(6) ປາບປາມ : to eliminate	(12) ຊ່ອງທາງຢ້ອງກັນ : way to eradicate
(7) ເຊື້ອໂຮກ : bacteria	

- 398 S1. ທຸກເຊົ້າພວກນັກຮຽນໃນໂຮງຮຽນນີ້ພາກັນລຽນແຊວເຄົາຣົບທຸງຊາດ.
- S2. ໃນພິທີພວກນັກຮຽນພາກັນຍືນກົງແລະຮ້ອງເພງຊາດ.

(1) ພາກັນ : to do something as a group	(5) ພິທີ : ceremony
(2) ລຽນແຊວ : to line up	(6) ຍືນກົງ : to stand erect
(3) ເຄົາຣົບ : to pay respect to	(7) ຮ້ອງເພງຊາດ : to sing the national anthem
(4) ທຸງຊາດ : national flag	

399 S1. ສະເດັດເຈົ້າຄໍາມ້າວເຄີຍໄປປະຈໍາການຢູ່ທີ່ກຸງວໍຊິງຕັນ.

(1) ສະເດັດເຈົ້າ : Prince	(3) ເຄີຍໄປປະຈໍາການຢູ່ : used to be stationed in
(2) ຄໍາມ້າວ : Khammao (a name)	(4) ກຸງ : a capitol city

400 S1. ເດັກນ້ອຍເຮັດມືດແຊບາດມື, ພໍ່ແມ່ຕ້ອງວິ້ງເຕັ້ນຊອກຢາມາຮັກສາ.

(1) ມືດແຊ : razor	(4) ຢາ : medicine
(2) ເຮັດ... ບາດມື : caused to cut hand (accidentally)	(5) ຮັກສາ : to cure
(3) ວິ້ງເຕັ້ນຊອກ... ມາ : to run around looking urgently for	

401 S1. ນາງຄໍາພາຈະໄປຖາມເອົາເງິນຄ່າປານໍາແມ່ແດງເພາະລາວຄິດວ່າແມ່ແດງຈົງຈະລືມແລ້ວ.

(1) ນາງຄໍາພາ : Ms. Khampha	asking for money that is owed.
(2) ໄປຖາມເອົາ : go ask for	(3) ເງິນຄ່າປາ : money for fish
ຖາມ rather than ຂໍ (to request) is used here because she is	(4) ນໍາແມ່ແດງ : from Daeng's mother
	(5) ຈົງຈະລືມ : probably forgot

402 S1. ການສະແດງຂອງວົງດົນຕີສາຍຟ້າກໍາລັງເປັນທີ່ນິຍົມຂອງປະຊາຊົນ.

(1) ການສະແດງ : performance	(4) ກໍາລັງເປັນ : is becoming
(2) ວົງດົນຕີ : musical group, band	(5) ທີ່ນິຍົມ : the favorite
(3) ສາຍຟ້າ : a name	

403 S1. ດຽວນີ້ສະຖານະການທາງການເມືອງກໍາລັງຮ້າຍແຮງ.

- (1) ສະຖານະການທາງການເມືອງ : the political situation (2) ຮ້າຍແຮງ : to be serious

404 S1. ຊາຍສະກັ້ນທຸກຄົນຕ້ອງຮັບໃຊ້ປະເທດຊາດ.

- (1) ຊາຍສະກັ້ນ : able-bodied men; men eligible for the draft (2) ປະເທດຊາດ : the native country
(2) ຮັບໃຊ້ : to serve

405 S1. ສະພາການຄ້າຈະເປີດປະຊຸມໃນຕົ້ນອາທິດນີ້.

- (1) ສະພາການຄ້າ : Trade Commission (2) ຕົ້ນອາທິດນີ້ : beginning of this week

406 S1. ສະພາການຄ້າມີສະມາຊິກຊາວແປດທ່ານ.

- (1) ສະມາຊິກ : member (2) ຊາວແປດ : 28

407 S1. ການໄປມາຢູ່ໃນເມືອງສະດວກດີ.

- (1) ການໄປມາ : getting around (2) ສະດວກດີ : to be nice and convenient

408 S1. ການມັດແຂມເປັນປະເພນີອັນດີງາມອັນນຶ່ງຂອງຊາວລາວ.

- (1) ການມັດແຂມ : the tying of strings around the wrist (2) ປະເພນີ : tradition (3) ຊາວລາວ : Laotians

409 S1. ເພິ່ນ ບໍ່ ເອີ້ນ ຢ່າ ຂາມ ເພິ່ນ ບໍ່ ວາມ ຢ່າ ຊ່ອຍ ຢາກ ຊ່ອຍ ແທ້ ຈິງ ພິຈາຣະ ມາ.

(1) ເອີ້ນ : to call	(4) ແທ້ : really
(2) ຂາມ : to respond (when called)	(5) ພິຈາຣະ ມາ : to consider
(3) ວາມ : to ask (for help)	

410 S1. ລາວ ບອກ ວ່າ ຂ້າ ໄປ ລາວ ຈະ ບໍ່ ໄດ້ ແວ່ ເຈົ້າ, ຂ້າ ມາ ລາວ ຈິດ ວ່າ ຈະ ແວ່ ຢາມ ເຈົ້າ ຈັກ ສອງ ຄືນ.

(1) ຂ້າ ໄປ : the trip to	(4) ຢາມ : to visit
(2) ແວ່ : stop over at	(5) ຈັກ ສອງ ຄືນ : about 2 nights
(3) ຂ້າ ມາ : return trip	

411 S1. ເພິ່ນ ຂີ້ນ ໃຈ ລາວ ບໍ່ ໄດ້ ກໍ່ ເລີຍ ໄປ ຊ່ອຍ ລາວ ຍູ້ ຮົດ ມາ ໄວ ບາມ.

(1) ຂີ້ນ ໃຈ... ບໍ່ ໄດ້ : can't refuse (for fear of hurting feelings)	(3) ຍູ້ : to push
(2) ກໍ່ ເລີຍ : thus	(4) ຍູ້ ມາ ໄວ ບາມ : to push home

412 S1. ເຄື່ອງ ນຸ່ງ ຂົນ ສັດ ແພງ ລາ ຯ ຢູ່ ເມືອງ ລາວ ບໍ່ ຕ້ອຍ ມີ ຈົນ ໃ ຊັກ ນ ເທົ່າ ໃ ໂດ.

(1) ເຄື່ອງ ນຸ່ງ : clothing	(3) ລາ ຯ : for nothing
(2) ຂົນ ສັດ : fur	(4) ບໍ່ ຕ້ອຍ ມີ : there are hardly any

413 S1. ນ້ຳງຸ້ມແລະນ້ຳກະດິງເປັນສາຂາຂອງແມ່ນ້ຳຂອງ.

(1) ນ້ຳງຸ້ມ : Nam Ngum River	(3) ສາຂາ : tributaries
(2) ນ້ຳກະດິງ : Kading River	(4) ແມ່ນ້ຳຂອງ : Mekhong River

414 S1. ນາງດວງແກ້ວຂໍອະນຸຍາດລາໝັ້ງເດືອນເພື່ອໄປອອກລູກແລະຢູ່ກຳ.

(1) ອະນຸຍາດ : permission	(3) ອອກລູກ : to have a baby
(2) ລາໝັ້ງ : to take leave	(4) ຢູ່ກຳ : to recuperate (after having a baby)

415 S1. ໃນປັດຈຸບັນຢູ່ໃນປະເທດນີ້ຍັງບໍ່ມີຮົດໄຟດັ່ງນັ້ນຈຶ່ງຍັງບໍ່ມີສະຖານີຮົດໄຟ.

(1) ປັດຈຸບັນ : at present	(3) ສະຖານີ : station
(2) ຮົດໄຟ : train	

416 S1. ເຂົາເຈົ້າມັກພາກັນໄປນັ່ງອ່ານປຶ້ມຢູ່ໃນສວນສາທາຣະນະເພາະມັນງຽບດີ.

(1) ອ່ານປຶ້ມ : to read books	(3) ງຽບດີ : to be nice and quiet
(2) ສວນສາທາຣະນະ : the public park	

417 S1. ສູນກາງລຽງເດັກກຳພາຢູ່ພາຍໃຕ້ການນຳຂອງກະຊວງປະຊາສົ່ງເສີມ.

(1) ສູນກາງ : center	(3) ກຳພາ : orphan
(2) ລຽງເດັກ : to take care of children	(4) ພາຍໃຕ້ : is under

READING LAO: A Programmed Introduction

(5) ການນຳ : direction

(6) ກະຊວງປະຊາສິ່ງເໝາະ : The Ministry
of Public Welfare

- 418   S1.   ສົງຄາມຢູ່ເອເຊັງຕາເວັນອອກສຽງໃຕ້ຂໍ້ແນ່ນສົງຄາມກາງເມືອງ
ແຕ່ມັນເປັນສົງຄາມລຸກລານ
- S2.   ຊຶ່ງຍາງປະເທດໄດ້ອາໄສຍາຄົນພື້ນເມືອງຂອງປະເທດທີ່ເຂົາກຳລັງ
ລຸກລານຢູ່ນັ້ນເປັນເຄື່ອງມື.

(1) ສົງຄາມ : war

(5) ອາໄສຍາ : to depend on

(2) ເອເຊັງຕາເວັນອອກສຽງໃຕ້ : S.E.
Asia

(6) ຄົນພື້ນເມືອງ : natives

(3) ການເມືອງ : political, civil

(7) ເຄື່ອງມື : tools

(4) ລຸກລານ : to invade, attack

- 419   S1.   ພື້ນອ່ງຮ່ວມສາຍເລືອດດຽວກັນຕ້ອງຮັກແພງແລະເບິ່ງແຍງກັນ.

(1) ພື້ນອ່ງ : relatives

(3) ຮັກແພງ : to love

(2) ຮ່ວມສາຍເລືອດດຽວກັນ : sharing
bloodlines

(4) ເບິ່ງແຍງ : to look after

- 420   S1.   ປະຊາຊົນກຳລັງລໍຄອຍສັນຕິພາບເພື່ອເຂົາເຈົ້າຈະໄດ້ມີຊີວິດແລະ
ການເຮັດຢູ່ທຳກິນຢ່າງສັນຕິ.

(1) ລໍຄອຍສັນຕິພາບ : to wait for
peace

(3) ເຮັດຢູ່ທຳກິນ : to make a living

(2) ເພື່ອ : so that

(4) ຢ່າງສັນຕິ : peacefully

421 s1. ສໍາລັບການກິນລ້ຽງກັນໃນວັນນີ້ນາງບຸນມີຈະໄປຊື້ຊີ້ນງົວ
ຈັກສາມກິໂລມາເຮັດລາບ.

s2. ນອກຈາກນັ້ນລາວຍັງຈະເຮັດແກງແລະຢື່ງໄກ່ນໍາອີກ.

(1) ສໍາລັບ : for	(5) ນອກຈາກນັ້ນ : besides that
(2) ການກິນລ້ຽງກັນ : party	(6) ຍັງ... ນໍາອີກ : also
(3) ຊີ້ນງົວ : beef	(7) ແກງ : soup
(4) ລາບ : spiced beef dish	(8) ຢື່ງໄກ່ : barbecued chicken

422 s1. ສານຕັດສິນຈໍາຄຸກນັກໂທດຄົນນັ້ນເປັນເວລາຊາວປີຍ້ອນວ່າລາວ
ໄດ້ສົມຮ່ວມຄິດກັບສັດຕູຂອງຊາດ.

(1) ສານ : the court	(5) ເປັນເວລາຊາວປີ : for 20 years
(2) ຕັດສິນ : to decide	(6) ສົມຮ່ວມຄິດ : to collaborate with
(3) ຈໍາຄຸກ : to imprison	(7) ສັດຕູ : enemy
(4) ນັກໂທດ : prisoner	

423 s1. ຄົນທີ່ເສັຽປຽບຍ້ອນມັກຈະມີຄໍາແກ້ຕົວຊຶ່ງອາດຈະພຽງແຕ່ເປັນກໍາລັງໃຈ
ແກ້ເຂົາເອງເທົ່ານັ້ນ.

(1) ເສັຽປຽບ : to suffer disadvantage	(4) ພຽງແຕ່ : but, just, only
(2) ຍ້ອນມັກ : to be likely to	(5) ກໍາລັງໃຈ : encouragement
(3) ຄໍາແກ້ຕົວ : excuses	(6) ເທົ່ານັ້ນ : only

424 S1. ພໍ່າຂາບອກວ່າ ຄົ້ມຂອງມີ້ຂາຍບໍ່ອອກພາຍໃນເດືອນນີ້ອີກສອງເດືອນ
ລາວຈະປະກາດຂາຍເລ.

(1) ຄົ້ມ : if	(4) ພາຍໃນ : within
(2) ຂອງມີ້ : this merchandise	(5) ປະກາດ : announce
(3) ຂາຍບໍ່ອອກ : (they) don't sell very well	(6) ຂາຍເລ : a sale

425 S1. ແຕ່ກ່ອນພວກຂອມອາສີ້ຢູ່ດິນແດນທີ່ເປັນປະເທດລາວໃນປັດຈຸບັນ.

(1) ພວກຂອມ : the Khom tribe	(3) ດິນແດນ : territory
(2) ອາສີ້ຢູ່ : live in	(4) ໃນປັດຈຸບັນ : at present

426 S1. ທ່ານປະທານສະພາຈະໄຂປະຊຸມຕອນເຊົ້າເວລາເກົ້າໂມງເຊິ່ງ.

S2. ເປັນທີ່ຄາດກັນວ່າການປະຊຸມຈະດໍາເນີນໄປຈົນເຖິງຕອນແລງຂອງວັນດຽວກັນ.

(1) ທ່ານປະທານ : the president, chairman	(6) ດໍາເນີນໄປ : to continue, proceed
(2) ສະພາ : assembly	(7) ຈົນເຖິງ : up until
(3) ໄຂປະຊຸມ : to open the session	(8) ຕອນແລງ : evening
(4) ຕອນເຊົ້າ : in the A.M.	(9) ວັນດຽວກັນ : same day
(5) ເປັນທີ່ຄາດກັນວ່າ : it is expected (that)	

427 S1. ຄົ້ມລາວເອີ້ນຊາຍທີ່ແຕ່ງງານກັບລູກສາວຂອງຕົນວ່າລູກເຂີຍ, ເອີ້ນຊາຍທີ່ແຕ່ງ

ງານກັບເອີ້ນຕົວວ່າອ້າຍເຂີຍແລະເອີ້ນຊາຍທີ່ແຕ່ງງານກັບນ້ອງສາວ
ຕົວວ່ານ້ອງເຂີຍ.

(1) ເອີ້ນ : to call	(4) ເອີ້ນ : older sister
(2) ຂອງຕົນ : one's	(5) ອ້າຍເຂີຍ : brother-in-law
(3) ລູກເຂີຍ : son-in-law	(6) ນ້ອງເຂີຍ : brother-in-law

428 S1. ລາວທ່າທ່າຂົງຂັງຍ່ອມລາວຄິດວ່າລາວມີຕາແຂງແຕ່ພໍລາວຮູ້ວ່າບໍ່ມີຕາແຂງ
ກິຣິຍາທ່າທ່າງຂອງລາວກໍ່ອ່ອນລົງ.

(1) ທ່າທ່າຂົງຂັງ : to act with an authoritarian attitude	(4) ກິຣິຍາ : behavior
(2) ມີຕາແຂງ : to have authority	(5) ທ່າທ່າງ : attitude
(3) ພໍ : as soon as	(6) ອ່ອນລົງ : to soften

429 S1. ສຸພາສິດລາວກ່າວໄວ້ວ່າ: "ຂອງກິນ ບໍ່ກິນ ມັນເກົ່າ
ຂອງເກົ່າ ບໍ່ເລົ່າ ມັນລືມ"

(1) ສຸພາສິດ : proverb	(4) ເກົ່າ : old
(2) ກ່າວໄວ້ວ່າ : to say, go	(5) ເລົ່າ : to recite
(3) ເກົ່າ : to rot	(6) ລືມ : to forget

430 S1. ຣົດລາວຕໍາເສົາໄຟຟ້າລາວໄດ້ຮັບບາດເຈັບສາມຍ່ອມ.

(1) ຕໍາ : to run into	(3) ບາດເຈັບ : injury
(2) ເສົາໄຟຟ້າ : electric light pole	(4) ບ່ອນ : place

- 431   A1.   ເພື່ອນເຈົ້າເຮັດການຢູ່ໃສ?
- B1.   ຢູ່ທະນາຄານລາວ, ສາຂາບ້ານສີໂຄ.
- A2.   ມື້ວັນເສົາລາວໄດ້ພັກການບໍ?
- B2.   ບໍ່, ແຕ່ລາວຈະຂໍລາພັກກໍໄດ້.

(1) ທະນາຄານ : bank	(4) ພັກການ : to take leave
(2) ສາຂາບ້ານສີໂຄ : Ban Sikhay branch	(5) ຂໍລາພັກ : to request leave
(3) ມື້ວັນເສົາ : Saturday	(6) ກໍໄດ້ : to be possible

- 432   S1.   ປະເທດການາດາຈະສົ່ງກົມມະການໄປກວດກາການຢຸດຍິງຢູ່ໃນຕ່າງປະເທດ.

(1) ສົ່ງ : to send	(4) ການຢຸດຍິງ : ceasefire
(2) ກົມມະການ : delegation, committee	(5) ຕ່າງປະເທດ : foreign country
(3) ກວດກາ : to inspect	

- 433   S1.   ແສງຕາເວັນແຮງກ້າຈົນສາມາດທຳລາຍແສງຕາຂອງຄົນເຮົາໄດ້.

(1) ແສງຕາເວັນ : sunlight	(3) ທຳລາຍ : to destroy
(2) ແຮງກ້າ : very intense	(4) ແສງຕາ : eyesight

434 s1. ເສືອໂຄງກິນງົວນ້ອຍຂອງພໍ່ບ້ານສອງໂຕ, ມື້ແລງນີ້ລາວຈະອອກໄປ
ດັກຍິງເສືອໂຄງໂຕນັ້ນ.

(1) ເສືອໂຄງ : giant tiger	(4) ມື້ແລງນີ້ : this evening
(2) ງົວນ້ອຍ : calf	(5) ດັກຍິງ : to ambush
(3) ພໍ່ບ້ານ : village chief	

435 A1. ເພິ່ນເສັຽໃຈທີ່ລູກຂອງເພິ່ນບໍ່ສົນໃຈນໍາການຮໍາຮຽນ. ເພິ່ນບໍ່ຮູ້ວ່າ
ຈະແກ້ໄຂຢ່າງໃດ.

B1. ເພິ່ນເຄີຍໄດ້ໄປປຶກສານໍາທາງໂຮງຮຽນບໍ່?

A2. ຕົຊີຍັງບໍ່ທັນໄດ້ໄປ.

B2. ຄັນຊັນເຈົ້າໄປແນະນໍາເພິ່ນເບິ່ງດູ.

(1) ເສັຽໃຈ : to be sorry	(6) ປຶກສານໍາ : to consult with
(2) ສົນໃຈນໍາ : to be interested in	(7) ຕົຊີຍັງບໍ່ທັນໄດ້ໄປ : probably haven't got around to going
(3) ຮໍາຮຽນ : to study	(8) ຄັນຊັນ : in that case
(4) ແກ້ໄຂ : to correct, solve	(9) ແນະນໍາ : to suggest, advise
(5) ຢ່າງໃດ : what manner	(10) ... ເບິ່ງດູ : why don't you...

436

(1) ຂົວ (2) ເສັ້ງ (3) ສະ (4) ຖາມ

TONE CHART

INITIAL CONSONANT CLASS	UNMARKED SYLLABLES				MARKED SYLLABLES	
	OPEN		CLOSED			
	LONG V. FINAL	VOWEL + ງ, ບ, ມ, ນ, ວ	SHORT V. ± ກ, ດ, ບ	LONG V. + ກ, ດ, ບ	ˊ	ˋ
MID						
LOW						
HIGH						

Ans. 436

TONE CHART

INITIAL CONSONANT CLASS	UNMARKED SYLLABLES				MARKED SYLLABLES	
	OPEN		CLOSED			
	LONG V. FINAL	VOWEL + ງ, ບ, ມ, ນ, ວ	SHORT V. ± ກ, ດ, ບ	LONG V. + ກ, ດ, ບ	ˊ	ˋ
MID						
LOW						
HIGH	ຂົວ Low rising PC	ເສັ້ງ, ຖາມ Low rising PC	ສະ High PC			

437 ຜ ຜ

438 ຝ ຝ

439 (1) ຜ ຝ (2) ຝ ຝ (3) ຜ ຝ (4) ຝ ຝ

440

---

441 ຜ ຜ

442 ຝ ຝ

443 (1) ຜາ (2) ຜົນ (3) ຜິວ (4) ຜຸນ (5) ຜອງ (6) ຜູນ
 (7) ຜິວ (8) ຜືນ (9) ຜື (10) ຜູນ (11) ຜົນ (12) ຜິວ

444 (1) ຜູນ (2) ຜື (3) ຜິວ (4) ຜາ (5) ຜິວ (6) ຜູນ
 (7) ຜົນ (8) ຜືນ (9) ຜອງ (10) ຜຸນ (11) ຜູນ (12) ຜົນ

445 HC + Open unmarked syllable → _____ PC

446 (1) _____ (2) _____ (3) _____ (4) _____
 (5) _____ (6) _____ (7) _____ (8) _____

Ans. 446 (1) ຜົມ (2) ຜອງ (3) ຜຜ (4) ຜຜນ (5) ຜຽນ
 (6) ຜີ (7) ິຜ (8) ຜາ

447 (1) ຜາ (2) ຜູ້ງ (3) ຜົມ (4) ຜັນ (5) ຜືອ (6) ຜີ
 (7) ຜືອນ (8) ຜືງ (9) ຜັງ (10) ຜົນ (11) ຜີ (12) ຜາຍ

448 (1) ຜັງ (2) ຜືອນ (3) ຜູ້ງ (4) ຜາ (5) ຜົມ (6) ຜັນ
 (7) ຜືງ (8) ຜົນ (9) ຜີ (10) ຜືອ (11) ຜາຍ (12) ຜີ

449 (1) _____ (2) _____ (3) _____ (4) _____
 (5) _____ (6) _____ (7) _____ (8) _____

Ans. 449 (1) ຜົນ (2) ຜັງ (3) ຜືງ (4) ຜາ (5) ຜືອນ

(6) ຝັງ (7) ເລືອ (8) ພັນ

450 (1) ແຜນ (2) ແລ້ງ (3) ພົມ (4) ພັນ (5) ຜູ້ (6) ຜີ
(7) ພົມ (8) ຜູນ (9) ພັງ (10) ຝັງ (11) ຜູ້ (12) ຜາ

451 (1) _____ (2) _____ (3) _____ (4) _____
(5) _____ (6) _____ (7) _____ (8) _____

Ans. 451 (1) ພົມ (2) ຜາ (3) ຜີ (4) ຜູ້ (5) ຝັງ
(6) ແຜນ (7) ຝັງ (8) ຜີ

452 ຫ

ຫ

ຫ

---

453 (1) ຫ (2) ຫົວ (3) ຫ້າມ (4) ຫິນ (5) ຫອມ (6) ຫາວ
(7) ຫິງ (8) ຫ໊ອມ (9) ຫາມ (10) ຫິງ (11) ຫ໊ອ (12) ຫໍ
(13) ຫວມ (14) ຫິນ (15) ຫອຍ (16) ຫານ (17) ຫັນ (18) ຫາງ

- 454 (1) ເັ້ນ (2) ຫາວ (3) ຫາມ (4) ຫໍ (5) ຫອຍ (6) ຫາງ
 (7) ຫິວ (8) ຫອມ (9) ໂຫນ (10) ແຫ (11) ຫິນ (12) ຫັມ
 (13) ຫູ (14) ຫິນ (15) ຫິງ (16) ເຫິງ (17) ຫວນ (18) ຫາມ

- 455 (1) _____ (2) _____ (3) _____ (4) _____
 (5) _____ (6) _____ (7) _____ (8) _____
 (9) _____ (10) _____ (11) _____ (12) _____

- Ans.455 (1) ແຫ (2) ຫາງ (3) ໂຫ (4) ຫວນ (5) ເັ້ນ
 (6) ຫູ (7) ຫໍ (8) ຫາມ (9) ຫິວ (10) ເຫິງ (11) ຫອມ
 (12) ຫອຍ

456 HC + Open syllable → _____ PC

- 457 (1) ແຜນ (2) ແຂງ (3) ຫາ (4) ສູງ (5) ຜົາ (6) ຂໍ້
 (7) ເັ້ນ (8) ຄື (9) ຜິວ (10) ຂາຍ (11) ສາງ (12) ຫອມ
 (13) ສີ (14) ແຄວ (15) ພຸງ (16) ຜາຍ (17) ສອງ (18) ຄາມ

458 (1) _____ (2) _____ (3) _____ (4) _____

(5) _____ (6) _____ (7) _____ (8) _____

(9) _____ (10) _____ (11) _____ (12) _____

Ans. 458 (1) ຄານ (2) ຫົວ (3) ຂົນ (4) ສາມ (5) ເພື່ອນ
(6) ຜູງ (7) ຫົວ (8) ຂາຍ (9) ສູງ (10) ແຄ (11) ຜີ
(12) ຜົາ

459 (1) ສະ (2) ເຫາະ (3) ເຖາະ (4) ຜະ (5) ຜີ (6) ເຂາະ

460 (1) ຂຶກ (2) ສິບ (3) ຜິດ (4) ຜັກ (5) ຄັກ (6) ສັບ

(7) ຜັດ (8) ສຸກ (9) ຫັດ (10) ຜິດ (11) ຜັກ (12) ຂັດ

461 (1) _____ (2) _____ (3) _____ (4) _____

(5) _____ (6) _____ (7) _____ (8) _____

Ans. 461 (1) ພັດ (2) ຫົກ (3) ຜິດ (4) ສັດ (5) ຂົດ
(6) ຄັດ (7) ຫັດ (8) ຂັບ

462 HC + V + closed syllable → _____ PC

463 (1) ຫາກ (2) ຫອດ (3) ຜູກ (4) ແສຍ (5) ຄືກ (6) ຜຽກ
(7) ແພັດ (8) ຂາດ (9) ໂສດ (10) ແຄບ (11) ຂອບ (12) ພົກ

464 (1) ຜູກ (2) ພົກ (3) ແຫກ (4) ສີບ (5) ແຂກ (6) ຫີບ
(7) ສືກ (8) ຂາດ (9) ຜິດ (10) ຄືກ (11) ໂຜດ (12) ຄອດ

465 (1) _____ (2) _____ (3) _____ (4) _____
(5) _____ (6) _____ (7) _____ (8) _____
(9) _____ (10) _____ (11) _____ (12) _____

Ans. 465 (1) ສວດ (2) ແຄບ (3) ພົກ (4) ແສຍ (5) ເຫດ
(6) ໂຜດ (7) ຄືກ (8) ຜິດ (9) ຂາດ (10) ແຫກ (11) ເຂດ
(12) ແສຍ

466 HC + VV + Stop → _____ PC

467 S1. ອາຊີບແນວນັ້ງຂອງເດັກນ້ອຍທີ່ທຸກຍາກຢູ່ໃນເອເຊັຽກໍຄືການຜັດເກີບຢູ່ຕາມ
ຮ້ານຕັດຜົມແລະຮ້ານອາຫານບາງບ່ອນ.

(1) ອາຊີບ : profession	(4) ຕັດຜົມ : to cut hair
(2) ທຸກຍາກ : to be poor	(5) ຮ້ານອາຫານ : restaurant
(3) ຜັດເກີບ : to shine shoes	(6) ບາງບ່ອນ : some places

468 S1. ການຜິດຊຽງກັນຍ່ອມມີຜົນເສັຽຫາຍແລະຍ່ອມບໍ່ເປັນຊ່ອງທາງທີ່ຈະແກ້
ປັນຫາໃດໆໄດ້.

(1) ຜິດຊຽງກັນ : quarreling	(4) ຊ່ອງທາງ : means, way
(2) ຜົນເສັຽຫາຍ : damaging result(s)	(5) ແກ້ປັນຫາ : to solve problems
(3) ຍ່ອມ : is likely to	

469 S1. ການຂັບຮີດໃນເວລາທີ່ມີອາການມືນເມົາຍ່ອມເປັນການເຮັດຜິດຮະບຽບ
ຂອງການຈະຮາຈອນ.

(1) ອາການ : condition	(3) ຜິດຮະບຽບ : to be in violation of order
(2) ມືນເມົາ : dizzy, drunk	(4) ຈະຮາຈອນ : traffic

470 S1. ເມື່ອເຈົ້າຍື່ມເຄື່ອງໃຊ້ຢ່າງໃດຢ່າງໜຶ່ງຂອງຕົນອື່ນມາໃຊ້ເຈົ້າກໍຕ້ອງເປັນຄົນ
ຮັບຜິດຊອບໃນການບົວຮະບັດຮັກສາແລະນໍາໄປສົມແກ່ເຈົ້າຂອງເມື່ອເວລາ
ໃຊ້ແລ້ວ.

(1) ຍື່ມ : to borrow	(5) ຮັກສາ : to look after
(2) ເຄື່ອງໃຊ້ : utensils	(6) ນໍາໄປສົມ : to return
(3) ຮັບຜິດຊອບ : to be responsible	(7) ເຈົ້າຂອງ : the owner
(4) ບົວຮະບັດ : to take care of	

471 S1. ບັນຫາທາງດ້ານຜົວພັນຢູ່ໃນສະຫະຣັດອະເມຣິກາກໍາລັງຖືກຫາວິທີທາງ
ແກ້ໄຂກັນຢູ່ຢ່າງບໍ່ລົດລະ.

S2. ບັນຫາຢ່າງໜຶ່ງກໍຄືພວກຜົວດໍາບາງກຸ່ມຍັງພາກັນຄິດວ່າການໄດ້ຮັບສິດຢ່າງ
ສົມບູນຂອງຕົນນັ້ນຍັງຊັກຊ້າເກີນໄປ

S3. ແລະພວກຜົວຂາວບາງກຸ່ມຕ່າງກໍຍັງພາກັນຄິດວ່າພວກຜົວດໍາບໍ່ຄວນໄດ້ຮັບສິດ
ຢ່າງສົມບູນໄວເກີນໄປ.

(1) ທາງດ້ານ : in the area of....	(6) ວິທີທາງ : ways, means
(2) ຜົວພັນ : race (of people)	(7) ແກ້ໄຂ : to solve
(3) ສະຫະຣັດ : U.S. (of America)	(8) ຢ່າງບໍ່ລົດລະ : unremittingly, without let up
(4) ກໍາລັງ... ຢູ່ : is in the process of	(9) ພວກຜົວດໍາ : blacks
(5) ຖືກຫາ : to be sought	(10) ກຸ່ມ : group

(11) ພາກັນ : (they) all	(14) ຂອງຕົນ : their
(12) ສິດ : rights, privileges	(15) ຊັກຊ້າ : to be delayed
(13) ຢ່າງສົມບູນ : fully, completely	(16) ຕ່າງ : different, various

- 472   s1.   ຢູ່ໃນປະເທດລາວມີປະຊາຊົນເປັນຈຳນວນມາກທີ່ຍັງພາກັນນັບຖື
 ຜີສາງນາງໄມ່ຕ່າງກັນຢູ່.
- s2.   ທຸກໆປີປະຊາຊົນພວກນັ້ນກໍຈະພາກັນລ້ຽງຜີທີ່ພວກຕົນນັບຖືເພາະເຊື່ອວ່າເມື່ອ
 ເຮັດດັ່ງນັ້ນແລ້ວຜີກໍຈະພໍໃຈແລະຈະປົກປັກຮັກສາເຂົາເຈົ້າ.

(1) ປະຊາຊົນ : the people	(8) ພວກຕົນ : they themselves
(2) ເປັນຈຳນວນມາກ : a large number	(9) ເຊື່ອ : to believe
(3) ນັບຖື : to worship, respect	(10) ເມື່ອ : if, when
(4) ຜີສາງ : ghost, spirit	(11) ພໍໃຈ : to be pleased
(5) ນາງໄມ່ : female tree spirits	(12) ປົກປັກຮັກສາ : to protect, look after
(6) ຕ່າງໆ : various	(13) ເຂົາເຈົ້າ : them
(7) ລ້ຽງຜີ : to perform the ritual of offering food and drink to the spirits	

- 473   s1.   ໃຜຈະໄປໃສກໍບໍ່ມີໃຜຮູ້.
- s2.   ວິທີການແບບນີ້ຍອມໃຊ້ການບໍ່ໄດ້.
- s3.   ໃຜຈະໄປທາງໃດກໍຄວນບອກຄົນອື່ນກ່ອນຈົ່ງໄປ

S4. ເມື່ອມີຄົນຕ້ອງການມັນຈິ່ງຈະຮູ້ບ່ອນໄປຕິດຕາມເພື່ອຈະບໍ່ຕ້ອງເສັຽເວລາ
ໃນການລໍຄອຍ.

(1) ວິທີການ : procedure, method	(5) ບ່ອນ : place
(2) ໃຈຸການບໍ່ໄດ້ : to be unuseable, impracticable	(6) ຕິດຕາມ : to follow, go after
(3) ຄວນ : should	(7) ເພື່ອຈະ : in order to
(4) ເມື່ອ : when (ever)	

- 474 A1. ໃຜເປີດເຜີຍເຮື້ອງການກັກສິນຄ້າ?
- B1.. ສິຊີແນມພວກກັມມະກອນເພາະຕໍາຣວດໄດ້ເຊີນຕົວເຂົາເຈົ້າໄປຊັກຖາມ.
- A2. ເຈົ້າຄິດວ່າເຮື້ອງນີ້ຊິຄາໃຜ?
- B2. ສິຊີຄາເຈົ້າຂອງສິນຄ້າແລະພວກທີ່ສົມຮູ້ຮວມຄິດທຸກຄົນ.

(1) ເປີດເຜີຍ : to reveal, disclose	(5) ຊັກຖາມ : to question, cross-examine
(2) ສິນຄ້າ : goods, merchandise	(6) ຄາ : to be stuck
(3) ພວກກັມມະກອນ : workers	(7) ສົມຮູ້ຮວມຄິດ : to conspire
(4) ເຊີນຕົວ : to summon	

- 475 A1. ເມື່ອເວລາພວກເຈົ້າເດີນທາງໄປໃນເຂດທີ່ກັມດາມພວກເຈົ້າຕ້ອງມີ
ແຜນທີ່ຕິດຕົວໄປດ້ວຍ.
- B1. ພວກເຮົາຈະໄປເອົາແຜນທີ່ໄດ້ຢູ່ໃສ?
- A2. ເອົາຢູ່ໃສກໍໄດ້. ຢູ່ກົມແຜນທີ່ກໍມີ.

(1) ເຂດທີ່ກົມຕາມ : dangerous area	(4) ເອົາ... ໄດ້ : to be able to get
(2) ແຜນທີ່ : map	(5) ກົມ : department (government)
(3) ຕິດຕົວ : to have on one's person	

- 476 A1. ຢູ່ໃນເມືອງນີ້ມີຮ້ານຕັດຜົມດີໆບໍ່?
- B1. ໂອ້, ມີບໍ່ອີດ!
- A2. ຕາມທັມມະດາຄ່າຈ້າງຕັດຜົມຫນຶ່ງເທົ່າໃດ?
- B2. ອັນນີ້ກໍ່ແລ້ວແຕ່, ຄັນເຈົ້າຕັດແບບໃຊ້ມືດແຊກແຊງແດ່. ຄ່າຕັດຜົມທີ່ທາງການບັງໄວ້ນັ້ນແນ່ນຫນຶ່ງຕໍ່ສອງຮອຍສາມສິບກີບ.

(1) ຄ່າຈ້າງຕັດຜົມ : cost of cutting hair	(4) ມືດແຊ : a razor
(2) ແລ້ວແຕ່ : it depends	(5) ທາງການບັງໄວ້ : officially set or fixed
(3) ຄັນ : if	

- 477 S1. ປະຊາຊົນບາງຄົນມັກເອົາເງິນໄປຜັກໄວ້ໃນທະນາຄານເພື່ອເອົາດອກເບ້ຽງ
- S2. ແຕ່ບາງຄົນກໍ່ທວງເງິນເກິນໄປຈົນເຖິງກັບບໍ່ໄວ້ໃຈທະນາຄານຈຶ່ງເກັບຮັກສາເງິນຂອງຕົນໄວ້ໃນເຮືອນ.
- S3. ດັ່ງນັ້ນຈຶ່ງພາໃຫ້ມີການລັກການຂະໂນຍເງິນກັນຢູ່ເລື້ອຍໆ.

(1) ບາງ : some	(3) ທະນາຄານ : the bank
(2) ເອົາ... ໄປຜັກໄວ້ : to take and deposit	(4) ເພື່ອ : in order to

(5) ດອກເບ້ຍ : interest (on money)	(10) ຂອງຕົນ : one's (own)
(6) ຫວງເງິນ : to hoard money	(11) ພາໃຫ້ : to lead to, cause
(7) ຈົນເຖິງ : up to, until	(12) ການລັກການຂະໂມຍ : thievery
(8) ໄວ້ໃຈ : to trust	(13) ຢູ່ເລື້ອຍໆ : constant (ly)
(9) ເກັບຮັກສາ... ໄວ້ : to keep, preserve	

477A.

TON E CHART

INITIAL CONSONANT CLASS	UNMARKED SYLLABLES				MARKED SYLLABLES	
	OPEN		CLOSED		◌̌	◌̍
	LONG V. FINAL	VOWEL + ງ, ຍ, ມ, ນ, ວ	SHORT V. ± ກ, ດ, ບ	LONG V. + ກ, ດ, ບ		
MID	ຢີ Low PC	ດົມ, ຕື່ມ Low PC	ຈະ, ຕັດ High PC	ຢາກ Low falling PC	ງາມ Mid PC	ໃກ High falling PC
LOW	ມາ High PC	ຄົມ, ລາວ High PC	ຊຸ, ມັກ Mid PC	ຍາກ High falling PC	ເບິ່ງ Mid PC	ນອຍ High falling
HIGH	ຂໍ Low rising PC	ເຖິງ, ຂາວ Low rising PC	ເຂາະ, ສັດ High PC	ຊິກ Low falling PC		

- 478 (1) ຂຸ້ (2) ສ້ງງ (3) ຄຳມ (4) ແຜນ (5) ສັງ (6) ສ້ງ
 (7) ຫາງ (8) ໄຜ່ (9) ຂີ້ (10) ສ້ວມ (11) ສັມ (12) ຫໍ
 (13) ຄວ (14) ຂັມ (15) ເຂື່ອນ (16) ໄຂ່ (17) ຜັງ (18) ຄາຍ

- 479 (1) ຂີ້ (2) ຫ້ວງ (3) ພໍ້ (4) ເຜົາ (5) ແຂງ (6) ຫ້ອ
 (7) ສັງ (8) ຄາຍ (9) ຜາ (10) ສີ່ (11) ສັ່ (12) ສັ່
 (13) ກູ້ (14) ຄີ້ (15) ເຂັມ (16) ຜັງ (17) ໄຜ່ (18) ຫາງ

480 x (HC) → _____ PC

- 481 (1) _____ (2) _____ (3) _____ (4) _____
 (5) _____ (6) _____ (7) _____ (8) _____
 (9) _____ (10) _____ (11) _____ (12) _____

- Ans. 481 (1) ຂ້ວ (2) ສັງ (3) ແຜນ (4) ຜ້າຍ (5) ສັງ
 (6) ແຫ່ (7) ໄຂ່ (8) ຜິວ (9) ແຫງ (10) ຄອຍ (11) ສ້ງງ
 (12) ສັ່ອນ

- 482 (1) ຜານ (2) ສາ (3) ຜູ້ (4) ເຜົາ (5) ໃຫ້ (6) ຂົນ
 (7) ຄຽວ (8) ເຂົາ (9) ຫນ (10) ສົມ (11) ໄຂ (12) ຄວຍ
 (13) ແສ້ (14) ໂສ້ (15) ສົມ (16) ຂາງ (17) ຄຳ (18) ພ້າຍ

- 483 (1) ຄຳ (2) ຂອຍ (3) ຜາ (4) ສາງ (5) ຄວຍ (6) ພົມ
 (7) ຫາ (8) ຂໍ້ (9) ຄຳ (10) ຫອຍ (11) ເຂົາ (12) ໂສ້
 (13) ຄົມ (14) ແຂວ (15) ເສັ້ນ (16) ຜານ (17) ຫນ (18) ເຜົາ

484 x (HC) → _____ PC

- 485 (1) _____ (2) _____ (3) _____ (4) _____
 (5) _____ (6) _____ (7) _____ (8) _____
 (9) _____ (10) _____ (11) _____ (12) _____

Ans. 485 (1) ຄົມ (2) ຂົນ (3) ພ້າຍ (4) ເສັ້ນ (5) ຫາງ
 (6) ໂສ້ (7) ຜານ (8) ຂາງ (9) ຫາງ (10) ຂອຍ (11) ຄຳ
 (12) ສາ

486 S1. ຂ້າພະເຈົ້າຂໍຊື່ເປັນກຽດລາຍງານໃຫ້ທ່ານຊາບວ່າວຽກງານທີ່ພວກ
ຂ້າພະເຈົ້າໄດ້ດໍາເນີນມາເປັນເວລາຫົກເດືອນແຕ່ນັ້ນໄດ້ສໍາເລັດລຸ່ລວງ
ໄປດ້ວຍດີທຸກປະການ.

(1) ຂ້າພະເຈົ້າ : I (very formal usage, as in a speech, which this selection is)	(6) ໄດ້ດໍາເນີນມາ : to have carried out
(2) ຂໍຊື່ເປັນກຽດ : to have the honor	(7) ເປັນເວລາຫົກເດືອນແຕ່ນັ້ນ : for full 6 months
(3) ລາຍງານ : to report	(8) ໄດ້ສໍາເລັດ : to have succeeded, completed
(4) ໃຫ້... ຊາບ : to make known to	(9) ລຸ່ລວງໄປດ້ວຍດີ : to reach good results
(5) ວຽກງານ : the work	(10) ທຸກປະການ : in every regard

487 (1) ພັນເອກກີ: " ຮອຍເອກສອນ, ເຈົ້າສິ່ງໃຫ້ທະຫານກຽມຕົວອອກປະຕິບັດ
ງານແລ້ວບໍ່? "

(2) ຮອຍເອກສອນ: " ໂດຍ, ສິ່ງແລ້ວ. ຂ້ານອຍກໍາລັງລໍຖ້າຄໍາສັ່ງຂອງ
ທ່ານໃນຂັ້ນຕໍ່ໄປ."

(3) ພັນເອກກີ: " ເອີ, ດີແລ້ວ. ເຮົາຈະເລີ່ມກໍາລັງອອກຕາມແຜນການ
ໃນເວລາແປດໂມງສິບຫ້ານາທີ."

(1) ພັນເອກກີ : Colonel Ki	(5) ອອກປະຕິບັດງານ : to commence operations
(2) ຮອຍເອກສອນ : Captain Sorn	(6) ຂ້ານອຍ : I (when speaking to a superior)
(3) ສິ່ງໃຫ້ : to order	(7) ລໍຖ້າ : to wait
(4) ກຽມຕົວ : to get ready to	(8) ຄໍາສັ່ງ : orders

READING LAO: A Programmed Introduction

(9) ຂັ້ນ : a step

(11) ເຮັດອອກ... ອອກ : to move out

(10) ຕໍ່ໄປ : next, future

(12) ຕາມແຜນການ : according to plan

- 488   S1.   ປະເທດຊາດກຳລັງຕົກຢູ່ໃນພາວະຄັບຂັ້ນຍ້ອນການລຸກລາມຂອງຂ້າເສິກ.
           S2.   ສັນຕິພາບຂອງປະຊາຊົນກຳລັງຖືກຂັ້ນ.
           S3.   ດັ່ງນັ້ນເຂົາເຈົ້າຈຶ່ງໄດ້ພາກັນລຸກຂຶ້ນຕໍ່ຕ້ານຢ່າງເຂັ້ມແຂງເພື່ອຂັບໄລ່ສັດຕູ
                  ອອກໄປຈາກບ້ານເກີດເມືອງນອນຂອງເຂົາເຈົ້າ.

(1) ປະເທດຊາດ : our country

(8) ລຸກຂຶ້ນ : to rise up

(2) ພາວະຄັບຂັ້ນ : a critical situation

(9) ຕໍ່ຕ້ານ : to resist

(3) ການລຸກລາມ : an aggression

(10) ຢ່າງເຂັ້ມແຂງ : fiercely

(4) ຂ້າເສິກ : the enemy

(11) ຂັບໄລ່... ອອກ : to drive out

(5) ສັນຕິພາບ : peace

(12) ສັດຕູ : the enemy

(6) ຖືກຂັ້ນ : to be threatened

(13) ບ້ານເກີດເມືອງນອນ : homeland

(7) ດັ່ງນັ້ນ : so

- 489   S1.   ຄົນຖ້າຫາກວ່າພວກທີ່ມີສ່ວນກ່ຽວຂ້ອງຂັດຂ້ອງແລ້ວຂ້ອຍກໍຈະເອົາ
                  ກອງຖ້າຍຮູບນີ້ໄປໃຫ້ເຂົາສ້ອມແປງໂລດ.

(1) ຄົນຖ້າຫາກວ່າ : in the case that

(4) ກອງຖ້າຍຮູບ : camera

(2) ມີສ່ວນກ່ຽວຂ້ອງ : to be concerned

(5) ສ້ອມແປງ : to repair

(3) ຂັດຂ້ອງ : to object

490

s1. ປະກາດ

s2. ກົມສື່ສານຂອງກອງທັບແຫ່ງຊາດຕ້ອງການຮັບເອົາຜູ້ທີ່ສົນໃຈຮຽນການສື່ສານທະຫານເພື່ອເຂົ້າຮັບໃຊ້ໃນກອງທັບ.

s3. ເຊີນຕິດຕໍ່ຂໍຊາບລາຍລະອຽດໄດ້ທ້ອງກຳກັບການອົບຮົມຂອງກົມສື່ສານ.

(1) ປະກາດ : a notice	(6) ເຂົ້າຮັບໃຊ້ : to enlist, serve
(2) ກົມສື່ສານ : the signal corps	(7) ເຊີນ : please!
(3) ກອງທັບແຫ່ງຊາດ : The Armed Forces	(8) ຕິດຕໍ່ : to contact (someone)
(4) ຮັບເອົາ : to receive, accept	(9) ຂໍຊາບລາຍລະອຽດ : to request details
(5) ສົນໃຈ : to be interested in	(10) ທ້ອງກຳກັບການອົບຮົມ : the office in charge of training

491

s1. ການສະແດງຂອງນັກທັດກາຍະກັມໄດ້ສິ້ນສຸດລົງພ້ອມດ້ວຍສຽງຕົບມືດັງກອງເດີ່ນກີລາ.

s2. ປັດຈຸບັນທາງກະຊວງສຶກສາທິການກຳລັງສົ່ງເສີມກີລາຊະນິດນີ້.

(1) ການສະແດງ : the showing	(6) ດັງກອງເດີ່ນກີລາ : to resound throughout the stadium
(2) ນັກທັດກາຍະກັມ : athletes, gymnasts	(7) ທາງກະຊວງສຶກສາທິການ : The Ministry of Education
(3) ສິ້ນສຸດລົງ : to conclude, end	(8) ສົ່ງເສີມ : to support, promote
(4) ພ້ອມດ້ວຍ : simultaneous with	(9) ຊະນິດ : the type, kind
(5) ຕົບມື : to applaud	

- 492   s1.   ບົນການສອບເສັງເຂົ້າໂຮງຮຽນນາຍທະຫານຈະໄດ້ຜົນດີຍ່ອມວ່າຂໍສອບ
ແຕ່ລະຂໍ້ໄດ້ຜ່ານການພິຈາລະນາຢ່າງຖີ່ຖ້ວນ.
- s2.   ຕາມຄວາມຢັ້ງຢືນຈຳນວນນັກຮຽນຈະເພີ່ມຂຶ້ນອີກປະມານເຈັດສິບຫ້າຕື້.

(1) ການສອບເສັງ : testing, examination	(6) ຜ່ານ : to pass
(2) ນາຍທະຫານ : military officers	(7) ພິຈາລະນາ : to consider
(3) ຜົນ : results	(8) ຢ່າງຖີ່ຖ້ວນ : thoroughly
(4) ຂໍສອບ : question	(9) ຕາມ : to expect
(5) ແຕ່ລະຂໍ້ : each (question)	(10) ເພີ່ມຂຶ້ນ : to increase

- 493   s1.   ພໍ່ເຮົາຂອຍເຕີຍເລົ່າສູ່ຂອຍຟັງວ່າແຕ່ກ່ອນການສົ່ງຂ່າວຫາກັນຕ້ອງກິນເວລາ
ດົນນານແລະບໍ່ສະດວກດັ່ງທຸກວັນນີ້.
- s2.   ຈາກວຽງຈັນຫາປາກເຊຕ້ອງກິນເວລາເປັນສິບໆມື້.
- s3.   ແຕ່ດຽວນີ້ນັບວ່າການຕິດຕໍ່ໄປມາຫາກັນໄວຂຶ້ນແລະສະດວກດີແທ້ໆ.

(1) ພໍ່ເຮົາ : grandfather	(6) ດັ່ງ : like, as
(2) ເລົ່າສູ່... ຟັງ : to tell (as a story)	(7) ສິບໆ... : tens of...
(3) ແຕ່ກ່ອນ : previously	(8) ນັບວ່າ : to be regarded as
(4) ການສົ່ງຂ່າວຫາກັນ : correspondence	(9) ໄວຂຶ້ນ : quicker
(5) ດົນນານ : to be a long (time)	(10) ແທ້ໆ : really (an intensifier word)

- 494 s1. ຝ່າຍກົງກັນຂ້າມກຳລັງແຜ່ຜາຍລັດທິການເມືອງແບບຜິດແປກໄປຈາກຮີດຄອງ
ປະເພນີອັນເກົ່າແກ່ທີ່ປະຊາຊົນເຄີຍປະຕິບັດກັນມາ.
- s2. ພວກເຮົາພາກັນເປັນຫວ່ງໄຍນຳໂຊກຊາຕາຂອງບ້ານເມືອງແຕ່ກໍເປັນການ
ສຸດວິສັຍທີ່ຈະຍັບຍັ້ງໄວ້ໄດ້ໂດຍສັນຕິວິທີ ຍ້ອນເຂົາມີຕ່າງປະເທດເປັນຜູ້ຊ່ອຍ.

(1) ຝ່າຍກົງກັນຂ້າມ : the opposition	(7) ເປັນຫວ່ງໄຍນຳ : to be concerned about
(2) ແຜ່ຜາຍ : to spread, propagate	(8) ໂຊກຊາຕາ : the fate
(3) ລັດທິ : doctrine, -ism	(9) ເປັນການສຸດວິສັຍທີ່ຈະຍັບຍັ້ງໄວ້ໄດ້ : to be impossible to stop
(4) ແບບຜິດແປກ : to differ from	(10) ໂດຍສັນຕິວິທີ : by peaceful means
(5) ຮີດຄອງປະເພນີ : customs and traditions	(11) ມີຕ່າງປະເທດເປັນຜູ້ຊ່ອຍ : have foreign countries as helpers
(6) ເກົ່າແກ່ : old	

- 495 s1. ປະເທດຂອງເຮົາບໍ່ມີຊາຍຝັ່ງທະເລສຳລັບເປັນບ່ອນຕາກອາກາດ
ແລະພັກຜ່ອນຢ່ອນອາຣົມ.
- s2. ແຕ່ເຮົາກໍມີພູຜາປ່າດົງແລະແມ່ນ້ຳສາຍຕ່າງໆທີ່ສວຍສົດງົດງາມ
ຕາມທັມມະຊາດ.
- s3. ຖ້າຫາກເຮົາສາມາດໄປມາໄດ້ສະດວກເຮົາກໍຈິງຈະບໍ່ອິດບ່ອນ
ສຳລັບໄປພັກຜ່ອນ.

(1) ຊາຍຝັ່ງທະເລ : sea shore	(3) ພັກຜ່ອນ : to take a vacation
(2) ຕາກອາກາດ : to take an airing	(4) ຢ່ອນອາຣົມ : to relax

(5) ພູຜາ : mountains	(9) ຕາມທັມມະຊາດ : by nature, naturally
(6) ປ່າດົງ : jungles	(10) ຖ້າຫາກ : if
(7) ແມ່ນ້ຳ : rivers	(11) ສະດວກ : convenient
(8) ສວຍສົດງົດງາມ : beautiful	

496

TON E CHART

INITIAL CONSONANT CLASS	UNMARKED SYLLABLES				MARKED SYLLABLES	
	OPEN		CLOSED		◌̊	◌̋
	LONG V. FINAL	VOWEL + ງ, ຍ, ມ, ນ, ວ	SHORT V. ± ກ, ດ, ບ	LONG V. + ກ, ດ, ບ		
MID	ຢີ Low PC	ດົມ, ຕົມ Low PC	ຈະ, ຕັດ High PC	ຢາກ Low falling PC	ອ່ານ Mid PC	ໂກ້ High falling PC
LOW	ມາ High PC	ຄົມ, ລາວ High PC	ຄູ, ມັກ Mid PC	ຍາກ High falling PC	ເບິ່ງ Mid PC	ນ້ອຍ High falling
HIGH	ຂໍ້ Low rising PC	ເຖິງ, ຂາວ Low rising PC	ເຂາະ, ສັດ High PC	ຖືກ Low falling PC	ຜ່ານ Mid PC	ຂ້ອຍ Low falling PC

- 497 (1) ມິດ (2) ຂ້າວ (3) ລ້ານ (4) ຕ້າ (5) ສິບ (6) ນາງ (7) ັດ
 (8) ຄື (9) ເຈົ້າ (10) ແນມ (11) ອອກ (12) ເສື້ອ (13) ນິບ (14) ເຂດ (15) ເຕືອນ (16) ເຮືອ
 (17) ສອງ (18) ຊິ (19) ກິນ (20) ເຫັນ (21) ຕີ (22) ວັນ (23) ເຫາະ (24) ຈະ

TONE CHART

INITIAL CONSONANT CLASS	UNMARKED SYLLABLES				MARKED SYLLABLES	
	OPEN		CLOSED			
	LONG V. FINAL	VOWEL + ງ, ບ, ນ, ມ, ວ	SHORT V. ± ກ, ດ, ບ	LONG V. + ກ, ດ, ບ	ˊ	ˋ
MID						
LOW						
HIGH						

TONE CHART

Ans. 497

INITIAL CONSONANT CLASS	UNMARKED SYLLABLES				MARKED SYLLABLES	
	OPEN		CLOSED			
	LONG V. FINAL	VOWEL + ງ, ບ, ນ, ມ, ວ	SHORT V. ± ກ, ດ, ບ	LONG V. + ກ, ດ, ບ	ˊ	ˋ
MID	ຕີ Low PC	ກິນ, ເຕືອນ Low PC	ຈະ, ັດ High PC	ອອກ Low falling PC	ຕ້າ Mid PC	ເຈົ້າ High falling PC
LOW	ເຮືອ High PC	ວັນ, ນາງ High PC	ຊິ, ນິບ Mid PC	ມິດ High falling PC	ແນມ Mid PC	ລ້ານ High falling PC
HIGH	ຄື Low rising PC	ເຫັນ, ສອງ Low rising PC	ເຫາະ, ສິບ High PC	ເຂດ Low falling PC	ຂ້າວ Mid PC	ເສື້ອ Low falling PC

498

ຮ

ຫ

ຜ

A CHART SHOWING PAIRS OF CONSONANTS WITH SAME PHONETIC VALUE													
Initial Consonant Class	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13
High	ຂ	ສ	ຄ	ຜ	ຜີ	ຫ							
Low	ຄ	ຊ	ຫ	ພ	ຟ	ຮ	ງ	ຍ	ນ	ມ	ລ	ຮ	ວ

499

ຮ

ຫ

ຂ

m-e-a-t and m-e-e-t

With initial High Class Consonants

With initial Low Class Consonants

1A. ໄຂ່ 'egg'

1B. ໄຮ່ 'swollen'

2A. ສັ່ງ 'to order'

2B. ຊິ່ງ 'to weigh'

3A. ຄຳນ 'charcoal'

3B. ຫຳນ 'Mr.'

4A. ໄຜ່ 'bamboo'

4B. ໄພ່ 'a commoner'

5A. ຝັ່ງ 'shore'

5B. ພັ່ງ 'to hurry'

6A. ຫ່າງ 'distant'

6B. ຮ່າງ 'form, shape'

7A. ຂັ່ງ 'to threaten'

7B. ຄຳ 'pair'

8A. ເສັ້ງ 'mattress'

8B. ເຊັ່ງ 'to trust, believe'

500

1A. ສະ 'to shampoo'	1B. ຊະ 'to scatter'
2A. ເສົາະ 'to be clear, clean'	2B. ເຊົາະ 'to erode'
3A. ເຖົາະ 'year of the Rabbit'	3B. ...ເທົາະ 'let's...'
4A. ເຂົາະ 'wooden bell'	4B. ເຄົາະ 'to knock'
5A. ຂຸ 'to be falling off (s.t.)'	5B. ຖຸ 'pail'
6A. ເຜົາະ 'a kind mushroom or catfish'	6B. ເຜົາະ 'because'

501

1A. ຂໍ 'to ask for'	1B. ຕໍ 'neck'
2A. ຂົວ 'bridge'	2B. ຕົວ 'to prepare fish or meat'
3A. ຂົມ 'hair'	3B. ຕົມ 'human, people'
4A. ເຂັ້ມ 'needle'	4B. ເຄັ້ມ 'to be salty'
5A. ສອງ 'two'	5B. ຊອງ 'envelope'
6A. ຜົມ 'hair of the head'	6B. ພົມ 'rug'
7A. ພັມ 'to dream'	7B. ພັມ 'to chop, cut'
8A. ຫງຍ 'water snail'	8B. ສງຍ 'track, trace'
9A. ເຖິງ 'to reach, get to'	9B. ເທິງ 'upper, on'
10A. ຜີ 'spirit, ghost'	10B. ພີ 'to be fat'

502 (a) HC + Open syllable → _____ PC

(b) LC + Open syllable → _____ PC

503

1A. ສຸກ 'to be ripe'

1B. ຊຸກ 'to push'

2A. ສຸດ 'to be ended'

2B. ຊຸດ 'set, suit'

3A. ຂີດ 'to coil'

3B. ຄີດ 'to be bent'

4A. ຂັບ 'to drive'

4B. ຄັບ 'to be tightly packed'

5A. ທັກ 'to break'

5B. ຮັກ 'to love'

6A. ເທັດ 'mushroom'

6B. ເຮັດ 'to make, do'

7A. ຜັກ 'vegetable'

7B. ພັກ 'to stay, take a break'

8A. ຜິດ 'to be wrong'

8B. ພິດ 'venom, poison'

(a) HC + Short vowel + _____ → High PC

(b) LC + Short vowel + _____ → Mid level PC

504 (1) _____ (2) _____ (3) _____ (4) _____

(5) _____ (6) _____ (7) _____ (8) _____

(9) _____ (10) _____ (11) _____ (12) _____

- Ans. 504   (1) ຊາ   (2) ຍ້ງ   (3) ເຮັດ   (4) ສະ   (5) ຫາ
 (6) ພັນ   (7) ພິດ   (8) ຜິດ   (9) ຄິດ   (10) ທາມ   (11) ສັງ
 (12) ຄື

505

1A. ຂອຍ 'I'	1B. ສອຍ 'slope'
2A. ເສັ້ນ 'shirt'	2B. ເຊັ່ນ 'family line'
3A. ເສົ້າ 'to be sad, sorrowful'	3B. ເຊົ້າ 'morning'
4A. ສ້າງ 'to build; a well'	4B. ຊ້າງ 'elephant'
5A. ຄ້າ 'to wait; if'	5B. ທ້າ 'to challenge'
6A. ຜ້າ 'cloth'	6B. ພ້າ 'machete'
7A. ຫ້າງ 'to prepare'	7B. ສ້າງ 'to divorce'
8A. ແຫ້ງ 'to be dry'	8B. ແຮງ 'vulture'
9A. ຫ້ອງ 'room'	9B. ສ້ອງ 'to shout, call'

506

- (1) _____ (2) _____ (3) _____ (4) _____
 (5) _____ (6) _____ (7) _____ (8) _____
 (9) _____ (10) _____ (11) _____ (12) _____

- Ans. 506 (1) ຊີ້ (2) ຟ້າວ (3) ຫ້ມ (4) ໂຄງ (5) ໄຜ
 (6) ຫອມ (7) ໄຂ (8) ເສັ້ນ (9) ຮອງ (10) ສູ້ (11) ເຊົາ
 (12) ສົມ

507 ຫ (HC) → _____ PC
 ຫ (LC) → _____ PC

508

- 1A. ສອກ 'elbow' 1B. ຊອກ 'to look for'
 2A. ຂາດ 'to be torn, broken' 2B. ຄາດ 'to expect, guess'
 3A. ຄາດ 'tray' 3B. ຫາດ 'stupa'
 4A. ຝ້າກ 'to entrust' 4B. ຟ້າກ 'side, shore'
 5A. ຫາກ 'if' 5B. ຮາກ 'root; to vomit'
 6A. ເຜດ 'a kind of ghost' 6B. ເພດ 'sex'

509

A CHART SHOWING PAIRS OF CONSONANTS WITH SAME PHONETIC VALUE													
Initial Consonant Class	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13
High	ຂ	ສ	ຖ	ຜ	ຜີ້	ຫ							
Low	ຄ	ຊ	ທ	ພ	ຟ	ຮ	ງ	ຍ	ນ	ມ	ລ	ຣ	ວ

510

A CHART SHOWING PAIRS OF CONSONANTS WITH SAME PHONETIC VALUE													
Initial Consonant Class	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13
High	ຂ	ສ	ຖ	ຜ	ຜີ	ຫ	ຫງ	ຫຽ ຫຍ	ໝ ຫມ	ໝ ຫມ	ຫຼ ຫລ	ຫຮ	ຫວ
Low	ຄ	ຊ	ທ	ພ	ຟ	ຮ	ງ	ຍ	ນ	ມ	ລ	ຣ	ວ

511 (1) man (2) mane

512 (1) ເຫງົາ 'to be lonesome' (2) ເງົາ 'shadow'
ຫງ + Open syllable → Low rising PC

513 (1) ຫງາຍ (2) ເຫງ້ມ (3) ເຫງົາ (4) ເຫງ້້າ

514 (1) ເຫງ້ມ (2) ເຫງົາ (3) ຫງາຍ (4) ເຫງ້້າ

515 (1) ຫຍຸມ (2) ໃຫຍ່ (3) ຫຍະ (4) ຫຍັງ (5) ຫຍາມ
(6) ຫຍວມ (7) ຫຍ້ (8) ຫຍ້າ

516 (1) ຫຍະ (2) ຫຍາມ (3) ຫຍຸມ (4) ຫຍ້າ (5) ຫຍວມ (6) ຫຍ້

517 (1) ໝາ : ຫນາ (2) ຫີ : ຫນີ (3) ຫຼ : ຫຼນ (4) ຫາວ : ຫນາວ

ຫ + ນ → { ຫນ
ຫ

ຫນີ ←→ ຫີນ

initial ຫ	+ final ນ
-----------	-----------

518 (1) ຫໍາໃຈ (2) ເໜືອ (3) ຫັງ (4) ຫຼຽງ (5) ຫ້ວຍ (6) ໄຫ້ງ
(7) ຫາມ (8) ຫ້ງ (9) ຫໍ່ໄມ້ (10) ຫັງສີ (11) ຫນາ (12) ຫນາວ

519 (1) _____ (2) _____ (3) _____ (4) _____
(5) _____ (6) _____ (7) _____ (8) _____
(9) _____ (10) _____ (11) _____ (12) _____

Ans. 519 (1) ເຫງົ້າ (2) ຫຍ້ງ (3) ຫາ (4) ຫນີ (5) ໃຫຍ່
(6) ເໜືອ (7) ຫ້ວຍ (8) ຫໍາຜາກ (9) ຫຍະ (10) ເຫງົ້າ (11) ຫຍ້າມ
(12) ຫງາຍ

520 (1) ຫຼວງ (2) ຫຍະ (3) ຫຍ້ງ (4) ຫີ່ (5) ໃຫຍ່ (6) ຫນາ

TONE CHART

INITIAL CONSONANT CLASS	UNMARKED SYLLABLES				MARKED SYLLABLES	
	OPEN		CLOSED			
	LONG V. FINAL	VOWEL + ງ, ບ, ມ, ນ, ວ	SHORT V. ± ກ, ດ, ບ	LONG V. + ກ, ດ, ບ	ˊ	ˋ
MID						
LOW						
HIGH						

Ans. 520

TONE CHART

INITIAL CONSONANT CLASS	UNMARKED SYLLABLES				MARKED SYLLABLES	
	OPEN		CLOSED			
	LONG V. FINAL	VOWEL + ງ, ບ, ມ, ນ, ວ	SHORT V. ± ກ, ດ, ບ	LONG V. + ກ, ດ, ບ	ˊ	ˋ
MID						
LOW						
HIGH	ຫນາ Low rising PC	ຫຍ້ງ, ຫຼວງ Low rising PC	ຫຍະ High PC		ໃຫຍ່ Mid PC	ຫີ່ Low falling PC

- 521 S1. ເວລາຈະກິນຜັກຊະນິດໃດກໍດີ, ເຮົາຄວນເອົາຜັກມາລ້າງດີ
 ເສັ້ນກ່ອນຈົ່ງກິນ,
 S2. ບໍ່ດົງນັ້ນມັນອາດຈະຫຍະຍ້ອນວ່າອາດຈະມີດິນຕິດຢູ່ຕາມໂບຜັກ.

(1) ຜັກ : vegetables	(5) ດົງນັ້ນ : like that
(2) ຄວນ : should	(6) ຫຍະ : to be gritty
(3) ລ້າງ : to wash	(7) ດິນຕິດຢູ່ : to have earth sticking
(4) ເສັ້ນກ່ອນ : before, first	(8) ຕາມໂບຜັກ : on the leaves

- 522 S1. ງົວ, ແກະ, ແບ້, ມ້າແລະສັດບາງຈຳພວກອື່ນໆອີກກິນຫຍ້າເປັນອາຫານ.
 S2. ແຕ່ພວກກະສິກອນລ້ຽງສັດຕ່າງກໍພາກັນເກືອສັດຂອງເຂົາເຈົ້າດ້ວຍອາຫານ
 ພິເສດຕື່ມອີກເຊັ່ນ: ເມັດສາລີ, ຄູ່ວແລະເຂົ້າເປັນຕົ້ນ. ທັງນີ້ກໍເພື່ອໃຫ້
 ສັດອ່ວນພິແລະຂາຍໄດ້ລາຄາດີ.

(1) ບາງຈຳພວກອື່ນໆອີກ : some other different kinds	(7) ພາກັນ : all together
(2) ກິນຫຍ້າ : to eat grass	(8) ດ້ວຍອາຫານພິເສດ : with special food
(3) ເປັນອາຫານ : as (or) for food	(9) ເມັດສາລີ : corn
(4) ກະສິກອນ : farmers	(10) ຄູ່ວ : legumes (beans, peas, etc.)
(5) ລ້ຽງສັດ : to raise animals	(11) ເປັນຕົ້ນ : for example
(6) ກໍ here is used to indicate that what precedes it (ພວກກະສິກອນລ້ຽງສັດ) is the subject of the sentence.	(12) ທັງນີ້ : all of this
	(13) ໃຫ້...ອ່ວນພິ : to fatten (up)

- 523 S1. ການຂຽນຫຍໍ້ອາດຊ່ອຍໃຫ້ການບັນທຶກເຮືອງຕ່າງໆໄວຂຶ້ນໄດ້.
 S2. ແຕ່ກໍອາດຈະມີປັນຫາຄົ້ນຄ້າຫາກປະປ່ອຍໄວດົນນານເພາະຜູ້ຂຽນເອງ
 ກໍອາດຈະລືມແລະອາດຈະອ່ານຄຳທີ່ຕົນຂຽນຫຍໍ້ໄວນັ້ນບໍ່ອອກ.

(1) ການຂຽນຫຍໍ້ : abbreviations	(7) ທີ່ຕົນຂຽນ...ໄວ : which one wrote
(2) ການບັນທຶກ (ເຮືອງ) : recording	(8) ຄຳທີ່...ນັ້ນ : ທີ່ here acts as a relative pronoun with the meaning 'which, that' and ນັ້ນ is used to indicate the end of the Noun Phrase.
(3) ຊ່ອຍໃຫ້...ໄວຂຶ້ນ : to speed up	(9) ອ່ານ...ບໍ່ອອກ : to not be able to decipher
(4) ປັນຫາ : problem	
(5) ປະປ່ອຍໄວ : to leave unused	
(6) ດົນນານ : (for) a long time	

- 524 S1. ຄົນມີເງິນມີຄຳຍ້ອນນັກທາງຢູ່ເຮືອນໃຫຍ່ເພາະມັນຢູ່ສະບາຍ
 ແລະສົມຄວນກັບຖານະຂອງເພິ່ນ.

(1) ມີເງິນມີຄຳ : pairs like this are common in Lao and are used to add variety to speech.	(3) ໃຫຍ່ : to be large
(2) ຍ້ອນນັກ : This is another pair of words, both of which have the general meaning of 'quite often, generally, likely to.'	(4) ສົມຄວນກັບ : to be appropriate for
	(5) ຖານະ : status, station in life

- 525 A1. ລາວຢາກຊື້ຫຍັງ?
 B1. ລາວຢາກຊື້ຫຍັງຂ້ອຍກໍບໍ່ຮູ້.
 A2. ຄົນຊົນເຈົ້າບອກລາວວ່າຢ່າງໃດ?

- B2. S1. ຂ້ອຍບອກລາວວ່າລາວຈະຊື້ຫຍັງກໍໄດ້ເພາະມັນແນ່ນເງິນລາວ
 S2. ຖ້າລາວບໍ່ຢາກຊື້ຫຍັງລາວຊິເກັບເງິນໄວ້ກໍຕາມໃຈ.

- (1) ກໍ: in the sentence ending (2) ເກັບເງິນໄວ້: to save money
 ຂ້ອຍກໍບຽ ຂ້ອຍກໍບຽ has the meaning of (3) ຕາມໃຈ: as (one) wishes
 'either', thus this section 'I don't know either'.

- 526 S1. ການຫຍໍ້ຫຍັນກັນຈິງຈະບໍ່ມີຜົນດີມາສູ່ໃດເລີຍ
 S2. ມີແຕ່ຈະເຮັດໃຫ້ທຸກຝ່າຍທຸກອົກທຸກໃຈແລະແຕກສາມະຕິກັນ.

- (1) ຫຍໍ້ຫຍັນ: to mock, deride (4) ທຸກຝ່າຍ: each side
 (2) ບໍ່...ເລີຍ: not...at all (5) ແຕກສາມະຕິກັນ: break up unity, solidarity
 (3) ທຸກອົກທຸກໃຈ: to be depressed
 (Reduplication is here used for variety and style.)

- 527 a. Q1. ມື້ອື່ນເຈົ້າຈະລຸກມາເຮັດຫຍັງ?
 A1. ຂ້ອຍຊິລຸກມາໜຶ່ງເຂົ້າ.
 Q2. ເວລາໃດ?
 A2. ແຕ່ເດິກ.
 Q3. ເປັນຫຍັງ?
 A3. ເພາະເຮົາຊິໄປກິນເຂົ້າປ່າ.

- (1) ມື້ອື່ນ: tomorrow (4) ແຕ່ເດິກ: while it is still dark
 (2) ລຸກ: to get up (5) ໄປກິນເຂົ້າປ່າ: to go on a picnic
 (3) ໜຶ່ງເຂົ້າ: to steam rice

527 b.

Q1. ຊີເອົາຫຍັງໄປກິນ?

A1. ຊີເອົາແກງໝໍ້ໄມ້.

Q2. ເຈົ້າຊີກິນແກງໝໍ້ໄມ້ກັບຫຍັງ?

A2. ກັບປາປື້ງ.

(1) ເອົາຫຍັງໄປກິນ : what to take
to eat

(3) ປື້ງປາ : grilled fish

(2) ແກງໝໍ້ໄມ້ : bamboo sprout stew

527 c.

Q. ເຈົ້າຈະເຮັດຫຍັງໄປກິນ?

A. ຂອຍຈະເຮັດແຈວແຂບໄປກິນ.

(1) ແຈວແຂບ : a very delicious
hot sauce

527

S1. ມີອັນນາງສີດາຈະຕ້ອງລຸກມາໜຶ່ງເຂົ້າແຕ່ເດິກເພາະຜົວລາວຈະພາ
ຄອບຄົວລາວໄປກິນເຂົ້າປ່າຢູ່ເໜືອບ້ານເກົ້າລ້ຽວ.

S2. ນາງສີດາຍັງບໍ່ຮູ້ວ່າຈະເອົາຫຍັງໄປກິນແດ່.

S3. ລາວຄິດວ່າຈະເຮັດແຈວແຂບໄປກິນກັບປື້ງປາແລະແກງໝໍ້ໄມ້.

S4. ຜົວລາວບອກວ່າເມື່ອໄປຮອດບ່ອນປົກນິກແລ້ວລາວຈະໄປຕົກເບັດ
ເອົາປານາປື້ງ.

S5. ນາງສີດາກໍຕັ້ງໃຈວ່າເມື່ອໄປຮອດບ່ອນກິນເຂົ້າປ່າແລ້ວລາວຈະໄປຊອກ
ຂຸດເອົາໝໍ້ໄມ້ມາແກງກິນກັບແຈວແລະປື້ງປາ.

S6. ເຮົາຂ້າທັງສອງຜົວເມັງຈິງມີໂຊກດີເພາະຄົນບໍ່ດັ່ງນັ້ນການໄປກິນເຂົ້າປ່າ
ຈິ່ງມີອາດຈະບໍ່ມ່ວນເລີຍ.

(1) ຜົວ : husband	(9) ໄປຊອກ : to go look for
(2) ພາ...ໄປ : to take (some one) somewhere	(10) ຊຸດເອົາ...ມາ : to dig up
(3) ຄອບຄົວ : family	(11) ເຮົາຂໍ້ໃຫ້ : Let's wish...
(4) ໜືອ : north of, above	(12) ໂຊກດີ : good luck
(5) ເກົ້າລ້ວງ : name of a village	(13) ຄົມບໍ່ດັງນັ້ນ : if not, if (they) don't
(6) ບ່ອນປົກນິກ : picnic spot	(14) ສິ່ງນີ້ : this time
(7) ຕຶກເບັດ : to fish	(15) ມ່ວນ : to be fun
(8) ເມື່ອໄປຮອດ : after having reached	

528 a.   Q. ພວກຊາຍໝຸນມີໜ້າທີ່ຫຍັງ?

A. ເຂົາເຈົ້າມີໜ້າທີ່ຮັບໃຊ້ປະເທດຊາດ.

(1) ໝຸນ : to be young	(3) ຮັບໃຊ້ : to serve
(2) ໜ້າທີ່ : duty, obligation	

528 b.   Q. ເຂົາເຈົ້າຕ້ອງມີອາຍຸລຸກຢື່ຈິ່ງຈະເປັນທະຫານໄດ້?

A. ສິບແປດປີ.

(1) ຈິ່ງຈະເປັນ...ໄດ້ : in order... to be able to be	(2) ສິບແປດປີ : 18 years

528 c.   Q. ໃຜຈະສົ່ງໜັງສືມາບອກເຂົາເຈົ້າ?

A. ສຳນັກງານເກັບເກນທະຫານ.

(1) ໃຜ : who

(3) ສົ່ງ...ມາບອກ : send...telling
(them)

(2) ໜັງສື : letter

528 d.

Q. ເມື່ອໄດ້ຮັບໜັງສືແລ້ວເຂົາເຈົ້າຕ້ອງເຮັດຫຍັງ?

A. ເຂົາເຈົ້າຕ້ອງໄປລາຍງານຕົວຕໍ່ທາງກອງທັບ.

(1) ເມື່ອໄດ້ຮັບ...ແລ້ວ : after
having received...

(3) ທາງກອງທັບ : the military

(2) ລາຍງານຕົວຕໍ່ : to report in person to

528 e.

Q. ກ່ຽວກັບເຮືອງນີ້ມີຫຍັງເກີດຂຶ້ນໃນປີນັ້ງພັນເກົ້າຮ້ອຍເຈັດສິບສາມ?

A. ປະທານາທິບໍດີນິກສັນໄດ້ສົ່ງໃຫຍ່ຕີການເກນທະຫານ.

(1) ກ່ຽວກັບ : related to, in regard
to

(3) ພັນ : 1000

(2) ເກີດຂຶ້ນ : to happen

(4) ຮ້ອຍ : 100

528

S1. ຢູ່ໃນສະຫະຣັດອະເມຣິກາພວກຊາຍໝູ່ມີໜ້າທີ່ເຂົ້າຮັບໃຊ້ໃນກອງທັບແຫ່ງຊາດ.

S2. ເມື່ອເຂົາເຈົ້າມີອາຍຸໄດ້ສິບແປດປີເຂົາເຈົ້າຈະໄດ້ຮັບໜັງສືຈາກ

ສໍານັກງານເກນທະຫານ

S3. ຊຶ່ງແຈ້ງໃຫ້ເຂົາເຈົ້າຮູ້ວ່າເຖິງເວລາແລ້ວທີ່ເຂົາເຈົ້າຈະຕ້ອງໄປ

ລາຍງານຕົວຕໍ່ທາງກອງທັບ.

S4. ມາໃນປີນັ້ງພັນເກົ້າຮ້ອຍເຈັດສິບສາມ, ປະທານາທິບໍດີນິກສັນໄດ້ອອກ

ຄໍາສັ່ງບໍ່ໃຫ້ມີການເກນເອົາຊາຍໝູ່ເຂົ້າເປັນທະຫານຕໍ່ໄປ.

55. ແຕ່ໃຫ້ທາງກອງທັບຮັບເອົາພວກທີ່ອາສາເຂົ້າຮັບໃຊ້.

(1) ສະຫະລັດອະເມຣິກາ : U.S. of America	(6) ເກມ : to draft, force, compel
(2) ກອງທັບແຫ່ງຊາດ : The Armed Forces	(7) ເອົາ...ເຂົ້າໄປ : to take in as
(3) ປະທານາທິບໍດີນິກສັນ : President Nixon	(8) ໃຫ້ : to allow
(4) ອອກຄໍາສັ່ງ : to issue orders	(9) ຮັບເອົາ : to accept
(5) ບໍ່ໃຫ້ມີ : to not allow	(10) ພວກທີ່ອາສາເຂົ້າຮັບໃຊ້ : volunteers

529 a. Q. ຕາມທັນມະດາອາກາດໜາວໃນເວລາໃດ?

A. ໃນຮະດູໜາວ.

(1) ອາກາດ : the weather, air	(3) ໜາວ : to be cold
(2) ຮະດູ : season	

529 b. Q. ເຮົານຸ່ງເສື້ອກັນໜາວເວລາໃດ?

A. ເວລາອາກາດໜາວ.

(1) ນຸ່ງເສື້ອ : to wear a shirt or coat	(2) ກັນ : to protect against

529 c. Q1. ເກີບໜັງດີບໍ່?

A1. ດີ

Q2. ດີເໝວໃດ?

A2. ເມື່ອເວລາໃສ່ນ້ຳອຸ່ມດີ.

READING LAO: A Programmed Introduction

- (1) ເກີບໜັງ : leather shoes   (3) ອຸ່ນດີ : nice and warm
(2) ເມື່ອເວລາໃສ່ : when you put them on

529 d.   Q. ເກີບເຈົ້າເຮັດດ້ວຍໜັງສັດແນວໃດ?

A. ໜັງແກະ.

- (1) ເຮັດດ້ວຍ : to be made of   (3) ແນວໃດ : what kind
(2) ໜັງສັດ : animal skin   (4) ໜັງແກະ : sheep skin

529   S1. ຣະດູໜາວຢູ່ໃນສະຫະຣັດອະເມຣິກາອາກາດກໍ່ໜາວເຕັມທີ.

S2. ບາງຄົນມັກນຸ່ງເສື້ອກັນໜາວແລະໃສ່ເກີບທີ່ເຮັດດ້ວຍໜັງສັດເພາະມັນອຸ່ນດີ.

- (1) ເຕັມທີ : very, extremely   (3) ມັກ : to like
(2) ບາງຄົນ : some people

530 a.   Q. ຄົນພວກໃດມັກກິນເຂົ້າໜຽວເປັນປະຈຳ?

A. ຄົນລາວ.

- (1) ເຂົ້າໜຽວ : sticky rice   (2) ເປັນປະຈຳ : regularly

530 b.   Q. ເຂົ້າໜຽວອາປານໃດ?

A. ບໍ່ໜຽວທີ່ຢາງກາວ.

- (1) າປານໃດ = ໝຽວປານໃດ : how sticky (2) ທີ່ຢາງກາວ : as glue

- 530 c. Q1. ຕາມທັມມະດາເຮົາກິນເຂົ້າໝຽວດ້ວຍຫຍັງ?
 A1. ດ້ວຍມື.
 Q2. ກິນເຂົ້າໝຽວດ້ວຍບ່ວງໄດ້ບໍ່?
 A2. ໄດ້ຢູ່, ແຕ່ຈະຍາກແດ່. ບ່ວງອາດຈະຫັກ.

- (1) ດ້ວຍມື : with your hands (3) ຍາກ : to be difficult
 (2) ບ່ວງ : a spoon (4) ຫັກ : to break

- 530 S1. ຄົນລາວສ່ວນນາກນັກກິນເຂົ້າໝຽວເປັນປະຈຳ. ຄົນຕ່າງປະເທດບາງຄົນ
 ຄິດວ່າເຂົ້າໝຽວຈິງຈະໝຽວຄືກັນກັບຢາງກາວ.
 S2. ແຕ່ທີ່ຈິງແລ້ວມັນບໍ່ເປັນຈັ່ງຊັ້ນເພາະຕາມທັມມະດາແລ້ວເຮົາຈະໃຊ້ມືຈັກກິນ
 ເຂົ້າໝຽວໄດ້ຢ່າງສະບາຍໂດຍທີ່ມັນຈະບໍ່ຕິດມືເລີຍ.

- (1) ສ່ວນນາກ : most (6) ໃຊ້ມືຈັກ : to use the hand to dig out
 (2) ຈິງ : must, probably (7) ຢ່າງສະບາຍ : easily, readily
 (3) ຄືກັນກັບ : as...as (8) ໂດຍທີ່...ບໍ່ : without its...ing
 (4) ທີ່ຈິງແລ້ວ : actually, in truth (9) ຕິດມື : to stick to the hand
 (5) ຈັ່ງຊັ້ນ : like that

- 531 (1) ພາ : ຫມາ (3) ພໍ : ຫມໍ
 (2) ພຸ : ຫມຸ (4) ພວກ : ຫມວກ

ຫ + ມ → { ຫມ
ພ

- 532 (1) ພີ (2) ພີ້ (3) ພີ່ (4) ພົາ (5) ພາກບ້າຫົວຂ້າ
 (6) ພໍ່ (7) ຕົ້ອງພາຍ (8) ພີ (9) ພີ່ນ (10) ພີ່ນ (11) ພວດ
 (12) ພາກສີບໄຖ

- 533 (1) _____ (2) _____ (3) _____ (4) _____
 (5) _____ (6) _____ (7) _____ (8) _____
 (9) _____ (10) _____ (11) _____ (12) _____

- Ans. 533 (1) ພີ່ (2) ພາຍ (3) ພີ່ນ (4) ຫມ້ນ (5) ພຸ
 (6) ພາຈອກ (7) ຫມາະ (8) ພິກ (9) ພວກ (10) ພານ
 (11) ພີ່ນ (12) ພິດ

- 534 (1) ໄຫຼ່ : ໄຫລ (3) ຫຼີກ : ຫລີກ
 (2) ເຫຼົ້າ : ເຫລົ້າ (4) ຫຼວງ : ຫລວງ

ຫ + ລ $\longrightarrow$ $\left. \begin{array}{l} \text{ຫລ} \\ \text{ຫຼ} \end{array} \right\}$

- 535 (1) ຫລ້າ (2) ຫລຸ (3) ເຫຼົ້າ (4) ຫລັງ (5) ຫຼິງ (6) ຫລຸດ
 (7) ຫລອນ (8) ນອນຫຼັບ (9) ເຂົ້າຫລາມ (10) ກູເຫຼືອນ (11) ຕາຫລົ່ວ
 (12) ຫລຽວ

536 ຫຣຽນ

- 537 (1) ຫວາຍ (2) ຫວິດ (3) ແຫວ (4) ຫວະ (5) ສິບເຫວີ
 (6) ຫວັງ (7) ໄຫວ (8) ຫວານ (9) ເປັນຫວັດ (10) ໄປຫວັງຮ

- 538 (1) _____ (2) _____ (3) _____
 (4) _____ (5) _____ (6) _____
 (7) _____ (8) _____ (9) _____

Ans. 538 (1) ປາຫວ່າ (2) ແຂວໂຫວ່ (3) ໄຫວ່ (4) ຫວ່າງ
 (5) ຫວິດນ້ຳ (6) ຫວິ (7) ຫວ່າຍ (8) ໝາກຫວ່າ (9) ແຫວກ

539 (1) ຫັບ (2) ຫໍ່ (3) ຫວານ (4) ຫຼອກ (5) ຫວີ
 (6) ຫລອຍ (7) ຫໍ່ (8) ຫຍັງ (9) ເພາະ

TONE CHART

INITIAL CONSONANT CLASS	UNMARKED SYLLABLES				MARKED SYLLABLES	
	OPEN		CLOSED			
	LONG V. FINAL	VOWEL + ງ, ບ, ມ, ນ, ວ	SHORT V. ± ກ, ດ, ບ	LONG V. + ກ, ດ, ບ	ˊ	ˋ
MID						
LOW						
HIGH						

Ans. 539

TONE CHART

INITIAL CONSONANT CLASS	UNMARKED SYLLABLES				MARKED SYLLABLES	
	OPEN		CLOSED		ˊ	ˋ
	LONG V. FINAL	VOWEL + ງ, ຍ, ມ, ນ, ວ	SHORT V. ± ກ, ດ, ບ	LONG V. + ກ, ດ, ບ		
MID						
LOW						
HIGH	ຫວີ Low rising PC	ຫຍັງ, ຫວານ Low rising PC	ຫ້ຍ, ເພາະ High PC	ຫຼອກ Low falling PC	ໝີ່ Mid PC	ໝີ້ Low falling PC

540 a.

Q1. ຮ່າງກາຍຂອງຕົວປ່ຽນແປງບໍ່?

A1. ປ່ຽນແປງ.

Q2. ປ່ຽນແປງໄປຕາມຫຍັງ?

A2. ປ່ຽນແປງໄປຕາມອາຍຸສັງຂານ.

Q3. ແນວນຫຍັງທີ່ສະແດງໃຫ້ເຫັນເຖິງການປ່ຽນແປງຂອງຮ່າງກາຍ?

A3. ສິ່ງທີ່ສະແດງໃຫ້ເຫັນເຖິງການປ່ຽນແປງຂອງຮ່າງກາຍນັ້ນມີຫລາຍຢ່າງ

ດ້ວຍກັນເຊັ່ນ : ຜົນຫງອກ, ເນື້ອໜັງຍູ່ແລະກຳລັງວັງຊາລິດຖອຍລົງ
ແລະອື່ນໆອີກ.

(1) ຮ່າງກາຍ : the body	(6) ຜົມ : the hair (on the head)
(2) ປ່ຽນແປງ : to change	(7) ຫງອກ : to turn grey
(3) ຕາມອາຍຸສັງຂານ : according to age and time	(8) ເນື້ອໜັງ : the skin
(4) ທີ່ສະແດງໃຫ້ເຫັນ : that show	(9) ກຳລັງວັງຊາ : the vitality
(5) ເຖິງ : about, of	(10) ລົດນ້ອຍຊາຍລົງ : to decrease, diminish

540 b.   Q. ເຮົາຈະມີວິທີໃດເຮັດບໍ່ໃຫ້ຮ່າງກາຍປ່ຽນແປງໄປໄດ້ບໍ່?
 A. ບໍ່ມີດອກ, ມັນເປັນຂອງທັມມະຊາດ ຄືເມື່ອມີການເກີດກໍຕ້ອງມີການເຖົ້າ, ການແກ່, ການເຈັບແລະການຕາຍ.

(1) ທັມມະຊາດ : nature	(3) ການແກ່ : growing old
(2) ການເຖົ້າ : growing old	

540 c.   Q. ເຮົາຈະມີວິທີໃດເຊິ່ງຜົມຫງອກໄດ້ບໍ່?
 A. ມີ, ເຈົ້າຈະໄປຊື້ຢາມາຍ້ອນຜົມໃຫ້ເປັນສີໃດກໍໄດ້.

(1) ເຊິ່ງ : to hide, conceal	(3) ສີໃດກໍໄດ້ : any color at all
(2) ຍ້ອນຜົມ : to dye hair	

540   S1. ການປ່ຽນແປງຂອງຮ່າງກາຍຄົນເຮົາຍ່ອມເປັນໄປຕາມອາຍຸສັງຂານ.
 S2. ເມື່ອເຖົ້າແກ່ມາແລ້ວເນື້ອໜັງກໍຈະຫົດຢູ່, ຜົມກໍຈະຫງອກເຕັມຫົວ, ກຳລັງວັງຊາກໍຈະລົດນ້ອຍຊາຍລົງ

S3. ແລະ ເຄື່ອນໄຫວໄປມາກໍຍອມຈະບໍ່ວອງໄວແລະທົນທານເໝືອນດັ່ງ
 ຄາວຍັງໝູ່ຍັງເໝນ.

(1) ເປັນໄປ : to happen	(5) ເຄື່ອນໄຫວ : to move around
(2) ເຖົ້າເຜົາ : to be old	(6) ວ່ອງໄວ : to be agile
(3) ທົດ, ຍູ່ : to wrinkle	(7) ທົນທານ : to have endurance
(4) ເຕັມທົວ : to be all over the head	(8) ຍັງໝູ່ຍັງເໝນ : to be in the fullness of youth

541 a.

Q1. ເປັນຫຍັງເຂົາເຈົ້າຈຶ່ງນັ່ງແຫຍ້ກັນ?
 A1. ເຂົາເຈົ້າບອກວ່າອາກາດໜາວ, ເວລານັ່ງບຽດກັນມັນອຸ່ມ.
 Q2. ມັນອຸ່ມໄດ້ຈິ່ງໃດ?
 A2. ເມື່ອເວລານັ່ງບຽດກັນອາຍາຍາຍຂອງແຕ່ລະຄົນສົມທົບກັນເຂົ້າແລ້ວກໍ
 ເຮັດໂທທຸກຄົນອຸ່ມ.

(1) ແຫຍ້ກັນ : to sit jammed together	(4) ແຕ່ລະຄົນ : each one
(2) ບຽດກັນ : to be squeezed together	(5) ສົມທົບກັນ : to meet with, participate in
(3) ອາຍາຍາຍ : the body heat	

541 b.

Q1. ຄົນລາວບັງເຈົ້າກໍບອກກິໄຫລາວຫຍັບອອກບໍ່ໄດ້ບໍ່?
 A1. ຄືຊິໄດ້ຢູ່ແຕ່ບໍ່ກາບອກຢ່ານລາວໃຈຮາຍ.
 Q2. ຄົນລາວໃຈຮາຍລາວຊິເຮັດຫຍັງ?
 A2. ບໍ່ຮູ້ໃດ! ແລະກໍບໍ່ຢາກຮູ້ອອກ.

- 542 b. Q1. ເປັນຫຍັງເຈົ້າຈິ່ງຈະປ່ຽນຢາງຣົດເຈົ້າ?
 A1. ມັນທຽນຫຼາຍແລ້ວ, ບໍ່ປ່ຽນກໍຢ້ານເປັນອັນຕະຣາຍ.
 Q2. ເຈົ້າຈະປ່ຽນຢາງໃດແດ່?
 A2. ຢາງໜ້າທັງສອງເບື້ອງແລະຢາງຫຼັງເບື້ອງຊ້າຍ.

(1) ປ່ຽນ : to change	(4) ຢາງໜ້າ : the front tire
(2) ທຽນ : to be worn out	(5) ຢາງຫຼັງ : the back tire
(3) ເປັນອັນຕະຣາຍ : to be dangerous	

- 542 S1. ແຕ່ກ່ອນຣົດບັນທຸກຄັນນີ້ບັນທຸກນ້ຳໜັກໄດ້ຫຼາຍໂຕນ.
 S2. ດຽວນີ້ຢາງຫຼັງທັງສອງເບື້ອງທຽນລົງຫຼາຍ, ເຈົ້າຂອງຣົດຈິ່ງບໍ່ຢາກເອົາຂອງໃສ່ຫຼາຍເໝືອນແຕ່ກ່ອນ.

(1) ຣົດບັນທຸກ : truck	(3) ທຽນລົງ : to be worn out
(2) ເບື້ອງ : side	(4) ຫຼາຍເໝືອນ : as much as

- 543 a. Q1. ເປັນຫຍັງລາວຈິ່ງບໍ່ໄຫຼ່ລາວທຽວເບື້ອງຕາເວັນ?
 A1. ລາວຢ້ານຕາລຸກລາວບອດເພາະແສງຕາເວັນກ້າຫຼາຍຈົນສາມາດທຳລາຍແສງຕາໄດ້.
 Q2. ຄົນໃສ່ແວນຕາດຳຈະເບື້ອງຕາເວັນໄດ້ບໍ່?
 A2. ແວນຕາດຳທັນມະດາກໍບໍ່ໄດ້, ຕ້ອງແນ່ນແວນທີ່ດຳອີ່ຫຼີຟິມດຳຈິ່ງຈະໃຊ້ໄດ້.

(1) ຫຼຽວເບິ່ງ : to look at	(5) ທຳລາຍ : to destroy
(2) ຕາບອດ : to be blind	(6) ແສງຕາ : the vision
(3) ຕາເວັນ : the sun	(7) ອີ່ຫຼີ : really, surely
(4) ແສງຕາເວັນ : sunshine	

543 b.

Q. ສັງຄົມຊ່ອຍຄົນຕາບອດທັງຫຼາຍໄດ້ຢ່າງໃດ?

A. ມີຫຼາຍຊ່ອງທາງດ້ວຍກັນ, ເປັນຕົ້ນ : ອອກເງິນເພື່ອເປັນຄ່າໃຊ້ຈ່າຍສຳລັບ
 ຝຶກສອນຄົນຕາບອດໃນດ້ານຕ່າງໆ, ຕລອດເຊິ່ງການສຶກສາທາວິທິການທີ່ຈະ
 ເຮັດໃຫ້ເຂົາເຈົ້າຊ່ອຍເຫຼືອຕົວເອງໄດ້.

(1) ສັງຄົມ : society	(4) ອອກເງິນ : to contribute money
(2) ຕາບອດ : to be blind	(5) ການສຶກສາທາວິທິການ : research
(3) ຊ່ອງທາງ : means, ways	(6) ຊ່ອຍເຫຼືອ : to help, aid

543

S1. ຄົນທີ່ຫຼຽວກູ້ຕາບອດນັບວ່າເປັນພວກທີ່ອາໄພ.

S2. ຄົນລາວຖືວ່າມັນເປັນຜົນຂອງບາບກັນຂອງຜູ້ກ່ຽວເອງ.

S3. ຄົນຕາບອດຢູ່ຕາມປະເທດທີ່ດ້ອຍການພັດທະນາສ່ວນມາກບໍ່ຄ່ອຍສາມາດຊ່ອຍເຫຼືອ
 ຕົນເອງໄດ້ເລີຍຈົນຕ້ອງໄປຂໍທານກິນ.

S4. ແຕ່ຢູ່ຕາມປະເທດທີ່ຈະເຣີນກ້າວໜ້າທັງຫຼາຍ, ສັງຄົມໄດ້ຊ່ອຍເຮັດໃຫ້ຄົນ
 ຕາບອດເປັນຈຳນວນຫຼວງຫຼາຍຊ່ອຍເຫຼືອເຂົາເຈົ້າເອງໄດ້.

(1) ຫໝວກ : to be deaf	(7) ທີ່ດອຍການພັທນາ : to be under-developed
(2) ນັບ : to consider	(8) ບໍ່ຄອຍ : (negative) hardly
(3) ອາພັບ : to be ill-fated, unfortunate	(9) ຂໍທານກິນ : to beg alms
(4) ຄືວ່າ : to believe	(10) ຈະເຣີນກ້າວໜ້າ : to make progress, advance
(5) ຜົນຂອງບາບກັມ : The product of sin (bad Karma)	(11) (ປະເທດ)...ທັງຫຼາຍ : many (countries)
(6) ຜູ້ກຽວເອງ : the person himself (who is in the unfortunate situation)	(12) ເຮັດໃຫ້ : to cause
	(13) ເປັນຈຳນວນຫຼວງຫຼາຍ : in large numbers

- 544 a.   Q1. ເປັນຫຍັງເຈົ້າຈຶ່ງໄວໝວດ?
- A1. ຂ້ອຍບໍ່ຮູ້ແທ້, ຄິດຊິແນ່ນເປັນນໍາຂ້ອຍຂີ້ຕາມແຖ.
- Q2. ເຈົ້າແຖໝວດມີລະຈັກເທື່ອ?
- A2. ຕາມທັມມະດາກໍມີລະເທື່ອ. ແຕ່ລາງເທື່ອກໍສອງເທື່ອເພາະໝວດຂ້ອຍປົ່ງໄວຫຼາຍ.

(1) ໄວໝວດ : to wear a moustache	(4) ມີລະຈັກເທື່ອ : how many times a day?
(2) ຂີ້ຕາມ : to be lazy	(5) ປົ່ງໄວຫຼາຍ : to grow very fast
(3) ແຖ : to shave, cut	

- 544 b.   A1. ຄົນຜູ້ເບິ່ງຊົງຄິດຂີ້ຕາມ. ເຈົ້າຄິດວ່າຢ່າງໃດ?
- B1. ເປັນຫຍັງເຈົ້າເວົ້າຈຶ່ງຊັ້ນ? ເຈົ້າເຄີຍໄດ້ເຮັດວຽກກັບລາວແລ້ວບໍ່?

A2. ບໍ່, ແຕ່ເມື່ອເຫັນລາວແລ້ວຂອບຮູ້ສຶກວ່າຄິຊີເປັນຄົນຂີ້ຄາມ.

B2. ເຈົ້າບໍ່ຄວນເບິ່ງຄົນໄປໃນແງ່ຮາຍ.

(1) ເບິ່ງຊຶ່ງ : to look like, to appear	(4) ຄວນ : should
(2) ເລີຍ : to have ever, to have experienced	(5) ແງ່ຮາຍ : bad or ugly way, or manner
(3) ຮູ້ສຶກ : to feel, have the feeling	

544 S1. ການຈົ່ງໝວດທີ່ໄວ້ໝວດໄວ້ເລົ່າຂອງຜູ້ຊາຍທັງຫຼາຍຍ່ອມເນື່ອງມາຈາກ
ເຫດຜົນທີ່ແຕກຕ່າງກັນ.

S2. ຕາມທັນມະດາແລ້ວມັນເປັນການຕັດສິນໃຈຢ່າງຍືດນຶ່ງຄາວດຽວ.

S3. ບາງຄົນຮັກສາໄວ້ຍ່ອມຄິດວ່າມັນຊ່ອຍເຮັດໃຫ້ຕົນມີຮູບຊົງອັນແທ້ຈິງ.

(1) ຈົ່ງໝວດ : to wear a moustache	(6) ຍືດນຶ່ງຄາວດຽວ : an instant
(2) ໄວ້ເລົ່າ : to wear a beard	(7) ຮັກສາໄວ້ : to keep, take care of
(3) ເຫດຜົນ : reason, cause	(8) ເຮັດໃຫ້...ມີ : to cause to have
(4) ແຕກຕ່າງກັນ : various, different	(9) ຮູບຊົງ : character, figure
(5) ຕັດສິນໃຈ : to decide	(10) ແທ້ຈິງ : to be real, true

545 a. Q. ນອກຈາກໝາແລ້ວສັດລຽງຢູ່ໃນບ້ານໃນເຮືອນນີ້ທັງອີກແດ່?

A. ທີ່ລຽງຢູ່ໃນເຮືອນກໍມີແມວແລະລາງເທື່ອກໍມີນົກ, ປາແລະອື່ນໆອີກ. ສ່ວນ
ຈໍາພວກທີ່ຢູ່ນອກເຮືອນກໍມີເປັດ, ໄກ່, ພູ, ນ້າ, ງົວ, ກະຕ່າຍແລະອື່ນໆອີກ.

(1) ໝາ : dog	(6) ຈຳພວກ : group
(2) ສັດລ້ຽງ : a domesticated animal, pet	(7) ໝູ : the pig
(3) ລ້ຽງ : to raise (animals or people)	(8) ງົວ : the cow
(4) ແມວ : the cat	(9) ກະຕາຍ : the rabbit
(5) ມີກ : the bird	

- 545 b. Q. ຈົນອະເນຣີກັນລ້ຽງໝາແລະແມວຂອງເຂົາເຈົ້າດ້ວຍອາຫານພິເສດແນ່ນອນບໍ່?
- A. ແນ່ນແລ້ວ. ຢູ່ໃນສະຫະຣັດມີບໍຣິສັດທີ່ເຮັດອາຫານສັດຫລາຍຊະນິດ 99ກມາຂາຍ.

(1) ບໍຣິສັດ : a company (in business)	(2) ເຮັດ...99ກມາຂາຍ : to produce something for marketing

- 545 S1. ເຖິງແນ່ນວ່າໝາຈະເປັນສັດລ້ຽງຢູ່ໃນບ້ານໃນເຮືອນແນ່ນອນກໍຕາມ ຈົນລາວຖືວ່າໝາແນ່ນອນໃນຈຳນວນສັດຊັ້ນຕໍ່າທີ່ສຸດ.
- S2. ທັງນີ້ກໍຍອມວ່າຈົນລາວບໍ່ມີອາຫານພິເສດສຳລັບລ້ຽງໝາ,
- S3. ນອກຈາກເຂົ້າກັບເສດອາຫານຊຶ່ງໝອຍເທື່ອຈະເຮັດໃຫ້ໝາໄດ້ອື່ນທ້ອງຍອມ,
- S4. ດັ່ງນັ້ນອາຍໝາຈຶ່ງຕ້ອງອອກທ່ຽວຫາກິນໄປຕາມບ່ອນຕ່າງໆແລະຈະກິນ ເກືອບທຸກສິ່ງທຸກຢ່າງທີ່ດັ່ງນັ້ນໄດ້ກິນ.

(1) ເຖິງແນ່ນວ່າ...ກໍຕາມ : even if	(3) ນອກຈາກ : besides
(2) ຊັ້ນຕໍ່າທີ່ສຸດ : the lowest level	(4) ເຂົ້າກັບເສດອາຫານ : rice and leftovers

(5) ຈຶ່ງ : which	(10) ອອກທຽວ : to go out
(6) ໜ້ອຍໄທ້ອ : few times	(11) ໄປຕາມບ່ອນຕ່າງໆ : to go to various places
(7) ອົມ : to be full, satiated (on food)	(12) ເກືອບທຸກສິ່ງທຸກຢ່າງ : almost everything
(8) ອົມທອງຍອມ : to have enough to eat	(13) ດັງມັນໄດກິ່ນ : Its nose smells.
(9) ອາຍໝາ : the poor dog!	

- 546 a.
- A1. ເປັນຫຍັງເພິ່ນຈຶ່ງເວົ້າວ່າການປະພຶດຂອງລາວບໍ່ເປັນການເໝາະສົມ?
- B1. ທີ່ເພິ່ນເວົ້າດັງນັ້ນກໍຍອມວ່າລາວບໍ່ຮູ້ຈັກກາລະເທສະ.
- A2. ທີ່ເຈົ້າເວົ້ານັ້ນຂອບບໍ່ເຂົາໃຈ, ຊ່ອຍອະທິບາຍຕົ້ນອີກແດ່.
- B2. ກ່ອນຈະເຮັດຈະທຳຫຍັງລາວຈະຕ້ອງຄິດເບິ່ງເວລາແລະສະຖານທີ່.

(1) ການປະພຶດ : behavior	(5) ຮູ້ກາລະເທສະ : to know how to act in a manner appropriate to the time and place.
(2) ເໝາະສົມ : to be fitting, appropriate	(6) ອະທິບາຍ : to explain
(3) ທີ່ເພິ່ນເວົ້າດັງນັ້ນ... : (the reason) he said so...	(7) ສະຖານທີ່ : place
(4) ກາລະເທສະ : time and place	

- 546 b.
- S1. ຂອງສອງຢ່າງທີ່ຖືກຈາກກັນບໍ່ໄດ້ກໍຄືເຫດແລະຜົນ.
- S2. ເມື່ອໃດມີເຫດກໍຕ້ອງມີຜົນຕ່າງໆເກີດຂຶ້ນ.
- S3. ແລະເມື່ອໃດມີຜົນຢ່າງໃດຢ່າງໜຶ່ງເກີດຂຶ້ນກໍຕ້ອງແນ່ນເນື່ອງມາຈາກເຫດແນວໃດແນວໜຶ່ງ.

(1) ຫຼີກຈາກກັນ : to avoid one another	(3) ເກີດຂຶ້ນ : to arise, happen
(2) ເຫດແລະຜົນ : cause and effect	

- 546 S1. ເພື່ອໃຫ້ເພາະສົມກັບສະພາບຂອງການເຮັດວຽກເຮັດການໃນເວລາປັດຈຸບັນນີ້ ລາວຈະຕ້ອງປ່ຽນແປງການປະພຶດຂອງລາວບາງຢ່າງ,
- S2. ເພາະໃນຍຸກໃໝ່ີ່ຜູ້ຮ່ວມງານຂອງລາວຈະບໍ່ຫຼັບຫຼັບຕາປ່ອຍໃຫ້ລາວເຮັດສິ່ງໃດສິ່ງໜຶ່ງໄປຕາມອໍາເພີໃຈໂດຍໄຮ້ເຫດແລະຜົນ.

(1) ເພື່ອໃຫ້... : in order to make it...	(8) ຫຼັບຫຼັບຕາ : to close eyes (to), to ignore
(2) ສະພາບ : condition	(9) ປ່ອຍໃຫ້ : to allow
(3) ການປະພຶດ : behavior	(10) ສິ່ງໃດສິ່ງໜຶ່ງ : anything
(4) ບາງຢ່າງ : some (ways)	(11) ຕາມອໍາເພີໃຈ : as one likes
(5) ເພາະ : because	(12) ໄຮ້ : without
(6) ຍຸກໃໝ່ : new era	(13) ໂດຍໄຮ້ເຫດແລະຜົນ : without reason (cause + effect)
(7) ຜູ້ຮ່ວມງານ : colleague	

- 547 a. Q1. ຈົນລາວປຸກຜັກຫຼາຍບໍ່?
- A1. ປຸກຫຼາຍຍ່ອມວ່າຈົນລາວມັກກິນຜັກຫຼາຍແທ້ໆ.
- Q2. ເຂົາເຈົ້າເອົາຜັກເຮັດຫຍັງກິນແດ່?
- A2. ແລ້ວແຕ່ຜັກຊະນິດໃດ. ບາງຊະນິດກໍກິນສົດ, ບາງຊະນິດກໍລອກ ຫຼືໜຶ່ງກິນແລະບາງຊະນິດກໍຕົ້ມຫຼືໃ້ຊຸ່ສົມກັບອາຫານຕ່າງໆ.

(1) ປູກ : to grow (vegetation)	(5) ຫັ່ງ : to steam
(2) ຜັກ : vegetable	(6) ຕົ້ມ : to boil
(3) ສົດ : to be fresh, uncooked	(7) ໃຊ້ຜະສົມ : to use mixed (with)
(4) ລວກ : to parboil	

547 b. ວ1. ເຈົ້າຊີຕັກນ້ຳໄປເຮັດຫຍັງ?

A1. ຂ້ອຍຊີຕັກນ້ຳໄປທົດຜັກ.

ວ2. ເຈົ້າປູກຜັກຫຼາຍແນວບໍ່?

A2. ຫລາຍແນວຢູ່ມີຜັກກາດ, ຜັກຊີ, ຜັກຫອມປ້ອມ, ພາກຄູ່ວ, ພາກແຕງ ແລະອື່ນໆອີກ.

ວ3. ອັນນີ້ແມ່ນເປັ້ງຫຍັງ?

A3. ເປັ້ງພາກເຫລ່ນ.

(1) ຕັກນ້ຳ : to dip up water	(6) ຜັກຫອມປ້ອມ : coriander
(2) ທົດຜັກ : to water vegetables	(7) ພາກຄູ່ວ : beans
(3) ຫຼາຍແນວ : many kinds	(8) ພາກແຕງ : cucumbers
(4) ຜັກກາດ : chinese cabbage	(9) ເປັ້ງ : very young seedling
(5) ຜັກຊີ : dill	(10) ພາກເຫລ່ນ : tomatoes

547 S1. ເຊົ້າມີອາກາດຊຸ່ມເຢັນຈົນພາວແດ່ຈັກໜ້ອຍ. ນາງນະນີວັນກຳລັງ ຕັກນ້ຳທົດຜັກ.

- S2. ມ້າໝອກຍັງບໍ່ທັນເຫີຍໄປຈາກໃບຫຍ້າຍອນວ່າແສງແດດຍັງບໍ່ທັນກາ.
- S3. ເບັ້ງໝາກຖ້ວແລະໝາກແຕງຂອງລາວກໍາລັງຂຽວແລະສູງຂຶ້ນທຸກາມີ.
- S4. ນາງມະນີວັນຫວັງວ່າປີນີ້ລາວຈະໄດ້ຂາຍເຄື່ອງປູກຂອງລາວກ່ອນໝູ່ເພາະລາວໄດ້ລົງມືແຕ່ຫົວປີ.

(1) ຊຸ່ມເຢັນ : to be cool and damp	(9) ກໍາລັງຂຽວ : to become greener
(2) ຈົນໜາວແດ້ຈັກໜ້ອຍ : up to the point of being a little cold	(10) ສູງຂຶ້ນ : to become taller
(3) ມ້າໝອກ : the dew	(11) ຫວັງ : to hope
(4) ຍັງບໍ່ທັນ : hasn't had time to	(12) ເຄື່ອງປູກ : produce
(5) ເຫີຍໄປ : to dissipate, evaporate	(13) ກ່ອນໝູ່ : before others
(6) ໃບຫຍ້າ : the leaves of grass	(14) ລົງມື : to begin
(7) ແສງແດດ : the sunshine	(15) ແຕ່ຫົວປີ : earlier in the year
(8) ກາ : to be strong	

548

(1)	$X_1 + V$
(2)	$X_1 + VV$
(3)	$X_1 + V + X_2$
(4)	$X_1 + VV + X_2$

549

ຫມາ or ໝາ

550

I N I T I A L C O N S O N A N T C L U S T E R S I N E N G L I S H			
First Member	Second Member	Whole Cluster	Example in English
S	T	ST	<u>stop</u>
T	R	TR	<u>truck</u>
B	R	BR	<u>brick</u>
G	R	GR	<u>grew</u>
P	R	PR	<u>prove</u>
B	L	BL	<u>blue</u>
F	L	FL	<u>flew</u>
P	L	PL	<u>please</u>
..... etc.			

ວ

- 551   (1) ກວາ : ວາ   (3) ຄວາງ : ວາງ
                   (2) ຂວັນ : ວັນ   (4) ສວາຍ : ວາງ

552   ກວາ

553   ແຄວນ

- 554 (1) ຂວາ (4) ຫວັງ
(2) ສຽງ (5) ແຂວງ
(3) ພຣະ (6) ອວານ

- 555 (1) ກັກ : ກັກ
(2) ຂາກ : ຂວາກ
(3) ສາ : ສວາ

- 556 (1) ກວ່າ (2) ກວັກ (3) ກວາງ (4) ກວານ (5) ກວາດ

- 557 (1) ແກ່ວ (2) ກວ່າ (3) ໂກວກວັດ (4) ກວາງຕຸ້ງ (5) ໂກວ

- 558 (1) _____ (2) _____ (3) _____
(4) _____ (5) _____ (6) _____

Ans. 558 (1) ກວ່າ (2) ກວາງ (3) ໂກວ (4) ກວັງໂກ
(5) ກວານ (6) ກວາດ

- 559 (1) ຂວາ (2) ຂວາງ (3) ໄຂວ່ (4) ຂວາງ (5) ຂວະ (6) ຂວິດ

560 (1) _____ (2) _____ (3) _____

(4) _____ (5) _____ (6) _____

Ans. 560 (1) ຂວາງ (2) ຂວາ (3) ຂວ້ມ (4) ຂວະ
(5) ຂວາມ (6) ຂວາກ

561 (1) ຄວ້າ (2) ຄວ້ມ (3) ຄວ້າ (4) ຄວ້າງ (5) ແຄວ້ມ
(6) ຄວ້ກ (7) ຄຣຸ້

562 (1) _____ (2) _____ (3) _____

(4) _____ (5) _____ (6) _____

Ans. 562 (1) ຄວ້ມ (2) ຄຣຸ້ (3) ໄໂວ້ (4) ຄວາດ (5) ຄວາມ
(6) ແຄວ້ມ

563 (1) ງວ້າ (2) ຈວາດ (3) ສວາຍ (4) ຊວາງ (5) ທວາຍ
(6) ພຣະ (7) ລວາດ

564 (1) ກວາ (2) ຂວາງ (3) ສຽຸ (4) ຈວາດ (5) ຊວ້າມ (6) ງວາກ

565 (1) ຈວາດ (2) ພຣະ (3) ຂວາ (4) ຂວ້າງ (5) ກວ້ງ (6) ຊວ້າມ
 (7) ສຽຸ (8) ຂວິດ (9) ກວ່າ (10) ສວ່າ (11) ຂວາກ (12) ກວາ
 (13) ທວາຍ (14) ຂວ້ມ (15) ລວາດ (16) ສວ້າຍ (17) ກວ້ກ
 (18) ກວ້າມ

TON E CHART

INITIAL	UNMARKED SYLLABLES				MARKED SYLLABLES	
	OPEN		CLOSED			
CONSONANT CLASS	LONG V. FINAL	VOWEL + ງ, ບ, ມ, ນ, ວ	SHORT V. ± ກ, ດ, ບ	LONG V. + ກ, ດ, ບ	◌	◌
MID						
LOW						
HIGH						

(3) ຈົມ : to complain	(6) ດຽວກັນ : same, similar
(4) ລົງຮອຍກັນ : to get along with each other	(7) ຄຳເວົ້າ : words
(5) ຈຸດປະສົງ : goal, purpose	(8) ຂອງກັນແລະກັນ : of each other

566 b. S1. ເມື່ອມີປັນຫາແນວໃດເກີດຂຶ້ນ ຄົນເຮົາສາມາດຮູ້ເຖິງເຫດທີ່ພາໃຫ້ເກີດມີ
ປັນຫານັ້ນແລ້ວເຮົາກໍ່ຍອມຈະຮູ້ຊ່ອງທາງແກ້ໄຂມັນໄດ້ຢ່າງງ່າຍດາຍ.

(1) ປັນຫາ : problem	(5) ຊ່ອງທາງ : means, way
(2) ເກີດຂຶ້ນ : to arise	(6) ແກ້ໄຂ : to solve, cure
(3) ສາມາດ : to be able to, capable of	(7) ຢ່າງງ່າຍດາຍ : easily (lit. in an easy manner)
(4) ພາໃຫ້ເກີດມີ : to cause to occur	

566 c. S1. ຄວາມຕ້ອງການທີ່ຄວາມຢາກໄດ້ຂອງມະນຸດເຮົານີ້ຈົງຈະບໍ່ມີວັນສິ້ນສຸດ
ຈົນເຖິງນາທີສຸດທ້າຍ.
S2. ຄົນທີ່ໄດ້ທຸກສິ່ງທຸກຢ່າງທີ່ຕົນຕ້ອງການກໍ່ຖືກຖືວ່າເປັນຜູ້ມີບຸນທີ່ເປັນຜູ້ທີ່ມີໂຊກດີ
S3. ແລະຄົນທີ່ບໍ່ໄດ້ສິ່ງຕ່າງໆທີ່ຕົນຢາກໄດ້ກໍ່ຖືກຖືວ່າເປັນຜູ້ບໍ່ມີໂຊກຢາກໂຕ,
ຈຳເປັນຕ້ອງໄດ້ຕົນຮົນຕໍ່ໄປເພື່ອຄວາມຢາກທັງປວງ.

(1) ຄວາມຕ້ອງການ : the need	(4) ບໍ່ມີວັນສິ້ນສຸດ : will not cease
(2) ຄວາມຢາກໄດ້ : the desire (to own things)	(5) ນາທີສຸດທ້າຍ : the final moment
(3) ມະນຸດເຮົານີ້ : We humans	(6) ຖືກຖື : to be considered

(7) ມີບຸນ : to have merit	(10) ເພື່ອ : in order to, for
(8) ໂຊກດີ : good luck	(11) ທັງປວງ : all
(9) ດີ່ນຮົ່ມ : to struggle	

- 566 d. S1. ການຮັບຮູ້ຄວາມແນ່ນອນ ນີ້ເປັນຄຳສອນຢູ່ໃນ
ປັ້ນຮຽນຊັ້ນປະຖົມຢູ່ໃນປະເທດລາວ.
- S2. ຢູ່ໃນເລື່ອງດັ່ງກ່າວຜູ້ຂຽນໄດ້ຍົກເອົາສັດສອງຊະນິດມາເປັນຕົວປະກອບ
ຊຶ່ງແນ່ນແນວແລະໝູ;
- S3. ແນວພາຍາມຈະກິນໝູຕົວນຶ່ງທີ່ຢູ່ໃນຮູຂອງມັນ.
- S4. ດ້ວຍການບໍ່ຮັບຮູ້ອາຍໝູເສັງທ່າແລະຖືກແນວກິນ.

(1) ການຮັບຮູ້ : caution	(7) ແນວແລະໝູ : cat and mouse
(2) ການແນ່ນອນ : certainty	(8) ພາຍາມ : to try to, attempt
(3) ຄຳສອນ : the teaching	(9) ຮູຂອງມັນ : its hole
(4) ຊັ້ນປະຖົມ : the elementary level	(10) ເສັງທ່າ : to lose advantage to
(5) ເລື່ອງດັ່ງກ່າວ : in the stories mentioned	(11) ຖືກແນວກິນ : to be eaten by the cat
(6) ຍົກເອົາ...ມາເປັນຕົວປະກອບ : to select as an example	

- 566 S1. ການບູຮານລາວກ່າວໄວ້ວ່າ " ກັນຕີກວ່າແກ້, ແຮຕີກວ່າລີ້
ເອົາຜົວຕີກວ່າຢູ່ປ່ຽວ " .

- s2. ຄຳວ່າກັນຍູ້ທີ່ນີ້ໝາຍຄວາມວ່າຫາທາງຫລືກວ້າງທີ່ປ້ອງກັນບໍ່ໃຫ້ສິ່ງທີ່ບໍ່ດີ ທີ່ບໍ່ເພິງປະສົບພົບພໍ້ເກີດຂຶ້ນ.
- s3. ຄຳວ່າແກ້ໝາຍຄວາມວ່າເມື່ອມີສິ່ງໃດສິ່ງນຶ່ງບໍ່ດີເກີດຂຶ້ນແລວັນກໍຍ່ອມ ກາຍເປັນປັນຫາທີ່ຈະຕ້ອງໄດ້ຫາຊ່ອງທາງແກ້ໄຂໃຫ້ໝົດໄປ.
- s4. ແຮກໍແປວ່າທຳການທາງຫາກະກຽມໄວ້ເພື່ອວ່າເມື່ອໃດມີຄວາມຕ້ອງການ ກໍຈະບໍ່ຕ້ອງມີປັນຫາທີ່ເສັຽເວລາຍ່ອມວ່າບໍ່ໄດ້ມີການກະກຽມທາງຫາໄວ້.
- s5. ລົວກໍແປວ່າໂລເລ, ບໍ່ມີຫຼັກຖານ, ບໍ່ມີຄວາມຮະມັດຮະວັງ, ບໍ່ມີການ ກະກຽມທາງຫາແລະຄັນເມື່ອໃດເກີດມີປັນຫາຢ່າງໃດຢ່າງນຶ່ງຂຶ້ນຄົນຜູ້ທີ່ ຕົກຢູ່ໃນສະພາບດັ່ງກ່າວກໍຍ່ອມຈະຕ້ອງເສັຽເວລາທີ່ໂອກາດອັນດີໄປ.
- s6. ໃນປັດຈຸບັນເຮືອງກຽວກັບ " ເອົາຜົວຕົກວ່າຢູ່ປ່ຽວ " ນີ້ກໍຍ່ອມຂຶ້ນ ຢູ່ກັບສ່ວນບຸກຄົນ.

(1) ຄວາມບູຮານ : old saying	(10) ແກ້ໄຂ : to solve (a problem)
(2) ກັນ : to prevent	(11) ກະກຽມໄວ້ : to be prepared
(3) ແກ້ : to solve	(12) ໂລເລ : to be unstable
(4) ແຮ : to be prepared	(13) ຫຼັກຖານ : a foundation, base
(5) ລົວ : to be irresponsible, unreliable	(14) ຄວາມຮະມັດຮະວັງ : caution
(6) ເອົາຜົວ : to take a husband	(15) ສະພາບດັ່ງກ່າວ : previous situation
(7) ປ່ຽວ : to be lonely	(16) ໂອກາດອັນດີ : good opportunity
(8) ເພິງ : to wish	(17) ສ່ວນບຸກຄົນ : the individual person
(9) ປະສົບພົບພໍ້ : to encounter	

567

- A1. ເຈົ້າກວ້ກມີເອົາໃຜ?
- B1. ນ່ອງສາວຂ່ອຍ. ຂ່ອຍຢາກໃຫ້ລາວມາເບິ່ງລູກກວາງໂຕນີ້, ມັນໜ້າຮັກຫຼາຍ.
- A2. ນ່ອງເຈົ້າແນ່ນຜູ້ໃດ?
- B2. ຜູ້ນຸ່ງເສື້ອສີແດງຢູ່ທາງຂວາມື. ຜູ້ກຳລັງງວາກໜ້າມາເບິ່ງເຮົາທັນເດ!
- A3. ຂ່ອຍໄດ້ຍິນວ່າລາວເປັນຄຣູສອນພາສາສາແນ່ນບໍ່?
- B3. ແນ່ນແລ້ວ, ລາວສອນພາສາອັງກິດຢູ່ສະຖາບັນອົບຮົມຄຣູຢູ່ຫລວງພຣະບາງ.
- A4. ພວກເຈົ້າເກີດຢູ່ຫລວງພຣະບາງບໍ່?
- B4. ບໍ່, ພວກຂ່ອຍເກີດຢູ່ຊຽງຂວາງ ແຕ່ມາໃຫຍ່ຢູ່ຫລວງພຣະບາງ.

(1) ກວ້ກມີ : to beckon to someone	(4) ງວາກໜ້າ : to turn one's head (in order to look)
(2) ລູກກວາງ : baby deer	(5) ສະຖາບັນອົບຮົມຄຣູ : teacher training institute
(3) ໜ້າຮັກ : to be cute	(6) ໃຫຍ່ : to grow up

568

- S1. ວຽກຂ່ອຍແນ່ນຂານແນ່ນເຮືອນກໍ່ຄືການຕັ້ງຢູ່ຄົວກິນ, ລ້ຽງລູກລ້ຽງເຕົ້າ, ປັດກວາດຢ່າວເຮືອນໃຫ້ສະອາດຫຼືສະອາດຕາ.
- S2. ນອກຈາກນີ້ແລ້ວກໍ່ຍັງມີການເບິ່ງແຍງນຳເຊື່ອງນຸ່ງຂ່ອຍຄືຂ່ອຍລູກແລະຜົວແລະວຽກເລັກການ່ອຍອື່ນໆຫຼາຍຢ່າງຈົນນັບບໍ່ໄດ້.
- S3. ຄວາມແນ່ນອຍຄວາມຍາກກໍ່ຍ່ອມມີແດ່ເປັນທັນມະດາ.

(1) ລ້ຽງລູກລ້ຽງເຕົ້າ : to raise children	(3) ຢ່າວເຮືອນ : the home
(2) ປັດກວາດ : to sweep	(4) ສະອາດຫຼືສະອາດຕາ : to be visibly clean

(5) ເບິ່ງແຍງນໍ້າ : to look after	(8) ຄວາມເມື່ອຍ : tiredness
(6) ເຄື່ອງນຸ່ງຂອງຖີ່ : clothing	(9) ຄວາມຍາກ : difficulty
(7) ມັບບໍ່ໄດ້ : (to be) countless	(10) ມີແຕ່ເປັນທັມມະດາ : it goes without saying

569   S1.   ຄວາມກວ້າງໃຫຍ່ໄຜສານຂອງສະຫະຣັດອະເມຣິກາພ້ອມທັງຄວາມມັ່ງຄົ່ງ
 ສົມບູນທາງດ້ານຊັບໃນດິນສິນໃນນໍ້າແລະຄວາມຈະເຣີນກ້າວໜ້າທາງດ້ານ
 ການສຶກສາແລະການຄົ້ນຄວ້າຕ່າງໆໄດ້ເຮັດໃຫ້ສະຫະຣັດກາຍເປັນປະເທດ
 ມະຫາອໍານາດໃນໂລກພາຍໃນເວລາໜ້ອຍກວ່າສອງຮ້ອຍປີ.

(1) ຄວາມກວ້າງໃຫຍ່ໄຜສານ : the vast size	(7) ການສຶກສາ : education
(2) ພ້ອມທັງ : together with	(8) ການຄົ້ນຄວ້າ : research
(3) ຄວາມມັ່ງຄົ່ງ : richness	(9) ກາຍເປັນ : to become
(4) ສົມບູນ : to be complete	(10) ປະເທດມະຫາອໍານາດ : Great Powers
(5) ຊັບໃນດິນສິນໃນນໍ້າ : natural resources	(11) ພາຍໃນ : within
(6) ຄວາມຈະເຣີນກ້າວໜ້າ : progress	

570   S1.   ການບາສີ່ສູ່ຂວັນເປັນປະເພນີອັນດີງາມອັນນຶ່ງຂອງຊາວລາວ.
 S2.   ພິທີນີ້ມັກຖືກຈັດຂຶ້ນເພື່ອເປັນການອວຍໄຊໃຫ້ພວນແຕ່ບຸກຄົນທີ່ຄະນະຊຶ່ງເປັນ
 ຍາດພົ້ນອອກຈາກຜົນສະຫາຍທີ່ຮັກແພງທີ່ຜູ້ມີບຸນຄຸນທີ່ກຳລັງຈະອອກເດີນທາງ
 ໄປສູ່ດິນແດນທີ່ຫ່າງໄກ.

53. ລາງເທື່ອກໍຖືກຈັດຂຶ້ນເພື່ອຮັບເອົາຂວັນຂອງຜູ້ທີ່ໄດ້ເດີນທາງມາຈາກດິນແດນ
ທີ່ຫ່າງໄກທີ່ສຸດທາກໍຫາຍຈາກການເຈັບເປັນຢ່າງໃດຢ່າງນຶ່ງ.

(1) ການບາສີສຂວັນ : The 'baci' or well-wishing ceremony	(8) ຍາດພີ່ນ້ອງ : relatives (of a family)
(2) ປະເພນີ : a custom	(9) ເພື່ອນສະຫາຍທີ່ຮັກແພງ : good friends
(3) ພິທີ : a ceremony	(10) ຜູ້ນຶ່ງບຸນຄຸນ : a person to whom gratitude is due
(4) ຈັດຂຶ້ນ : to be set up	(11) ໄປສູ່ດິນແດນທີ່ຫ່າງໄກ : to go to a distant land
(5) ອວຍໄຊໃຫ້ພອນ : to wish (someone)	(12) ຮັບເອົາຂວັນ : to receive (back) the soul
(6) ບຸກຄົນ : an individual person	(13) ຫາຍຈາກການເຈັບເປັນ : to recover from illness
(7) ຄະນະ : a group	

571 S1. ປະເທດລາວປະກອບດ້ວຍບ້ານ, ຕາແສງ, ດ່ານທີ່ເມືອງແລະແຂວງ
ຊຶ່ງຢູ່ພາຍໃຕ້ການນຳຂອງນາຍບ້ານທີ່ກວາມບ້ານທີ່ພໍ່ບ້ານ, ຕາແສງ,
ນາຍດ່ານ, ເຈົ້າເມືອງແລະເຈົ້າແຂວງ.

S2. ນາຍບ້ານແລະຕາແສງຖືກເລືອກໂດຍປະຊາຊົນໃນທ້ອງຖິ່ນແລ້ວຖືກແຕ່ງຕັ້ງ
ໂດຍເຈົ້າແຂວງ.

S3. ທັງໝົດນີ້ຢູ່ພາຍໃຕ້ການນຳຂອງກະຊວງນະຫາດໄທ.

(1) ປະກອບດ້ວຍ : to consist of	(3) ພາຍໃຕ້ການນຳຂອງ : be under the leadership of
(2) ບ້ານ, ຕາແສງ, ດ່ານ, ເມືອງ, ແຂວງ : administrative divisions of Lao government, namely village, canton, smaller district, district, province	(4) ນາຍບ້ານ, ກວາມບ້ານ, ພໍ່ບ້ານ : village chief
	(5) ຕາແສງ : it means both 'canton' and 'head of canton'

(6) ນາຍຕາມ : head of a smaller district	(10) ຄືກເລືອກໂດຍ : to be elected by
(7) ເມືອງ : district, city	(11) ທ້ອງຖິ່ນ : the area
(8) ເຈົ້າເມືອງ : mayor	(12) ຄືກແຕ່ງຕັ້ງ : to be appointed
(9) ເຈົ້າແຂວງ : governor	(13) ກະຊວງມະຫາດໄທ : The Ministry of the Interior

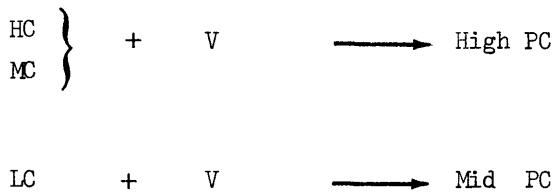
- 572 S1. ສໍາລັບປະຊາຊົນລາວຄວາຍເປັນສັດທີ່ມີຄຸນຄ່າເປັນຢ່າງຍິ່ງ ເພາະຄັນບໍ່ມີ
ຄວາຍຊາວນາກໍຈະໂຖນາບໍ່ໄດ້ເພື່ອນດັ່ງທີ່ປະຕິບັດກັນມາຈົນເຊິ່ງທຸກວັນນີ້.
- S2. ຄວາຍເປັນສັດທີ່ລ້ຽງງ່າຍຢູ່ຕາມບາງແຫ່ງເມື່ອເສັດສິ້ນການໂຖແລະຄາດນາ
ແລ້ວຊາວບ້ານກໍຈະເອົາຄວາຍຂອງເຂົາເຈົ້າໄປປ່ອຍໄວ້ຕາມທາມ
ຈົນເຊິ່ງຍາມເຮັດນາປີໜ້າຈິ່ງໄປຊອກຈັຍເອົາ.

(1) ຄຸນຄ່າ : value	(8) ແຫ່ງ : a place
(2) ເປັນຢ່າງຍິ່ງ : very	(9) ເສັດສິ້ນ : to complete
(3) ໂຖນາ : to plow fields	(10) ຄາດນາ : to harrow
(4) ເພື່ອນດັ່ງ : as	(11) ປ່ອຍໄວ້ : to let loose
(5) ທີ່ປະຕິບັດກັນມາ : the practice, i.e. that which has been done	(12) ຕາມທາມ : on the grassy plain area in the jungle
(6) ຈົນເຊິ່ງ : up until	(13) ຍາມເຮັດນາປີໜ້າ : the next planting season
(7) ລ້ຽງງ່າຍ : to be easy to take care of	

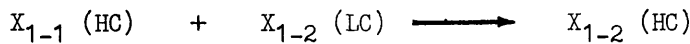
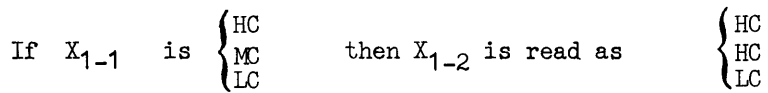
- 573 (1) ຄຸມ- $\longrightarrow$ $X_{1-1} X_{1-2}$
- (2) X_{1-1} $\longrightarrow$ ຂ, ສ, ຄ, ຕ, ປ, ຜີ, ພ, ຈ, ທ
- (3) X_{1-2} $\longrightarrow$ ງ, ບ, ມ, ນ, ສ, ລ, ວ

- 574 (1) ທ + LC   example: ທາ
- (2) Certain consonants + ວ, ສ, ລ   example: ກວາ

575 Rule 1: The PC of the first syllable is determined by the class of X_{1-1} , thus

Rule 2: The PC of the 2nd syllable $X_{1-2} \dots$ is also determined by the class of X_{1-1} :

Example: ຄຸມ

X_{1-1} (MC) + X_{1-2} (LC) $\longrightarrow$ X_{1-2} (HC)

Example: ຕລາດ

X_{1-1} (LC) + X_{1-2} (LC) $\longrightarrow$ X_{1-2} (LC)

Example: ພຍາຍາມ

576 ຕລາດ

577 (1) ຈຮວດ (2) ບັດ (3) ຕລອດ (4) ບໂຍກ (5) ຕໍ່ລິ້ງ
 (6) ບລາດ (7) ຕເລີດ (8) ບໂຍດ (9) ບມາດ (10) ບັດສາດ

578 (1) _____ (2) _____ (3) _____
 (4) _____ (5) _____ (6) _____
 (7) _____ (8) _____ (9) _____

Ans. 578 (1) ບໂຍກ (2) ຕລາດ (3) ຈຮວດ (4) ບລາດ
 (5) ຕໍ່ລິ້ງ (6) ບໂຍດ (7) ບັດ (8) ຕລິກ (9) ບມາດ

579 ຂມາງ

580 (1) ສັກ (2) ຂັ້ນ (3) ຄັ້ນ (4) ສເນີ (5) ຜຍາ (6) ສມຸດ
(7) ຂເນນ (8) ສຽບ (9) ຂນາດ (10) ຜລິດ (11) ຄເລງ (12) ຜັງ

581 (1) _____ (2) _____ (3) _____
(4) _____ (5) _____ (6) _____
(7) _____ (8) _____ (9) _____

Ans. 581 (1) ຄເລງ (2) ສເນີ (3) ຂນາດ (4) ສຽບ (5) ຜຍາ
(6) ຄັ້ນ (7) ສັກ (8) ຜລິດ (9) ຂເນນ

582 (1) ພຍາ (2) ຜລິດ (3) ພຍາງ (4) ພຍາດ (5) ພຍາຍາມ
(6) ພຍາບາດ (7) ພັ້ນຊນະ (8) ພັ້ນ

583 (1) _____ (2) _____ (3) _____
(4) _____ (5) _____ (6) _____
(7) _____ (8) _____ (9) _____

- Ans. 583 (1) ພຍາດ (2) ພັ້ນຊນະ (3) ພຍາ (4) ພຍາຍາມ
 (5) ພລິດ (6) ພຍາງ (7) ພຍາບາດ (8) ພລັມ (9) ພຍາບານ

584

X ₁₋₁	X ₁₋₂						
	ງ	ຍ	ນ	ມ	ຮ	ລ	ວ
ຂ		X	X	X			
ສ	X	X	X	X	X	X	X
ຖ			X				X
ຕ						X	
ປ		X		X		X	
ຜີ					X		
ພ		X				X	
ຈ					X		
ຜ		X	X			X	

- 585 ສ1. ປະຊາຊົນບານນາມອນພາກັນສ້ອມແປງຜົນທີ່ເຂົ້າໄປສູ່ບານເຂົາເຈົ້າ
 ດ້ວຍຄວາມຂັ້ນຂັ້ນແຂງ.
- ສ2. ເຂົາເຈົ້າທັງເຮັດວຽກທັງເວົ້າຕລົກເຮຮາກັນດ້ວຍຄວາມສນຸກສນາມ
 ຈົມພາໃຫ້ລືມຄວາມອິດເມື່ອຍ.

53. ເມື່ອອາທິດແລ້ວນີ້ສມຽນນາຍບ້ານໄດ້ອອກໄປປ່າວເຕືອນໃຫ້ຊາວບ້ານ
ນາມອນຊາບທ້ວກັນວ່າພໍ່ບ້ານມີໂຄງການຈະຂັບຂຍາຍຖຸນິນເສັ້ນດັ່ງກ່າວ
ເພື່ອຄວາມສະດວກໃນການສັນຈອນໄປມາ.

(1) ນາມອນ : a name	(10) ຄວາມອິດເມື່ອຍ : tiredness
(2) ສ້ອມແປງ : to repair	(11) ສມຽນ : clerk
(3) ຖຸນິນ : road, street	(12) ນາຍບ້ານ : village chief
(4) ເຂົ້າໄປສູ່ : to enter, lead into	(13) ປ່າວເຕືອນໃຫ້...ຊາບ : to announce
(5) ຄວາມຂັ້ນຂັ້ນແຂງ : diligence	(14) ທ້ວກັນ : everybody, all
(6) ທັງເຮັດວຽກທັງ... : combine work with...	(15) ພໍ່ບ້ານ:ນາຍບ້ານ : village chief
(7) ເວົ້າຕລົກ : to tell jokes	(16) ຂັບຂຍາຍ : to enlarge
(8) ເຮຮາ : to laugh heartily	(17) ການສັນຈອນໄປມາ : traffic
(9) ຄວາມສມຸກສມາມ : a good time, fun	

586 51. ປະຊາຊົນຕ່າງກໍພາກັນສະແດງຄວາມດີໃຈແລະພາກັນໃຫ້ຄວາມສັບສຽນ
ຕໍ່ຜູ້ແຈ້ງການຮ່ວມຂອງຄະນະກຳມະການປະສົມການເມືອງທີ່ວ່າທັງສອງຝ່າຍ
ຈະພຍາຍາມປະຕິບັດງານຮ່ວມກັນເພື່ອໃຫ້ໄດ້ມາຊຶ່ງສັນຕິພາບແລະຄວາມ
ສງົບສຸກຂອງປະຊາຊົນ.

(1) ສະແດງ : to show	(3) ຜູ້ແຈ້ງການຮ່ວມ : a joint communique
(2) ໃຫ້ຄວາມສັບສຽນຕໍ່ : to give support to	(4) ຄະນະກຳມະການປະສົມການເມືອງ : The Coalition Political Council

(5) ທີ່ວ່າ : which said	(8) ໃຫ້ໄດ້ມາ : to achieve
(6) ພຍາຍາມ : to try, attempt	(9) ສັ້ນຕົ້ນພາບ : peace
(7) ປະຕິບັດງານຮ່ວມກັນ : to join the operation, cooperate	(10) ຄວາມສງົບສຸກ : peacefulness

- 587   S1.   ຄວາມສເມີພາບແລະການມີສິດທິເທົ່າທຽມກັບຜູ້ຊາຍເປັນສິ່ງທີ່ບັນດາຜູ້ຍິງສັມຍໂພບາງກຸ່ມກຳລັງພຍາຍາມດົ້ນຮົມຕໍ່ສູ້ເອົາ.
- S2.   ພວກຜູ້ຍິງດັ່ງກ່າວມີຖືວ່າຜູ້ຊາຍເອົາປະໂຫຍດຢູ່ໃນຫຼາຍທາງດ້ວຍກັນເຊັ່ນ: ຄ່າຈ້າງທີ່ໜ້າແຮງງານ, ໂອກາດສຳລັບເຮັດວຽກເຮັດການທີ່ຕຳແໜ່ງທີ່ສຳຄັນແລະອື່ນໆອີກ.

(1) ຄວາມສເມີພາບ : equality	(7) ຕໍ່ສູ້ເອົາ : to fight for something
(2) ສິດທິ : rights, privileges	(8) ຖືວ່າ : to consider
(3) ເທົ່າທຽມກັບ : to be equal to	(9) ເອົາປະໂຫຍດ : to take advantage of
(4) ສັມຍໂພ : to be modern	(10) ຄ່າແຮງງານ : wages
(5) ບາງກຸ່ມ : some groups	(11) ຕຳແໜ່ງທີ່ສຳຄັນ : important position
(6) ດົ້ນຮົມ : to struggle	

- 588   S1.   ສິ່ງສຳຄັນຢ່າງນຶ່ງທີ່ກົມກອງທຽວທັງຫຼາຍຄວນຈະຮຽນຮູ້ກໍຄືຂົນທຳນຽມແລະປະເພນີຂອງປະຊາຊົນຢູ່ໃນຂົງເຂດທີ່ປະເທດທີ່ເຂົາເຈົ້າຈະໄປຢ້ຽມຢາມ.

588. ການຮູ້ສິ່ງດັ່ງກ່າວຕອດທັງພາສາແລະສໍານຽງການເວົ້າຂອງຊາວພື້ນເມືອງ
ຈະຊ່ວຍໃຫ້ນັກທ່ອງທ່ຽວໄດ້ຮັບຄວາມສຸກເພີດເພີນແລະຈະເຮັດໃຫ້
ການທ່ອງທ່ຽວມີຮິດຊາດຍິ່ງຂຶ້ນ.

(1) ນັກທ່ອງທ່ຽວ : tourist	(6) ຕອດທັງ : including
(2) ຂໍ້ນິທໍານຽມ : custom, tradition	(7) ສໍານຽງການເວົ້າ : dialect
(3) ປະເພນີ : custom	(8) ຊາວພື້ນເມືອງ : natives
(4) ຂົງເຂດ : area	(9) ຄວາມສຸກເພີດເພີນ : pleasure
(5) ຢ້ຽມຢາມ : to visit	(10) ມີຮິດຊາດຍິ່ງຂຶ້ນ : to be more enjoyable

589 S1. ' ຄວາມປະໝາດຄືຄວາມຕາຍ! ' ນີ້ແມ່ນຄໍາຂວັນສໍາລັບນັກຂັບຍົດຍານ
ທັງຫລາຍ.

S2. ທັງນີ້ກໍ່ເພື່ອໃຫ້ພວກເຫລົ່ານັ້ນເພີ່ມຄວາມຮະມັດຮະວັງຊຶ່ງຈະຊ່ວຍເຮັດໃຫ້
ການສັ່ນຈອນໄປມາປອດພ້ຍແລະປາສຈາກການເສັ່ງຊີວິດແລະເລືອດເນື້ອ.

(1) ປະໝາດ : to be careless	(5) ປາສຈາກ : to avoid, not to...
(2) ຄໍາຂວັນ : slogan	(6) ເສັ່ງຊີວິດ : to lose one's life
(3) ນັກຂັບຍົດຍານ : chauffeur	(7) ເລືອດເນື້ອ : flesh and blood
(4) ຄວາມຮະມັດຮະວັງ : caution	

590 S1. ເພື່ອຈະອ່ານຕົວໜັງສືລາວໄດ້ເຈົ້າຕ້ອງຮຽນຮູ້ສຽງແລະພັນຊນະເສັ່ງກ່ອນ.

- S2. ເນື້ອຮຽນໄດ້ແລ້ວເຈົ້າຈຶ່ງນາທັດອ່ານຄຳແລ້ວຕໍ່ໄປກັບທັດອ່ານເປັນປໂຍກ.
- S3. ຄຳລາວແຕ່ແຕ່ງເດີມນັ້ນເປັນຄຳທີ່ບໍ່ມີຫລາຍພຍາງ ແຕ່ປັນຫາກິນີຢູ່ວ່າ ເນື້ອຂຽນເປັນປໂຍກຄຳທັງຫລາຍຈະຖືກຂຽນລົງຕິດກັນໄປໂດຍບໍ່ມີ ການຍະຫວ່າງ.

(1) ສຣະ : vowel	(4) ປໂຍກ : a sentence
(2) ພັຍນຊນະ : consonant	(5) ພຍາງ : a syllable
(3) ທັດ : to practice	(6) ການຍະຫວ່າງ : spacing

- 591 S1. ການສເລີມສລອງບຸນປີໄພລາວຢູ່ທີ່ນະຄອນຫລວງພຣະບາງແຕ່ລະປີໄດ້ສ້າງ ສວມສນຸກມ່ວນຊື່ນໃຫ້ແກ່ທຸກຄົນທີ່ໄປທ່ຽວຊົມ.

(1) ສເລີມສລອງ : to celebrate	(3) ສ້າງ : to create
(2) ແຕ່ລະປີ : each year	(4) ສນຸກມ່ວນຊື່ນ : to be fun, pleasure

- 592 A1. ການເປີດຕລາດນັດຢູ່ທາດຫຼວງປີນີ້ເປັນຢ່າງໃດ?
- B1. ນັບວ່າຄືກັບຢ່າງເປັນປັດການ ຍ້ອນວ່າເກືອບທຸກປະເທດໄດ້ເຂົ້າຮ່ວມ.
- A2. ແຕ່ລະປະເທດໄດ້ນຳຫຍັງແດ່ມາສະແດງໃຫ້ປະຊາຊົນຊົມ?
- B2. ປະເທດຝຣັ່ງເສດໄດ້ສະແດງກຽວກັບເຄື່ອງຈັກສັມຍາໄພທີ່ໃຊ້ພັດງານປາຣະ ມານຸ. ສະຫະຣັດອະເມຣິກາກໍໄດ້ສະແດງທຸ່ນຈຣວດອາພອລໂລສິບເອັດ. ສຣຸບແລ້ວເຮົາເຫັນວ່າການສລອງປີນີ້ຕ່າງກວ່າທຸກປີຫລາຍ.

READING LAO: A Programmed Introduction

(1) ຕລາດມັດ : fair	(5) ພັລັງງານ : energy
(2) ຕຶກຕຶມ : to be lively	(6) ປາຣະມານຸ : atomic
(3) ເປັນປັດການ : to be unprecedented	(7) ຫຸນຈຣວດອາພອລໂລ : Apollo Missile
(4) ເຄື່ອງຈັກສັມຍາໄພ : modern machinery	(8) ສຽບ : to summarize

593	(a) ຣັດຖບານ	(c) ຄວາມ
	(b) ຫວັງ	(d) ຕລາດ
594	(a) ສຸຂພາບ	(d) ເສດຖກິດ
	(b) ຈັຣຍາ	(e) ຂ້າຣາຊການ
	(c) ກັລຍາ	

595	(a) ຣັດຖບານ	is read as	ຣັດຖະບານ
	(b) ສຸຂພາບ	is read as	ສຸກຂພາບ
	(c) ຈັຣຍາ	is read as	ຈັມຣະຍາ
	(d) ກັລຍາ	is read as	ກັມລະຍາ
	(e) ເສດຖກິດ	is read as	ເສດຖະກິດ
	(f) ຂ້າຣາຊການ	is read as	ຂ້າຣາດຊະການ

- (a) -ື- is read as -ດ + ືະ-
- (b) -ຂ- is read as -ກ + ຂະ-
- (c) -ຮ- is read as -ນ + ຮະ-
- (d) -ລ- is read as -ນ + ລະ-
- (e) -ຸ- is read as -ດ + ຸະ-
- (f) -ຊ- is read as -ດ + ຊະ-

596 Model word : ກິຈກາມ

- (1) ນິຈສິມ
- (2) ພິຈນາ
- (3) ສັຈກິຣິຍາ
- (4) ສັຈວາຈາ

-ຈ-   →   -ດ + ຈະ-

597 Model word : ໄສຕສັດ

- (1) ຄາຕັມ
- (2) ສັຕບຸຣຸດ
- (3) ສາຕສິມ

-ຕ-   →   -ດ + _____ -

Ans.   -ຕ-   →   -ດ + ຕະ-

598 Model word : ສາສດາຈາມ

(1) ກັສປະ

(3) ພັສຕີ

(2) ເທສການ

(4) ສະພາຣາສດອນ

-ສ-   →   -   + ສະ-

599

ຄຸຊສານ

-ຊ-   →   -ດ + ຊະ-

(1) ປະຣັຊຍາ

(2) ເພສັຊກັມ

(3) ພັຊນີ

(4) ໂພຊນະ

(5) ຣັຊການ

(6) ຣາຊການ

(7) ຣາຊຄຣູ

600

ເສດຖກອນ

(1) ຣັຖມິນຕີ

(3) ເສດຖສາດ

(2) ເສດຖກິດ

(4) ຣັຖສາດ

-ຖ-   →   -ດ +   -

Ans.   -ຖ-   →   -ດ + ຖະ-

601

ຍຸທວິທີ

(1) ໂຈທນາ

(3) ວິທຍຸ

(2) ຍຸທກັມ

(4) ພຸທການ

-ທ-   →   _____ + ທະ-

Ans.

-ທ-   →   -ຄ + ທະ-

602

$\left. \begin{array}{l} - ຈ \\ - ສ \\ - ຈ \\ - ຕ \\ - ຄ \\ - ທ \end{array} \right\}$	+ Consonant	→	- ຄ +	$\left\{ \begin{array}{l} ຈະ \\ ສະ \\ ຈະ \\ ຕະ \\ ຄະ \\ ທະ \end{array} \right.$	+ Consonant
---	-------------	---	-------	---	-------------

603

(1) ກິ[ິ]_____ກາມ

Ans. ກິ[ິ]ກາມ

(2) ຣັ[ັ]_____ປະຫາມ

Ans. ຣັ[ັ]ປະຫາມ

(3) ພັ[ັ]_____ຣະ

Ans. ພັ[ັ]ຊຣະ

(4) ຜລິ[ິ]_____ຜົນ

Ans. ຜລິ[ິ]ຜົນ

(5) ບ _____ ພມ

Ans. ບ ທ ພມ

(6) ອີ _____ ຣະ

Ans. ອີ ສ ຣະ

- 604 (1) ສັຕບຸຣຸດ (2) ເສດຖາານ (3) ມີຈສິນ (4) ປະດິສຖານ
 (5) ປະຣັຊຍາ (6) ພິຈນາ (7) ພັສຕິ (8) ພັທຍາກອນ
 (9) ມັທຍົມ (10) ສາຕສິນ (11) ຣາຊວົງ (12) ເສດຖອນ

605 Model word : ສຸຂສາລາ

- (1) ສຸຂຕິ (3) ສຸຂພາບ
 (2) ສຸຂເສີມ

-ຂ + Consonant → -ກ + ຂະ + Consonant

606 ສຸ _____ ພາບ

Ans. ສຸ ຂ ພາບ

607 Model word : ມັດເຣດ

(1) ອັດມະເທສີ	(3) ນາຄຣາດ
(2) ປາຕິປຸລິກ	(4) ອັດມີ

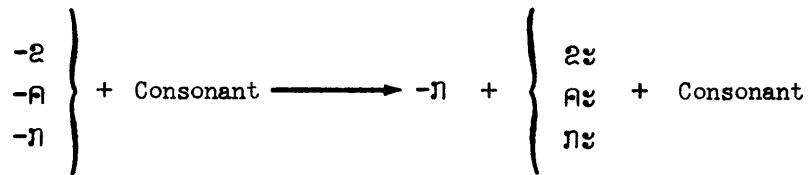
608 ອັ_____ຊາຍາ

Ans. ອັດຊາຍາ

609 Model word : ເອກສັມ

(1) ເອກຈິດ	(3) ເອກຣາດ
(2) ເອກເທດ	(4) ເອກບຸຣຸດ

610

611 (1) ສຸຂເສີມ	(2) ມັດເຣດ	(3) ເອກຈິດ
(4) ເອກຣາດ	(5) ປາຕິປຸລິກ	(6) ສຸຂສາລາ
(7) ນາຄຣາດ	(8) ສຸຂພາບ	(9) ອັດຣາຊທູດ
(10) ສຸຂຕິ	(11) ເອກສັມ	(12) ອັດມະຫາເສມາ

612

(1) ມີ_____ເຣດ

Ans. ມີ_____ເຣດ

(2) ສີ_____ພາບ

Ans. ສີ_____ພາບ

(3) ເອ_____ສິນ

Ans. ເອ_____ສິນ

(4) ເອ_____ຈິດ

Ans. ເອ_____ຈິດ

(5) ນາ_____ຮາດ

Ans. ນາ_____ຮາດ

613

Model word : ກັລຍາ

(1) ດຸລຍາ

ຊົລປະທານ

(3) ສິລປະກອນ

ສັລຍະກັມ

614 (1) ກຸ_____ທັມ

Ans. ກຸລຸທັມ

(2) ສີ_____ປະ

Ans. ສີລຸປະ

(3) ຊີ_____ປະທານ

Ans. ຊີລຸປະທານ

615 (1) ຈັຣຍາ

(2) ສັຣເສີນ

616 (1) ຊີລປະທານ

(2) ສັຣເສີນ

(3) ຊີລນາ

(4) ສັລຍະກັມ

(5) ດຸລຍາ

(6) ກິລຍຸດ

(7) ຈັຣຍາ

(8) ສີລປະ

(9) ຟິລເມີອງ

(10) ສັວັຣຕິດ

(11) ພາລຊິນ

(12) ກຸລນາຣີ

617

$$\left. \begin{array}{l} -ຣ \\ -ລ \end{array} \right\} + \text{Consonant} \longrightarrow -ນ + \left\{ \begin{array}{l} ຣະ \\ ລະ \end{array} \right\} + \text{Consonant}$$

618 Model word : ສັປດາ

- (1) ບາປັກມ (3) ວິປຕິສາມ
(2) ວິປໂຍກ (4) ອຸປກອນ

619 (1) ອຸ_____ຣາດ

Ans. ອຸປຣາດ

(2) ອຸ_____ຊາ

Ans. ອຸປຊາ

(3) ວິ_____ໂຍກ

Ans. ວິປໂຍກ

620 Model word : ພາພຍົມ

- (1) ທິພຍາມ (2) ເທພດາ (3) ບຸພກາຣີ
(4) ສັພນາມ (5) ສັພສັດ (6) ຄັພໄສຍາ

621 (1) ຄັ_____ບາດ

Ans. ຄັພບາດ

(2) ສີ້_____ນາມ

Ans. ສີ້ຟນາມ

622

$$\left. \begin{array}{l} -ປ \\ -ຟ \end{array} \right\} + \text{Consonant} \longrightarrow -ປ + \left\{ \begin{array}{l} ປະ \\ ຟະ \end{array} \right\} + \text{Consonant}$$

623

Model word : ຍົມທູດ

(1) ຍົມບານ

(3) ນາມທັມ

(2) ນາມກອນ

(4) ຍົມໂລກ

624

Model word : ອັຍການ

(1) ນັຍເນດ

(3) ຫາຍນະ

(2) ອັຍກາ

625

(1) ຍົມທູດ

(2) ອັຍການ

(3) ນາມທັມ

(4) ຍົມໂລກ

(5) ນາມກອນ

(6) ຫາຍນະ

(7) ອັຍກາ

(8) ຍົມບານ

(9) ນັຍເນດ

626 (1) ອັ_____ມາດ

Ans. ອັບມາດ

(2) ກັ_____ຍາ

Ans. ກັລຍາ

(3) ສຸ_____ພາບ

Ans. ສຸຂພາບ

(4) ຈິ_____ສາດ

Ans. ຈິຕສາດ

(5) ເສ_____ກິດ

Ans. ເສດກິດ

(6) ຊີ_____ຈອນ

Ans. ຊີພຈອນ

(7) ບຸ_____ກັມ

- (8) ມີ____ສິນ
Ans. ຍຸທັມ
- (9) ປະຣັ____ຍາ
Ans. ມີສິນ
- (10) ອັ____ກາມ
Ans. ປະຣັຂຸຍາ
- (11) ເອ____ສັມ
Ans. ອັຍກາມ
- (12) ອັ____ຣາຂຸທຸດ
Ans. ເອກສັມ
- (13) ພີ____ຟາ
Ans. ອັຣາຂຸທຸດ
- (14) ຈີ____ຍາ
Ans. ພີສັຟາ

Ans. ຈັບຍາ

(15) ຍີ່_____ທູດ

Ans. ຍົມທູດ

627	(1) ຊັບຍາກອນ	(2) ພຸທສັກຣາດ	(3) ຣາຊະຄຣູ
	(4) ວິປກາມ	(5) ເອກເທດ	(6) ຄາຕັກມ
	(7) ກຸລນາຣີ	(8) ສຸຂສາສາ	(9) ເສດຖກາມ
	(10) ສັຈກິຣິຍາ	(11) ສາສດາ	(12) ປາຕິປຸລິກ
	(13) ຍົມທູດ	(14) ອັຍກາມ	

628 (a) ຄຸນົມ (b) ສາສນາ

(1) ເກສນາ	(2) ປາຄຸນາ	(3) ມັສຍາ
(4) ກຸສຣາດ	(5) ອຸປຣາດ	(6) ທຸຈຣິດ
(7) ພິສວາດ	(8) ພິສັຍ	(9) ແພສຍາ
(10) ຈຸລສັກຣາດ	(11) ອິສຣະ	(12) ເທສນາ
(13) ສາສນາ	(14) ປິສນາ	(15) ພິສວົງ
(16) ວາສນາ		

- 629
- S1. ອາດຍາເກສນາ ເປັນຜູ້ກຳກັບນຳກິຈການດ້ານພັດທະນາປະເທດ.
- S2. ສັປດາແລວມີເພີ່ມໄດ້ພາແຂກຕ່າງປະເທດຫລາຍທ່ານໄປທັສນາຈອນ ຢູ່ຕາມທົ່ວເມືອງຕ່າງໆຂອງລາວ.
- S3. ແຂກເຫຼົ່ານັ້ນລວມແຕ່ແນວຂ້າຮາຊາການຈາກກະຊວງເສດຖະກິດຂອງບັນດາ ປະເທດເພື່ອນມິດ.
- S4. ເຂົາເຈົ້າຖືກເຊື່ອເຊີນມາເພື່ອທຳການທັສນະສຶກສາກ່ຽວກັບສະພາບການ ທົ່ວໄປຢູ່ໃນລາວ.
- S5. ທັງນີ້ເພື່ອເປັນການສແວງຫາໂອກາດແຫ່ງການຮ່ວມໄມ້ຮ່ວມມືກັນ ລະຫວ່າງປະເທດ.

(1) ເກສນາ : a name	(8) ຂ້າຮາຊາການ : a government official
(2) ກຳກັບ : to be in charge	(9) ເສດຖະກິດ : economics
(3) ກິຈການ : affairs, activity	(10) ເພື່ອນມິດ : friend
(4) ພັດທະນາ : to develop	(11) ເຊື່ອເຊີນ : to invite
(5) ສັປດາ : a week	(12) ທັສນະສຶກສາ : educational trip
(6) ທັສນາຈອນ : to sightsee	(13) ການຮ່ວມໄມ້ຮ່ວມມື : cooperation
(7) ລວມແຕ່ : all	

- 630
- S1. ກົມສິລປະກອນໄດ້ປະກາດຈະຮັບສັກເອົາສິລປິນທີ່ມີຄວາມຊຳນານໃນການ ຫລິ້ນດົນຕີລາວເດີມແລະສັມຍຕລອດທັງການສະແດງແລະການຟ້ອນລຳ ຕ່າງໆແບບລາວ.

s2. ໃນຕົ້ນເດືອນໜ້ານີ້ທາງກົມສິລປະກອນຈະສົ່ງຄະນະນາຕສົມລາວ
 99ກໄປສະແດງຢູ່ໃນຕ່າງປະເທດ.

(1) ກົມສິລປະກອນ : The Fine Arts Department	(4) ການຝ່ອນລຳ : dancing
(2) ສິລປິນ : the artist	(5) ຄະນະນາຕສົມ : classical dancing group
(3) ຄວາມຊຳນານ : experience	

631

s1. ເມື່ອພຣະພຸດເຈົ້າຊົງຕັ້ງສູ້ແລ້ວ ພຣະພຸດອົງກໍຊົງໄດ້ທຳການເຜີຍແຜ່ພຣະພຸດ
 ສາສນາແລະຊົງໄດ້ສິດສອນພວກສາວົກທັງຫຼາຍໃຫ້ຮູ້ເຖິງພຣະທັມທີ່ພຣະພຸດ
 ອົງຊົງໄດ້ປະກາດ.

s2. ຕໍ່ມາພຣະສາວົກຄືພຣະສັງຄະເຈົ້າທັງຫຼາຍກໍໄດ້ອອກທຽວເທສນາສິ່ງສອນ
 ໃຫ້ປະຊາຊົນພົບເນື່ອງໄດ້ຮຽນຮູ້ແລະເຂົ້າໃຈພຣະທັມຄຳສິ່ງສອນຂອງ
 ພຣະພຸດອົງ.

(1) ພຣະພຸດເຈົ້າ : The Lord Buddha	(7) ສິດສອນ : to teach
(2) ຊົງ : element placed before verbs when speaking of royalty	(8) ສາວົກ : a disciple
(3) ຕັ້ງສູ້ : to attain enlightenment	(9) ພຣະທັມ : the Dharma
(4) ພຣະພຸດອົງ : He (The Lord Buddha)	(10) ພຣະສາວົກ : a disciple
(5) ການເຜີຍແຜ່ : to disseminate, spread	(11) ພຣະສັງຄະເຈົ້າ : a Buddhist monk
(6) ພຣະພຸດສາສນາ : Buddhism	(12) ເທສນາ : to preach

632 S1. ປະຊາຣາສດອນລາວທັງຫລາຍຕ່າງກໍພາກັນປາຖນາຢາກໃຫ້ມີສັນຕິພາບ ຍ້ອນວ່າໃນຊົ່ວໄລຍະເວລາຫຼາຍກວ່າຊາວຢີມານີ້ເຂົາເຈົ້າໄດ້ຮັບຄວາມ ທົນທຸກທີ່ຮະມານຍອນມະຫາພິບຈາກສົງຄາມ.

(1) ປະຊາຣາສດອນ : the people	(5) ທີ່ຮະມານ : suffering
(2) ປາຖນາ : to wish, desire	(6) ມະຫາພິບ : great danger
(3) ຊົ່ວໄລຍະເວລາ : period of time	(7) ສົງຄາມ : war
(4) ທົນ : to endure	

633 S1. ພາຍໃນສັປດານີ້ກອງປະຊຸມຂອງສະພາແຫ່ງຊາດກໍຈະໄດ້ຖືກປິດລົງ
 S2. ແລະຫຼັງຈາກນັ້ນບັນດາຜູ້ແທນຣາສດອນທັງຫຼາຍກໍຈະໄດ້ພາກັນແຍກຍ້າຍກັນໄປ ຢ້ຽມຢາມປະຊາຣາສດອນຢູ່ໃນເຂດແຂວງຂອງໃຜລາວໃນທົ່ວພຣະຣາຊ ອານາຈັກ.
 S3. ພວກເພິ່ນຈະໄດ້ມີໂອກາດຮັບຟັງປັນຫາແລະຄວາມປາຖນາຂອງປະຊາຊົນ ພິລເມືອງຊຶ່ງເພິ່ນຈະນໍາມາລາຍງານຕໍ່ກອງປະຊຸມສັມຍຕໍ່ໄປ.

(1) ສະພາແຫ່ງຊາດ : National Assembly	(5) ເຂດແຂວງ : province
(2) ຖືກປິດລົງ : to be closed	(6) ໃນທົ່ວພຣະຣາຊອານາຈັກ : all over the Kingdom (of Laos)
(3) ຜູ້ແທນຣາສດອນ : people's representatives	(7) ຮັບຟັງປັນຫາ : to listen to problems
(4) ແຍກຍ້າຍກັນ : to separate, disperse	(8) ປະຊາຊົນພິລເມືອງ : the people

- 634 S1. ພະນະທ່ານເອກອັດຕາຊທຸດຄົນໄພ່ຈະເຂົ້າເຝົ້າພະບາດສົມເດັດ
ພະເຈົ້າມະຫາຊີວິດເພື່ອຊ່ວຍສານຕຣາຕັ້ງ.
- S2. ພະນະທ່ານເອກອັດຕາຊທຸດຈະເປັນຜູ້ມີອໍານາດເຕັມໃນນາມຣັດບານ
ຂອງປະເທດເພີ່ມ.
- S3. ເພີ່ມຈະປະຈຳຢູ່ໃນພະຣາຊອານາຈັກລາວເປັນເວລາຫຼາຍປີ.

(1) ພະນະທ່ານ : His Excellency	(6) ອໍານາດເຕັມ : plenipotentiary
(2) ເອກອັດຕາຊທຸດ : ambassador	(7) ໃນນາມ : in the name of
(3) ພະບາດສົມເດັດພະເຈົ້າມະຫາຊີວິດ : His Majesty The King	(8) ຣັດບານ : government
(4) ຊ່ວຍ : (royalty) to give, offer, present	(9) ພະຣາຊອານາຈັກ : a kingdom
(5) ສານຕຣາຕັ້ງ : credentials	

- 635 S1. ການສືບສວນຄະດີຄາຕັກມລິກລັບລາຍໄພ່ນີ້ໄດ້ລຸ່ວງໄປຢ່າງຮຽບຮ້ອຍ
ແລະໄວທັນໃຈ,
- S2. ທາງຣາຊການຕໍາຣວດ, ໂດຍສະເພາະແມ່ນກອງສືບສວນຄະດີຈິ່ງໄດ້ຮັບ
ຄວາມຍ້ອງຍໍສັ່ງເສີນຈາກທາງການຂັ້ນສູງ.
- S3. ຄາດວ່ານາຍຕໍາຣວດບາງຄົນອາດຈະໄດ້ຮັບພະຣາຊທານຫຮຽນຕຣາຕໍາຊອບ.

(1) ສືບສວນ : to investigate	(4) ລິກລັບ : to be mysterious
(2) ຄະດີ : case, charge (legal)	(5) ລາຍໄພ່ : a new incident
(3) ຄາຕັກມ : murder	(6) ລຸ່ວງໄປ : to have been concluded

(7) ຮຽບຮຽງ : to be in good order	(11) ສາດວ່າ : (it is) to be expected that
(8) ໂດຍສະເພາະ : especially	(12) ໄດ້ຮັບພຣະຣາຊທາມ : to be rewarded by the King
(9) ຍອກຍໍສັສເສີມ : to praise	(13) ຫຽນຕຣາຄຳຊອບ : medal
(10) ທາງການຂັ້ນສູງ : high level officialdom	

- 636 (1) -ກ, -ຄ, -ບ
(2) -ງ, -ຍ, -ນ, -ມ, -ວ

- 637 (1) Instead of -ບ one may find -ພ
(2) " " -ດ " " " -ຈ, -ຕ, -ທ, -ຄ, -ສ, -ຊ
(3) " " -ກ " " " -ຂ, -ຄ
(4) " " -ນ " " " -ຮ, -ລ

- 638 a. (1) ການ : ການ
(2) ຂເມນ : ຂເມນ
(3) ສາຣ (4) ພອງຫາຣ (5) ສາສາດາຈາຣ

- b. (1) ຣັດບານ : ຣັດບາລ (2) ມຸງຄຸລ
(3) ພາກຕາລ (4) ຄຳມຸລ (5) ກິລໂກ

c. (1) ຈ້ຮຍາ (2) ກັລຍາ

639 (1) ກຣຸງເທບ : ກຣຸງເທພ
 (2) ແມ່ທັບ : ແມ່ທັພ
 (3) ອົພຍົພ (4) ເອກພາພ (5) ລັກຊັພ

640 (1) ມາຄ (2) ພາຄອາຊີ (3) ສີລາເລຂ (4) ປະມຸຂ

641 a. (1) ຊາຕ (2) ບົທຄວາມ (3) ຣິຄຸຈິປ (4) ຜາສາທ
 (5) ເນຣະມິຕ (6) ສັມສະກຣິຕ (7) ອານາເຂຕ (8) ບັມດິຕ
 (9) ສັງເກຕ (10) ປະເພທ

-ຕ } read like -ດ
 -ທ }
 -ຖ }

b. (1) ປະເທສ (2) ນັກປຣາຊ (3) ພັງເທສ (4) ໂອຣິສ
 (5) ຈຸລສັກຣາຊ (6) ພີຣັງເສສ (7) ທໍຣະຍິສ (8) ມະຫາອຸປຣາຊ
 (9) ວິເສສ

642 (1) ໄທຍ (2) ພຣະທັຍ (3) ເສັງຊັຍ

- 643 (1) a. ເຈດີຍ໌ b. ເຈດີ
 (2) ພິມພ໌
- 644 (1) ຣາຊສີຫ໌ (2) ຄັມພິຣ໌ (3) ກໍຣະນີຍ໌ (4) ສັປດາຫ໌
 (5) ເສົາວະນີຍ໌ (6) ທັສນີຍ໌ (7) ເດັງຣະຖີຍ໌
- 645 (1) ມະນຸສສ໌ (2) ກາຣນ໌ (3) ນິມິຕຕ໌ (4) ພຣະທັມມ໌
 (5) ສິງຄ໌ (6) ປໂຍຊນ໌ (7) ພຍາງຄ໌ (8) ພຣະພຸທອົງຄ໌
- 646 (1) ວຽງຈັນທນ໌ (2) ສັນຍາລັກສນ໌ (3) ພຣະຈັນທນ໌ (4) ການສັຣາສດຣ໌
- 647 (tape)
- 648 (1) ກອດ (2) ກອດ
 $\times (MC) + \dots \longrightarrow HF \quad PC$
- 649 (1) ໂກະ (2) ຈາດ (3) ຕີ (4) ກອກ
 (5) ໂຈກ (6) ຈອດ (7) ກິດ (8) ກອດ
 (9) ໂກດ (10) ຈິດ (11) ຕວາ (12) ໂຍວ

650 (1) _____ (2) _____ (3) _____ (4) _____

(5) _____ (6) _____ (7) _____ (8) _____

Ans. 650 (1) ຕວາ (2) ຈອດ (3) ໂກະ (4) ໂຍວ (5) ກິດ
 (6) ຈາດ (7) ກອດ (8) ໂຈກ

651 (1) ຈະ
 (2) ຈະ

X (MC) → Extra High PC

Ans. 651 X (MC) → Extra H PC

652 (1) ຈບ (2) ບຸ (3) ກອກ (4) ຕາວ (5) ຈະ
 (6) ຈວ (7) ເດວ (8) ກຸກ (9) ບະ

653 (1) _____ (2) _____ (3) _____ (4) _____

(5) _____

READING LAO: A Programmed Introduction

Ans. 653 (1) ກຸ້ກ (2) ຈະ (3) ເດີ (4) ຈວ
 (5) ປຸ້

654 (1) ປາ

x (MC) → LR PC

655 (1) ອຸ້ຍ (2) ໂຢ່ວ (3) ປາ (4) ໄດ້

656 (1) _____ (2) _____ (3) _____ (4) _____

Ans. 656 (1) ໄດ້ (2) ປາ (3) ໂຢ່ວ (4) ອຸ້ຍ

657 (1) ກອກ (2) ປຸ້ (3) ປາ

SPECIAL TONE CHART			
Initial Consonant Class	Marked Syllables		
	ˊ	ˋ	ˋ
Mid			

Ans. 657

SPECIAL TONE CHART			
Initial Consonant Class	Marked Syllables		
	ˊ	ˋ	ˊˋ
Mid	ກອກ	ບຸ່	ປາ

658

(tape)

659

- (1) ອັກສອນສູງ ແນ່ນພັນຊນະໝວດທີ່ມີສຽງຫັ້ນຂຶ້ນ ຄືເວລາອ່ານພັນຊນະໝວດນີ້ ຕ້ອງໄຫ້ທາງສຽງຜັນຂຶ້ນ. (ໄວຍາກອນລາວພາກ 1)
- (2) ...ແລ້ວກໍມີການ ແຕ່ງຕັ້ງ ຄນະມົນຕຣີ ຜະສົມ ການ ເນື່ອງ ຕລອດຮອດ ກຳລັງທະຫານຜະສົມ ຕຳຮວດຜະສົມກໍມີພ້ອມພຽງຮຽງໜ້າກັນໝົດແລ້ວ
(ຊາຕລາວ)
- (3) ເມື່ອສຶກຈາກບວດກໍໄຂ້ຄຳນັ້ນອອກໜ້າຄຳນາມ ຢ່າງ: ຊຽງ, ທິດ, ຈານ, ຈານຊາ, ຈານຄຽ, ມະຫາ (ໄຜໝາມ)

660

- (1) ຢ່າໄປໄດ້!
- (2) ສຽງທີ່ແຜ່ງຢູ່ໃນຄວາມມືດດັງມາວ່າ: "ເຈົ້າຈິງກັບໄປແລະລືມລາວສາ!"

(3) "ດຽວນີ້ທີ່ປົກສາຂອງເຮົາ ເປັນຄົນປາກກ້າ, ເວົ້າແຮງ, ສຽງດັງ, ບໍ່ໃຫ້ໂອກາດຄົນອື່ນໄດ້ເວົ້າ; ເຈົ້າຈະສາມາດທຳໃຫ້ມິດສຽງໄດ້ບໍ່?"

661	(1) ເຈົ້າຊື່ຫຍັງ?	(12) ຂ້ອຍຊື່ເອົາໜ້າໄປໄວ້ໃສ?
	(2) ລາວເວົ້າຫຍັງເກົ່າະ?	(13) ເຮົາຊື່ໄປນຳຣົດຄັ້ມໃດ?
	(3) ເຈົ້າຊື່ໄປຜູ້ດຽວບໍ່?	(14) ບໍ່ມີຊື່ຍາກຕື່ບໍ່?
	(4) ອັນນີ້ບໍ່?	(15) ເຮືອບິນຊີນາຣອດຈັກໂມງ?
	(5) ຈິ່ງຊິນຫວາ?	(16) ເພິ່ນຊິພັກຢູ່ນີ້ດົນປານໃດ?
	(6) ແນ່ນຕວາ?	(17) ມີໃດເຈົ້າຊື່ບອກລາວ?
	(7) ລາວຊີນາຫຼືບໍ່ມາ?	(18) ລາວໄດ້ປາຈັກໂຕ່?
	(8) ຢາກເວົ້າຫຍັງກໍຊິຜິດໃຜ?	(19) ເຈົ້າຊື່ເຫັ່ໄຂຍ່າງໃດ?
	(9) ມ້ອງຊາຍເຈົ້າເດ?	(20) ເຈົ້າມັກກິນອາຫານແນວໃດ?
	(10) ເອົາລາວໄປນຳເນາະ?	(21) ຮີ?
	(11) ອີຫລີບໍ່?	

662 ປາທີ່ຂ້ອຍຮູ້ຈັກ ຄື ປາດຸກ ປາຄໍ ປາເຂັງ ຯລຯ

663 %, +, -, =, ( ), \$, x, /, -, fr, *

664 (tape)

READING LAO: A Programmed Introduction

- 665   (1) ອ   (2) ຄ   (3) ມີ   (4) ດ   (5) ຕ້   (6) ພີ
(7) ນ   (8) ຊ   (9) ພ   (10) ອ

- 666   (1) ອ _____
(2) ຄ _____
(3) ມີ _____
(4) ດ _____
(5) ຕ້ _____
(6) ພີ _____
(7) ນ _____
(8) ຊ _____
(9) ພ _____

667   ຄ   and   ຕ
                          ກ   and   ກຸ

668   (1) ຄ   (2) ອ   (3) ຄ   (4) ພີ   (5) ກຸ
                          (6) ອ   (7) ພ   (8) ຕ   (9) ກ   (10) ມີ

669   (1) ຕ   (2) ອ   (3) ອ   (4) ກຸ   (5) ຕ   (6) ພີ
                          (7) ພ   (8) ຄ   (9) ພີ   (10) ກ   (11) ມີ   (12) ພີ   (13) ຄ   (14) ອ
                          (15) ພີ   (16) ພ   (17) ຕ   (18) ອ   (19) ມີ   (20) ກຸ   (21) ຄ

670   (1) ອອ   (2) ອອ   (3) ອຸ   (4) ອມີ   (5) ອຸ   (6) ອຕ
                          (7) ອພີ   (8) ອກ   (9) ອກຸ   (10) ອພ

671   (1) ອຸ   (2) ອພ   (3) ອອ   (4) ອຸ   (5) ອກຸ
                          (6) ອກ   (7) ອມີ   (8) ອຕ   (9) ອອ

672   (1) _____ (2) _____ (3) _____ (4) _____
                          (5) _____ (6) _____ (7) _____ (8) _____

Ans. 672 (1) ອົມ (2) ອຊ (3) ອຽ (4) ອອ (5) ອຳ (6) ອອ
(7) ອງ (8) ອພ

673 (1) ດອ (2) ດອ (3) ດຽ (4) ດົມ (5) ດຽ (6) ດຳ
(7) ດົມ (8) ດງ (9) ດຽ (10) ດພ

674 (1) _____ (2) _____ (3) _____ (4) _____

Ans. 674 (1) ດຽ (2) ດອ (3) ດງ (4) ດອ

675 (1) ມົຽ (2) ດຽ (3) ດຳ (4) ດົມ (5) ດຽ
(6) ດຽ (7) ດພ (8) ດົມ (9) ດຽ (10) ດຽ

676 (1) ດຽ (2) ດຽ (3) ດຽ (4) ດງ (5) ດົມ
(6) ດ (7) ດອ (8) ມົຽ (9) ດຽ (10) ດົມ

677 (1) _____ (2) _____ (3) _____ (4) _____ (5) _____
(6) _____ (7) _____ (8) _____ (9) _____ (10) _____
(11) _____ (12) _____ (13) _____ (14) _____ (15) _____
(16) _____ (17) _____ (18) _____ (19) _____ (20) _____

- Ans. 677 (1) ໄຊ (2) ມີພ (3) ກຸງ (4) ອາ (5) ດຳ
 (6) ເພ (7) ມີຫຼ (8) ອພ (9) ຫຼໍ້ (10) ກຸ
 (11) ຫຼໍ້ (12) ໄພ (13) ໄຊ (14) ດຳ (15) ມີກ
 (16) ເພີ (17) ກຸ້ (18) ພີ່ (19) ມີພ (20) ພມີ

678 900

679

---

680 (1) 400 (2) 700

681 (1) 600 (2) 1000 (3) 400 (4) 900
 (5) 200 (6) 500 (7) 700 (8) 800

682 (1) ມີກຸດ (2) ພີ່ (3) ມີຫຼ (4) ກຸຫຼໍ້

683 (1) _____ (2) _____ (3) _____ (4) _____
 (5) _____ (6) _____ (7) _____ (8) _____

Ans. 683 (1) ດຳ (2) ໄພີ (3) ກຸດ (4) ມີໄຊ
 (5) ຫຼໍ້ (6) ເພີ (7) ພີ່ (8) ອພ

684   ໑000

685

---

686   (1) ຝີ. ໑00   (2) ຝີ. ໓00   (3) ງູ. ໖00   (4) ຝີ. 00໑
(5) ນ. 0໑0   (6) ຕໍ. ໄຊເຈ້   (7) ມີໄ. ງູມິນ   (8) ງູຝີ. ມີ໖໔   (9) ຣ໌. 0໘໙

687   (1) _____ (2) _____ (3) _____ (4) _____
(5) _____ (6) _____ (7) _____ (8) _____

Ans. 687 (1) ນ. 0໑0   (2) ຝີ. ໓00   (3) ມີໄ. ງູມິນ   (4) ງູ. ໖00
(5) ຣ໌. 0໘໙   (6) ຝີ. ໑00   (7) ຕໍ. ໄຊເຈ້   (8) ງູຝີ. ມີ໖໔

688   (1) ໑. ງູ໗0   (2) ໒. ຕໍມິ0

689   (1) ກ. ສ. ໑໙໗໓   (2) ພ. ສ. ໒໕໑໗

690   ໑00.000

691   (1) ໔00.000   (2) ໙00.000   (3) ໗00.000

692   ໑.000.000

693   (1) ໒.000.000   (2) ໔.000.000

694   (1) ຄົ້ນ. ແຫຼ່ງ. ພິ. ພິ. ພິ.   (2) ພິ. ພິ. ພິ. ພິ.   (3) ພິ. ພິ. ພິ. ພິ. ພິ. ພິ.

695   (1) ມີ/໔   (2) ໒/໗   (3) ໑/໙   (4) ມີ/໕   (5) ໑/໓

696   (1)   (2)   (3)

Ans. 696   (1) ໑/໒   (2) ໒/໓   (3) ມີ/໔

697   (1) ມີ, ໘0   (2) ໑໕, ໙0   (3) ໑0, ໖0

698   (1) _____ (2) _____ (3) _____ (4) _____

Ans. 698   (1) ມີ໕, ໑໕   (2) ໑໕0, ໒໕   (3) ໗໓, 0໙   (4) ຄົ້ນ, ໘໗

699   (1) ລຽ : ລຽຍ   (2) ຂຽ   (3) ມຽ   (4) ພຽ

700 (1) ບາດ : ບາງ (2) ດາບ : ດາງ
 (3) ກາສ : ກາງ

701 (1) ຕູ້າດ : ຕລາດ (2) ສູ້າດ : ສລາດ

702 (1) ສເນີ : ເສນີ

703 (1) ຄະນະ : ຄະ

704 (1) ສເນີ : ເສນີ

(1) _____ instead of _____
 (2) _____ " " _____

Ans. 704 (1) ລ instead of ນ
 (2) ໄ before ສ not after it

705 (1) ນະຄອນ : ນະຄ
 (2) ອັກສອນ : ອັກສ

FSI Language Publications Available from
Superintendent of Documents
Washington, D.C. 20402

BASIC COURSES

*Amharic	(Units 1-50)	\$4.75	*Vietnamese (Vol. I)	\$3.40
*Amharic	(Units 51-60)	\$4.60	*Vietnamese (Vol. II)	\$2.95
*Cambodian	(Units 1-45)	\$3.85	*Yoruba (Units 1-49)	\$3.70
*Cambodian	(Units 46-90)	\$3.25		
*Cantonese	(Units 1-15)	\$3.50	Adapting and Writing Language Lessons	\$3.95
*Cantonese	(Units 16-30)	\$3.50	Contemporary Cambodian: Grammatical Sketch	\$1.50
*Chinyanja	(Units 1-63)	\$3.75	Contemporary Cambodian: Introduction	\$5.40
*French	(Units 1-12)	\$3.00	Contemporary Cambodian: The Land and the Economy	\$3.70
*French	(Units 13-24)	\$3.45	Contemporary Cambodian: Political Institutions (forthcoming)	
*Fula	(Units 1-40)	\$4.20	*Finnish Graded Reader	\$7.00
*German	(Units 1-12)	\$3.45	French Supplementary Exercises	\$6.15
*German	(Units 13-24)	\$3.35	*From Spanish to Portuguese	\$1.35
*Greek	(Vol. I)	\$3.25	*German: A Programmed Intro- duction	\$5.30
*Greek	(Vol. II)	\$2.10	Hindi - An Active Introduction	\$1.50
*Greek	(Vol. III)	\$2.55	*Hungarian Reader	\$5.80
*Hebrew	(Units 1-40)	\$5.05	Indonesian Newspaper Reader	\$3.10
*Hungarian	(Units 1-12)	\$2.60	*Levantine Arabic: Introduction to Pronunciation	\$1.40
*Hungarian	(Units 13-24)	\$3.05	Luganda Pretraining Program	\$2.95
*Kirundi	(Units 1-30)	\$4.80	Modern Written Arabic	\$4.40
*Kituba	(Units 1-35)	\$4.15	Russian: An Active Introduction	\$2.10
*Korean	(Vol. I)	\$5.45	*Spanish Programmatic Course (Instructor's Manual-Vol. I)	\$1.60
*Korean	(Vol. II)	\$4.65	*Spanish Programmatic Course (Student Workbook-Vol. I)	\$3.90
Lao	(Vol. I)	\$4.00	*Spanish Programmatic Course (Instructor's Manual-Vol. II)	\$1.20
Lao	(Vol. II)	\$3.35	*Spanish Programmatic Course (Student Workbook-Vol. II)	\$5.95
*Lingala	(Units 1-24)	\$3.35	*Swahili General Conversation	\$1.80
*Luganda	(Lessons 1-94)	\$3.95	*Swahili Geography	\$1.55
*More	(Units 1-48)	\$3.30	Turkish Graded Reader	\$3.10
*Serbo-Croatian	(Units 1-25)	\$6.10	Vietnamese Familiarization Course	\$2.35
*Serbo-Croatian	(Units 26-50)	\$5.90	*Yoruba Intermediate Texts	\$2.50
*Shona	(Units 1-49)	\$4.40		
*Spanish	(Units 1-15)	\$5.90		
*Spanish	(Units 16-30)	\$5.90		
*Spanish	(Units 31-45)	\$5.85		
*Spanish	(Units 46-55)	\$4.20		
*Swahili	(Units 1-150)	\$5.05		
*Thai	(Units 1-20)	\$4.30		
*Thai	(Units 21-40)	\$4.25		
*Turkish	(Units 1-30)	\$5.75		
Turkish	(Units 31-50)	\$3.85		
*Twi	(Units 1-20)	\$2.30		

Supplies of all publications listed are limited, and prices are subject to change without advance notice. Rules require remittance in advance of shipment. Check or money order should be made payable to the Superintendent of Documents. Postage stamps and foreign money are not acceptable.

*Tape recordings to accompany these courses are available for purchase from the Sales Branch, National Audiovisual Center (GSA), Washington, D.C. 20409.